

ADANA'DA FESTİVALLERİN KENT ÖLÇEĞİNDE PLANLANMASI VE MERKEZ PARK FESTİVAL ALANI KAPASİTE GELİŞTİRME PROJESİ FİZİBİLİTE RAPORU

2024

Çukurova Kalkınma Ajansı 2023 Yılı Fizibilite Destek Programı kapsamında çalışmaları sürdürülen bu projenin içeriği Çukurova Kalkınma Ajansı ve/veya Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup içerikler ile ilgili tek sorumluluk Adana Büyükşehir Belediyesi'ne aittir.

PROJE EKİBİ

Mimar
Gökçe Kalkan
Y. Mimar
Hatice Gökçe Türkoğlu Güler
Elektrik Mühendisi
Muhammed Enes Can
Makine Mühendisi
Ahmet Cemil Okur

İÇİNDEKİLER

1. Proje Künyesi	1
2. Projenin Gerekçesi, Hedef ve Amaçları	2
2.1. Projenin Konusu ve Sorun/İhtiyaç Tanımı	3
2.2. Projenin Arka Planı ve Müdahale Gerekçesi	5
2.3. Projenin Genel Hedefi	6
2.4. Projenin Genel ve Özel Amacı	7
2.5. Projenin Hedef Aldığı Kesim	8
3. Proje Fikrinin Kaynağı ve Dayanakları	
3.1. Sabit Sermaye Yatırım Tutarı Projenin Politika Dokümanlarına ve Yasal Mevzuatlara Uygunluğu	13
3.2. Proje Yürütücüsünün Mevcut Projeleri ve Diğer Kurum Projeleri ile Bağlantıları	13
3.3. Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar	18
3.4. Proje İhtiyacı/Talebi	20
3.5. Proje Alternatifleri	21
3.5.1. Projesiz Durum	21
3.5.2. Bakım Onarım veya Tevzii Yatırım	22
3.5.3. En İyi Alternatif (Seçilen Alternatif)	76
3.6. Teknoloji ve Tasarım	97
4. Proje Uygulaması ile İlgili Ayrıntılı Bilgiler	
4.1. Proje Kapsamında Yapılacak Faaliyetler	100
4.2. Proje Bileşenlerinin Maliyeti ve Bütçe	100
4.3. Beklenen Çıktı ve Sonuçlar	101
4.4. Beklenen Etkiler	103
4.5. Performans Göstergeleri	103
4.6. Proje Konusu Taşınmazların Mülkiyet Durumu	103
4.7. İş Planı	104

İÇİNDEKİLER

4.7.1. Yönetim Yapısı	106
4.7.2. Proje Süresince Yönetim Modeli	106
4.7.3. Üretilecek Çıktı ve Hizmetler	106
4.7.4. Çıktı ve Hizmetlerin Kullanıcıları	107
4.7.5. Proje Sonrası Yönetim Modeli	108
5. Yer Seçimi ve Arazi Maaliyeti	110
5.1. Fiziksel ve Coğrafi Özellikler	116
5.2. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı	118
5.3. Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler	121
5.4. Çevresel Etkiler	122
5.5. Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti	125
6. Talep Tahmini ve Kapasite Seçimi	126
6.1. Varsayımlar	127
6.2. Talep Tahmin Yöntemi	127
6.3. Talep Analizi	133
6.4. Talep Tahmin Sonuçları	133
6.5. Kapasite Seçimi	135
7. Yatırım Tutarı	136
7.1. Sabit Sermaye Yatırım Tutarı	138
7.2. Arazi Kamulaştırma Bedeli	138
7.3. İşletme Sermayesi	138
7.4. Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı	139
8. Projenin Finansmanı ve Finansal Analiz	140
8.1. Finansman Öngörüsü	140
8.2. Finansman İhtiyacı ve Kaynakları	141
8.3. Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti	142
8.4. Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi	145

İÇİNDEKİLER

9. Ticari ve Finansal Analiz	145
9.1. Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar	146
9.2. Ticari Faydalar ve Maliyetler	152
10. Risk Analizi	153
10.1. Duyarlılık Analizi	154
10.2. Proje ile İlgili Riskler ve Etkiler	157
10.3. Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri	160
11. Sosyal Analiz	163
11.1. Projenin Sosyal Etkileri	164
11.2. Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi	166
12. Proje Yönetimi ve Uygulama Programı	166
12.1. Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi	168
12.2. Proje Organizasyonu ve Yönetimi	170
13. Sonuç	171

1. PROJE KÜNYESİ

Projenin Adı	Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi
Projenin Türü	Altyapı, üst yapı, kapasite artırma, ortak kullanım alanları oluşturma, modernizasyon
Projenin Yürütücüsü	Adana Büyükşehir Belediyesi
Ortaklar	Ortak bulunmamaktadır.
İştirakçiler	İştirakçi bulunmamaktadır.
Uygulama Yeri	Seyhan, Adana
Uygulama Süresi	12 ay
Projenin Kapsamı	Fizibilite içeriğinde önerilen proje kent merkezinde düzenlenen festivaller için potansiyel alanların belirleneceği bir mekânsal master planın kurgulanması ve ana festival mekânı olan Merkez Park özelinde nitelikli bir kalıcı festival altyapısının tasarlanarak uygulama projelerinin hazırlanmasını kapsamaktadır. Bu bağlamda şu alt projeleri kapsamaktadır: • Festival Alanı Çevre Düzenleme Projesi, Geçici Stant Altyapısı ve Sabit Stantlar (Altyapı, Üst Yapı ve Ortak Kullanım Alanları Oluşturma, Modernizasyon) • Festival Alanı Elektrik ve Mekanik Altyapı (Altyapı, Üst Yapı ve Ortak Kullanım Alanları Oluşturma) • Seyir Terasları (Altyapı, Üst Yapı ve Ortak Kullanım Alanları Oluşturma) • WC ve Güvenlik Üniteleri (Altyapı, Üst Yapı ve Ortak Kullanım Alanları Oluşturma) • Amfityatro/sahne arkası ve kulisler (Modernizasyon)

2. PROJENİN GEREKÇESİ, HEDEF VE AMAÇLARI

2.1. Projenin Konusu ve Sorun/İhtiyaç Tanımı

Adana ili son yıllarda etkinlik turizmi bağlamında ulusal ölçekte ön plana çıkan kentlerin başında gelmektedir. “Festivaller Şehri” olma yolunda önemli adımlar atan kentte uzun yıllardır istikrarlı olarak farklı dönemlerde; gastronomi, kültür, sanat, sinema, tiyatro, müzik, doğa, spor, fotoğrafçılık gibi farklı temalarda birçok festival düzenlenmektedir.

Bu kapsamda Adana, köklü ve prestijli festivalleriyle kültür ve sanat sahnesini canlı tutan bir şehir olarak öne çıkmaktadır. 1969 yılından beri düzenlenen Altın Koza Film Festivali, Türkiye'nin en önemli film festivallerinden biri olup sinemaseverleri, yönetmenleri ve oyuncularını bir araya getirirken, her yıl mart ayında gerçekleşen Sabancı Uluslararası Adana Tiyatro Festivali, Türkiye ve dünyadan tiyatro gruplarını ağırlayarak tiyatro severlerin ilgisini çekmektedir. Çukurova Üniversitesi tarafından organize edilen Uluslararası Rhapsodi Adana Piyano Festivali ve Yarışması, genç yeteneklere ustalık sınıfları sunarken, Uluslararası Çukurova Karikatür Festivali, dünyaca ünlü karikatüristleri bir araya getirerek atölye ve paneller düzenlemektedir. Rock müzikseverler için önemli bir etkinlik olan Çukurova Rock Festivali, Nisan ayında gerçekleşirken, Belediye Tiyatroları Buluşması Türk ve yabancı tiyatro gruplarını Adana’da bir araya getirmektedir. Adana, mutfak kültürüyle de büyük ilgi görmekte ve yıl boyunca çeşitli gastronomi festivallerine ev sahipliği yapmaktadır. Türkiye’nin ilk ve tek karnavalı olan Portakal Çiçeği Karnavalı, baharın gelişini kutlarken, gastronomi etkinlikleriyle de dikkat çekmektedir. Her sene ekim ayında gerçekleştirilen, Uluslararası Adana Lezzet Festivali Adana’nın gastronomi ile ilişkili değerlerini çeşitli etkinlikler ile sunarak Adana’nın en çok ziyaretçi ağırlayan festivallerinden biri olmuştur. Adana doğa ve spor tutkunları için de birçok etkinlik sunmaktadır. Yumurtalık Kiteboard Festivali, Toroslar Aladağ Bisiklet Festivali, Havacılık ve Yamaç Paraşütü Festivali gibi organizasyonlar, doğa ve adrenalin sporları severleri bir araya getirmektedir. Bunlara ek olarak; Pozantı Belediyek Doğa ve Fotoğraf Festivali, sanat, doğa ve fotoğraf tutkunlarını buluştururken, Aladağ Doğa ve Sanat Festivali, Adana Karpuz Festivali, Kiraz Festivali, Bal ve Çilek Festivali ve Sarıçam Nar Festivali, Kızıldağ Kar Festivali ve Aladağ Kardan Adam Festivali gibi ilçelerde gerçekleştirilen butik festivaller de kentten uzak noktalara ziyaretçilerin dikkatini çekmeyi sağlamıştır.

Adana kent merkezinde düzenlenen festivaller incelendiğinde en geniş katılımın Portakal Çiçeği Karnavalı ile Adana Lezzet Festivalinde yoğunlaştığı görülmektedir. Adana Lezzet Festivali sonuç raporları incelendiğinde Merkez Park’ta 184 dönümlük alanda gerçekleştirilen

festivale 2018 yılında 160.000+ ziyaretçi, 2019 yılında 270.000+ ziyaretçi, 2021 yılında 300.000+ ziyaretçi ile 165+ firma, kurum ve kuruluş, 2022 yılında 667.400+ ziyaretçi ile 200+ firma, kurum ve kuruluş, 2023 yılında 923.000+ ziyaretçinin katıldığı, 200+ firma, kurum ve kuruluşun yer aldığı görülmektedir.¹ 2020 yılında ise ilk kez festival dijital olarak düzenlenerek beklenmedik olaylar ve değişken koşullara uyum sağlayabildiğini göstermiştir. Benzer şekilde Portakal Çiçeği Karnavalı'nın verileri incelendiğinde 2013 yılında 100.000, 2014 yılında 140.000, 2015 yılında 350.000, 2016 yılında 120.000, 2017 yılında 1.000.000, 2018 yılında 1.500.000, 2022 yılında 1.300.000 kişinin katıldığı görülmekte ve ekonomik etkisinin 6 milyar TL civarında olduğu kabul edilmektedir.² Bu festival de 2020-2021 yıllarında gerçekleşen pandemi nedeniyle çevirim içi düzenlenerek sürekliliği sağlanmıştır. Tüm bunlara ek olarak Adana ili turizm verileri aylık bazda değerlendirildiğinde 2024 yılında 142,320 kişi ile Nisan ayının ilk sırada yer alması, 2023 yılında ise 126,206 kişi ile Ekim ayının ikinci sırada yer alması Adana'da düzenlenen iki büyük festival organizasyonunun kent turizmine katkısını somut olarak göstermektedir.

Bu veriler ışığında değerlendirildiğinde düzenlenen festivallere katılımın sürekli olarak artış eğiliminde olması festivallerin şehrin kültür sanat akışında ve turizminde ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Bu doğrultuda festival ekipleri festival içeriklerini her yıl zenginleştirerek organize etmeye devam etmektedir.

Tüm bu olumlu gelişmelere karşın, artan potansiyeller doğrultusunda şehirde düzenlenen festivaller kapsamındaki etkinliklere olanak sağlayacak alanlar bulmak adına dair bir üst ölçek çalışmasının olmaması, bu etkinlikleri bazı noktalara hapsetmekte ve doğabilecek potansiyelleri engellemektedir. Özellikle şehirde düzenlenen geniş katılımlı festivallerin kent ölçeğinde değerlendirilmesi gerekliliği her festival döneminin önde gelen tartışma konusunu oluşturmaktadır. Festivallerin farklı noktalarında yansımalar ile kente yayılması hem merkezi odalarda oluşacak baskıyı azaltmaya destek olma hem de kentlilerin festivali daha iyi sahiplenmelerine olanak tanınması açısından önemlidir. Buna ek olarak büyük ölçekli festivallerin çoğuna ev sahipliği yapan ve etkinliklerin gerçekleştiği ana mekân olan Merkez Park'ta festival altyapısına dair herhangi bir düzenleme olmaması, parkın potansiyelleri üzerine herhangi bir çalışma ve projelendirme gerçekleştirilmemiş olması mekânın tam verimli kullanılmasının önüne geçmektedir. Her festivalde altyapı çalışmalarının yeniden

¹ Lezzet Festivali Sonuç Raporları. <https://www.adanalezzetfestivali.com.tr/gecmis-yillar-2018#>

² Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı Sürdürülebilirlik Raporu, 2024

gerçekleştiriliyor olması zaman, mesai ve nakit kaybına yol açarak sürdürülebilir olmayan bir yaklaşımla festival verimini düşürmektedir.

Bu durum Adana'da düzenlenen festivallerin analiz edilerek gösterim ve etkinlik noktalarının planlanmasına hizmet edecek bir üst ölçek çalışması ve daha geniş katımlı festivaller için kalıcı bir festival alanı tasarımı ihtiyacını doğurmaktadır. Fizibilite içeriğinde önerilen proje bu ihtiyaçlar doğrultusunda, kent merkezinde düzenlenen festivaller için potansiyel alanların belirleneceği bir mekânsal master planın kurgulanması ve ana festival mekânı olan Merkez Park özelinde nitelikli bir kalıcı festival altyapısının tasarlanarak uygulama projelerinin hazırlanmasını kapsamaktadır.

2.2. Projenin Arka Planı ve Müdahale Gerekçesi

Turizm faaliyetleri farklı içerik ve türlere sahip birimlerden oluşmaktadır. Etkinlik turizmi bunların içerisinde son yıllarda önemini giderek arttıran ve düzenlenen etkinliklerin odakta olduğu bir turizm türüdür. Etkinlik turizminin önemli bir parçasını oluşturan festivaller kentteki değerlere farklı boyutlarda dikkat çekerek ziyaretçiler için bir çekim unsuru oluşturmaktadır.

Adana ilinin festivallerle anılan bir şehir haline gelmesi etkinlik turizmindeki talebin artışına neden olmakla birlikte bu alanda hizmet kalitesinin ve standartlarının yükseltilmesine olan ihtiyacı belirgin hale getirmiştir. Şehirde düzenlenen festivallerin turizm için önemli hale gelmesi bu festivallerin niteliğinin geliştirilmesi ile ortaya çıkacak potansiyellerin keşfedilmesinde motivasyon kaynağı olmuştur. Bunun sonucu olarak da festivallerin nasıl daha iyi bir noktaya taşınacağına dair tartışmalar gündeme gelerek mevcut durumdaki dezavantajlı noktaların tespit edilmesi gerekliliği doğmuştur. Bu kapsamında; etkinliklere olanak sağlayacak alanlar bulmak adına dair bir üst ölçek çalışmasının olmamasının etkinlikleri bazı noktalara hapsetmesi ve doğabilecek potansiyelleri engellemekte olduğu, festival etkinliklerinin gerçekleştiği ana mekan olan Merkez Park'ta festival altyapısına ait herhangi bir düzenleme olmaması, parkın potansiyelleri üzerine herhangi bir çalışma ve projelendirme gerçekleştirilmemiş olmasının mekanın tam verimli kullanılmasının önüne geçtiği, her festivalde altyapı çalışmalarının yeniden gerçekleştiriliyor olmasının zaman, mesai ve nakit kaybına yol açarak sürdürülebilir olmaması gibi problemler belirlenmiştir.

Adana özelinde her yıl farklı kurum ve kuruluşların ortak çalışmalarıyla düzenlenen ve gelenekselleşmiş festivallerin ölçeği göz önünde bulundurulduğunda bu festivallerin ulusal çapta markalaştığı için artık geçici-dönemsel çözümlere değil sistematik bir mekânsal planlama düzenlenmesine gereksinim duyulduğu görülmektedir.

Sistemantik mekânsal planlamanın bir parçası olarak Kent merkezinde düzenlenen festivallerde ana bir mekân tasarımına ihtiyaç duyulmakla birlikte tüm festivalin tek bir mekânda kurgulanması kentin organik ve dinamik dokusu ile örtüşmemekte, son yıllarda ülkemizde ve dünyada düzenlenen geniş katılımlı festival trendlerine aykırı bir durum oluşturmaktadır.

Türkiye’de ve yurt dışındaki Festival alanı projeleri incelendiğinde tek bir tematik festivale yönelik tasarlanan alanlar ve birden fazla festivalin düzenlenmesine olanak tanıyan daha esnek tasarıma sahip alanlar olarak iki farklı yaklaşım olduğu görülmektedir. Bu proje özelinde çalışması hedeflenen ana odak olan merkez parkta yılın farklı dönemlerinde değişik temalarda festivaller düzenlendiğinden ve alan festival zamanları dışında da aktif kullanıma sahip olduğundan ikinci yaklaşımın tercih edileceği bir senaryo üzerinden müdahaleler gerekçelendirilmiştir. Bu kapsamda öncelikle alanda gerçekleştirilen ve uzun yıllardır süregelen festivallerin mekânsal ihtiyaçları geçmişteki festivallerin katılımcı ve ziyaretçi anketleri üzerinden araştırılmıştır. Buna ek olarak 11.02.2024 tarihinde Adana’da düzenlenen festivallerde aktif rol alan kurum, kuruluş ve firmaların temsilcileri ile Çukurova Kalkınma Ajansı’nda bir paydaş toplantısı düzenlenmiş ve katılımcıların hem kentsel ölçekte festival planlaması hem de merkez park özelindeki önerileri raporlanmıştır. Alanda uzmanlarla birlikte yürütülen saha çalışmaları ve geçmişte gerçekleştirilen projelerin de analizleri yapılarak elde edilen veriler üzerinden proje şekillendirilmiştir.

Bu çalışmalardan hareketle müdahaleler; kentsel dağılımdaki denge, altyapı yetersizliği, sürdürülebilirlik sorunları, kent kimliğindeki yerin güçlenmesi ve turizme katkısının artırılması temeline dayanarak gerekçelendirilmiştir.

2.3. Projenin Genel Hedefi

Projenin genel hedefleri:

- Festivallerin sürdürülebilir bir şekilde düzenlenmesini destekleyen altyapı ve planlamaya yönelik master plan ve projeleri hazırlamak, analiz etmek ve uygulamaya geçmesi için yol haritası oluşturmak
- Şehir ölçeğinde festival ve etkinlik alanlarını belirlemek, etkinliklerin kent geneline dengeli yayılmasını sağlamak için bir rehber oluşturmak
- Mekânsal ve altyapısal planlama ile ana festival odağını güçlendirmek
- Mevcut etkinlik alanlarının fiziksel ve fonksiyonel eksikliklerini analiz ederek altyapı iyileştirmeleri yapmak.

- Merkez Park'ta kalıcı bir festival alanı tasarlamak ve etkinlikler için sürdürülebilir mekânsal çözümler geliştirmek.
- Festival odağının erişilebilir, kullanıcı dostu ve farklı yaş gruplarına hitap eden bir yapıya sahip olmasını sağlamak.

2.4. Projenin Genel ve Özel Amacı

Projenin genel amacı, Adana'da düzenlenen festivallerin sürdürülebilirliğini ve etkinliğini artırmak için kapsamlı bir mekânsal planlama ve altyapı geliştirme çalışması gerçekleştirmektir. Bu doğrultuda, kent genelinde festival etkinliklerine uygun potansiyel alanların belirlenmesini içeren bir mekânsal master plan oluşturulması ve Merkez Park özelinde kalıcı, nitelikli bir festival altyapısının tasarlanarak uygulama projelerinin hazırlanması hedeflenmektedir. Böylece, festivallerin daha geniş bir alana yayılması sağlanarak kentteki dinamizmi artırılacak, etkinliklerin verimliliği yükseltilecek ve festival organizasyonlarının uzun vadede sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasına katkıda bulunulacaktır.

Proje temelde iki özel amacı barındırmaktadır. Bunlardan birincisi; düzenlenen festivallerin mekansal planlamasına hizmet ederek kentsel dokuda dengeli bir dağılım sağlanmasına olanak sunacak kentin farklı noktalarındaki potansiyel etkinlik alanlarının tespit edilip güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya konulduğu mevcut durum analizlerinin yapılması, bu analizler doğrultusunda kapasite belirlenmesi ve alan kullanım önerilerinin geliştirilmesi sonucu şehir ölçeğinde ortaya konulacak olan festival alanı master planına yönelik haritalama çalışmasının hazırlanmasıdır. Bu haritalama ile birlikte festivaller için ana mekân olarak günümüzde de aktif bir kullanıma sahip olan ana etkinlik mekanı Merkez Park özelinde kalıcı festival altyapı projesi çalışması yapılması ise projenin ikinci özel amacını oluşturmaktadır. Bu yapılacak çalışma ürünü olan uygulama projesinde festival zamanında festivallere hizmet edecek, festival olmayan zamanlarda da kentlinin günlük yaşamında dahil ederek kullanabileceği alanlar tasarlanması öngörülmektedir. Şehirde gerçekleştirilen festivaller farklı temalarda olsa da ortak gereksinimleri olan yeme-içme alanı, dinlenme alanları, satış üniteleri, performans alanları, servis birimleri, sergileme noktaları gibi alanların geçici ve kalıcı ünitelerle festival alanı olarak belirlenen yerde hangi noktalara konumlanacağı, birbirleriyle ilişkileri, oluşturacakları açık-yarı açık-kapalı alanlar ve meydanların kurgulanması bir başka deyişle festival yerleşim planlaması festival hazırlık süreçlerinin kolaylaşması adına oldukça önemlidir. Bu sayede her festivalde altyapı hizmetlerine ayrılan zaman ve maddi olanakların hem festival içeriğine ve geliştirilmesine ayrılması sağlanacak hem de dünya kaynaklarının tükendiği bu zaman diliminde her defasında sürdürülebilir olmayan yöntemlerle kaynakların boşa kullanımının

önüne geçecektir. Bu yapılacak olan çalışma kurumlar arası koordinasyonu güçlendirecek ve verimli hale getirecektir. Bu yapılan çalışmalar doğrultusunda ortaya çıkan proje festivalin program akışını da olumlu yönde etkileyerek daha verimli sonuçlar çıkmasını sağlayacaktır.

2.5. Projenin Hedef Aldığı Kesim

Projenin hedef gruplarını etkinlik turizmi bağlamında Adana’da festival düzenlenmesine katkı sağlayan kurum ve kuruluşlar; Adana Valiliği, Büyükşehir ve ilgili İlçe Belediyeleri, festival organizasyonunda yer alan Sivil Toplum Kuruluşları, festival organizasyon ekibi ile festival katılımcıları oluşturmaktadır.

Festival Düzenlenmesinde Etkin Rol Alan Kurum ve Kuruluşlar: Mevcut durumda Adana ili genelinde farklı katılım ölçeklerinde 29 festival düzenlenmekte olup bunlardan dördü kent merkezinde yüksek katılımlı ve ulusal ölçekte tanınırlığa ulaşmış festivallerden oluşmaktadır. Tüm bu festivallere yerel idareler aynı, nakdi ya da teknik anlamda çeşitli desteklerde bulunmaktadır. Her bir festival için yinelenen ortak ihtiyaçlardan olan alan kullanım tasarımları ve gereksinimleri için organizasyona dahil tüm kurum/kuruluşların her seferinde yeniden satın almalar ve çalışmalar yapmaları festivallerin sürdürülebilirliği açısından zorlayıcı bir unsurdur. Önerilen bu proje ile elde edilecek sonuçlar hedef gruplardan olan bu kurum ve kuruluşlar için zaman, nakit ve enerji kaybının önüne geçilmesine etki ederek iş yükünün hafiflemesini sağlayacaktır. Bunun yanı sıra elde edilecek olan proje ve etütlerin uygulanması ile festivallerdeki kurumlar arası iş birliği ve koordinasyonun daha sistematik bir kurguda hızlı bir şekilde yürütülmesi beklenmektedir.

Festival Organizasyonlarına Katılım Sağlayan Sivil Toplum Örgütleri: Hedef gruplardan bir diğeri olan festivallerin düzenlenmesinde etkin katılım gösteren Sivil Toplum Örgütleri ve yerel etkinlik grupları gerçekleştirilecek olan projeden; festival dışı zamanlarda da kentsel alanda kendilerini daha iyi ifade etmelerine ve yaratıcı fikirlerin gelişmesine yarayacak mekânsal kazanımlar, farklı alanlarda çalışan STK’lar arası işbirliği fırsatlarının doğması, aynı altyapıyı kullanarak farklı temalarda gerçekleştirilecek olan ortak etkinlik uygulama potansiyelleri gibi farklı boyutlarda kazanımlar elde edeceklerdir.

Festival Katılımcıları: Proje, hedeflediği bir diğer kitle olan festivalin doğrudan müşterisi konumundaki festival katılımcıları için; deneyim ve konfor, güvenlik, erişilebilirlik vb. konularda öneriler barındırdığından katılımcıların festivalde geçirdiği sürenin kalitesini arttıracak dolayısıyla katılımcı memnuniyetini yükseltecektir.

Proje sonucundaki nihai yararlanıcılar ise festival kapasitesinin ve veriminin artırılmasıyla birlikte bundan fayda sağlayacak olan; ulusal-uluslararası mevcut ve potansiyel turizm yatırımcıları, tur şirketleri, seyahat acenteleri, yerli ve yabancı turistler, yerel işletmeler, yerel halk ve yerel sanat toplulukları olacaktır.

Turizm Yatırımcıları ve Turizm İşletmeleri: TÜİK'in son yayınladığı 2020 verilerine göre Adana'da GSYH'nin sektörler göre dağılımı incelendiğinde tarım, sanayi ve hizmetler sektörünün her üçünün de yükselme eğiliminde olduğu anlaşılmakla beraber aralarında en fazla katkıyı turizmin de bulunduğu hizmetler sektörünün yaptığını söylemek mümkündür (tarım %9.8, sanayi %31.9, hizmetler %58,3). Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2024 verilerine göre yatırım belgeli toplam 4 adet (1.095 yatak kapasiteli), Turizm işletme belgeli toplam 151 adet (12.363 yatak kapasiteli), Yerel Yönetim Belgeli toplam 117 adet (5.496 yatak kapasiteli) turizm işletmesi bulunmaktadır.

Tur Şirketleri/Seyahat Acenteleri: TÜRSAB 2023 verilerine göre Türkiye genelinde toplam 15.299 seyahat acentesi bulunmakta olup bunların 151 tanesi Adana'da yer almaktadır. Ulusal ölçekte tanınan festivallerin olduğu dönemlerde yerel ve ulusal bu acenteler Adana'ya çeşitli noktalardan turlar düzenlemektedir. Gerçekleştirilecek olan fizibilite çalışmasının içerdiği projelerin uygulanması ile daha fazla tur şirketi ve seyahat acentesinin bölgeye ilgisi çekilerek, bu festivallerden elde edilen ekonomik faydanın artması beklenmektedir.

Yerli-Yabancı Turistler: Adana il Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerine göre 2023 yılında Adana'yı 1,342,569 yerli ve yabancı turist ziyaret etmiştir. Aylık bazda değerlendirildiğinde 2024 yılında 142,320 kişi ile Nisan ayının ilk sırada yer alması, 2023 yılında ise 126,206 kişi ile Ekim ayının ikinci sırada yer alması Adana'da düzenlenen iki büyük festival organizasyonunun kent turizmine katkısını somut olarak göstermektedir.

Yerel halk: 2.280.484 kişilik nüfusa sahip Adana'da festivaller sonucunda farklı kültür ve yapıya sahip çok sayıda turist o bölgeyi ziyaret ederek yerel halkla iletişim ve etkileşime geçmektedir. Turist-yerel halk iletişimi karşısında hem yerel halkın turist ve turizme yönelik algıları olumlu yönde gelişmekte hem de yerel halk üzerinde bazı önemli sosyal gelişimler meydana gelmektedir. Düzenlenen festivaller nihai yararlanıcılar olan bölgedeki yerel halkın aidiyet duygusunu arttırarak toplumun farklı katmanlarındaki gruplara kaynaşma avantajı sunmaktadır.

3. PROJE FİKRİNİN KAYNAĞI ve DAYANAKLARI

3.1. Projenin Politika Dokümanlarına ve Yasal Mevzuatlara Uygunluğu

Proje fikrinin arka planında; TR62 Düzey-2 Bölgesi Bölge Planı (2024-2028), Çukurova Bölge Planı (2014-2023), Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (2024-2028), On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) hedef, amaç ve tedbirleri yer almaktadır. Bunun yanı sıra proje, yerel plan ve programlardan Adana Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 ve 2025-2029 Stratejik Planı ve Çukurova Kalkınma Ajansı çalışmalarından Adana Turizm Analiz Raporu ile de doğrudan ilişkilidir.

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2024-2028³: “Küresel rekabette söz sahibi, refah düzeyi yüksek ve dirençli bölgeleriyle, yerel dinamiklerini kullanarak topyekûn kalkınmış bir Türkiye” vizyonu ile hazırlanan BGUS, “bölgelerin küresel ekonomik entegrasyonunun güçlendirilmesi, bölgelerin rekabet edebilirliklerinin artırılması, bölgeler arası ekonomik ve sosyal yakınsamanın sağlanması ve afet sonrası ekonomik ve sosyal toparlanmanın sağlanması” stratejik amaçları ile geliştirilmiş, bu amaçlar ile birlikte iller bazında; küresel il, potansiyel küresel iller, rekabetçi iller, potansiyel rekabetçi iller, rekabet nüvesi iller, bölgesel merkezler, gelişen yerel ekonomiler, öncelikli dönüşüm illeri gibi sınıflandırmaları yapılarak kentsel gelişme, kırsal kalkınma, sosyal gelişme, turizm, sanayi ve lojistik gibi alanlarda çeşitli tematik amaçlar ile ilişkili stratejiler sunulmuştur. Fizibilite çalışmasının üst ölçekte ana teması olan turizm için BGUS’un ortaya koyduğu tematik amaç “*destinasyon yönetimi, ürün çeşitliliği ve rekabetçilik odağında turizm potansiyelinin bölgesel kalkınmaya katkısının artırılması*”dır. Bu kapsamda, destinasyon yönetiminin güçlendirilmesi, turizm çeşitliliğinin artırılması, rekabetçiliğin korunması ve güçlendirilmesi, sektörde dijital dönüşümün ve iklim değişikliğine uyumun sağlanması yoluyla turizmin bölgesel kalkınmaya katkısının artırılmasına yönelik stratejiler ortaya konulmuştur. Fizibilite çalışmasının hazırlandığı il olan Adana ise BGUS kapsamında ortaya çıkan ikinci gelişme boyutu olan “rekabetçilik boyutu” altında; gelir düzeyi, sanayi ve hizmetler sektörü üretimi, ihracat, teknoloji düzeyi, girişimcilik ve beşerî sermaye gibi hususlar bakımından “rekabetçi iller” sınıfında değerlendirilmiştir.

Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi (BGUS) 2024-2028 raporuna göre, dijitalleşme, iklim değişikliği ve COVID-19 pandemisi, turist beklentileri ve turizm alışkanlıklarında önemli değişimlere neden olmuştur. Bu doğrultuda alternatif turizm türlerine yönelik talebin artacağı öngörülmektedir. Bu gelişmelere hazırlıklı olmak adına, turizm türlerinin çeşitlendirilmesi

³ Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi 2024-2028, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2024

gerekliliğinin raporda sıklıkla vurgulanması fizibilite projesinin çıkış noktalarından olan alternatif turizm bağlamında “etkinlik turizmi”nin geliştirilmesi ile doğrudan örtüşmektedir.

Raporda, yapılan araştırmalar doğrultusunda, eğitim seviyesi arttıkça turistlerin alternatif turizm türlerine yönelme eğilimi gösterdiği ve bu turistlerin deneyim odaklı arayışlar içerisinde olduğu ortaya konmuştur. Hazırlanan projenin etkinlik turizmi kapsamında kentte gerçekleştirilen festival organizasyonlarını güçlendirecek olması, turistlerin yaşayacakları deneyimin kalitesine etki etmesi bakımından raporda belirtilen bu tespit ile doğrudan ilişkilidir. Raporda sıklıkla belirtilen turizmde mevsimsellik etkisinin azaltılması hedefi, etkinlik turizminin doğasında var olan ve özellikle Adana ölçeğinde ele alındığında ülkenin geri kalanında yaz aylarında oluşan turizm baskısının aksine yılın farklı aylarında düzenlenme imkânı sunan festivaller ile desteklenmektedir. Dolayısıyla proje kapsamında bu festivallerin altyapılarının güçlendirilecek olması mevsimsel koşullara dayanıma doğrudan etki ederek farklı aylarda düzenlenecek festivallerin mekânsal kalitesinin artmasını sağlayacak, bu da etkinliklerde mevsimsel kırılganlığa karşı önemli bir çözüm sunacaktır.

Bunların yanı sıra BGUS 2024-2028 kapsamında, farklı turizm türlerine yönelik gelişmiş veya gelişmeye açık rota ve destinasyonlar incelenmiştir. Afet sonrası ihya sürecinde olan Hatay, Gaziantep ve Adıyaman gibi illerle birlikte Adana’nın da yer aldığı Gastronomi Rotası, bu destinasyonların canlandırılması açısından kritik öneme sahip olup gerçekleştirilen fizibilite çalışması kapsamındaki festival alanı tasarımları Adana’da bu rotayı besleyen Lezzet Festivali gibi etkinliklerin mekânsal kalitesini arttıracığından BGUS kapsamında önerilen bu rotanın niteliğini de dolaylı olarak etkileyecektir.

TR62 Düzey-2 Bölgesi Bölge Planı 2024-2028⁴: Fizibilite çalışması, Çukurova Bölge Planı kapsamında yer alan stratejik öncelikler, hedefler ve tedbirlerle doğrudan ya da dolaylı olarak ilişki kurmaktadır. Adana ve Mersin’deki turizmi, bölgesel ölçekte bir gelişme koridorunun parçası olarak ele alan raporda illerin çevre bölgelerle olan önemli turizm ilişkilerine vurgu yapılırken, gelişen ulaşım ağlarının da etkisiyle ulusal ölçekte çekim merkezleri haline geldikleri de belirtilmiştir. Raporda “etkinlik turizmi”ne sıklıkla vurgu yapılarak Adana Lezzet Festivali, Portakal Çiçeği Karnavalı, Altın Koza Film Festivali başta olmak üzere düzenlenen çok sayıda etkinliğin kenti turizmde cazibe merkezi haline getirdiği aktarılmaktadır. Rapor, Turizm gelişme odakları çerçevesinde ele alındığında eko turizm, kültür, doğa, deniz ve etkinlik bazlı turizm faaliyetlerinin Çukurova’da özellikle gastronomi ile

⁴ TR62 Düzey-2 Bölgesi Bölge Planı 2024-2028, Çukurova Kalkınma Ajansı, 2024.

ilişkilendirilerek çeşitlendiğine dikkat çekilerek mevcut potansiyelin etkin ve sürdürülebilir bir biçimde kullanılması ile elde edilen katma değerin artacağı öngörüldüğü belirtilmiştir.

“*Stratejik Öncelik 3: Kentsel Yaşam Kalitesinin İyileştirilmesi ve Dirençli Kent Yaklaşımının Geliştirilmesi*” kapsamındaki tedbirlerden “tarımsal üretimle kentsel turizm ilişkisi güçlendirilecektir” şeklinde açıklanan tedbir, Bölge Planı’nda gastronomi ile kentsel turizmin dolayısıyla kent merkezinde önerilen etkinlik turizminin ilişkisini tarımsal üretim üzerinden kurmaktadır. Bu bağlamda hazırlanan proje dolaylı olarak bu ilişkiyi güçlendirecek nitelikli altyapıyı hazırlaması bakımından ilişkilendirilebilir. Bunun yanı sıra 2014-2023 Bölge Planı’nda da “Bölgenin Turizm Potansiyelini Harekete Geçirmek” önceliğindeki tedbirlerden olan “turizmde tanıtım ve iş birliği faaliyetlerinin etkinleştirilmesi” tedbiri kapsamında açıklandığı üzere Adana’da gerçekleştirilen festivallerin bölgesel bir imaj oluşturmada araç olarak kullanılması önerisi geçtiğimiz yıllarda dikkate alınarak bu organizasyonlara verilen önem ve destekle Adana’nın festivaller şehri olarak tanınırlığı ciddi bir seviyeye ulaşmıştır. Geline nokta elde edilen bu kazanım, fizibilite kapsamında hazırlanan projeler ile desteklenecek, festivallerin daha pratik, sürdürülebilir, ekonomik, güvenli ve sistematik bir şekilde gerçekleştirilmeleri sağlanacaktır.

On İkinci Kalkınma Planı⁵: Fizibilite çalışmasının, Kalkınma Planı’nın turizm ve kültür-sanat başlıkları kapsamındaki hedef, politika ve tedbirler ile ilişkilendiği görülmektedir. Planın çeşitli yerlerinde vurgulanan “*Turizmin çeşitlendirilerek 12 aya ve tüm ülkeye yayılması amacıyla alternatif turizm ürünlerinin çalışılması*” bir çatı hedef olarak değerlendirildiğinde alternatif turizm türü olarak fizibilite kapsamında ele alınan etkinlik turizminin bu bağlamdaki yeri oldukça önemlidir.

Turizm kapsamındaki politika ve tedbirlerden, “527.2. *Turizm çeşitlerinin planlı gelişimini sağlamak üzere ana plan ve strateji çalışmaları yürütülecektir*” şeklinde ifade edilen politika kapsamında ele alındığında doğrudan bir strateji ya da festivallerin uygulanmasına yönelik eylem planı içermemekle birlikte projenin etkinlik turizmi kapsamında kentte yürütülecek planlama ve stratejiler için çarpan etkisi yaratması beklenmektedir. Projenin kent merkezinin halihazırda oluşan “festival şehri” imajını güçlendirecek mekânsal planlamayı içermesiyle ziyaretçilerin festival deneyimlerinin kalitesinin artmasını sağlayıp kalış sürelerindeki tercihleri etkileyebilecek olması planın “527.5. *Kültür ve turizm güzergâhları*

⁵ On İkinci Kalkınma Planı, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2023

geliştirilerek ziyaretçi kalış süresinin ve harcamalarının artırılması sağlanacaktır.” politikası ile örtüşmektedir.

Kültür ve sanat kapsamındaki politika ve tedbirlerden, “782.1. Yerel yönetimler ve ilgili kamu kurumlarının, şehre kimlik katan önemli mekânlara ilişkin markalaştırma uygulamaları teşvik edilip yaygınlaştırılacaktır.” şeklinde ifade edilen politikası ile proje, halihazırda kamusal alan olarak kentliler tarafından kullanılan bir alanın nitelikli dönüşümü ile kent kimliğine, festivallerin mekânsal kalitesini arttırması ile de kent imajına katkı sunacak bir uygulama olması ve bu süreci yerel yönetimler ile kamu kurumlarının birlikte yürütmesi bakımından ilişkilidir. Proje aynı başlık altındaki “792.1. Yeni kent yerleşimlerinde sosyal ve kültürel etkileşime imkân vererek toplumun refahını destekleyen, başta kütüphane olmak üzere müze, kültür merkezi, kent parkı gibi kültürel altyapı unsurlarına yer verilmesi, hafızayı canlı tutacak anıtlarla yeni kent meydanlarının tasarlanması ve kent kültürünün oluşması sağlanacaktır.” şeklinde ifade edilen politika ile de yalnızca festival zamanlarında turistlere sunulacak bir alan olarak değil yılın her zamanı kentlilerin kullanımına açık olan bir kent parkının altyapı ve diğer donanımlarını güçlendirerek kentlilere daha nitelikli bir kamusal alan yaratma amacı bakımından örtüşmektedir.

Adana Büyükşehir Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı⁶: Projenin doğrudan ilişkili olduğu yerel plan olan stratejik planında Adana’nın düzenli bir etkinlik alanına sahip olmadığı, konserler ve festivaller için planlı anların kente katkı sağlayacağı tespit edilmiştir. Bu doğrultuda “Amaç A2: Adana’nın sosyal, fiziksel, mekansal yapısını, doğal ve tarihi mirası koruyarak sürekli iyileştirmek” amacı ve “Hedef H2.6: Plan dönemi boyunca kent estetiğinin iyileştirilmesine yönelik projeler ve çalışmalar yapmak.” hedefi kapsamında faaliyet ve projelerde “Festival ve etkinliklere uygun yer bulmak için ilgili birimlerle görüşmek ve yerin etkinlik alanına dönüştürme projesini geliştirmek” şeklinde getirilen öneri direkt olarak fizibilite fikrinin dayanağını oluşturmaktadır. Kentteki festival ve etkinlikler için mekânsal yetersizliğe yönelik yapılan bu tespit fizibilite raporu ve rapor çerçevesinde hazırlanacak projelere olan ihtiyacın belirlenmesinde etkili olmuştur.

ÇKA Adana Turizm Analiz Raporu⁷: Adana’nın turizm analiz raporunda vurgulanan festival turizmi potansiyeli, festival alanı tasarımı için hazırlanan fizibilite projesiyle doğrudan ilişkilidir. Şehirde düzenlenen festivallerin yüksek ulusal ilgi görmesi, bu etkinliklerin turizm ekonomisine olan katkısını artırmak amacıyla altyapı ve organizasyonel iyileştirmeler

⁶ 2020-2024 Stratejik Planı, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2020.

⁷ Adana Turizm Analiz Raporu, Çukurova Kalkınma Ajansı, 2020.

yapılmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, festival alanı tasarımına yönelik fizibilite çalışması, kentin turizm stratejisiyle uyumlu bir şekilde ele alınmalı ve mevcut potansiyeli en verimli şekilde değerlendirecek çözümler sunulmalıdır. Raporda belirtildiği üzere festival turizminin sürdürülebilirliği açısından, altyapı ve mekânsal planlama unsurlarının iyileştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Fizibilite çalışması kapsamında festivaller için bir alan tasarlanması, bu sorunları minimize ederek ziyaretçi deneyimini iyileştirmesi ve etkinliklerin daha düzenli bir şekilde gerçekleştirilmesine olanak tanınması açısından ilgilidir. Bunun yanı sıra raporda festivallerin şehir üzerinde oluşturduğu baskının yönetsel ve maddi yönlerine de vurgu yapılarak; altyapı hazırlıkları, hizmetler, yönetim, temizlik, tanıtım gibi kalemlerin kurumlar ve kent bileşenleri üzerindeki etkilerine dikkat çekilmiştir. Fizibilitenin hedeflerinden biri de oluşan bu yükü azaltmak için hem kalıcı bir altyapı sunması hem de bir işletme modeli belirleyerek koordinasyonu kolaylaştırmasıdır.

3.2.Proje Yürütücüsünün Mevcut Projeleri ve Diğer Kurum Projeleri ile Bağlantıları

Proje yürütücüsü kuruluş olan Adana Büyükşehir Belediyesi'nin ve diğer kurumların fizibilite projesinin konusu festival alanı tasarımı ve bütüncül festival planlamasına ilişkin doğrudan yürüttüğü ya da paydaşı olduğu bir yatırım projesi bulunmamakla birlikte bu kurumlar kentte gerçekleştirilen festivallerde planlama, koordinasyon ve uygulama aşamalarında aktif rol almaktadırlar.

3.3. Proje ile İlgili Geçmişte Yapılmış Etüt Araştırma ve Diğer Çalışmalar

Fizibilite kapsamında çalışılan konuya ve alana yönelik geçmişte yapılan araştırmalar ve etütler; festival memnuniyet anketleri, festival sonuç raporları, kentte gerçekleştirilen büyük ölçekli festivallere ilişkin hazırlanan konsept raporlar (portakal çiçeği karnavalı sürdürülebilirlik raporu gibi), alandaki altyapıyı iyileştirmeye yönelik hazırlanan projeler olarak ele alınmıştır.

Festival Memnuniyet Anketleri: Adana'da gerçekleştirilen en geniş katılımlı festivallerden olan Adana Lezzet Festivali kapsamında katılımcılara ve ziyaretçilere uygulanan anketler festivalin etkinliği, sorunların tespiti ve fizibilite raporu kapsamında hazırlanacak olan projelere yol gösterici olması açısından önemli bir veri oluşturmaktadır.

2018 Adana Lezzet Festivali stant açan katılımcı anketinin sonuçlarına bakıldığında; katılımcı firmaların festivali düzenlenen tarih, süre, mekân ve satışlar açısından genel olarak başarılı bulunduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte altyapı sorunları, tanıtım stratejisi, etkinlik

programı tasarımı gibi konularda katılımcıların memnuniyet düzeylerinin daha düşük olduğu anlaşılmakta olup bu konuda tespit edilen eksiklikler şu şekilde özetlenmiştir:

- Genel Kurgu: Festivalin kurumsal bir kimliğe kavuşturulması gerekliliği, sürdürülebilir bir yönetim yapısının olmaması, görevli kişi ve kurumların kendi sorumlulukları konusunda yeterince proaktif hareket etmemesi gibi sorunlar tespit edilmiştir. Bütçe disiplini ve takibi konusunda eksiklikler bulunmakta, sponsorluk ve gelir kaynaklarının da etkin bir şekilde planlanmadığı anket sonuçlarından anlaşılmaktadır.
- Altyapı Sorunları: Festival alanındaki altyapı eksiklikleri en az memnun olunan konu ve en önemli sorun grubu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kapsamda katılımcılar; yeterli gölgelik ve oturma alanının bulunmaması, yetersiz tuvalet ve lavabo alanları, engelli bireyler için uygun düzenlemelerin yapılmamış olması, otopark ve trafik problemlerinin devam etmesi, elektrik ve su altyapısındaki eksiklikler ve güvenlik problemleri, sahne ve etkinlik alanlarının daha iyi organize edilmesi gibi konularda yaşadıkları deneyimin olumsuzluğunu aktarmışlardır.
- Etkinlik Planı: Festival programının belirsiz olması, ziyaretçilerin etkinlikleri takip etmesini zorlaştırmıştır. Katılımcılara göre; ana sahne düzenlemeleri ve etkinlik planlaması daha sistematik bir yapıya kavuşturulmalı, çocuklara ve ailelere yönelik etkinlikler arttırılmalıdır. VIP Gala Gecesi gibi organizasyonlarda daha özenli bir planlama gerekmektedir.
- Sponsorluk Görüşmeleri: Katılımcılar, firmalarla festival öncesinde gerçekleştirilen bilgilendirme toplantılarının yetersiz olduğunu ve sponsorluk görüşmelerinin geç başlaması nedeniyle finansal desteğin yetersiz kaldığını aktarmıştır.
- Tanıtım Stratejisi: Festivalin tanıtımı yetersiz kalmış olup, özellikle şehir dışı ve yurtdışına yönelik reklam ve tanıtım çalışmalarının daha etkin hale getirilmesi gerekmektedir. Seyahat acenteleriyle erken dönemde iş birliği yapılarak festivalin turizm sektörüne katkısı arttırılmalıdır.

2018 lezzet festivali katılımcı anket sonuçlarından elde edilen bulgular sonraki yıllarda festivalin gelişimine oldukça etki etmiş, sonraki yıllarda gerçekleştirilen anket verilerinin gösterdiği üzere; kurumsal kimlik kazanımı, sponsorluk planlamalarının erken dönemde başlatılması, etkili tanıtım stratejileri ve etkinlik programının zenginleşmesi açısından festival oldukça iyi bir noktaya ulaşmıştır. Bununla birlikte 2018 yılında en önemli sorun olarak karşılaşılan ve fizibilite çalışmasının ana eksenini oluşturan altyapısal eksiklikler için sonraki yıllarda da bütüncül bir planlama yapılmamış olup aynı sorunların sonraki yıllarda da anketlerde en sık karşılaşılan problemler kapsamında işaretilendiği gözlemlenmiştir.

Tablo 3.3.1 2018 Lezzet Festivali Katılımcı Memnuniyet Anketi Sonuçları⁸

	Bulgu	100 Üzerinden Aldığı Puan
1	Festivali genel olarak başarılı buluyorum	94,69
2	Festival tarihinden memnunum	90,43
3	Festivalin süresinden memnunum	92,77
4	Festival organizasyonundan memnunum	92,24
5	Festivalin Merkez Parkta gerçekleştirilmesinden memnunum	91,49
6	Festivale katılmaktan memnunum	93,33
7	Festivaldeki satışlardan memnunum	87,92
8	Gölgelik alan yeterliydi	72,92
9	Oturma alanı yeterliydi	66,22
10	Piknik masası ve çöp kutuları yeterliydi	68,26
11	Tuvalet ve lavabo alanı yeterliydi	59,11
12	Stantların elektrik altyapısı yeterliydi	78,26
13	Firmaların yerleşim planı uygun ve adaletliydi	75,65
14	Malzeme girişinde bir problem yoktu	67,83
15	Güvenlik yeterliydi	93,48
16	Aydınlatma, yönlendirme levhaları, firma isimlikleri yeterliydi	79,13
17	Otopark ve trafikle ilgili çözümler yeterliydi	59,13
18	Organizasyon firmasından memnunum	92,44
19	Festival öncesi bilgilendirmeler yeterliydi	90,87
20	Festival sırası ve sonrasındaki bilgilendirmeler yeterliydi	90,43
21	Ana sahnede gerçekleştirilen gösterilerden memnunum	87,73
22	Atölye ve söyleşi çadırında gerçekleştirilen gösterilerden memnunum	87,44
23	Konser ve su gösterilerinden memnunum	95,00
24	Organizasyonun iletişiminden memnunum	90,91
25	Festivalin tanıtımından genel olarak memnunum	93,91
26	Billboard, afiş vb. tanıtımlar yeterliydi	88,26
27	Basında yer alan tanıtımlar yeterliydi	89,77
28	Sosyal medyada yer alan tanıtımlar yeterliydi	88,44
29	Web sitesi yeterliydi	89,30
30	Sponsorlar yeterliydi	85,33

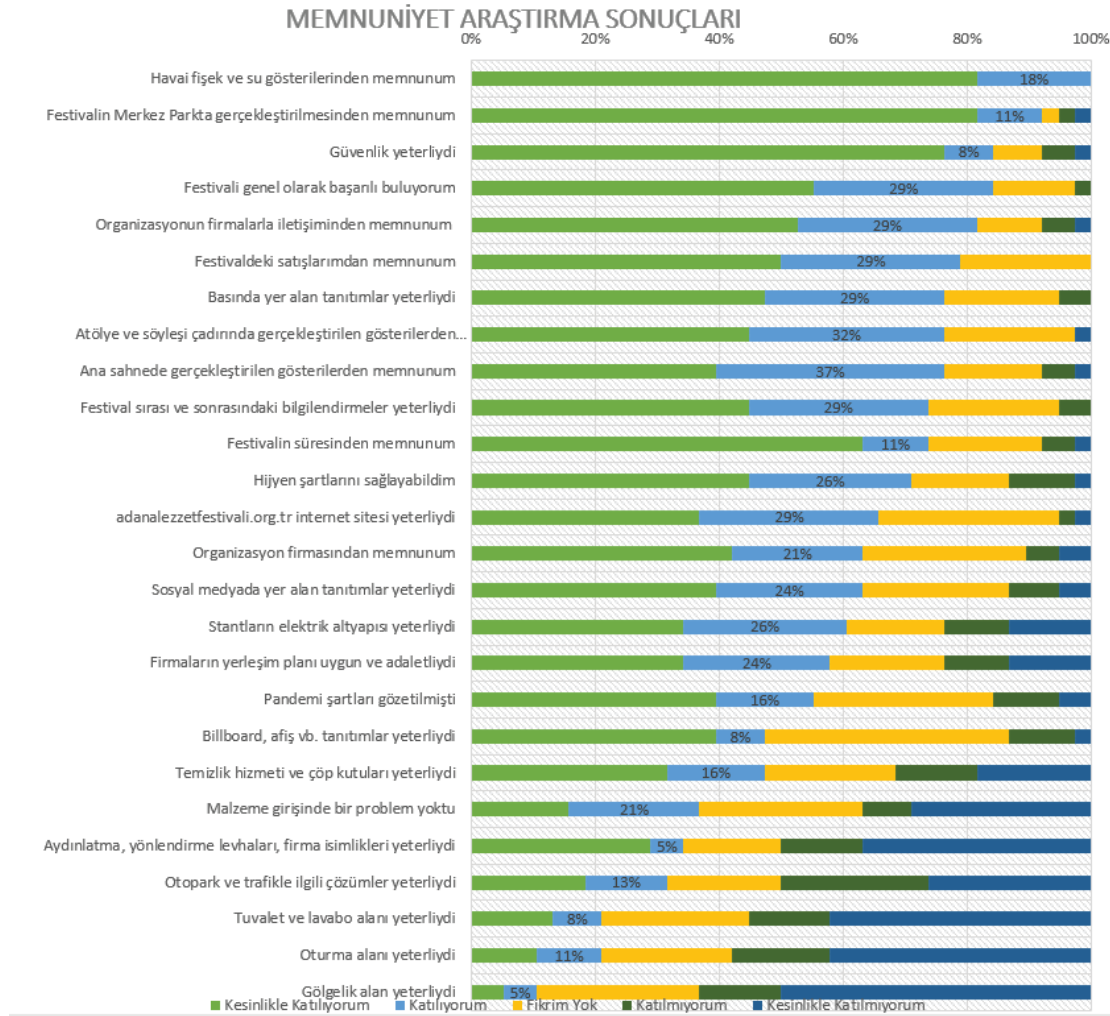
2021 Adana Lezzet Festivali stant açan katılımcı anketinin⁹ sonuçlarına bakıldığında; genel olarak katılımcı firmaların festivalden yüksek düzeyde memnuniyet duyduğu anlaşılmaktadır. Katılımcıların %84'ü festivali genel olarak başarılı bulurken, %13'ü fikir belirtmemiş ve yalnızca %3'ü festivali başarısız olarak değerlendirmiştir. Ayrıca, festival alanındaki satışlardan memnuniyet oranı %79 olarak belirlenmiştir. Festivalin Merkez Park'ta gerçekleştirilmesi, havai fişek ve su gösterileri, güvenlik önlemlerinin yeterliliği, organizasyon firmasının katılımcılarla kurduğu iletişim ve basında yapılan tanıtım çalışmaları memnuniyet düzeyi yüksek unsurlar arasında yer almaktadır. Bununla birlikte, anket sonuçları festival alanında bazı altyapı eksikliklerine dikkat çekmektedir. Katılımcıların %63'ü gölgelik alanların

⁸ 2021 Adana Lezzet Festivali Sonuç Raporu.

⁹ Adana Lezzet Festivali Katılımcı Anketi, 2021

yetersiz olduğunu belirtmiş ve bu durum en fazla eleştirilen konu olarak öne çıkmıştır. Ayrıca, oturma alanları, tuvalet ve lavabo olanakları, otopark ve trafik gibi altyapıya yönelik konular da geliştirilmesi gereken alanlar arasında gösterilmektedir. Anketin açık uçlu sorularına verilen yanıtlarda, festivalin gelecekte daha etkin ve verimli olması adına çeşitli öneriler sunulmuştur. Firmalar, malzeme tedarik sürecinin iyileştirilmesi, temizlik ve hijyen koşullarının artırılması ve su erişim imkânlarının geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Öne çıkan diğer öneriler arasında; kebabçılar, sokak lezzetleri ve tatlıcılar festival alanında dengeli bir şekilde konumlandırılması gerektiği belirtilmiştir. Son olarak, artan katılımcı sayısı nedeniyle, organizasyon sürecinin daha etkin yönetilebilmesi adına, her ürün kategorisine özel bir sorumlunun atanması önerilmiştir. Sonuç olarak, festival anket sonuçları genel olarak olumlu bir tablo çizerken, özellikle altyapı ve organizasyonel iyileştirmelerle ilgili bazı geliştirme alanları tespit edilmiştir. Fizibilite kapsamında da bu öneriler dikkate alınarak yerleşim planları ve uygulama projeleri geliştirilmiştir.

Tablo 3.3.2 2021 Lezzet Festivali Katılımcı Memnuniyet Anketi Sonuçları¹⁰

¹⁰ 2018 Adana Lezzet Festivali Sonuç Raporu.

Portakal Çiçeği Karnavalı Sürdürülebilirlik Raporu¹¹: Adana'nın en geniş katılımlı etkinliklerinden biri olan karnaval, dünyadaki benzer ölçekteki festivallerdeki uygulamalarda da görüldüğü üzere etkinliğin çevresel etkisini minimuma indirmek için çeşitli çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda festival danışma kurulu 2024 yılında bir "sürdürülebilirlik eylem planı" hazırlamış bu plan çerçevesinde Atatürk Parkı'nda pilot uygulama gerçekleştirilerek sürdürülebilirlik için gelecek yıllarda referans alınacak temel göstergeleri ve ölçütleri belirlemiştir. Karnaval sürdürülebilirlik vizyonu, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından dokuz tanesine ve bu amaçların alt hedeflerine doğrudan hizmet edecek şekilde belirlenmiştir. Bunlardan; sürdürülebilir şehirler ve topluluklar, temiz su ve sıhhi koşullar, amaçlar için ortaklıklar konuları doğrudan fizibilite çalışmasının hedefleri ile örtüşmektedir. Karnaval kapsamında yeşil altyapı ve etkileşim hedeflenmiş olup fizibilite projesi bu anlamda sunacağı çözümlerle her sene stant kurulumları vb. durumlarda ortaya çıkan yeşil alanlar üzerindeki baskıyı azaltmayı hedeflemektedir. Aynı zamanda karnavalın sürdürülebilirlik hedeflerinden olan erişilebilirlik ve ulaşım kapsamında önerdiği sürdürülebilir ulaşımı teşvik ederek şehir içi hareketliliğin kolaylaştırılması ve yürünebilirliğin teşvik edilmesi ile de projenin ilk aşamasında önerilen festivallerin ana odak dışında bu ana odağa yürünebilir mesafede planlanan ikincil odaklarla desteklenmesine ilişkin master plan çalışması doğrudan ilişkilidir. Raporda belirlenen amaçlara yönelik hedef ve aksiyonlar da tanımlanmış olup bunlardan çevresel sürdürülebilirlik hedef ve aksiyonlarında belirtilen sürdürülebilir malzeme kullanımları fizibilite kapsamında hazırlanacak uygulama projelerinde dikkate alınmış, alanda kalıcı olarak kullanılacak festival altyapısına hizmet edecek malzemelerin uzun ömürlü ve çevresel etkilere dayanıklı materyallerden seçilmesine özen gösterilmiştir. Yine aynı başlıktaki su kullanımı ve korumaya ilişkin aksiyon önerileri de fizibilite kapsamında hazırlanan mekanik altyapı projelerinde dikkate alınarak raporda önerildiği üzere; stantların ihtiyacı olan temiz suyun dengeli dağılımının sağlanması, atık suyun takibi ve drenajın sağlanması konularının tamamına yönelik uygulama projeleri hazırlanmıştır.

Raporda sunulan istatistiki veriler ve hazırlanan makro göstergeler de fizibilite kapsamında alan bazında yapılan planlamalarda kapasite hesabı yapılmasında dikkate alınmıştır.

¹¹ Madran, C.; Günsel, P.; Gökmen, E. Nisan'da Adana'da Sürdürülebilirlik Raporu, 2024

Tablo 3.3.3 13-21 Nisan 2024 Portakal Çiçeği Karnavalı Dönemi Makro Verileri ¹²

Veri	Türü	Kurum	12-22 Nisan 2024 Dönemi	22-28 Mart 2022* Dönemi
Adana'ya gelen yolcu uçağı sayısı (Sefer sayısı) Özel uçak sayısı	Adet	DHİMİ	Sefer sayısında herhangi bir değişiklik olmamıştır.	
Uçakla gelen yolcu sayısı	Kişi	DHİMİ	78.218	65.714 (21-31 Mart tarihleri arası)
Adana'da otel doluluk oranları	Oran	Türsab, Turizm İl Müd.	%98	%75
Adana'da otellerde müşteri sayısı, konaklama sayısı	Kişi	Türsab, Turizm İl Müd.	Nisan Ayı konaklama sayısı 142.320'dir.	Ocak 108.118' Şubat 110.448 Mart 107.498
Şehre giren tur otobüsü/minibüsü sayısı	Adet	Türsab	Veri bulunamadı	
Şehre tur şirketi ile giren turist sayısı	Kişi	Türsab	Veri bulunamadı	
Şehre gelen şehirlerarası otobüs sefer sayısı	Adet	OTOGAR	14.584 (11 günlük değer)	4.510 (7 günlük değer)
Şehre otobüsle gelen yolcu sayısı	Kişi	OTOGAR	274.523 (11 günlük değer)	82.622 (7 günlük değer)
Adana'da tüketilen et miktarı	Kg/Ton	Kasaplar Odası	310 ton	40 - 45 Ton
Adana'da tüketilen sebze miktarı	Ton	Adana Hali	12.731 ton	9.481 ton
Adana'da su tüketimi (içme suyu)	Ton	ASKİ	Veri bulunamadı	
Adana Atık su (Haneler)	Ton	ASKİ	Veri bulunamadı	
Şehirdeki düzenli otobüs sefer sayısı	Adet	ABB	1.807(günlük değer)	1.847 (günlük değer)
Şehirdeki ek otobüs seferi sayısı	Adet	ABB	88 (günlük değer)	31 (8 günlük değer)
Gelen tren yolcusu sayısı	Kişi	TCDD	24.395 (12-22 Nisan)	19.636 (1-11 Nisan)
Şehirdeki elektrik tüketimi (Haneler)	KW / Saat	TEDAŞ	Veri bulunamadı	
Eleçlenen çöp miktarı	Ton	ABB Belediyeler	Veri bulunamadı	
Ayrıştırılan atık miktarı	Ton	ITC Adana	Veri bulunamadı	
Büyük restoran doluluk oranı	Oran	Meslek Odası	Veri bulunamadı	
Kiralık araç sayısı (Binek)	Adet	Meslek Odası	Veri bulunamadı	
Nüfusa ve araç kullanımına bağlı hava kirliliği		Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Hava kirliliği verilerinde önemli bir fark olmadığı ilgili kurumca belirtilmiştir.	

¹² Madran, C.; Günsel, P.; Gökmen, E. Nisan'da Adana'da Sürdürülebilirlik Raporu, 2024

3.4.Proje İhtiyacı/Talebi

Festivaller, yılın her anında turist çekebilme kapasiteleri nedeniyle turizmin gelişmesi ve tanıtılmasında önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Kültürel etkinliklere ve festivallere katılımının modern yaşamın vazgeçilmezi haline gelmesi ile birlikte konserler, kurumsal seminerler, sanat ve spor etkinlikleri ile festivallerin de içinde yer aldığı “etkinlik endüstrisi”nin dünyadaki Pazar büyüklüğünün 2019 yılı verilerine göre 1,1 trilyon USD olması bu etkinliklerin yarattığı ekonomik etki “Deneyim Ekonomisi (Experience Economy)”¹³ kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. 2022 yılında ise 1,6 trilyon dolar olarak belirlenen etkinlik endüstrisinin pazar büyüklüğünün 2032'ye kadar 2,5 trilyon dolara ulaşması ve 2023'ten 2032'ye kadar %4,6'lık bir bileşik büyüme oranı (CAGR) ile büyümesi beklenmektedir.¹⁴ Küresel ölçekte türlerine göre ele alındığında etkinlik endüstrisi içerisinde 2022 yılında en büyük payı sergi ve konferanslar alırken ikinci sırada festivaller bulunmaktadır. Festivalleri; Kurumsal etkinlikler, müzik konserleri, spor etkinlikleri takip etmektedir.

Şekil 3.4.1. Türlerine Göre Etkinlik Endüstrisi'nin Dağılımı (Allied Market Research, 2023)

2023 yılında Adana'ya 1.342.569 yerli ve turist geldiği tespit edilmiştir.¹⁵ Aylık bazda değerlendirildiğinde 2024 yılında 142,320 kişi ile Nisan ayının ilk sırada yer alması, 2023 yılında ise 126,206 kişi ile Ekim ayının ikinci sırada yer alması Adana'da düzenlenen iki büyük festival organizasyonunun kent turizmine katkısını somut olarak göstermektedir.

¹³ Paolicelli, M. (2017). The Economic Impact Of Music Festivals On The Tourism Economy. Nos Alice Case Study. NOVA – School of Business and Economics. Yüksek Lisans Tezi.

¹⁴ Allied Market Research (2023). Tourism Event Market Report. URL: <https://www.alliedmarketresearch.com/tourism-event-market-A74644>

¹⁵ Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Turizm İstatistikleri, 2024

TR62 Bölgesi bazında son 10 yıla ait turizm verileri incelendiğinde bölgeyi ziyarete gelen turistlerin tesise geliş ve geceleme sayılarında artışlar yaşandığı görülmektedir. Bunda bölgedeki doğa, kültür, sağlık, gastronomi, spor, festival gibi alternatif turizm türlerinin gelişimine yönelik destekler verilmesi ve bölgenin bu özellikleri ile turizm tanıtımında konumlandırılmasının yapılması da etkili olduğu söylenebilir.

Adana'nın coğrafi konumu itibariyle TR62 ve TR63 bölgelerinin ortasında bir noktada bulunmasından dolayı bu iki bölgenin nüfusu tarafından talep gören bir destinasyondur. Adana'da bulunan kültürel miras, doğal doku, ulaşım kolaylığı gibi etkenlere ek olarak son özellikle ulusal çapta dikkat çeken etkinlik ve festivaller de Adana'nın bölgenin talep edilen bir destinasyonu olmasında etkili olmuştur.

Kentte gerçekleştirilen büyük ölçekli festivallerde kentteki otellerin doluluk oranının %98 civarına ulaşması, konaklama sayılarında yılın en yüksek sayılarının yakalanması, kente hava, kara ve demir yolu ile gelen ziyaretçi sayılarının festival zamanı ortalama üç katına çıkması, tüketilen et miktarının olağanda kentin tükettiğinin yaklaşık on katına ulaşması gibi verilerden festivallere olan talebin oldukça yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Talebin ve potansiyellerin bu kadar yüksek olmasının etkisi ile Adana'nın etkinlik turizmden elde ettiği payın giderek arttığı görülmekle birlikte bu taleplerin karşılanmasına yönelik fiziki altyapılar bakımından Adana'nın kapasitesi ve sunulan hizmetlerin niteliğinin yeniden değerlendirilmesi ihtiyacını doğurmuştur.

Bunun yanı sıra Adana'nın Akdeniz'den Güneydoğu'ya uzanan tur güzergahları üzerinde yer alması ve yapımı yakın zamanda tamamlanacak olan Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep hızlı tren hattı projesinin de etkisiyle Adana'nın bölgesel turizm kurgusundaki yerinin güçlenmesinin festivallerde oluşan talebin artmasında etkili olacağı beklenmektedir.

Bundan dolayı Adana'nın "festivaller şehri" imajının korunması için var olan değerlerini bütüncül bir planlama kurgusunda ele alarak oluşan talebe en akılcı, güvenli ve sistematik bir şekilde üretilecek cevapları içeren bir altyapı projesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu proje ile iyileştirilecek alanlar yalnızca ilçeye gelen turistler için değil aynı zamanda Adana'da yaşayan nüfus için de nitelikli sosyal mekân ve rekreasyonel alan ihtiyacını karşılama potansiyeli barındırabilir.

3.5. Proje Alternatifleri

3.5.1. Projesiz Durum

Halihazırda projenin iki temel konusundan biri olan festival alanı tasarımı ihtiyacı her festivalden önce gerçekleştirilen hizmet satın alımı yöntemleri ile organizasyon firmaları tarafından sağlanmaktadır. Düzenlenen her bir festivalde farklı yerleşim planları uygulanmakla kalmayıp aynı festivalin farklı yıllarda düzenlenen versiyonlarında da farklı yerleşim şemalarının uygulandığı gözlemlenmektedir. Bu durum ana festival alanı olarak kullanılan Merkez Park'ta başta elektrik ve su altyapısının kullanımına yönelik sorunlara neden olmakla birlikte sürekli değişen planlar çerçevesinde kamusal bir rekreasyon alanı olan parkın doğal niteliği de zarar görmektedir. Bunlara ek olarak hem festival zamanlarında hem de günlük kullanımında alanda bulunan servis birimleri (wc, çeşme, yıkama alanları vb.) asgari düzeyde de olsa ihtiyacı karşılayamamaktadır. Festivallerde geçici çözümler ile karşılanmaya çalışılan bu ihtiyaçlar ziyaretçilerin ve alanın güvenliği açısından da tehditlere neden olmaktadır. Fizibilite kapsamında hedeflenen festivallerin kent ölçeğinde değerlendirilmesi konusunda ise halihazırda herhangi bir bütüncül çalışmaya ulaşılmamıştır. Bu konu da yine her festivalden önce festival planlama komitelerinin belirledikleri alanlar üzerinden ilerlemekte olup bu alanların niteliklerine, kapasitelerine, kullanım dengelerine, hangi etkinliklere uygun olduğuna dair bir çalışmaya ulaşılmamıştır.

3.5.2. Bakım Onarım veya Tevzii Yatırım

Proje kapsamında proje çıktılarına ek özellikler getirmeden ek faydalar sağlayan bakım, onarım veya tevzii müdahale kapsamında değerlendirilecek unsurlar değerlendirildiğinde, projenin ilk aşaması olan festival alanlarına ilişkin kentsel odak noktalarının tespiti ile ilgili herhangi bir çalışma bulunmadığından bu unsura yönelik yeni bir çalışma gerekmektedir. Projenin ikinci unsuru olan Merkez Park'ın festival alanı olarak tasarlanması ve altyapısının kurgulanmasına yönelik değerlendirildiğinde; alanda mevcutta yer alan drenaj sisteminin oldukça eski sistemle inşa edildiği ve bakım/onarımın maaliyetinin yeniden yapım maaliyetine denk geldiği, alanda festival zamanlarında kullanılan elektrik hattının festival stantlarına göre kurulmadığından dolayı her festival döneminde geçici çözümlerle getirilen önerilerin ziyaretçi güvenliği açısından sorun teşkil ettiği ve festivalde kullanılan ekipmanlara göre elektrik altyapısı ihtiyacı, festival stantlarında kullanılacak temiz suyun teminine yönelik herhangi bir altyapı bulunmadığı, bunun geçici yöntemlerle sağlanmasının yarattığı hijyen problemleri gibi sorunlar dikkate alındığında bu kalemler için de bakım, onarım veya tevzii yatırımının verimli bir çözüm olmadığı ortaya çıkmaktadır. Tüm bunlara ek olarak alandaki festival altyapısının

bütüncül kurgusu ve birbirleriyle ilişkisi de oldukça önemli olduğundan proje kapsamında önerilen teknik kalemlerin tamamının tek seferde yeniden güncel teknoloji ve çözümlerle kurgulanması maaliyet etkinliği, zaman kullanımı, güvenlik ve tasarım açısından önemlidir.

3.5.3. En İyi Alternatif (Seçilen Alternatif)

Talep ve ihtiyaçlara yönelik yapılan analizlerin verileriyle festivallerin kent ölçeğinde değerlendirilmesi ve ihtiyaç duyulan ana festival odağı altyapısına ilişkin donatıların oluşturulabilmesi için iki ayrı çalışma yapılması önerilmiştir.

Bu kapsamda birinci çalışmada Adana kent merkezinde bulunan Çukurova, Sarıçam, Seyhan ve Yüreğir ilçelerinde kentte gerçekleştirilen farklı ölçeklerdeki festival kurgularına eklenmek üzere potansiyel alanlar tespit edilmiş olup bu alanların nitelikleri ve alan bazında öneriler sunulmuştur. İkinci çalışma ise ana festival mekânı olan Merkez Park özelinde nitelikli bir kalıcı festival altyapısının tasarlanarak mimari, elektrik ve mekanik uygulama projelerinin hazırlanması yöntemi ile etkin bir festival alanı elde edilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmanın birinci bölümü belirlenen alanların tespiti ile ilgili kurum ve kuruluşlarla görüş, öneri ve bilgilendirme toplantılarının gerçekleştirilmesi ile başlamıştır. Festivallerde etkin rol oynayan ve yürütme kurullarında yer alan kamu kurumları, festival organizasyonundan sorumlu firmalar, festival süresince çalışan mühendisler ve teknik personeller ile yapılan birebir görüşmeler sonrasında tüm paydaşların bir araya geldiği bir değerlendirme toplantısı yapılarak belirlenen alanlar çok boyutlu olarak tartışılmıştır. Bu kapsamda yapılan toplantıya Çukurova Kalkınma Ajansı, Adana Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı, Adana Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı, Seyhan Belediyesi Koruma ve Uygulama Denetim Bürosu, Büyükşehir Belediyesi Koruma ve Uygulama Denetim Bürosu, Seyhan Belediyesi Kültür Müdürlüğü, Adana Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı, Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Nisanda Adana'da Vakfı, fizibilite raporu teknik proje ekibi ve organizasyon firmalarının temsilcileri katılmıştır. Toplantıda envanterde bulunan kentsel boşluklar, parklar, koruma alanları ve hassas bölgeler hakkında bilgi edinilmiş, planlama çalışmalarında rehberlik etmesi adına potansiyel alanlarla ilgili bilgi, belge ve dokümanlar temin edilmiştir.

İlgili kurum ve kuruluşlarla yapılan görüşmeler, kentsel dokudaki analizler, mevcut festivallerin sorunları ve potansiyellerinin mekânsal yansımalarındaki değerlendirmelerinin yapılmasının ardından Adana kent merkezinde festivallerde kullanılabilecek odakların belirlenmesine ilişkin saha çalışması süreci başlamıştır. Bu kapsamda Seyhan ilçesinde ana

festival odağı olan Merkez Park ile bağlantılı olabilecek potansiyel noktalara odaklanılmıştır. Noktaların belirlenmesinde yürünebilir ve kente yayılan festival kurgusunu destekler niteliğe sahip, ana festival odağına yürüme mesafesinde olan alanların seçimi etkili olmuştur. Kentte geçmiş dönemlerde gerçekleştirilen büyük ölçekli festivallerin organizasyon ve katılımcı değerlendirme anketleri incelendiğinde en önemli sorunun araç park yeri eksikliği olduğunun ortaya çıkması festival alanlarının özellikle kentin merkezi bölgesinde yürünebilirliğine dikkat çekerek birbirleri ile ilişkilendirilmesi gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu kurgudaki bir diğer önemli nokta ise toplu taşıma akslarının ve durak noktalarının bu alanlar ile kurduğu ilişkidir. Ana festival odağı Merkez Park ve çevresindeki odakları içeren Seyhan ilçesi dışındaki ilçelerde belirlenen alanlarda kentsel yoğunluk daha az olduğundan festivallerin Çukurova, Sarıçam ve Yüreğir gibi diğer merkez ilçelere yayılmasının ana odaklar üzerindeki ziyaretçi baskısını azaltacağı öngörülmüştür. Bu temeller üzerinden şekillenen festivallerin kente yayılması kurgusunda potansiyel alanlar belirlenirken birtakım kriterler üzerinden değerlendirmeler yapılmıştır. Bu kriterler; alanın konumu ve yakın çevre ilişkileri, altyapı durumu, alanın sorunları ve potansiyellerinin analizi, ortak kullanım alanlarının varlığı ve niteliği olarak belirlenmiştir.

Alanın konumu ve yakın çevre ilişkileri;

- Alana erişim sağlanabilen ulaşım türleri (araç, bisiklet, yaya, toplu taşıma vb.): Alana farklı ulaşım türleriyle erişim sağlanabiliyor olması, katılımcı çeşitliliği ve profili üzerinde etkilidir. Araç, bisiklet, yaya ve toplu taşıma gibi farklı ulaşım türlerinin varlığı önemli bir avantajken, bunların festival zamanlarındaki kullanımlarına ve kısıtlamalarına ilişkin planlamalar yapılmalıdır. Festivallerin çevresel sürdürülebilirlik kaygısı doğrultusunda yeşil ulaşım araçlarına ziyaretçilerin teşvik edilmesi önemlidir. Adana gibi topografik açıdan bisiklet kullanımına uygun bir coğrafyada festival odakları arası erişimin bisikletle sağlanmasına teşvik etmek için bu odaklar arası bisiklet yollarının sürekliliğinin sağlanması, bisiklet park istasyonlarının artırılması ve teşvik edici kampanyalar yürütülmesi hem sürdürülebilirlik açısından hem de kentteki festival zamanlarında oluşan yoğun trafik baskısının azaltılması adına önemlidir.

- Çevresindeki ulaşım aksları ile ilişkisi (araçla, yaya olarak ve toplu taşımayla alana ulaşımın nasıl sağlandığı ile ana festival odağı olan Merkez Parkla oluşturduğu ulaşım şemasının değerlendirilmesi):

- Topoğrafya ve bitki örtüsü (alanın festivallerde önerilecek kullanımlara ve rekreasyonel amaçlı aktivitelere uygunluğunun saptanması için topoğrafyasının değerlendirilmesi, gölge alanların tespiti için barındırdığı bitki örtüsünün yorumlanması)

- Doğal çevre ile ilişkisi (alanın yakın çevresinde göl, nehir, orman, kent ormanı vb. doğal çevreyi oluşturan unsurların varlığı)

- Kültürel miras ile ilişkisi (alanı besleyecek tarihi yapı, müze, sergi salonu, arkeolojik alan vb. yerlerin varlığı)

- Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri (alanın festival kurgusu ile hangi senaryoda ve işlevlerle ilişkilendirileceği, alanda hangi faaliyetlerin tanımlanabileceği, düzenlenecek olan etkinliklerin kapasitesi ve ölçeğine ilişkin öneriler) başlıkları ile değerlendirilmiştir.

Altyapı Durumu;

Altyapı, festival alanlarında gerekli olan temel hizmetleri sunabilmek için aranılan önemli kriterlerden biridir. Alan seçiminde elektrik, su, kanalizasyon gibi temel altyapı öğeleri ile kurulacak olan ilişki alanının nitelikli bir tesis olması ve hizmet kalitesinin yüksek olması adına önemli olmakla birlikte altyapının bulunmadığı alanlarda gerçekleştirilecek olan projeler için yatırım maliyetleri de oldukça yüksektir. Bu bağlamda önerilen alanlarda öncelikli olarak su ve elektrik altyapısının bulunup bulunmadığı, bulunuyor ise kapasite doğrultusunda yeterliliği ve fiziki kondisyonu (yenilenme ihtiyacı) bulunmuyor ise en yakın iletim hattı veya şebekeye ulan uzaklığı gibi parametreler göz önünde bulundurulmuştur. Altyapı kalemlerinin diğer önemli öğelerini oluşturan hizmet birimleri (wc, cafe/restoran, büfe, satış birimleri, mescit, idari bina vb.) ortak kullanım alanları ve sosyal donatılar (yürüyüş yolu, plaj, park, macera parkı, spor alanları vb.) de bu başlık altında dikkate alınmıştır. Bu hizmetlerin alanda varlığı, kapasiteye oranla yeterli olup olmadığı, erişilebilirlikleri, konfor koşulları değerlendirilmiştir.

Alanın Potansiyelleri/Güçlü Yönleri ile Sorunları/Tehditler;

Festival alanlarının güçlü yönleri ve potansiyellerinin tespiti, mevcut kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını adına önemlidir. Bu bağlamda, güçlü yönlerin belirlenmesi, festivalin hedef kitlesine uygun bir şekilde tasarlanması, buradaki faaliyetlerin doğru planlanması, tanıtılmasını ve pazarlanmasını kolaylaştırır. Potansiyel fırsatların değerlendirilmesi, yenilikçi yaklaşımlar geliştirerek festivali diğer etkinliklerden farklılaştırarak ziyaretçi ilgisini artırır. Dolayısıyla güçlü yönlerin analizi, festivali çekici kılacak unsurların ortaya konulması ve etkinliğin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi

açısından kritik öneme sahiptir. Festival alanlarının zayıf yönleri ve karşılaşılabilecek tehditlerin erken tespiti, etkinlik sırasında oluşabilecek risklerin önlenmesi ve etkin bir kriz yönetimi planının hazırlanması için gereklidir. Örneğin, yetersiz altyapı, zorlu topoğrafya veya erişim sorunları gibi olumsuzlukların fark edilmesi, bu eksikliklerin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınmasını mümkün kılar. Ayrıca, hava koşulları, güvenlik tehditleri veya çevresel etkiler gibi dış faktörlere karşı proaktif çözümler geliştirilmesi, etkinliğin sürdürülebilirliğini sağlar. Bu bağlamda zayıf yönlerin ve tehditlerin analizi, katılımcı memnuniyetini artırmak ve etkinliğin genel başarısı için stratejik yaklaşımı destekler niteliktedir.

Tüm bu kriterler ve değerlendirme parametreleri çerçevesinde Adana kent merkezindeki potansiyel festival odakları iki ana grupta incelenerek tespit edilmiştir. Birinci grup; ana festival odağı olan Merkez Parka yürüme mesafesinde olan, fiziki erişimin kolay olduğu ve tarihi/turistik çekim noktalarını içeren alanlardan oluşan Seyhan ilçesindeki alanlar olarak değerlendirilmiştir. Bu grup kente festival için gelen turistlere ana festival odağı dışında kent merkezinde yürüyerek ulaşabilecekleri çekim noktaları festival atmosferinden kopmadan keşfetme olanağı sunmaktadır. İkinci grup ise festivalin daha üst ölçekte kentin diğer merkez ilçelerine yayılması önerisini kapsamında değerlendirilen alanlardan oluşmaktadır. Bu bölgelerde yaşayan kentliler için aktivite odakları oluşturmak, dolayısıyla ziyaretçilerin bir kısmının bu alanlara yönlendirilmesi ile kent merkezindeki festival odaklarında kapasite kontrolü sağlanması ve ziyaretçi baskısının önlenmesini sağlayacak odaklar yaratmak ikinci grup festival alanlarının belirlenmesinin temel amaçlarındandır. Bu kapsamda Değerlendirilen Birinci Grup Festival Odakları aşağıda sunulmuştur:

- Merkez Park (Ana Odak)
- Millet Bahçesi
- Atatürk Parkı
- Adana Müze Kompleksi
- Çırçır Sanat Merkezi
- Tepebağ (Av.Turhan Arın Sokak ve 26009 sk.)
- Ziyapaşa Parkı ve Ali Münif Yeğenağa Caddesi
- Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu
- Ulus Parkı ve Ulu Cami Mahalle Parkı (Irmak Hamamı Meydanı)

1. Merkez Park

2. Millet Bahçesi

3. Atatürk Parkı

4. Müze Kompleksi

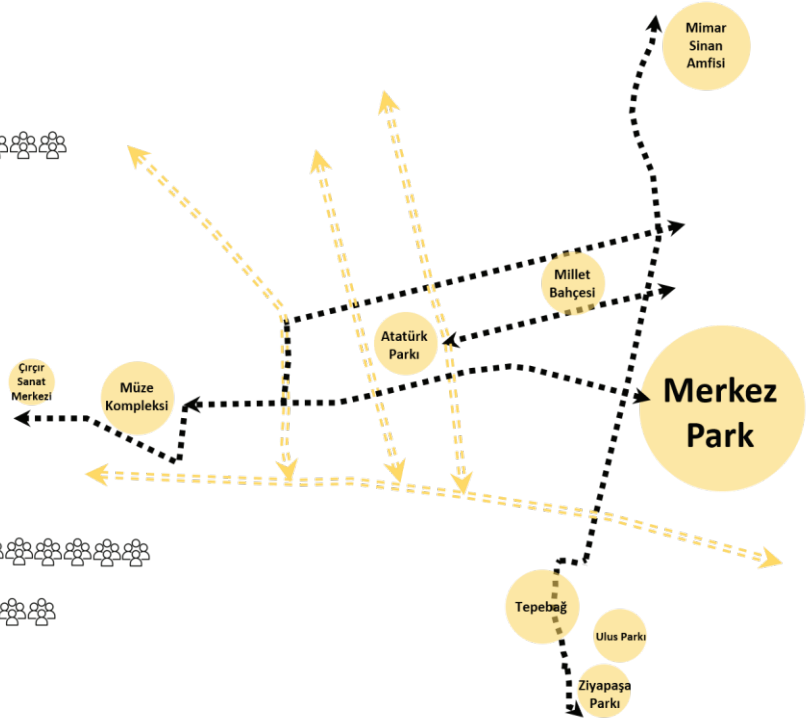
5. Çırçır Sanat Merkezi

6. Tepebağ (Turhan Arın Sokak)

7. Ziyapaşa Parkı

8. Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu

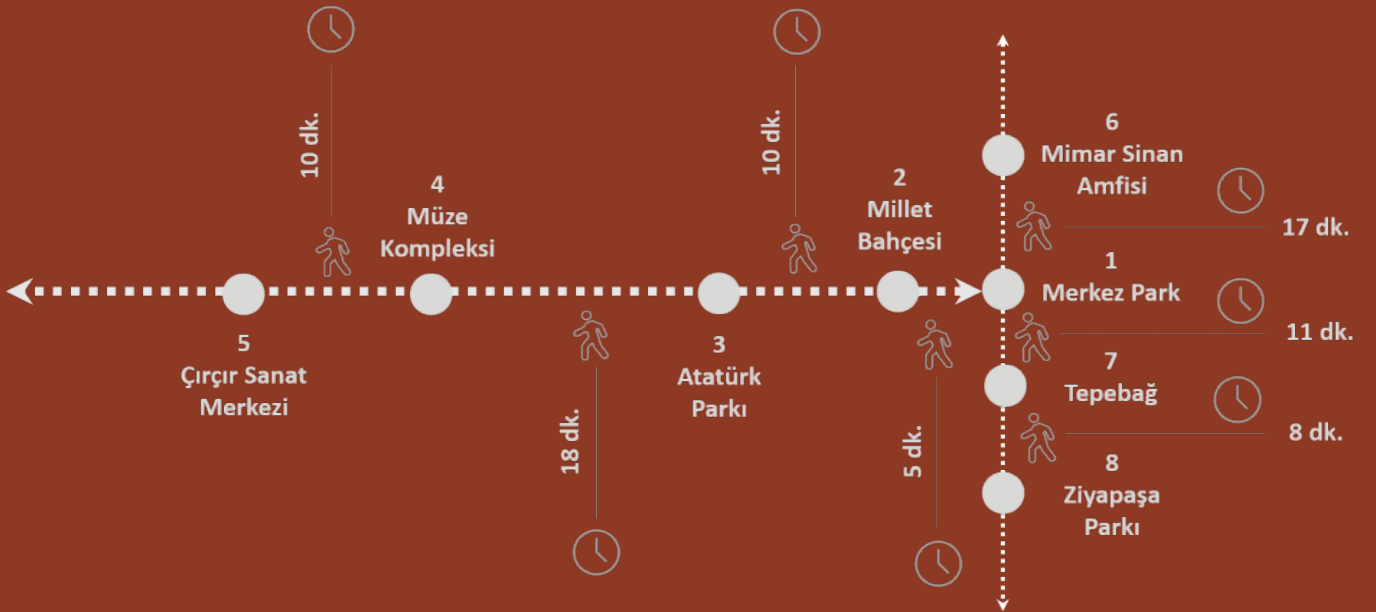
9. Ulus Parkı ve Irmak Hamamı Meydanı

Çukurova, Sarıçam ve Yüreğir ilçesindeki potansiyel festival odaklarının oluşturduğu ikinci grup alanlar ise özellikle buradaki kentlilerin ziyaretçi profili olarak düşünüldüğü, festivallerin kent genelindeki yansıma noktaları niteliğinde olan alanlar olarak belirlenmiştir. Bu alanların seçiminde halihazırda sosyal ve rekreasyonel amaçlarla bulunduğu bölgelerde aktif olarak kullanılan alanlar dikkate alınmıştır. Bu kapsamda değerlendirilen ve analiz edilen İkinci Grup Festival Odakları aşağıda sunulmuştur:

- Yüreğir Millet Bahçesi Yüreğir Atakent
- 15 Temmuz Şehitler Parkı
- Yüreğir Portakal Çiçeği Parkı
- Sarıçam Yörük Ormanı
- Çukurova Cumhuriyet Parkı

Hem birinci grup hem ikinci grup alanların genellikle park statüsünde olan noktalar olarak seçilmesinde yoğun kentsel dokuda kamuya ait festival kullanımına uygun kentsel açıklıkların yer almaması önemli bir etken olmuştur. Bu alanların seçiminde parklar yerine kentsel tasarım kurgularında planlanmış etkinlik alanları bulunması festivallerin kent ölçeğinin belirlenmesinde ideal bir yöntem olsa da mevcutta inşa edilmiş ve yapı yoğunluğunun oldukça sık olduğu Adana kentsel dokusunda festivaller için kullanıma en uygun alanlar parklar olarak tespit edilmiştir.

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Adana Millet Bahçesi (Eski Stadyum)	İlçe/Mahalle: Seyhan/Reşatbey
Tanımı: Kamusal Alan-Park	Kadastral Bilgileri: 1381 Ada 78 Parsel
Mülkiyet Durumu: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Alan Büyüklüğü: 40.455 m2
Mevcut Kullanım Durumu: İnşaat Halinde	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu ■ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Festival odaklarını birbirine bağlayan akslardan Vali Yolu Caddesi üzerinde yer almaktadır. Toplu taşıma ile ulaşım imkanı bulunmakta. İçerisinde bisiklet yolu bulunmakta fakat bu bisiklet yolunun kentsel dokuda devamlılığı bulunmamaktadır. Ana festival odağı Merkez Park'a yürüme mesafesi 5dk.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Alanda çim amfinin bulunduğu bölge hariç kot farkları bulunmamaktadır. Rekreatif kullanım için uygun düz alanlar mevcuttur. Akasya, erguvan, turuncgiller, kauçuk, çınar, meşe gibi yapraklı ağaç tipleri; sedir, fıstık çamı ve Akdeniz servisi gibi ibrelili ağaçlar; Aromatik bitki bahçesi, renk bahçesi, koku bahçesi gibi tematik bahçelerde kullanılan lavanta, funda, defne, menekşe vb. otsu bitkiler ve çalılar bulunmaktadır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Yüksek yoğunluklu yapılarla çevrili kentsel alanın içinde yer almaktadır. Yakın çevresinde doğal çekim unsuru bulunmamaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	Çevresinde Adana kent hafızasında önemli yeri olan ve hala aktif kullanıma devam eden Kapalı Spor Salonu yer almaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Ana festival odağı merkez parka yakınlığı ve odakları birbirine bağlayan yürüyüş aksı üzerinde olması, altyapı donatılarının iyi çözülmüş olması, otopark sorununun olmaması gibi avantajlar göz önüne alındığında önemli odaklardan biridir. Alanın diğer odaklara göre daha güvenli ve sistematik bir kurgusu olduğundan burada özellikle festivallerin çocuk ve genç odakları etkinlikleri tasarlanabilir. Ebeveyn-çocuk atölyeleri, mini konserler, festival teması çerçevesinde eğitsel aktiviteler gerçekleştirilebilir. Böylelikle festivallerde çocuk katılımcılar için de strateji geliştirilmesi etkilenebilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Elektrik altyapısı yeterli, alanda dağıtım panoları yer almakta, aydınlatma elemanları yeterli.
Su Altyapısı (Temiz su & Pis su altyapısı): Alanda temiz su ve kanalizasyon altyapısı bulunmaktadır.
Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ■ WC ■ Cafe/Restoran ■ Büfe □ Satış Birimleri ■ Mescit ■ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, acil müdahale odası, yönetim)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: WC üniteleri (3K3E 1 Engelli WC), millet kıraathanesi, çocuk oyun alanları, basketbol sahası, futbol sahası, dinlenme alanları, çim amfi ve sahne, Açık ve Kapalı Otopark (44 araçlık açık, 201 araçlık kapalı toplam 250 araçlık), bisiklet park yeri.

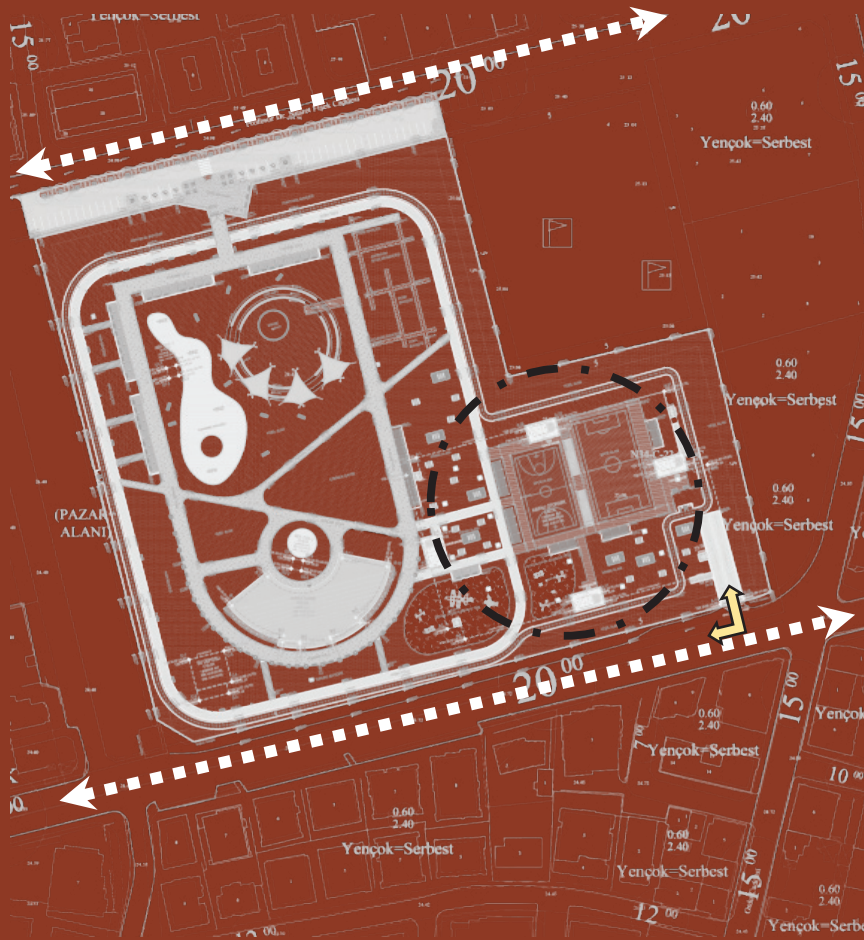
ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Ana festival odağına yakın olması nedeniyle yürünebilir festival kurgusuyla kolay ilişkilendirilebilir olması - Altyapılarının iyi çözülmüş olması ve etkinlikler için tanımlı alanlar bulunması nedeniyle festival aktivitelerinin teknik uygulanabilirliğinin kolaylığı - Geniş kapasiteli otoparkının festivallerdeki park sorununun çözümüne belirli bir oranda katkı sağlayacak olması - Alanın etrafının sınırlandırılmış olması nedeniyle daha kontrollü ve güvenlik kaygısı yüksek (örneğin çocuk aktiviteleri) etkinliklere imkân tanınması	- Buradaki etkinliklerin kapasitesi doğru planlanmazsa parkın etrafında oluşabilecek trafik sorunu - Çevredeki yoğun konut dokusunu rahatsız edebilecek gürültülü etkinliklerin bu alanda kontrolsüz planlanması riski

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Atatürk Parkı	İlçe/Mahalle: Seyhan/Çınarlı
Tanımı: Kamusal Alan-Park	Kadastral Bilgileri: -
Mülkiyet Durumu: Adana Büyükşehir Belediyesi	Alan Büyüklüğü: 47.000 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Park	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Adana Büyükşehir Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu □ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Kent merkezinin en hareketli caddelerinden olan Atatürk Caddesi ve Ziyapaşa bulvarı üzerinde olan parka ulaşım çeşitli toplu taşıma araçlarıyla sağlanmaktadır. Ana festival alanı olan Merkez Parka yürüme mesafesi yaklaşık 15dk. olan parka ait ayrı bir otopark bulunmamaktadır. Yol üzerindeki ceplere park edilmekte ve bu alanlar kentsel yoğunluk da düşünüldüğünde yetersiz kalmaktadır. Kent merkezindeki önemli alışveriş aksları, sosyal alanlar ve tarihi odaklara yürüme mesafesinde olması önemli bir avantajdır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Rekreasyonel kullanım için uygun düz alanlar mevcuttur. Parkta birçok yetişkin ağaç ve gölgelik alan bulunmaktadır. Çin palmyesi, mazi, taflan, fıstık çamı, bodur kayı ve özellikle de yaşlı kauçuk ağaçları dikkat çekicidir. Parktaki geniş yapraklı ağaçların oluşturduğu gölgeler özellikle bahar ve yaz aylarında kentlilerin bu alanları aktif toplanma alanları olarak kullanmasında etkili olmaktadır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Yüksek yoğunluklu yapılarla çevrili kentsel alanın içinde yer almaktadır. Yakın çevresinde doğal çekim unsuru bulunmamaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	1935'de açıldığından bu yana Adana'nın tören ve toplumsal buluşmalarına da ev sahipliği yaparak bugün, Cumhuriyet dönemiyle özdeşleşen kentin simgesel parklarından biri haline dönüşmüştür. Parkta yer alan ve 2863 sayılı yasa ile koruma altına alınarak tescillenen bronzdan yapılmış heykeller grubu oldukça önemlidir. Parkın içinde yer alan 75. Yıl Sanat Galerisi (rekonstrüksiyon sürecinde) kentin önemli kültürel odaklarından biridir.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Büyük ölçekli festivallerde halihazırda bir odak olarak kullanılan bu alanda tanımlanan stant kurulumlarına devam edilebilir. Burada slowfood üretici pazarı, butik üretim yapan yerel gruplar gibi topluluklara yer verilebilir. Akustik konserler ve buluşmalar için kalıcı bir sahne platformu oluşturulabilir. Bu platform aynı zamanda alandaki açık hava toplu spor alanı olarak tanımlanan noktada yoga, pilates, zumba gibi kentlilerin toplu spor aktiviteleri yapmaları için de kullanılabilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Alanda halihazırdaki festivallerde de kullanılan elektrik altyapısı mevcut, dağıtım panoları yer almakta ve aydınlatma elemanları yeterli.

Su Altyapısı (Temiz su & pis su altyapısı): Alanda temiz su ve kanalizasyon altyapısı bulunmakta. İçilebilir su için çeşmeler mevcut.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ■ WC □ Cafe/Restoran ■ Büfe □ Satış Birimleri □ Mescit
■ İdari Bina (güvenlik ünitesi-depo)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: WC Ünitesi (ücretli-2K/2E), Çocuk parkı, peyzaj amfisi, kuzeybatı köşesinde de mahalle sakinlerinin de uğrak noktası olan bir çay bahçesi, tören alanı (Anıt ve çevresi), büfe, spor aletleri, açık spor alanı, çeşme (içilebilir su)

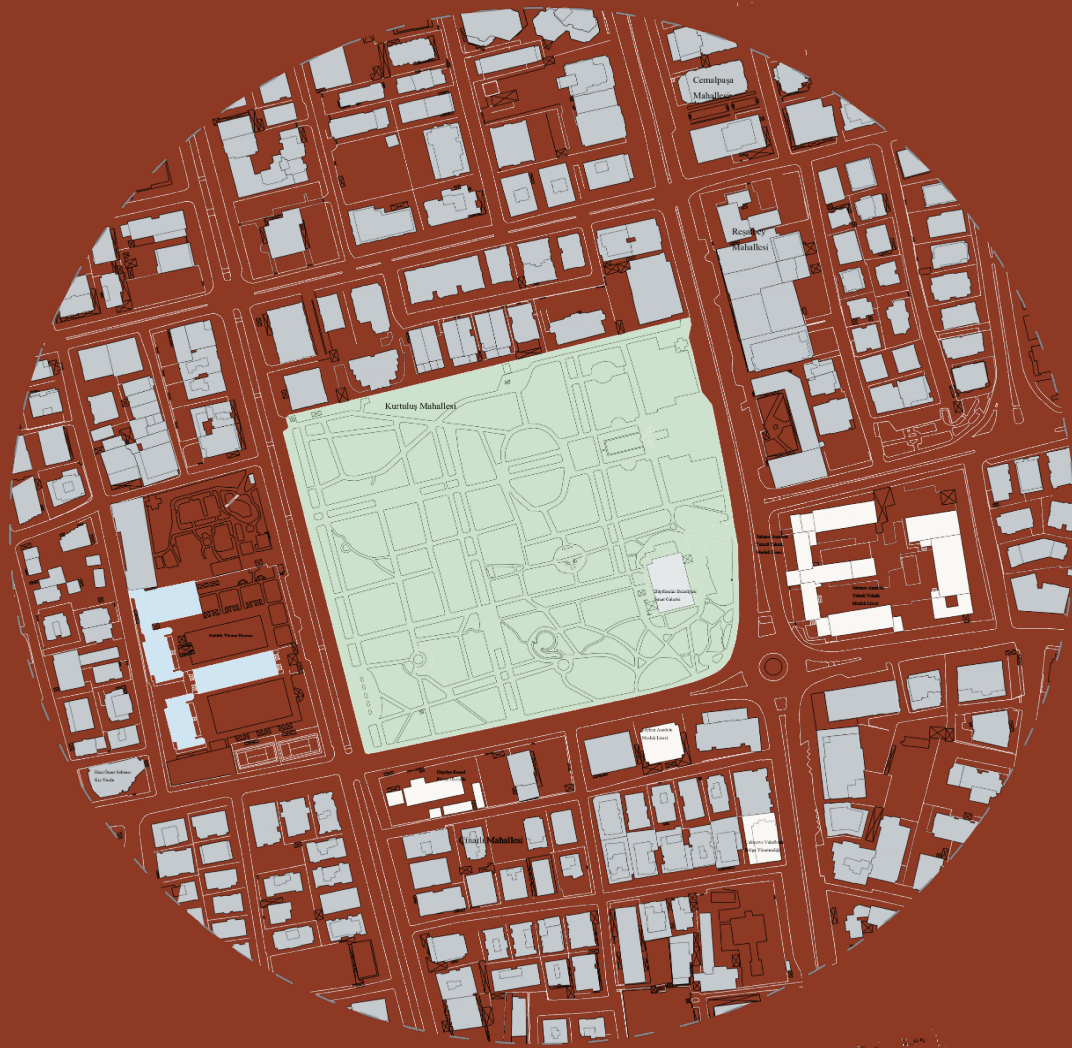
ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Gölge alanların bulunması nedeniyle gündüz kullanımları için de uygun olması - Kentlilerin halihazırda spor, sosyalleşme, rekreasyon gibi amaçlarla düzenli olarak kullandığı ve yerel sahiplenmenin yüksek olduğu bir park olması - Ana festival odağına yakın olması nedeniyle yürünebilir festival kurgusuyla kolay ilişkilendirilebilir olması	- Çevresindeki yoğun kentsel dokudan dolayı araçlarıyla gelen katılımcılar için park yeri sorunu - Parkın festival zamanlarındaki yoğun kullanımında buradaki koruma alanları üzerinde oluşacak baskı - Festival kapsamında düzenlenecek etkinliklerde kapasitenin iyi kurgulanmaması sonucu parkın doğal yapısında oluşacak bozulmalar

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Adana Müze Kompleksi	İlçe/Mahalle: Seyhan/Döşeme
Tanımı: Kamusal alan (kısıtlı kullanım) – müze	Kadastral Bilgileri: 12373 ada 2 parsel
Mülkiyet Durumu: Kültür ve Turizm Bakanlığı	Alan Büyüklüğü: 60.924 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Arkeoloji müzesi, tarım, sanayi ve kent müzesi, idari ve teknik birimler	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Kültür ve Turizm Bakanlığı – Adana Müze Müdürlüğü

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	☒ Araç Yolu ☐ Bisiklet Yolu ☒ Yaya Yolu ☒ Toplu taşıma
Ulaşım Akılları ile İlişkisi	Kentin doğu-batı ekseninde ana ulaşım omurgasını oluşturan D-400 karayoluna oldukça yakın bir mesafede konumlanan yapı kompleksi, kent merkezindeki diğer potansiyel festival odaklarına yürüme mesafesinde yer almaktadır. Şehrin farklı noktalarından alana ulaşım toplu taşıma (otobüs ve metro) ile kolaylıkla sağlanmaktadır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Rekreasyonel kullanım için uygun bir şekilde tasarlanmıştır. Müzenin açık alanlarında narenciye ağaçları, lavanta türevi otsu bitkiler ve çim kullanılmıştır. Açık alanlar üst örtülerle desteklenerek sosyal kullanım alanları oluşturulmuştur. Bu alanlar yılın belirli zamanlarında çeşitli etkinliklerin düzenlenmesine olanak sağlar.
Doğal Çevre ile İlişkisi	-
Kültürel Miras ile İlişkisi	Yapının hem eski milli mensucat fabrikası olmasından dolayı sanayi mirası niteliğinde olması hem de müze işlevinden dolayı barındırdığı çeşitli dönemlere ait geniş koleksiyonlar nedeniyle Adana'nın en önemli kültürel odaklarından biridir. Bunun yanı sıra yapının yer aldığı döşeme mahallesi de Adana'nın tarihi mahallelerinden biri olup geleneksel konut dokusunu yansıtmaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Festivallerin protokol etkinlikleri, lansmanları, açılış etkinlikleri, söyleşi, panel gibi toplantıları için oldukça uygundur. Bunun yanı sıra dijital sergiler, klasik müzik konserleri, butik grupların konserleri gibi etkinliklere de ev sahipliği yapabilecek kapasitededir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Yakın zamanda tüm elektrik altyapısı yenilenmiş olup peyzaj alanlarında ve festival için kullanımına uygun noktalarında elektrik altyapısı ve aydınlatmalar yeterlidir.

Su Altyapısı (Temiz su & pis su altyapısı): Alanda temiz suya erişim ile ilgili sıkıntı bulunmamakta olup kanalizasyon altyapısı bulunmaktadır.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ■ WC ■ Cafe/Restoran ■ Büfe ■ Satış Birimleri □ Mescit
■ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, idari bina)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: Çocuk etkinlik alanı, kafeterya, bilet satış, danışma, hediyelik eşya satış birimleri, sinevizyon alanı, açık alan peyzaj düzenlemeleri, dinlenme alanları, teknik birimler ve ıslak hacimler, konferans salonu, geçici sergi salonları, açık hava sineması, kütüphane, kafeterya, oyun alanları

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Festivaldeki kültürel etkinliklerin çeşitlenmesi ve içeriklerin zenginleşmesini destekleyecek mekanlara sahip olması - Sergiler ve atölyeler aracılığıyla ziyaretçilere bilgi aktarımı ve farkındalık yaratma fırsatı sunması - Performans sanatları, modern sanat enstalasyonları ve teknoloji entegrasyonu gibi yenilikçi yaklaşımlarla ziyaretçilere yaratıcı etkileşim alanları sunması - Müze kompleksi, mimari yapısı ve mevcut altyapısı ile etkinlikler için güçlü bir lojistik temel oluşturması - Müze kompleksinin özgün atmosferinin festival kurgusu içinde ziyaretçiler için çekim unsuru oluşturması	- Kalabalık yönetiminin güçlüğü, korunması gerekli hassas alanların festival dönemindeki kontrolü için ekstra güvenlik önlemleri gerekliliği - Otopark alanlarının yetersizliği - Müzenin festival programına kendi kimliğine uygun etkinliklerle entegre olmadığında kültürel hassasiyetlerden kaynaklı eleştirilere maruz kalma riski - Kompleksin geniş bir alana yayılmış olmasından kaynaklı, etkinlik alanlarının organizasyonunda ve ziyaretçi yönlendirmelerinin kurgulanmasında oluşan güçlükler

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Çırçır Sanat Merkezi	İlçe/Mahalle: Seyhan/İstiklal
Tanımı: Kamusal alan (kısıtlı kullanım) – sergi alanı	Kadastral Bilgileri: 11159 ada 11 parsel
Mülkiyet Durumu: Seyhan Belediyesi	Alan Büyüklüğü: 3.062 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Sanat Merkezi	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Seyhan Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	☒ Araç Yolu ☐ Bisiklet Yolu ☒ Yaya Yolu ☒ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Kentin doğu-batı ekseninde ana ulaşım omurgasını oluşturan D-400 karayoluna oldukça yakın bir mesafede konumlanan yapı kompleksi, kent merkezindeki odaklardan en batıda kalanıdır. Şehrin farklı noktalarından alana ulaşım toplu taşıma (otobüs ve metro) ile kolaylıkla sağlanmaktadır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Açık alan düzenlemelerinde bitkilendirmeler hakim olmayıp sert zeminler fazladır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	-
Kültürel Miras ile İlişkisi	Eski çırçır fabrikasının restorasyonu ile sanat merkezine dönüştürülen yapının bulunduğu bölge Adana'nın eski fabrikalarının izlerine ev sahipliği yapmaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Festivaller kapsamındaki farklı türlerdeki sergiler, dijital sergiler ya da özel kurulum mekanları gerektiren sergiler için tercih edilebilir. Daha küçük ve niş konulardaki festivaller için açık alanları ile birlikte doğrudan ana mekan olarak kullanılabilir (örneğin; mimarlık festivali, sanat festivali vb.).

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Yakın zamanda tüm elektrik altyapısı yenilenmiş olup peyzaj alanlarında ve festival için kullanımına uygun noktalarında elektrik altyapısı ve aydınlatmalar yeterlidir.

Su Altyapısı (Temiz su altyapısı): Alanda temiz suya erişim ile ilgili sıkıntı bulunmamakta olup kanalizasyon altyapısı bulunmaktadır.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ☒ WC ☒ Cafe/Restoran ☐ Büfe ☐ Satış Birimleri ☐ Mescit
☒ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, idari bina)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: Sergi Salonları, Atölye/toplantı odaları, konferans salonu, açık alan kullanımları, ıslak hacimler(1 Kadın, 1 Erkek ve 1 Engelli WC).

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Küçük ölçekli bir merkez olmasından dolayı daha kişisel ve özelleşmiş etkinliklere olanak tanınması, daha güçlü bir topluluk hissi oluşturma potansiyeli - Yenilikçi ve deneysel sanat formlarına daha esnek bir mekânsal kurgu ile cevap verebilmesi - Diğer odaklara oranla daha sınırlı ziyaretçi kapasitesine sahip olduğundan dolayı organizasyonun daha kolay ve hızlı yönetilmesi	- Etkinlik alanlarının kapasite sınırlamaları nedeniyle yoğun talebi karşılamakta zorlanma ihtimali - Sergileme altyapısının yetersiz olması - Profesyonel ekipman ve uzman personelin eksikliği - Ana festival odağı ve ona yakın bağlantılı odaklardaki etkinliklerin gölgesinde kalma olasılığı - Burada düzenlenecek programın yeterince ilgi çekici tasarlanmaması sonucu, halkın beklentilerini karşılamama riski

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Tepebağ Av. Turhan Arın ve Sk. 26009 Sk.	İlçe/Mahalle: Seyhan/Tepebağ & Kayalıbağ
Tanımı: Kamusal alan	Kadastral Bilgileri: -
Mülkiyet Durumu: Büyükşehir Belediyesi	Alan Büyüklüğü: Av. Turhan Arın sk. 150m'lik bölümü, 26009 sk. tamamı (261m)
Mevcut Kullanım Durumu: Sokak	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Büyükşehir Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	☒ Araç Yolu ☐ Bisiklet Yolu ☒ Yaya Yolu ☒ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Ana festival odağı merkez parkın güneyinde bulunmakta olup yaklaşık 10dk yürüme mesafesindedir. Kentin merkezi olması nedeniyle toplu taşıma araçları ile ulaşım oldukça kolaydır. Sokakların dar olması otopark sorununu doğurmaktadır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Sokak belirli bir eğime sahip olsa da yürümeyi ya da burada etkinlik çerçevesinde toplanmayı etkileyecek bir eğim bulunmamaktadır. Yeşil öğelere geleneksel konutların avlularında ya da bahçelerinde rastlansa da yeşil alanlar oldukça azdır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	-
Kültürel Miras ile İlişkisi	Geleneksel Adana sokak dokusu, Adana'nın sivil mimari mirası, tematik müzeler (Koleksiyon Ecevit, kahve müzesi, Atatürk Evi Müzesi, Sinema Müzesi, Diş Hekimliği Müzesi vb.) alanlara ev sahipliği yapmaktadır. Tarihi dokunun Adana kent merkezinde en yoğun olduğu bölgedir. Aynı zamanda Tepebağ Höyüğü ve birçok anıtsal kamu ile dini yapı da burada gözlemlenebilir.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Festivallerdeki butik üretici stantları bu sokak boyunca konumlandırılarak festivale gelen katılımcıların tarihi kent merkezine yönlendirilmeleri sağlanabilir. Burada da festival kurgusunun devam etmesi ziyaretçileri festival atmosferinden uzaklaştırmadan kentteki tarihi alanları yaşama deneyimi sunar. Sokağın İnönü Caddesinden olan girişine yakın kısmındaki küçük boşluk sahne olarak kullanılabilir, buranın akşamları da canlı kalması için bina cephelerine 3D mapping gibi dikkat çekici uygulamalar sağlanabilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Sokaklarda elektrik hattı ve panolar bulunmaktadır. Aydınlatmalar iki sokak için de yetersiz kalmaktadır.
Su Altyapısı (Temiz su altyapısı): Sokaklarda içilebilir bir su/çeşme bulunmamakla birlikte buradaki mekanlarda temiz su altyapısı bulunmaktadır.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ☐ WC ☒ Cafe/Restoran ☐ Büfe ☐ Satış Birimleri ☐ Mescit
☐ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, idari bina)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: Tematik Müzeler ve diğer yapıların servis birimleri ve ıslak hacimleri bulunmakta.

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Tarihi sokakların mimarisi ve dokusunun festival etkinlikleri için farklı bir atmosfer sunması - Ziyaretçilere kentin kültürel değerlerinin festival ile birlikte sunulması - Yerel üreticiler ve esnaflar için fırsatlar sunması - Festival kortej geçişleri ve sokak aktiviteleri için uygun olması - Tarihi mekanlar, festivale görsel çekicilik kattığından, medya ve sosyal medya aracılığıyla yürütülen tanıtımların etkinliğinin artması	- Alanın araç trafiğine açık olması ve tarihi dokudaki bu sokakların dar olması nedeniyle yaya odaklı olmaması - Etkinlik zamanı bu sokakların trafiğe kapatılması gerektiğinden oluşabilecek lojistik problemler - Elektrik, su, tuvalet gibi altyapıların alanda kısıtlı olması - Gerçekleştirilecek olan aktivitelerde stant kurulumu, sahne yerleşimi gibi kurulumlarda alanın tarihi dokusunun gözetilmemesi sonucu oluşabilecek sorunlar

FOTOĞRAFLAR

*Tepebağ Ulusal Kent Atölyesi Çıktıları

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu	İlçe/Mahalle: Seyhan/Cemalpaşa
Tanımı: Kamusal alan	Kadastral Bilgileri: 675 ada 3 parsel, 675 ada 8 parsel, 675 ada 13 parsel, 675 ada 5 parsel
Mülkiyet Durumu: Adana Büyükşehir Belediyesi	Alan Büyüklüğü: 8.800 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Açık Hava Tiyatrosu	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Adana Büyükşehir Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	☒ Araç Yolu ☐ Bisiklet Yolu ☒ Yaya Yolu ☒ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Ana festival odağı merkez parkın güneyinde bulunmakta olup yaklaşık 15dk yürüme mesafesindedir. Toplu taşıma ile ulaşım mümkün yüksek kapasiteli bir etkinlik alanı olmasına karşın araç park yerleri yetersizdir.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	-
Doğal Çevre ile İlişkisi	Seyhan nehri kenarından konumlanmaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	-
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Adana'da gerçekleştirilen festivallerde kullanımı tercih edilmeyen açık hava tiyatrosu; konumu, büyüklüğü, festivalin gerçekleştirildiği mevsimlerin koşullarına uygunluğu gibi nedenlerle festival kapsamında gerçekleştirilen konserler ve performans etkinliklerine ev sahipliği yapabilir. Festivallerin ikincil bir odağı olmasının yanında performans sanatları içerikli festivallerin de ana odağı olarak değerlendirilebilir. Buranın etkin bir şekilde festival kurgusunda kullanımı için otopark, teknik altyapılar, kulis düzenlemeleri, drenaj ve akustik problemleri ile ilgili çalışmalar yapılmalıdır. Otopark için yanında bulunan karting alanı festival zamanlarında değerlendirilebilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Elektrik altyapısı 2016 yılında yenilenmesine karşın burada gerçekleşen büyük ölçekli etkinlikler için yetersiz kalmaktadır. Özellikle sahne sistemi ve donanımı geliştirilmelidir.
Su Altyapısı (Temiz su & pis su altyapısı): Alanda oldukça ciddi altyapı problemleri bulunmakta olup drenaj ve atık su altyapısı yeniden ele alınmalıdır.
Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ☒ WC ☒ Cafe/Restoran ☒ Büfe ☐ Satış Birimleri ☐ Mescit ☒ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, idari bölümler)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: Açık hava tiyatrosunun ıslak hacimlerinde 2K 2E WC bulunmaktadır. Ziyaretçi kapasitesine göre bu sayı yetersiz olup artırılması gerekmektedir. Alanın kapasitesi yaklaşık 1000 kişi olmasına karşın servis birimleri oldukça azdır. Elektrik ve mekanik altyapısı 2016 yılında yenilenen yapının drenaj vb. sorunları bulunmaktadır.

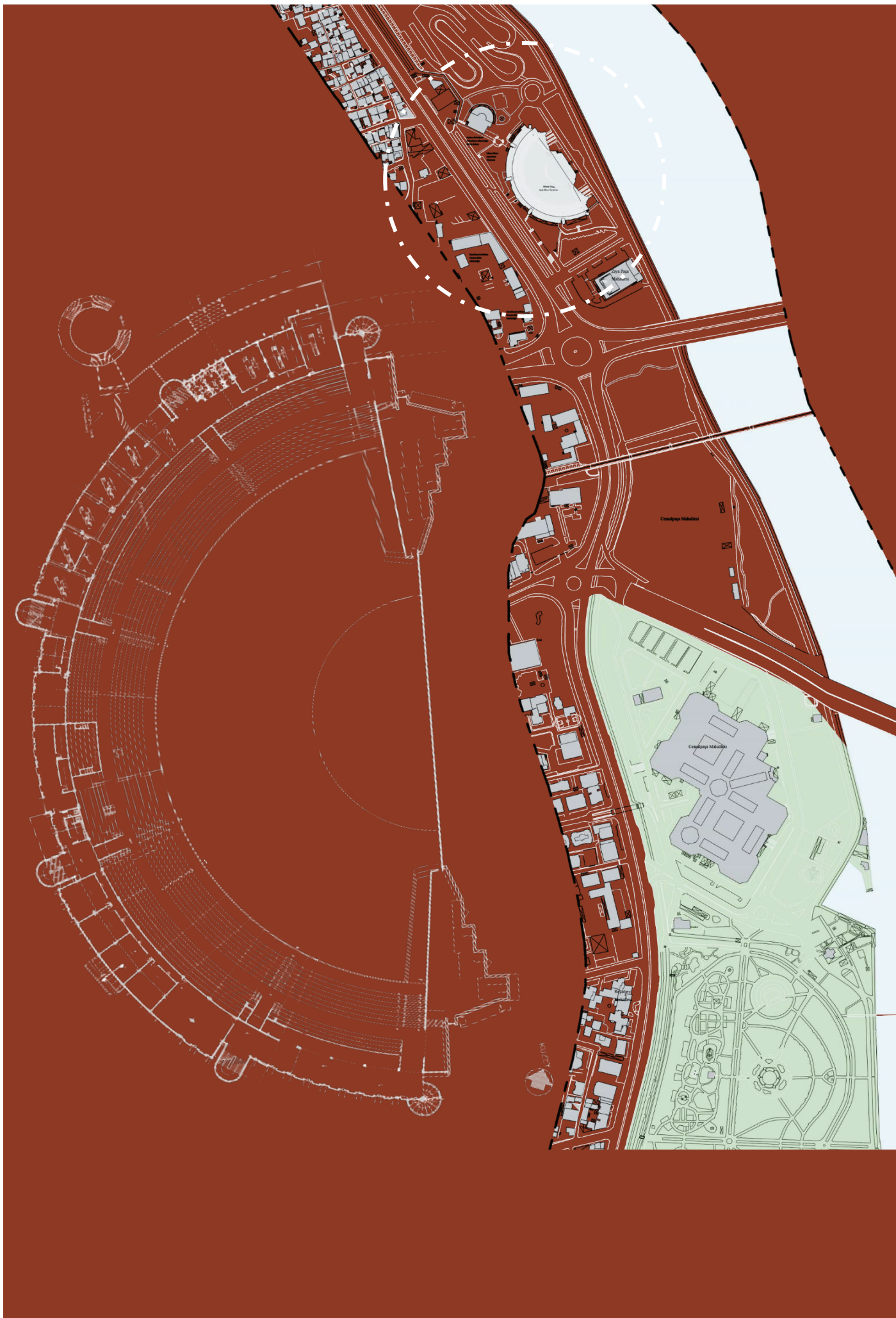
ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Mekânın geniş kapasitesi ile çok sayıda ziyaretçiyi ağırlama imkanı sunması, büyük çaplı etkinliklerin düzenlenmesine olanak tanınması - Oturma düzeninin; konserler, tiyatro oyunları, film gösterimleri gibi farklı etkinliklere uyum sağlayabilme potansiyeli - Yeniden canlandırılan mekanın, yalnızca festival süresince değil, yıl boyunca bir cazibe merkezi haline gelme potansiyeli	- Amfinin sınırlı kullanımı nedeniyle sahne arkası mekanların, ıslak hacimlerin, seyirci alanlarının bakımsız kalması - Wc'lerin amfinin kapasitesine oranla oldukça yetersiz olması - Sahne kurulumunun maliyetli olması - Alanın tanınırlığının son yıllarda azalmış olması - Oldukça yüksek kapasiteli olmasına karşın ziyaretçi otoparkının bulunmaması

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 03.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Ulus Parkı ve Ulucami Mahalle Parkı	İlçe/Mahalle: Seyhan/Ulu Cami
Tanımı: Kamusal alan-Park	Kadastral Bilgileri: Ulu Cami Mahalle Parkı; 133 ada 5 ve 1 parsel, Ulus Parkı;129 ada 2 ve 3 parsel
Mülkiyet Durumu: Seyhan Belediyesi	Alan Büyüklüğü: Ulus Parkı 12.200 m2, Ulucami Mahalle Parkı 1215 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Park	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Seyhan Belediyesi-Adana Büyükşehir Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu ■ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Ana festival odağı merkez parkın güneyinde bulunmakta olup yaklaşık 8dk yürüme mesafesindedir. Toplu taşıma ile ulaşım mümkün yüksek kapasiteli bir etkinlik alanı olmasına karşın araç park yerleri yetersizdir. Ana festival odağından yürüyüş aksı boyunca sırakonaklar, taş köprü vb. önemli kent simgelerinden geçen akstan ulaşıldığı için ziyaretçiler için keyifli bir yürüyüş rotası oluşturur. Ulus Parkı ve Ulu Cami Mahalle Parkı Ulus Caddesi ile birbirinden ayrılmaktadır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Ulus parkında gölge veren kauçuk, narenciye, çınar gibi geniş yapraklı ağaçlar yer almaktadır. Rekreatif kullanıma uygun eğimli olmayan topoğrafyaya sahip alanlardır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Seyhan nehri kenarında olup nehir-tarihi kent ve kentin karşı yakasını gözlemlemek için iyi noktalardan biridir.
Kültürel Miras ile İlişkisi	Tarihi kent merkezinin bir parçası olması nedeniyle bu bölgedeki Kız Lisesi, Taş Köprü, Irmak Hamamı ve sivil mimarlık yapıları ile görsel ve fiziki bağı kuvvetlidir. Ulus parkı da tarihi kimliğiyle yoğun kentsel trafiğin olduğu alanda hem kentliler hem de festival kurgusunda ziyaretçiler için düşünüldüğünde nitelikli bir dinlenme alanı oluşturmaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Ulu Cami Mahalle Parkı ve hemen güneyindeki Ulus Parkı tarihi kent merkezinde dikkat çeken açık alanlar olarak yoğun festival kullanımına yönelik aktiviteler için önerilmemektedir. Bu alanlarda festival teması ile ilişkili enstalasyonlar (sanat yerleştirmeleri) gibi çağdaş sanat sergileri düzenlenebilir. Kente gelen ziyaretçilerin ve grupların festival odakları arasında bir toplanma ve dinlenme alanı niteliği taşıyabilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Her iki alanda da aydınlatmalar yeterli oranda bulunmaktadır. İki alanın da elektrik altyapısı ve panoları yoğun olmayan festival aktiviteleri için uygundur.

Su Altyapısı (Temiz su ve pis su altyapısı): Ulus Parkı'nda içilebilir suyun olduğu çeşmeler mevcut.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ☐ WC ☐ Cafe/Restoran ☒ Büfe ☐ Satış Birimleri ☐ Mescit
☐ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, idari bölümler)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: Oturma grupları, pergoleler, gölge alanlar, toplanma alanları, çeşme, aydınlatma gibi altyapılar alanda tanımlanmıştır.

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Tarihi kent merkezinde bir dinlenme/toplanma noktası olması - Nehir-yeşil doku-tarihi dokunun kentsel peyzajda tanımlı bir aks oluşturması - Tarihi mekanlar, festivale görsel çekicilik kattığından, medya ve sosyal medya aracılığıyla yürütülen tanıtımların etkinliğinin artması - Alanın kentle özdeşleşmiş manzaralardan nehir-Taş Köprü-Merkez Cami manzarası için bir vista niteliğinde olması	- İki alan arasından geçen yoldaki trafik yoğunluğu ve gürültü problemi - Genellikle ticari kullanım ağırlıklı bölge olduğu için akşamları tenhalaşması - Islak hacimlerin bulunmaması - Nehre su bırakılmadığı zamanlarda burada oluşan koku ve görüntü kirliliği problemi - Ulu Cami Mahalle Parkı'nda gölge yaratacak üst örtülerin bulunmaması, bitkilendirmelerin azlığı

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Ziyapaşa Parkı	İlçe/Mahalle: Seyhan/Ulu Cami
Tanımı: Kamusal alan-park	Kadastral Bilgileri: -
Mülkiyet Durumu: -	Alan Büyüklüğü: 3.501 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Park ve Çay Bahçesi	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: -

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu □ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Ana festival odağı merkez parkın güneyinde bulunmakta olup yaklaşık 16dk yürüme mesafesindedir. Kentin merkezi olması nedeniyle toplu taşıma araçları ile ulaşım oldukça kolaydır. Sokakların dar olması otopark sorununu doğurmaktadır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Parktaki geniş yapraklı ağaçlar tarihi kent merkezine gelen ziyaretçiler için nefes alacak gölge alanlar tanımlarken hem parkın hem de medrese'nin peyzajı yeşil alan yoğunluğunun az olduğu bu bölgede oldukça önemlidir. Düz bir topoğrafyaya sahip alanda park içerisinde kauçuk, narenciye, akasya, dut gibi ağaçlar yer alırken medrese içinde de bir çok süs bitkisi ve ağaç yer almaktadır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	-
Kültürel Miras ile İlişkisi	Adana tarihi kent merkezinin önemli odaklarından biri olan bu bölgede anıtsal, dini, ticari yapı grupları bir arada yer almaktadır. Bunların ön plana çıkanları; Büyük Saat, Ramazanoğlu Medresesi, Tuz Hanı, Vakıflar Çarşısı, Yağ Cami, Ulu Cami ve Külliyesi, Mestan Hamamı yer almaktadır. Bu kültürel miras öğelerinin ortasında önemli bir yeşil alan ve rekreasyonel kullanım olan park ölçeği küçük olsa da tarihi kent merkezi için bir buluşma noktası niteliğindedir.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Parkin bulunduğu alan ve çevresi hem tarihi, hem gastronomi, hem de yerel üretimlerle ön plana çıkan bir bölgedir. Son yıllarda burada açılan kadın kooperatifleri birliği satış ünitesi, uzun yıllardır hizmet veren hediyelik eşya dükkanları, ahşap ve deri atölyeleri, Tuz Han Fikir dükkanı gibi mekanlar festivallerle kurulacak ilişkinin çok yönlü tasarlanması bakımından önemlidir. Bu anlamda sunulan öneriler aşağıda verilmiştir: - Kortejin geçiş noktalarından birinin Ali Münif Yeğenağa caddesi olması - Alanın festival zamanı trafiğe kapatılarak yeryüzü sofrası gibi buluşmaların yapılması (akşam kullanımı önerisi) - Yerel üreticilerin festival programı dahilinde atölyeler düzenlemeleri - Festival katılımcılarının (lezzet festivali hariç) yeme-içme yoğunluğunun bu alanlardaki mekanlara yönlendirilmesi

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Alanda elektrik altyapısı bulunmakta olup burada gerçekleştirilecek küçük ölçekli aktiviteler için dağıtım panosu yeterlidir. Akşam kullanımında caddenin aydınlatması yeterli olmasına karşın parkın aydınlatmaları artırılabilir.

Su Altyapısı (Temiz su & pis su altyapısı): Alanda içilebilir suyun olduğu çeşmeler bulunmaktadır.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ☐ WC ☒ Cafe/Restoran ☒ Büfe ☒ Satış Birimleri ☐ Mescit
☐ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, idari bina)

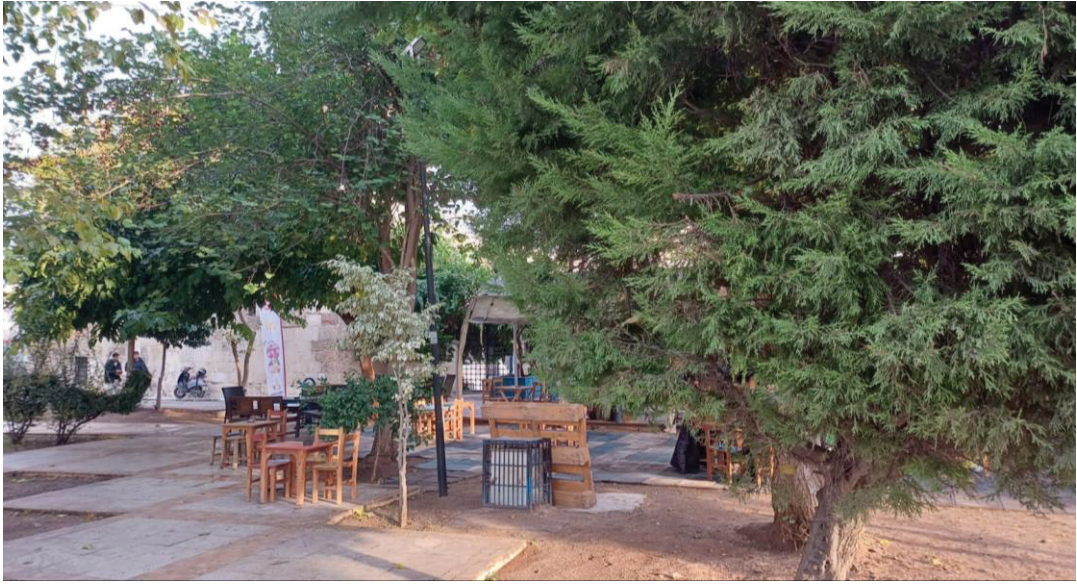
Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: Alanın etrafında çay ocağı, cafeler, restoranlar ve tarihi yapılar yer almaktadır. Parkın içinde ziyaretçiler için dinlenme alanları yer almaktadır. Parkın Ulu Cami'ye doğru olan kısmındaki çay ocağı buradaki açık alanı ve medresenin bahçesinin bir kısmını ahşap masa ve tabureler atarak kullanmaktadır. Çevredeki restoran, cafe ve dini yapıların ıslak hacimleri kullanılabilir.

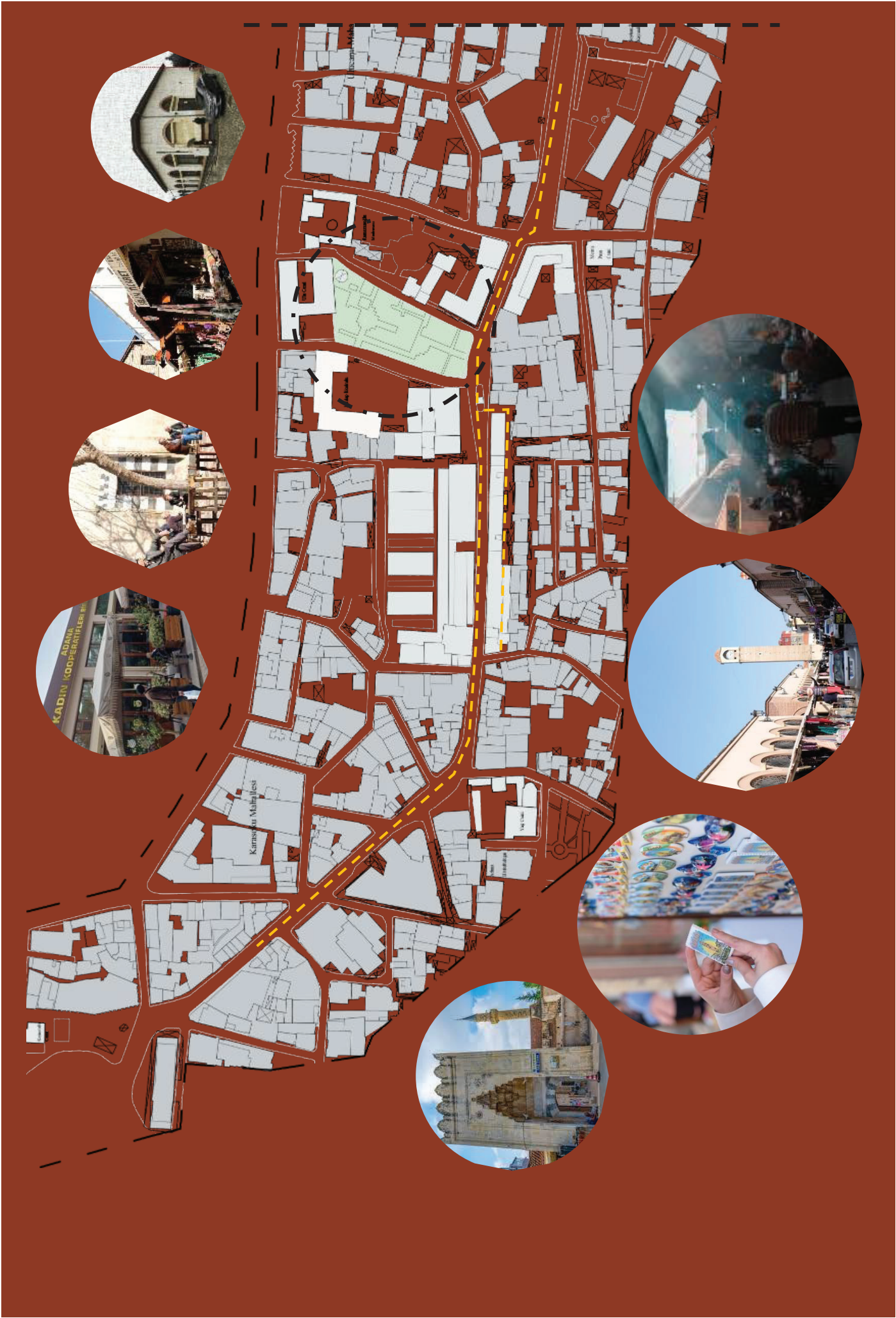
ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Kentin önemli tarihi odakları ve gastronomi öğelerine festival katılımcılarının yönlendirilmesi potansiyeli - Tarihi mekanlar, festivale görsel çekicilik kattığından, medya ve sosyal medya aracılığıyla yürütülen tanıtımların etkinliğinin artması - Festival kortejlerinin buradan geçirilerek tarihi kente dikkat çekme potansiyeli - Alanın tarihi merkezde eski ve geniş yapraklı ağaçlar ile gölge alanlar ve dinlenme noktaları yaratan nitelikte olması - Etrafında geleneksel üretim ve el sanatları ile ilgili atölyelerin bulunması	- Parkın yakın çevresinin trafiğe kapalı olmaması nedeniyle oluşan gürültü problemi - Alanın yakın çevresinde araç park yerlerinin sınırlı olması - Ulu Cami ve Külliyesinin burada oluşturduğu dingin atmosferin yanlış planlanan festival aktiviteleriyle olumsuz etkilenebilme ihtimali - Parkın kapasitesine uygun etkinlik tanımlanmaması sonucu buradaki doğal peyzajın zarar görmesi tehdidi - Tarihi alanlarda etkinlik düzenlemek için gerekli resmi izinlerin alınmasının uzun ve karmaşık süreçler olması

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 16.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: 15 Temmuz Şehitler Parkı	İlçe/Mahalle: Yüreğir/ Atakent
Tanımı: Kamusal Alan-Park	Kadastral Bilgileri: -
Mülkiyet Durumu: Yüreğir Belediyesi	Alan Büyüklüğü: -
Mevcut Kullanım Durumu: Aktif Kullanımda	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Yüreğir Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu ■ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Toplu taşıma ile ulaşım imkanı bulunmaktadır. İçerisinde bisiklet yolu bulunmakta fakat bu bisiklet yolunun kentsel dokuda devamlılığı bulunmamaktadır. Mahalle dokusu içerisinde bulunmasından ötürü yaya ulaşımında geçiş noktası olma özelliği taşımaktadır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Rekreasyonel kullanım için uygun düz alanlar mevcuttur. Farklı türlerde ağaçlar barındırmakta, gölgelik alanlar barındırmaktadır. Park içerisindeki iki dairesel alanda kot farklılığı ve içe doğru eğim yaratılarak doğal amfi oluşturulmaya çalışılmıştır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Konut bölgesi içerisinde yer almakta, çevresinde okullar bulundurmaktadır. Park içerisinde kapalı yüzme havuzu ve Yüreğir Bilim Merkezi bulunmaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	Çevresinde kültürel miras ögesi bulunmamaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Festivallerin kente yayılması kapsamında değerlendirildiğinde Yüreğir ilçesindeki ikinci odak nokta olabilme özelliği taşımaktadır. Konut dokusu içerisinde yar alması, çocuk ve gençlerin parkı kullanıyor olmasından hareketle çocuk ve gençlere yönelik etkinlikler gerçekleşmesi, bilim merkeziyle alakalı deneyler, gösteriler, yarışmalar vb etkinlikler yapılması önerilmektedir. Ayrıca çocuk ve gençlere yönelik konser ve etkinlikler yapılabilir, tiyatro vb. gösteri sanatı etkinlikleri yer alabilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Mevcuttaki elektrik altyapısında aydınlatma ve projeksiyonlar mevcuttur. Mevcuttaki elektrik altyapısının festival odağı kapsamında yukarıda belirtilen etkinlikler kapsamında değerlendirildiğinde yeterli olacağı düşünülmektedir. İhtiyaç halinde ek uzatma ve menholler çözümler yaratılabilir.

Su Altyapısı (Temiz su altyapısı): Bilim merkezi ve yüzme havuzu binalarında temiz su hattı bulunmaktadır. İhtiyaç halinde kullanılabilir.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ■ WC □ Cafe/Restoran □ Büfe □ Satış Birimleri □ Mescit
■ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, acil müdahale odası, yönetim)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: WC üniteleri, çocuk oyun alanı, eğimli doğal amfi, pergoleli alanlar, oturma birimleri, kamusal yapılar (bilim merkezi ve yüzme havuzu)

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Rekreatif olarak tasarlanmış alanlar - Bilim merkezi ve yüzme havuzuyla bağlantılı olmasından çocuk ve gençlerin kullanımında olması - Konut bölgesi içerisinde olmasından aktif kullanımı	- Mevcut altyapının festival odağı kapsamında yetersiz kalabilme olasılığı - Yağışlı havalarda doğal amfide su birikmesi - Tasarlanan topoğrafyanın engelli ve yaşlılar için konforsuz olabilmesi

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 16.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Yüreğir Millet Bahçesi	İlçe/Mahalle: Yüreğir/ Yavuzlar
Tanımı: Kamusal Alan-Park	Kadastral Bilgileri: 777 Ada 76 Parsel
Mülkiyet Durumu: Yüreğir Belediyesi	Alan Büyüklüğü: 113.275 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Kullanımda	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Yüreğir Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu ■ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Mustafa Kemal Paşa Bulvarı ve Valiyolu Caddesi üzerindedir. Toplu taşıma ile ulaşım imkanı bulunmakta. İçerisinde bisiklet yolu bulunmakta fakat bu bisiklet yolunun kentsel dokuda devamlılığı bulunmamaktadır. Ana festival odağı Merkez Park'la arasındaki Seyhan Nehri'nden dolayı yaya olarak ulaşımı konforlu ve tercih edilebilir değildir.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Rekreasyonel kullanım için uygun düz alanlar mevcuttur. Palmiye, çınar, meşe gibi gölgelik alanlar oluşturabilecek çok yıllık ve büyük ağaçlar; peyzajda görsel oluşturacak çalı niteliğinde bitkiler ve çiçekler barındırmaktadır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Yüksek trafik yoğunluğuna sahip Mustafa Kemal Paşa Bulvarı, Hacı Sabancı Bulvarı ve Yavuzlar Köprüsü kesişiminde konumlanmakta ve bir tarafında Seyhan Nehri bulunmaktadır. Seyhan Nehri'ne bakan yönündeki seyir terasları kullanım açısından keyifli alanlar tanımlamaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	Çevresinde kültürel miras ögesi barındırmamaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Ana festival odağı Merkez Park ile yaya yolu üzerinden ulaşım barındırmamaktadır. Fakat festivallerin kente yayılması üzerinden hareketler Yüreğir Millet Bahçesi'nde Yüreğir ilçesindeki faaliyetlerin ana odak noktası olabilme potansiyeli taşımaktadır. Burada festivalde gerçekleşen etkinliklerin paralelinde yeme-içme ve satışa yönelik stand veya çadırlar, oyun alanları, mini konser etkinlik alanları oluşturulabilir. İçerisindeki seyir terası, Seyhan Nehri'ne yapılan teraslar, gölgelik alanlar vb. donatılar festival katılımcısına festival haricinde keyifli zaman geçirme imkanı sunabilecektir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Yeterli aydınlatma elemanı bulunmaktadır. Mevcutta kullanılan altyapı yeterlidir fakat olası festival etkinlikleri senaryosunda, etkinlik kapasitesine göre güç noktaları önerilmesi gerekebilir.

Su Altyapısı (Temiz su altyapısı): Millet bahçesi içerisinde temiz su şebekesine bağlı çeşme tespit edilmiştir. Olası etkinlik senaryosunda buradan su temin edilebilir, mevcut hat uzatılabilir.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ■ WC ■ Cafe/Restoran ■ Büfe □ Satış Birimleri ■ Mescit
■ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, acil müdahale odası, yönetim)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: WC üniteleri (3K3E 1 Engelli WC), millet kütüphanesi, çocuk oyun alanları, dinlenme alanları, kaykay donatıları, çok amaçlı atölye ve ofisler, kütüphane

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Yüreğir ilçesinde gerçekleşecek etkinliklerde ana odak potansiyeli barındıracak nitelikte olması - Yeterli sosyal donatılar barındırması - Kullanıcı odaklı tasarlanan park olmasından dolayı kullanımda efektif kullanıma hizmet edecek alanlar barındırması - Festival odağı olarak kullanımında satış yeri, oyun alanı, sosyal alan vb. gibi bölümlenebilecek alanlar barındırması - Seyhan Nehri ile oluşturduğu iç havuzda su sporlarına elverişli aktiviteler yapılabilecek olması	- Ana festival odağı Merkez Park ile mesafe olarak yakın olması fakat yaya ulaşım yolu olarak elverişsiz olması - Parkta kullanılan malzemelerin bakımsız ve deforme olmuş halde olmasından dolayı parkın tadilat gerektirmesi - Seyhan Nehri ile oluşturduğu iç havuzda su sporlarına elverişli aktiviteler yapılabilecek olmasına karşın havuza iniş yapılmamış olması, olası senaryoda suya iniş alanları belirlenmesi gerekliliği

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 16.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Portakal Çiçeği Parkı	İlçe/Mahalle: Yüreğir/ Köprülü
Tanımı: Kamusal Alan-Park	Kadastral Bilgileri: 726 Ada 53 Parsel
Mülkiyet Durumu: Yüreğir Belediyesi	Alan Büyüklüğü: 22.004 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Kullanımda	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Yüreğir Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	☒ Araç Yolu ☒ Bisiklet Yolu ☒ Yaya Yolu ☒ Toplu taşıma
Ulaşım Akılları ile İlişkisi	Mustafa Kemal Paşa Bulvarı üzerindedir. Toplu taşıma ile ulaşım imkanı bulunmakta. İçerisinde bisiklet yolu bulunmakta fakat bu bisiklet yolunun kentsel dokuda devamlılığı bulunmamaktadır. Kamu ve ticari yapılar arasında kalmaktadır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Narenciye ağaçları barındırmaktadır. Kentte boş ve dinlenme alanı olarak tanımlanabilir fakat park tasarımı olmayan, rekreasyonel alanlar tasarımı yapılmamış, gölgelik alanlar barındırmayan bir parktır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Kamu yapıları ve ticari kentsel alanın içinde yer almaktadır. Yakın çevresinde doğal çekim unsuru bulunmamaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	Çevresinde kültürel miras ögesi barındırmamaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Ticari yoğunluklu bölgede kalmasından dolayı festival odaklı etkinlik önerisinde çekim noktası olacağı düşünülmemektedir. Sanat işleri yerleştirmeleriyle gün içerisindeki ticari akışta durak noktası yaratabilmesi, ilgi çekerek şehirdeki festival havasının hissettirilmesi önerilmektedir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Elektrik altyapısı var aydınlatmalar yeterli
Su Altyapısı (Temiz su altyapısı): İçilebilir su için çeşmeler mevcut
Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ☒ WC ☐ Cafe/Restoran ☒ Büfe ☐ Satış Birimleri ☐ Mescit ☐ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, acil müdahale odası, yönetim)
Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: WC üniteleri (Kadın, Erkek ve Engelli WC)

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Potansiyelleri	Sorunları
- Alan büyüklüğü açısından bulunduğu yoğun kentsel dokuda geniş bir kentsel alan oluşturması - Yürünebilir olması, engelli ulaşımına elvermesi - Ulaşım aksları üzerinde yer alması	- Rekreatyonel alanlar barındırmaması - Yetersiz gölgelik alan - Bitki örtüsü bakımından zayıf bir park olması - Tanımlı alanlar barındırmaması - Kent içerisinde ilgi çekici bir odak olmaması

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 16.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Sarıçam Yörük Ormanı	İlçe/Mahalle: Sarıçam/Mustafalar
Tanımı: Orman	Kadastral Bilgileri: .. Ada 631 Parsel
Mülkiyet Durumu: Sarıçam Belediyesi	Alan Büyüklüğü: 306.930 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Kullanımda	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Sarıçam Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu ■ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Yörük Ormanı Sarıçam ilçesinin Mustafalar Köyü'ne bağlı bulunmakla birlikte, şehir merkezinden 20 km uzaklıktadır. Özel araçla ulaşım mümkündür.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Orman içerisinde çoğunluğu iğne yapraklı çam ağacı olmak üzere çeşitli ağaçlardan oluşan yoğun bitki örtüsü bulunmaktadır. Bu bitki örtüsünün arasında rekreasyonel kullanım için alanlar barındırmakta, oturma birimleri, kamelyalar, doğal gölgelik alanlar ve toplanmaya müsait alanlar yer almaktadır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Köy yerleşkesine yakındır, fakat genel olarak şehirden uzak bir orman özelliği taşımaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	Çevresinde kültürel miras ögesi bulunmamaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Özellikle mevcutta kamp-karavan konaklaması olmasından ötürü burada kampı etkinlikler, kamp-karavanlı festival önerileri getirilebilir. Şehirden uzak olmasından ötürü bu öneriler için ilgi çekici etkinliklerle destekleme yapılmalıdır. Kamp-karavan konaklama ve karavan boyama sanat etkinlikleri, karavan yapım DIY atölyesi, gece etkinlikleri vb. öneriler getirilebilir. Ayrıca bu alanda bisiklet turları, spor etkinlikleri, şehirden uzak gerçekleştirilecek grup etkinlikler (yoga, meditasyon, yürüyüş grupları), konserler vb. faaliyetler burada kurgulanabilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Mevcuttaki elektrik altyapısında aydınlatma mevcuttur. İhtiyaç halinde ek uzatma ve menholler çözümler yaratılabilir.

Su Altyapısı (Temiz su & pis su altyapısı): Temiz su ve pis su altyapısı bulunmaktadır.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ■ WC □ Cafe/Restoran □ Büfe □ Satış Birimleri ■ Mescit
■ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, acil müdahale odası, yönetim)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: WC üniteleri, sahne, kamelya, karavan konaklama alanları

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Orman olmasından dolayı geniş bitki örtüsü ve yeşil çevre - Temiz ve açık hava sahası - Spor etkinliklerine yönelik doğal çevre - Sahne ve sahne önü geniş alan barındırması, olası etkinliklerde potansiyel bu alanları kullanma olanağı sunması	- Şehirden uzak olmasından dolayı tercih edilmek istenmemesi - Toplu taşıma ve yaya ulaşımı olmaması - Şehirden uzak olmasından kaynaklı olarak dinamik faaliyetlerde, festival zamanında şehirdeki trafikten ve uzaklıktan ötürü lojistik olarak organizasyonel aksaklıklar oluşabilmesi

FOTOĞRAFLAR

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi

Tarih: 04.12.2024

GENEL TANIMLAR

Alanın Adı: Cumhuriyet Parkı	İlçe/Mahalle: Çukurova/ Kurttepe
Tanımı: Kamusal Alan-Park	Kadastral Bilgileri: 5780 Ada 3 ve 4 Parsel
Mülkiyet Durumu: Çukurova Belediyesi	Alan Büyüklüğü: 23.400 m2
Mevcut Kullanım Durumu: Kullanımda	Yetki/Sorumluluk/İzin Makamı: Çukurova Belediyesi

ALANIN KONUMU VE YAKIN ÇEVRE İLİŞKİLERİ

Ulaşım Türleri	■ Araç Yolu ■ Bisiklet Yolu ■ Yaya Yolu ■ Toplu taşıma
Ulaşım Aksları ile İlişkisi	Çok işlek bir ana arter olan Turgut Özal Bulvarı paralelinde 3 sokak ve bir cadde kesişiminde yer alan parktır. Konut dokusu içerisinde yer almakla birlikte ticari işletmeler ve okullarla da ilişkilidir. Toplu taşımayla ulaşım olabileceği gibi, Adana Kuzey bölgesinde yaşayan vatandaşların yürüyerek erişimine de açıktır.
Topoğrafya ve Bitki Örtüsü	Çam, sedir, meşe gibi yapraklı ve geniş ağaçlar barındırmaktadır, bu ağaçlarla gölgelik alanlar yaratılmıştır. Topoğrafya olarak eğimsiz ve hemzemin bir parktır, engelli erişimi açısından kolaylık sağlamaktadır.
Doğal Çevre ile İlişkisi	Konut yoğunluklu ticari işletmelerin de olduğu merkezi bir bölgede yer alan parktır. Pazar alanının yan tarafındadır. Merkezi olmasından, yoğun konut dokusu arasında bitkisel boşluk tanımlamasından ötürü günlük yaşamda da kentliler tarafından tercih edilen bir parktır. İçerisinde Niyet Akademisi atölyesi, Halk ekmek satış birimi bulunmaktadır.
Kültürel Miras ile İlişkisi	Park içerisinde Zeynel Abidin Üçgöl Camisi bulunmaktadır.
Festival Kurgusu ile İlişkisi ve Festival Kullanım Önerileri	Festival zamanında tüm kentin Merkez Park'ta toplanmaya çalışmasından ötürü şehir tek bir noktada sıkışmaktadır. Festivalin kente dağılması kapsamında değerlendirildiğinde bu parkta ana odak benzeri festival faaliyetleri düzenlenerek kuzeydeki kentlinin ilgisini burada tutacak şekilde adımlar kurgulanabilir. Niyet akademisi atölyesinin burada yer almasından hareketle niyet akademisi öğrencilerinin ürettiği işlerin satış birimleri, niyet akademisi mentörlük edilerek geliştirilen kültür sanat faaliyetleri, sokak lezzetleri satış çadırları, akşam akustik konserleri vb. faaliyetler burada kurgulanabilir.

ALTYAPI DURUMU:

Elektrik Altyapısı (Elektrik hattı, dağıtım panoları, prizler, aydınlatma elemanları vb.): Mevcutta aydınlatma altyapısı bulunmaktadır. İhtiyaç halinde niyet akademiden ve mevcuttaki altyapısından uzatılan hatlar kurgulanabilir.
Su Altyapısı (Temiz su altyapısı): Temiz su altyapısı bulunmaktadır.

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatılar: ■ WC ■ Cafe/Restoran ■ Büfe ■ Satış Birimleri □ Mescit

□ İdari Bina (giriş-güvenlik ünitesi, acil müdahale odası, yönetim)

Ortak Kullanım Alanları ve Sosyal Donatıların Mevcut Durumu: WC üniteleri, Niyet akademi, Halk Ekmek Büfesi, oturma birimleri, köpek parkı, çay bahçesi

ALANIN SORUNLARI VE POTANSİYELLERİ

Güçlü Yönler/Potansiyeller	Sorunlar/Tehditler
- Kuzeyde yer alan büyük yeşil boşluk olması - Kuzeyde yaya yoluyla ulaşım sağlanabilip trafik oluşturmayı azaltabilmesi - Mevcutta da kullanılıyor olmasından dolayı kentlinin burayı benimsiyor olması	- Burada kurgulanan etkinlikler iyi kurgulanmadığı ve kuzey bölgesi festival organizasyonu anlamında desteklenmediği takdirde kentlinin tercih etmek istememe ihtimali, - Yoğun araçla katılımında yeterli park alanı olmaması, mahalle içerisinde trafik sorunu yaşanabilme potansiyeli

FOTOĞRAFLAR

Sonuç ve Değerlendirme:

Belirlenen kriterler doğrultusunda yapılan değerlendirmeler ile Adana'nın farklı noktalarında, bir kısmı ana festival odağı olan merkez parkla bağlantılı (yürünebilirlik kriterine göre) bir kısmı da kent merkezindeki ilçeler bazında uygun bulunan alanlar olmak üzere toplam on üç adet ikincil festival odağı tespit edilmiş olup bunlardan on ikisine ilişkin kullanım önerileri getirilmiştir.

Tablo 3.5.3. Kent Merkezinde Belirlenen Potansiyel Festival Odakları

ALAN ADI	ALANIN KONUMU	ALANIN NİTELİĞİ	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ	FESTİVAL KULLANIMI ÖNERİSİ
Merkez Park	Seyhan	Kamusal Alan/Park	300.00 m2	Ana Festival Odağı
Millet Bahçesi (Eski Stadyum)	Seyhan	Kamusal Alan/Park	40.455 m2	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Çocuk dostu festival etkinlikleri alanı
Atatürk Parkı	Seyhan	Kamusal Alan/Park	47.000 m2	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Yerel üretim toplulukları, slowfood, akustik konserler ve spor dostu festival etkinlikleri
Adana Müze Kompleksi	Seyhan	Kamusal Alan (Kısıtlı Kullanım) - Müze	60.924 m2	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Festival protokol etkinlikleri, lansmanlar, açılışlar, söyleşi, panel, dijital sergi, özel konser etkinlikleri
Çırcır Sanat Merkezi	Seyhan	Kamusal Alan (Kısıtlı Kullanım) – Sergi Alanı	3.062 m2	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Festival kapsamında özel kurulum gerektiren sergiler, kokteyl etkinlikleri, niş konulardaki festivaller için açık alanları ile birlikte doğrudan ana mekân olarak kullanımı
Tepebağ Av. Turhan Arın ve Sk. 26009 Sk.	Seyhan	Kamusal Alan/Sokak	Av. Turhan Arın sk. 150m'lik bölümü, 26009 sk. tamamı (261m)	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Butik üretici standları, bina cephelerine 3D mapping, açık hava sineması, küçük ölçekli alternatif sahne kurulumu.
Mimar Sinan Açık Hava Tiyatrosu	Seyhan	Kamusal Alan/Amfitiyatro	8.800 m2	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Festival kapsamında gerçekleştirilen konserler ve performans etkinlikleri ile performans sanatları içerikli festivallerin de ana odağı olarak değerlendirilebilir
Ulus Parkı ve Ulucami Mahalle Parkı	Seyhan	Kamusal Alan/Park	Ulus Parkı 12.200 m2, Ulucami Mahalle Parkı 1215 m2	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Festival teması ile ilişkili enstalasyonlar (sanat yerleştirmeleri) gibi çağdaş sanat sergileri, kente gelen ziyaretçilerin ve grupların festival odakları arasında bir toplanma ve dinlenme alanı niteliği
Ziyapaşa Parkı	Seyhan	Kamusal Alan/Park	3.501 m2	Ana Odak ile Bağlantılı İkincil Odak: Kortejin geçiş noktalarından birinin Ali Münif Yeğenağa caddesi olması, alanın festival zamanı trafiğe kapatılarak

Ziyapaşa Parkı	Seyhan	Kamusal Alan/Park	3.501 m2	yeryüzü sofrası gibi buluşmaların yapılması (akşam kullanımı önerisi), yerel üreticilerin festival programı dahilinde atölyeler düzenlemeleri, festival katılımcılarının (lezzet festivali hariç) yeme-içme yoğunluğunun bu alanlardaki mekanlara yönlendirilmesi
15 Temmuz Şehitler Parkı	Yüreğir	Kamusal Alan/Park	-	İkincil Odak: Çocuk ve gençlere yönelik etkinlikler, bilim merkezi kullanımı, yarışmalar vb. etkinlikler, çocuk ve gençlere yönelik konser, tiyatro vb. gösteri sanatı etkinlikleri
Yüreğir Millet Bahçesi	Yüreğir	Kamusal Alan/Park	113.275 m2	İkincil Odak: Yüreğir ilçesi için festival odağı niteliğinde; yeme-içme ve satışa yönelik stant veya çadırlar, oyun alanları, mini konser etkinlik alanları, nehir üzerindeki seyir teraslarının festivalin su etkinliklerinin planlanması için kullanımı
Portakal Çiçeği Parkı	Yüreğir	Kamusal Alan/Park	22.004 m2	Festival odaklı etkinlikler için uygun bulunmamıştır.
Sarıçam Yörük Ormanı	Sarıçam	Kamusal Alan/Kent Ormanı	306.930 m2	İkincil Odak: Festivallerin kamp-karavan konaklamaları, kamp-karavan festivallerinin direk ana odak noktası, kamp-karavan konaklama ve karavan boyama sanat etkinlikleri, karavan yapım DIY atölyesi, gece etkinlikleri, bisiklet turları, spor etkinlikleri, şehirden uzak gerçekleşebilecek grup etkinlikler (yoga, meditasyon, yürüyüş grupları), konserler vb. faaliyetler
Cumhuriyet Parkı	Çukurova	Kamusal Alan/Park	23.400 m2	İkincil Odak: Niyet akademi öğrencilerinin ürettiği işlerin satış birimleri, niyet akademiye mentorluk edilerek geliştirilen kültür sanat faaliyetleri, sokak lezzetleri satış çadırları, akşam akustik konserleri vb.

3.6.Teknoloji ve Tasarım

Talep ve ihtiyaçlara yönelik yapılan analizlerin verileriyle Merkez Park'ın festival alanı için kullanımında ihtiyaç duyulan kentsel donatıların oluşturulabilmesi için park alanının uygun bir şekilde sınırlandırılarak festivale ilişkin üst yapıların parkın tamamına yayılan değil belirli bir bölümünde toplandığı bir yaklaşım benimsenmiştir. Gerçekleştirilecek olan diğer alt projeler, alanda festival düzenleyen kurum, kuruluş ve STK'lar, festival dönemlerinde parkın altyapısından sorumlu personeller ve festival organizasyonlarında yer alan firmaların temsilcileriyle görüşülerek belirlenmiş olan bu alanda bütüncül tasarım ilkeleri doğrultusunda planlanmıştır.

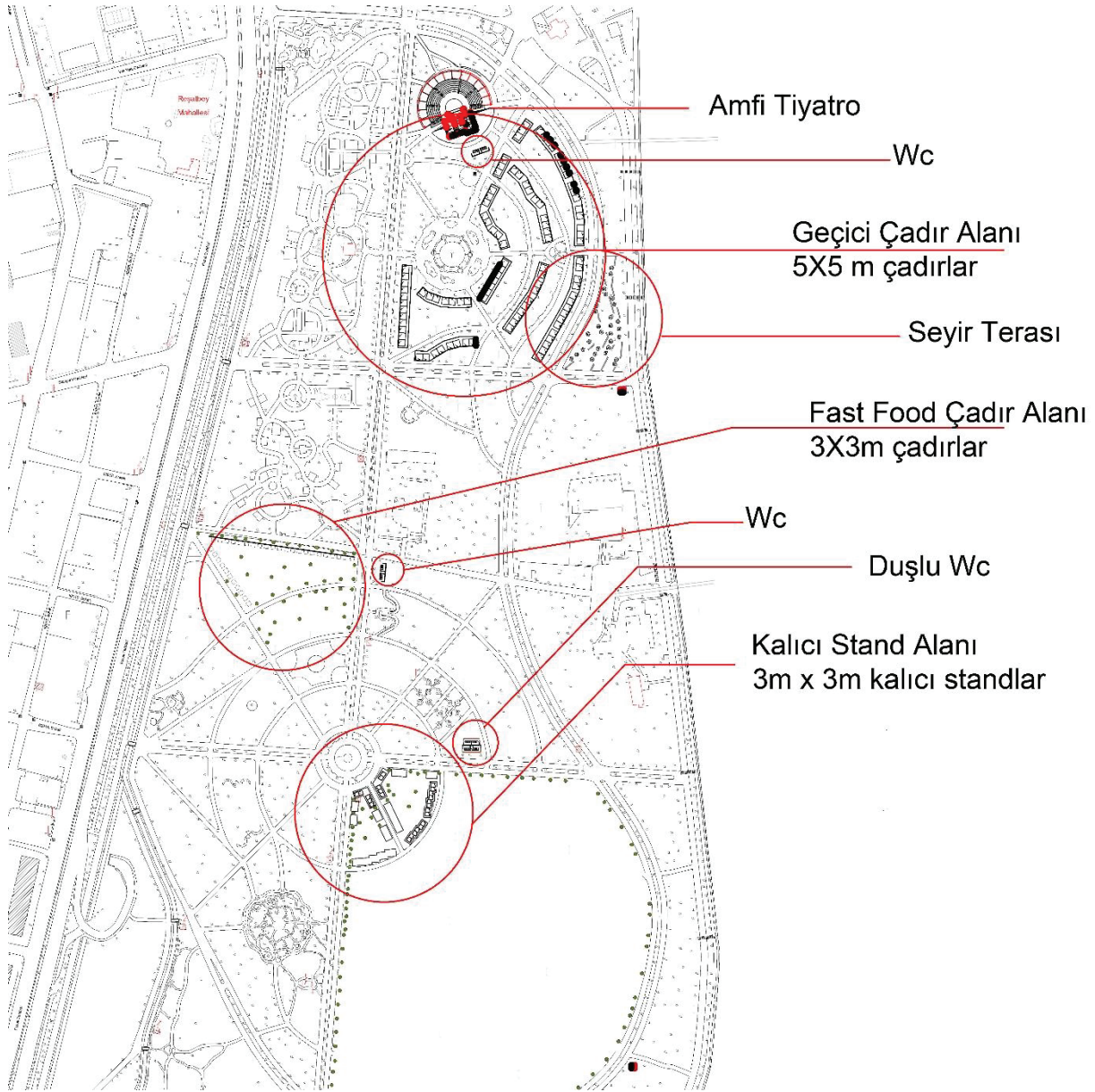
Festival Alanı Tasarım Projesi kapsamında çalışılan alanın sınırlarını doğuda Seyhan Nehri ile batıda Fuzuli Caddesi, güneyde dünya heykelinin ortasından geçtiği yaya aksı ile kuzeyde Galleria İş Merkezi oluşturmaktadır.

Proje kapsamında gerçekleştirilecek olan önerilerin uygulanacağı alanların mülkiyet durumları kontrol edilmiş olup, özel mülkiyet sınırlarına giren uygulama bulunmamaktadır.

Fizibilite kapsamında hazırlanan projelerde; yapılan analiz çalışmaları ve tespitlerden elde edilen bilgiler ışığında ziyaretçiler, kentliler, festivali düzenleyen/destek veren kurum ve kuruluşlar, organizasyon firmaları ve festivallerde yer alan işletmeler için alanın olabildiğince pratik, etkin ve verimli kullanılmasının saplanması hedeflenmiştir.

Festival Alanı Projesi kapsamında getirilen öneriler üç ana başlıkta ele alınmıştır:

- Festival Alanı Çevre Düzenleme Projesi (Sabit Stant Üniteleri Tasarımı, WC ve Güvelinlik Üniteleri Tasarımı, Geçici Stant Alanları Tasarımı, Seyir Terasları ve Kentsel Donatı Elemanları)
- Festival Alanı Elektrik ve Mekanik Altyapı Projesi
- Amfityatro Kapasite Geliştirme Projesi (Sahne Arkası ve Kulisler)

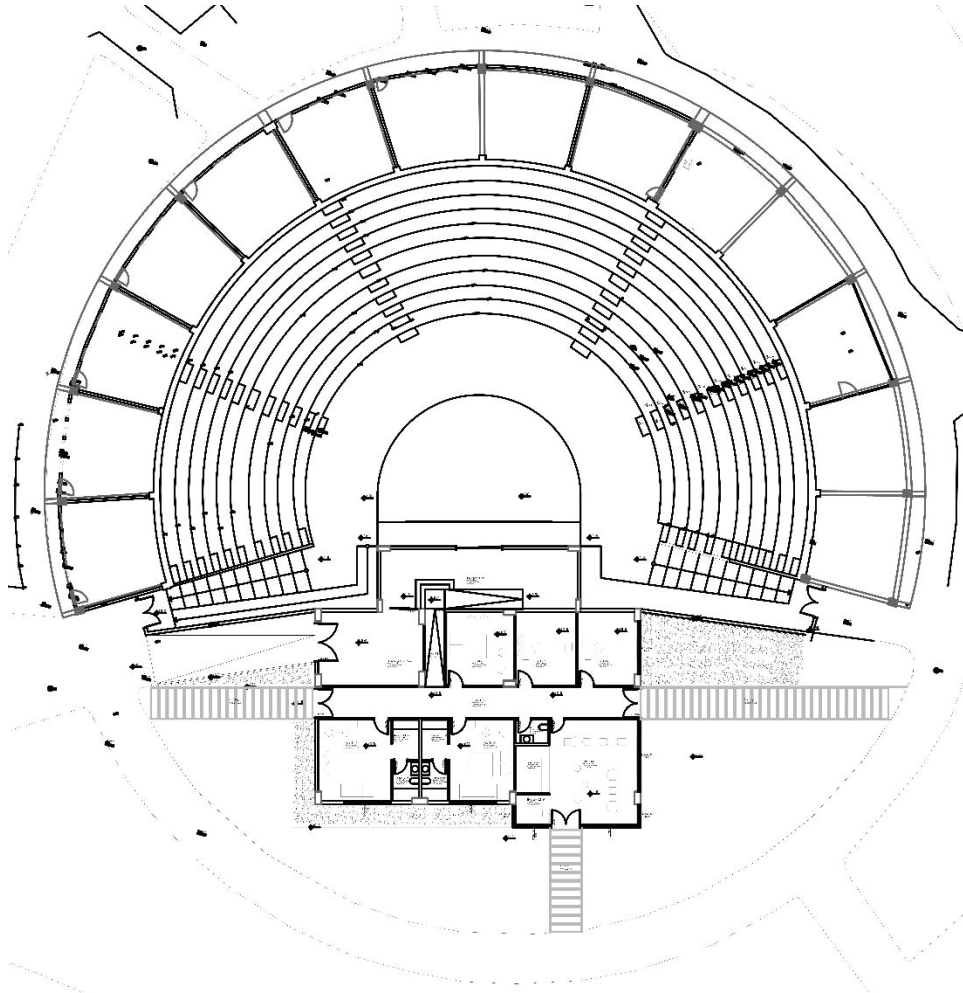

Resim 3.6.1. Vaziyet Planı

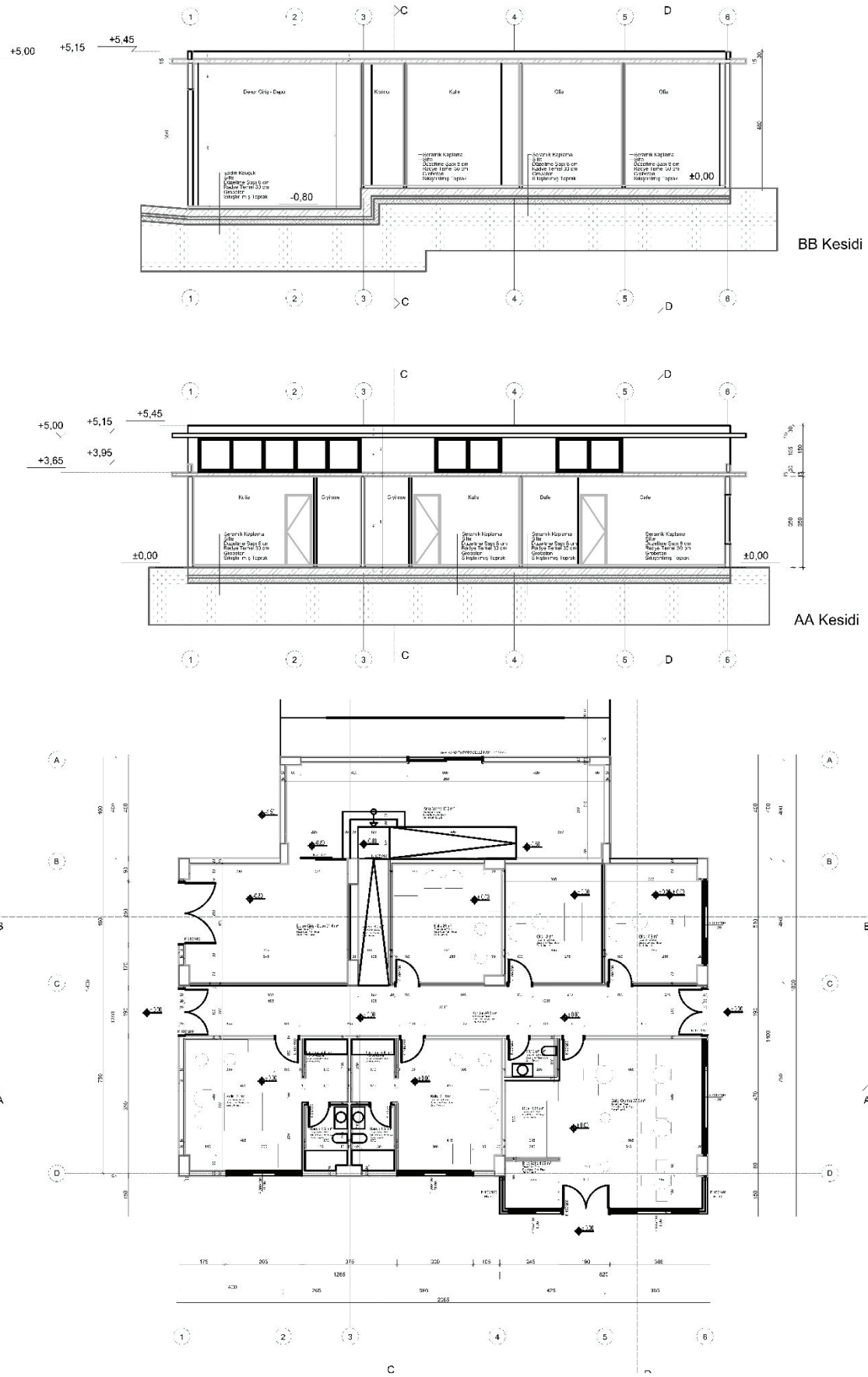
Amfiteyatro Kapasite Geliştirme Projesi:

Amfi tiyatro yapısı mevcuttaki kotta park kotundan aşağıda yer almaktadır. Bu kotta su taşkınları, kanalizasyon baskınları problemlerinden dolayı yoğun koku oluşmakta bundan dolayı etkinliklerde kullanımı sıklıkla tercih edilmemektedir. İşlevsel olarak festival etkinlikleri için oldukça uygun olan yapı mevcutta atıl ve bakımsız kalmıştır. Yapının sahne tasarımının mimarisinden kaynaklı burada etkili bir gösteri sanatı sunulamamaktadır. Bu yapı yeniden tasarlanırken sahne arka sahne ve dekor girişi düşünülerek yeniden ele alınmış, amfi tiyatro seyirci girişleri yeniden kurgulanmış ve kulis yapısı olarak faaliyet göstermesi planlanan bölümün içerisinde dekor girişi, kulisler, yönetim birimleri, kafe, büfe, bilet satışı barındıran bir yapı tasarlanmıştır. Yapının inşai tekniğinde betonarme taşıyıcı ve tuğla duvarlar üzeri sıva

boya şeklinde kurgulanmıştır. Bir koridorun kuzey ve güneyinde birimler barındıran kulis yapısı 4 girişi vardır. Doğu girişi tarafında bulunan dekor girişi ve yan protokol girişi, güneyinde yer alan ve sadece seyirciye hizmet veren cafe ve bilet alma girişi ve batıda yer alan yönetim birimlerine ulaşmak için olan personel girişiyle binada aynı anda birçok ziyaretçinin birbirleriyle temas kurmadan yapıyı kullanabilmesi hedeflenmiştir. Bu şekilde birden fazla işlev barındıran yapının tam kapasitede tüm işlevlerini sorunsuz çalıştırması hedeflenmiştir. Yapının kuzeyinde bulunan birimlerin doğal havalandırmasının sağlanabilmesi için çatı yükseltilmiştir. Çatıdaki kot farkları ve saçaklarla zamansız ve sakin mimari tasarım amaçlanmıştır. Mevcutta yaklaşık 100 m2 alana sahip sahne arkası mekanlar proje kapsamındaki kapasite artışıyla 325 m2 alana ulaşmıştır. Mimari programında; ofisler, kulsiler, cafe, ıslak hacimler ve depo bulunmaktadır. Projeye ilişkin vaziyet planı, plan, kesit, görünüş ve uygulama detayları fiziblite raporunun ekinde sunulan uygulama projelerinde yer almaktadır.

Resim 3.6.2. Amfitiyatro Vaziyet Planı

Resim 3.6.3. Amfiteyatro Sahne Arkası Mekanlar Plan ve Kesitleri

Amfiteyatro Sahne Arkası Mekan Görselleri

Amfiteyatro Sahne Arkası Mekan G6rselleri

Festival Alanı Çevre Düzenleme Projesi:

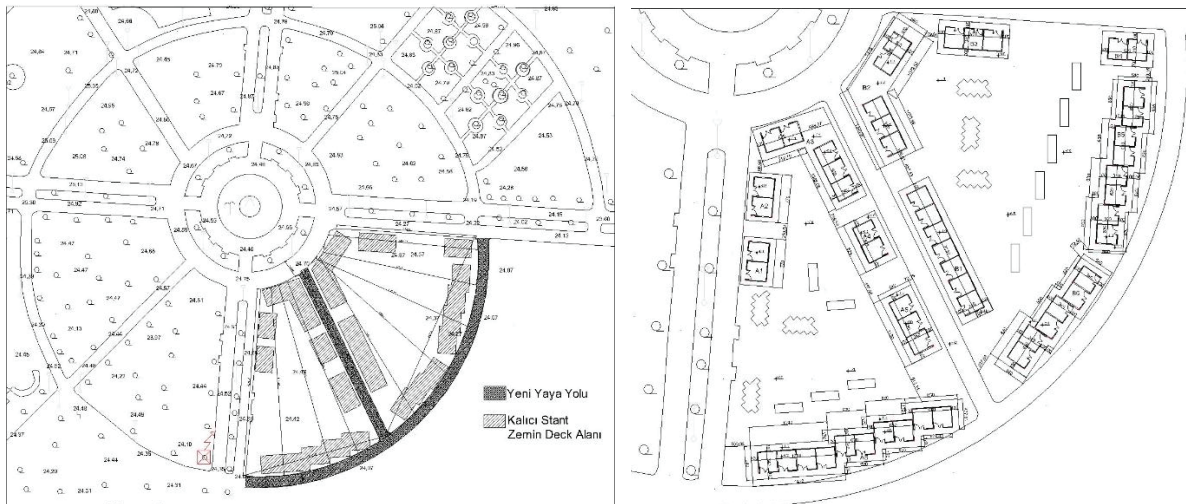
Çevre Düzenleme Projesi kapsamında sahil şeridi boyunca ziyaretçilerin; tasarlanan alanı hem park işlevi hem de festival alanı işleviyle etkin bir şekilde deneyimlemeleri esas alınmıştır. Alanda kaliteli zaman geçirebilmeleri adına arazi çalışması sonucu belirlenen noktalarda festival dönemi altyapılarına ve parkın rekreasyon amaçlı kullanımlarına da hizmet edecek kentsel donatı elemanlarına ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir. İhtiyaç duyulan donatılar şu şekildedir:

- Sabit Stant Üniteleri
- WC ve Güvenlik Üniteleri
- Geçici Stant Kurulum Alanları
- Seyir Terasları
- Oturma Birimleri

Bu donatı elemanlarının tasarımında; kentin kimliği ile ilişkilenebilecek unsurlar dikkate alınarak, ölçek, renk, malzeme, form vb. gibi özelliklerin belirlenmesinde Akdeniz ikliminin ve kıyı yerleşiminin gereklilikleri göz önünde bulundurulmuştur.

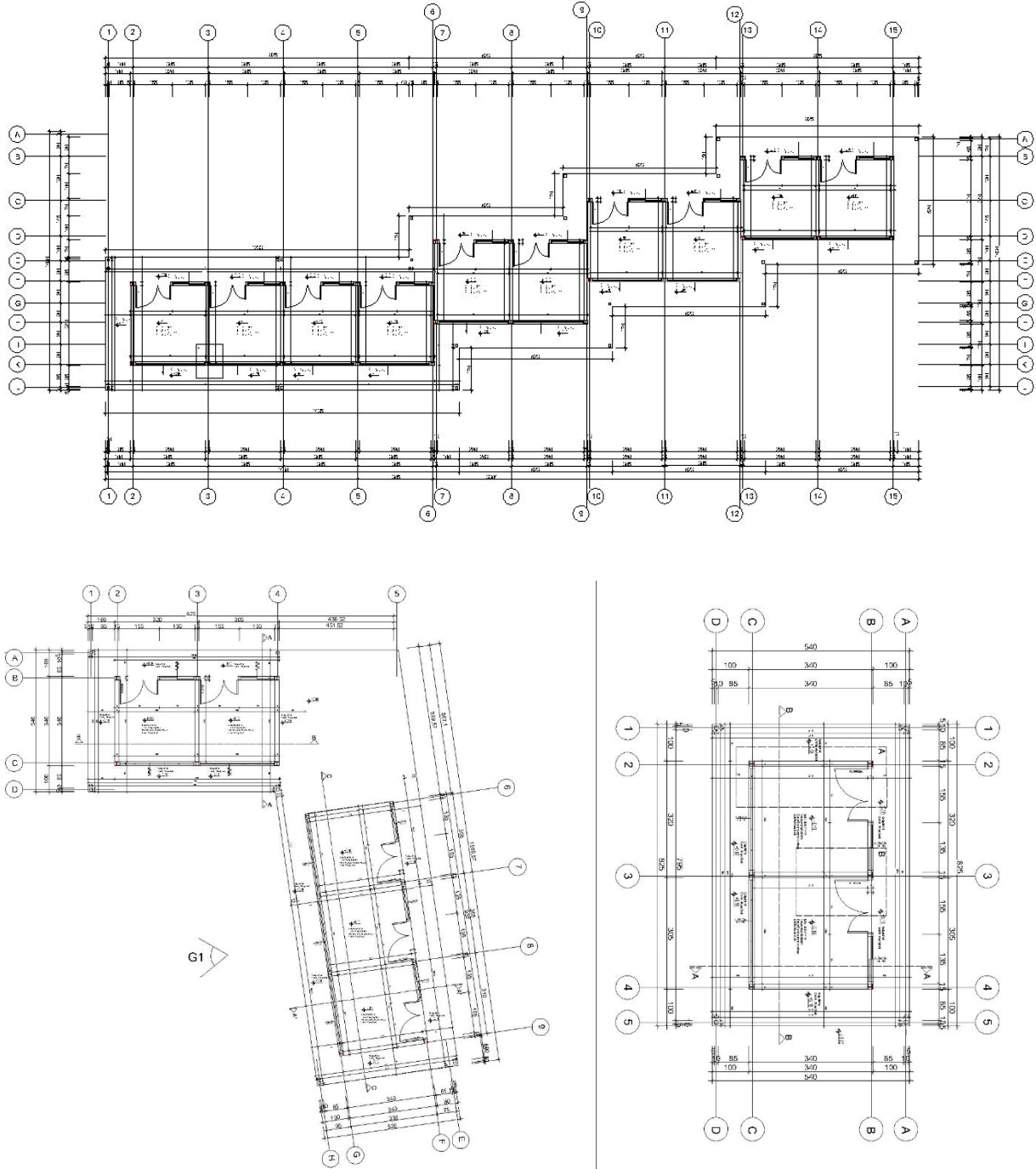
- Sabit Stant Üniteleri:

Alanda kalıcı festival altyapısını oluşturmak adına modüler tasarım yaklaşımıyla üretilen 3x3 m ebatlarında 55 adet sabit stant kurulumu önerilmiştir. Bu stantların farklı bir araya geliş modülleri ile ihtiyaç duyulan mekansal büyüklükler farklı varsayımları ile sağlanmıştır. Sabit Stant alanı zeminde, yürüyüş yolları ve ahşap deck alanlarla bölümlenerek ergonomik bir tasarım sağlanmıştır.

Resim 3.6.4. Sabit Stant Yerleşim Planları

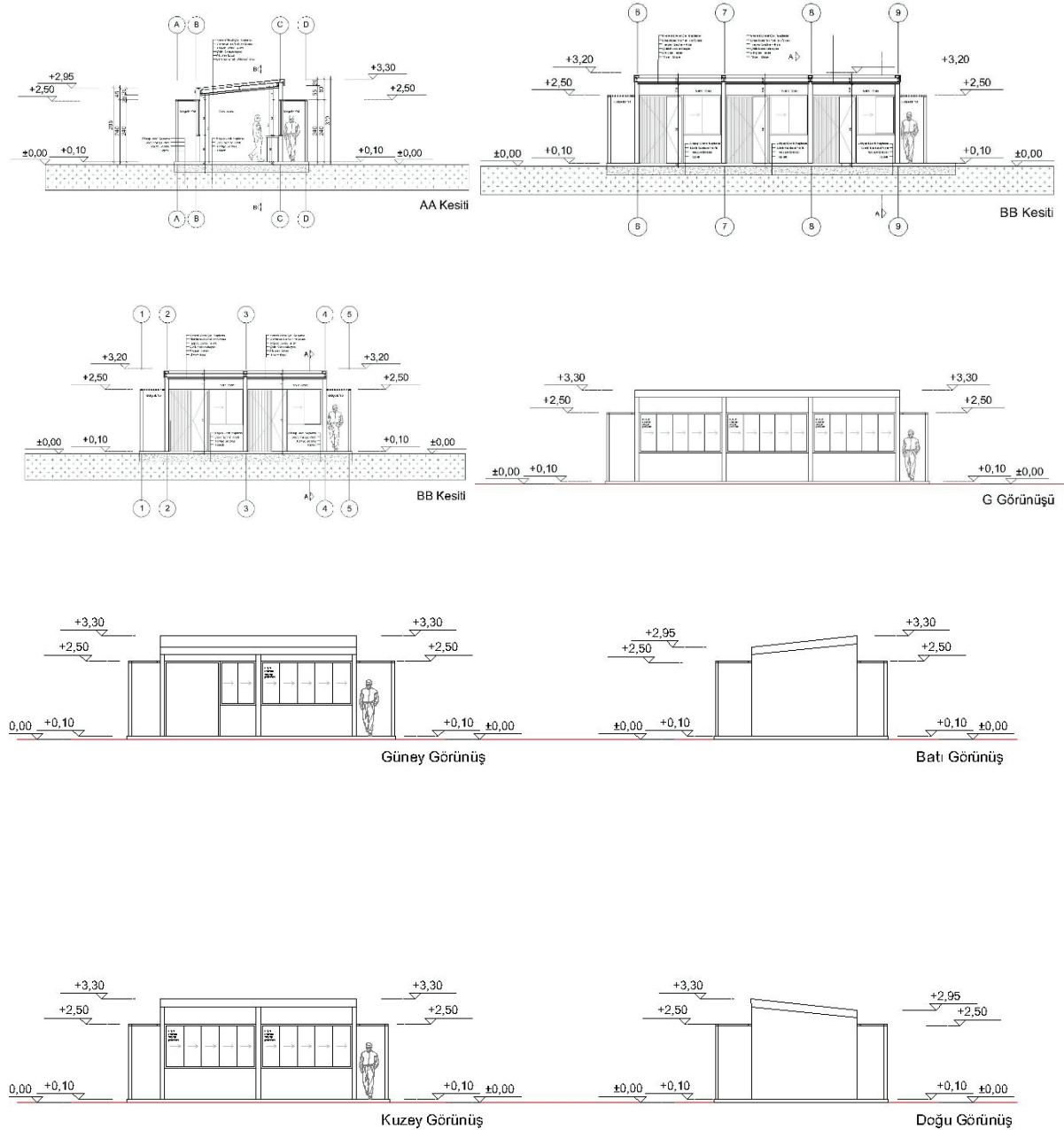
Tasarlanan 3x3 m ebatındaki modüller; 3x6 m ve 3x9 m ölçülerinin dikdörtgen, zigzag, paralel ve açılı modüler birleşim şemaları ile alana yerleştirilmiştir. Bu varyasyonların tamamı raporun ekinde teslim edilen projelerde detaylandırılmıştır. Tasarlanan stantların kullanım alanları ve birbirleri arasında kalan alanlarda üst örtü önerilmiş, böylelikle açık-yarı açık-kapalı alan dengesi kurgulanarak ziyaretçiler için gölge alanlar oluşturulmuştur.

Resim 3.6.5. Stant Birleşim Varyasyonları

Çelik strüktürlü stant ünitelerinin duvar ve kaplama malzemelerinde tasarım, renk ve doku bakımından yalın bir mimari dil tercih edilmiştir. Duvar sistemi çift cidarlı alçıpan

kuruduvar olan yapılar dış cephede düz renkli boya ile bitirilmiştir. Dış mekandaki üst örtüler ve strüktürü ise neme ve dış etkenlere karşı uzun ömürlü bir kompozit malzeme olan cam elyaf takviyeli plastikten (ahşap görünümlü) seçilmiştir. Stantların servis için kullanılacak pencerelerinde ise yatay şerit açıklıklar tercih edilmiştir. Ünitelerin çatıları eğimli metal kenet çatı olarak tasarlanmıştır.

Resim 3.6.6. Stant Kesit ve Görünüşleri

Sabit Stant Üniteleri

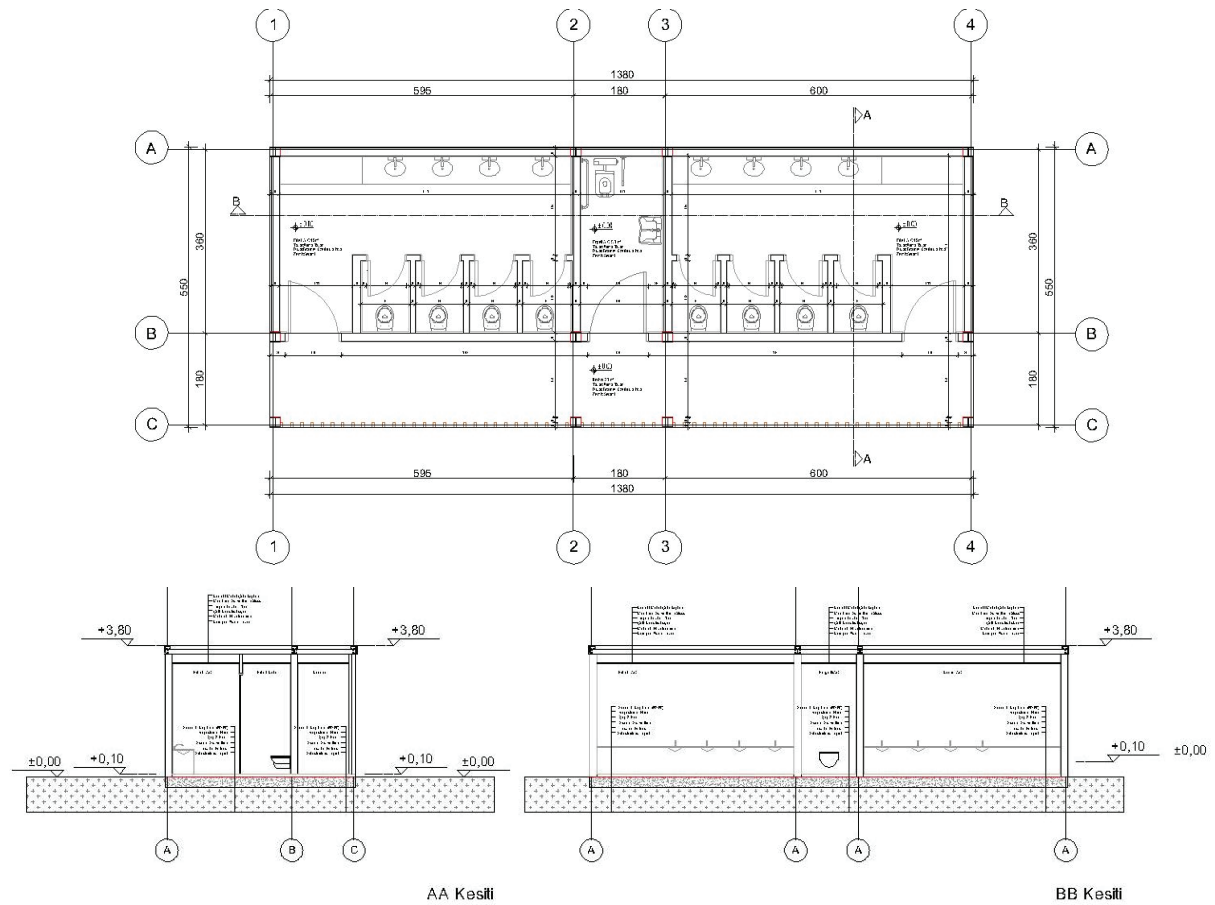
Sabit Stant Üniteleri

WC ve Güvenlik Üniteleri:

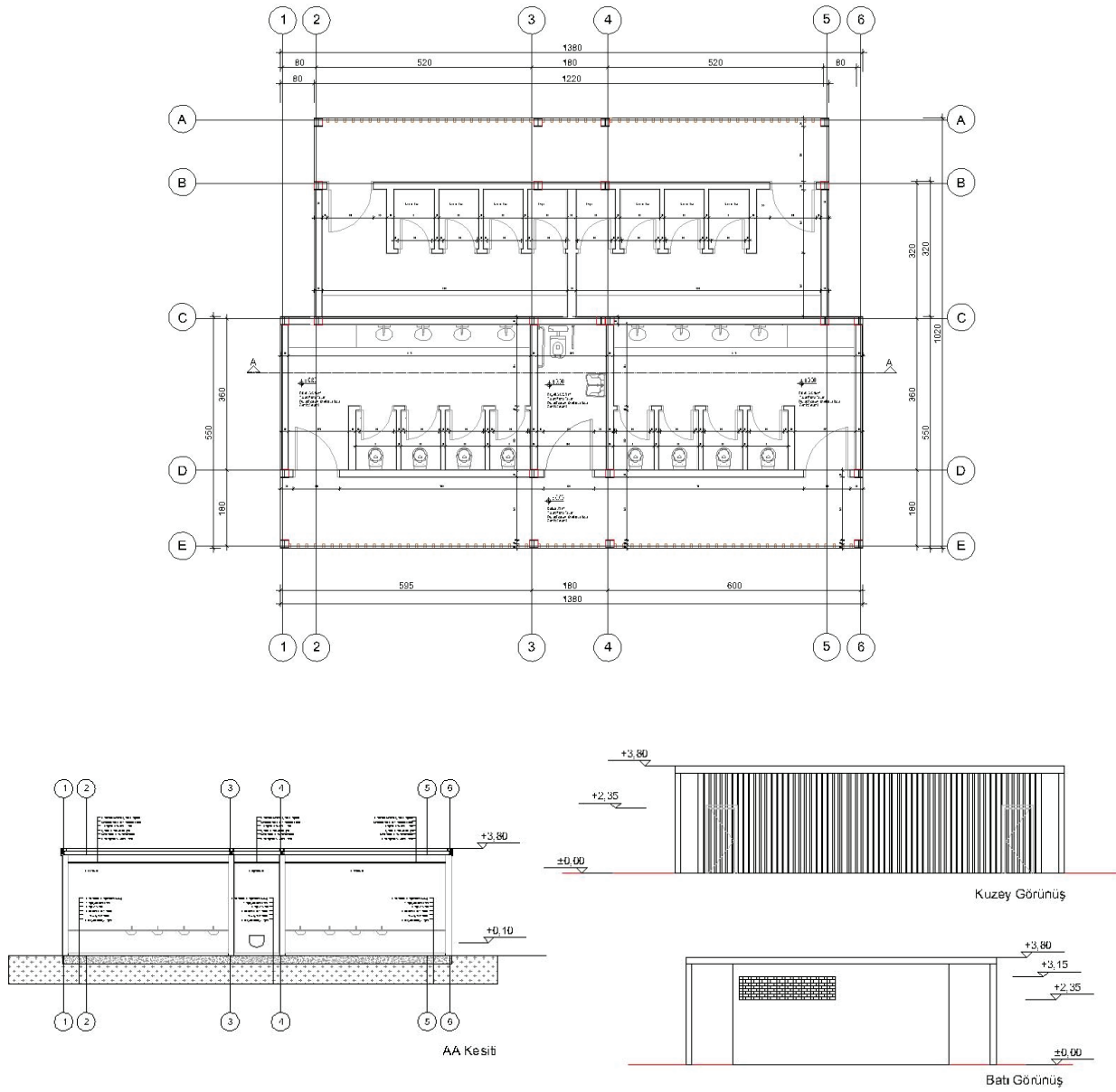
Alanın hem festival dönemlerinde hem de festival dışı dönemlerdeki rekreasyonel kullanımında wc ve güvenlik ünitelerinin kapasiteye oranla oldukça yetersiz olduğu tespit edilmiş, alandaki mevcut wc ve güvenliklere ek olarak festival alanındaki bütüncül mimari dile uyumlu wc ve güvenlik üniteleri tasarlanmıştır. Fizibilite raporunun ekindeki vaziyet planında alandaki dağılımları gösterildiği üzere farklı iki tipolojide toplam 4 adet wc ünitesi bulunmaktadır.

Tip A WC Ünitesi 50 m2 kapalı, 25 m2 yarı açık olmak üzere toplam 75 m2 büyüklüğünde olup alanda toplam 2 ayrı noktada inşa edilmesi önerilmiştir. Kütle içerisinde; 4 adet erkek, 4 adet kadın, 1 adet engelli wc olmak üzere toplam 9 kabin bulunmaktadır. WC üniteleri, alandaki doğal doku ile uyumu göz önünde bulundurularak hafif çelik strüktürlü, ahşap görünümlü kompozit malzemelerden prefabrik yapım tekniği ile uygulanacaktır. Yapının toplam yüksekliği 3.90 m olup, doğrudan dışarıya açılan kütleler şeklinde değil üst örtülerle korunaklı hale getirilmiş bekleme alanlarının olduğu bir mekansal kurguda tasarlanmıştır. Yarı açık alanın cephelerinde 5x10cm kesitinde ahşap görünümlü kompozit dikmeler kullanılarak wclerin alanla kurduğu görsel ilişki sınırlandırılmıştır.

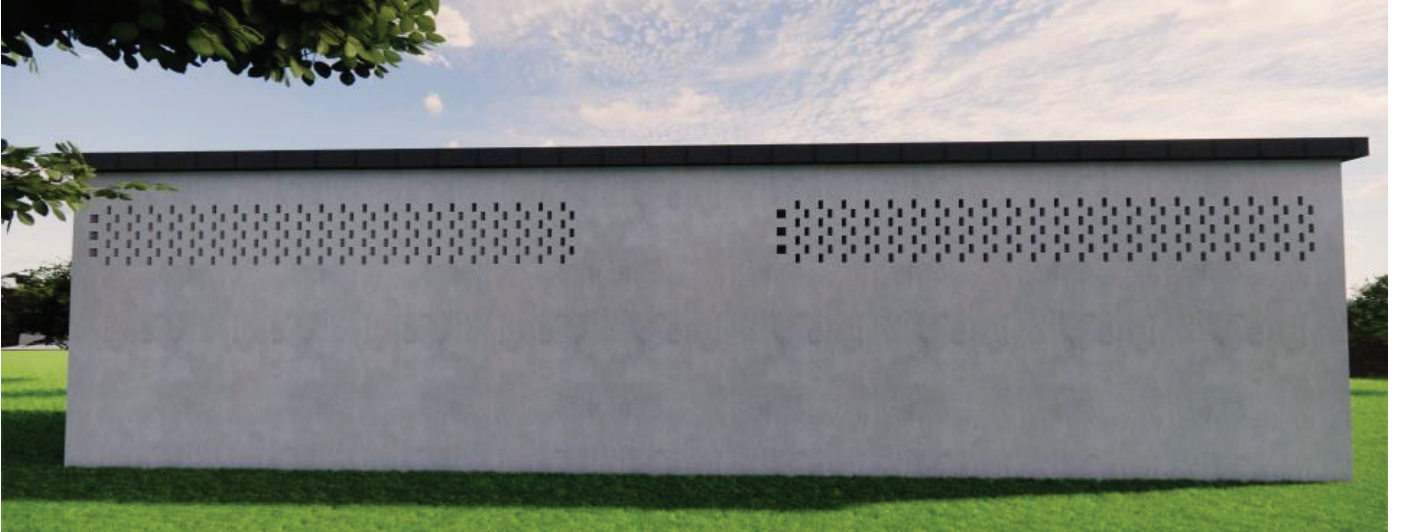
Resim 3.6.7. WC Tip A Plan ve Kesitleri

Tip B WC Ünitesi 90 m2 kapalı, 45 m2 yarı açık olmak üzere toplam 135 m2 büyüklüğünde olup alanda 1 adet inşa edilmesi önerilmiştir. Kütle içerisinde; 4 adet erkek, 4 adet kadın, 1 adet engelli wc olmak üzere toplam 9 wc kabini ile 2 depo, 3 kadın ve 3 erkek olmak üzere toplam 6 duş kabini bulunmaktadır. Hafif çelik strüktürlü, ahşap görünümlü kompozit malzemelerden prefabrik yapım tekniği ile uygulanacaktır. Yapının toplam yüksekliği 3.90 m olup, doğrudan dışarıya açılan kütleler şeklinde değil üst örtülerle korunaklı hale getirilmiş bekleme alanlarının olduğu bir mekansal kurguda tasarlanmıştır. Yarı açık alanın cephelerinde 5x10cm kesitinde ahşap görünümlü kompozit dikmeler kullanılarak wclerin alanla kurduğu görsel ilişki sınırlandırılmıştır.

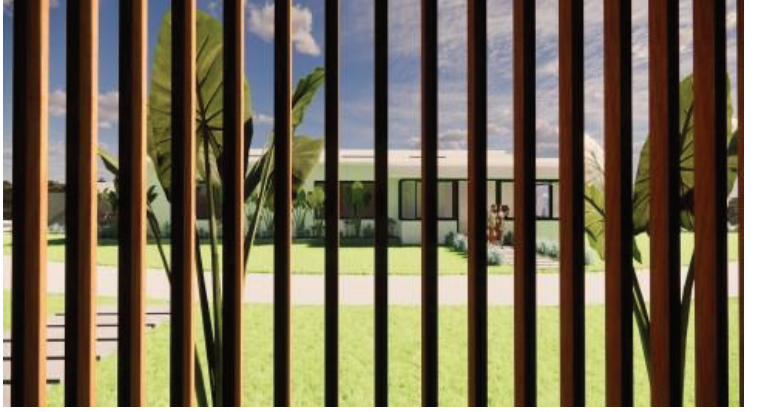

Resim 3.6.8. WC Tip B Plan ve Kesitleri

WC Üniteleri Görselleri

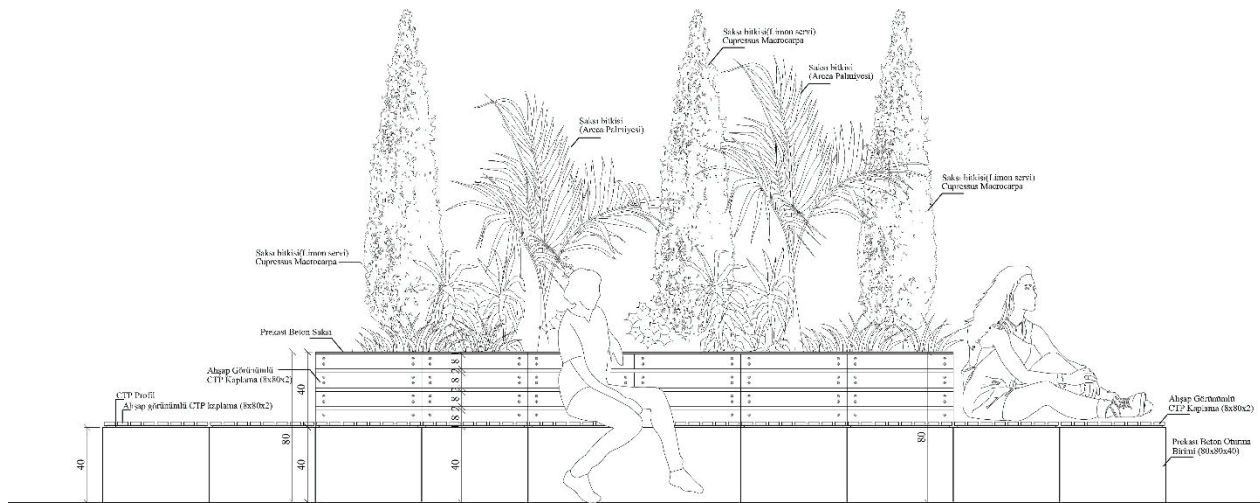

WC Üniteleri Görselleri

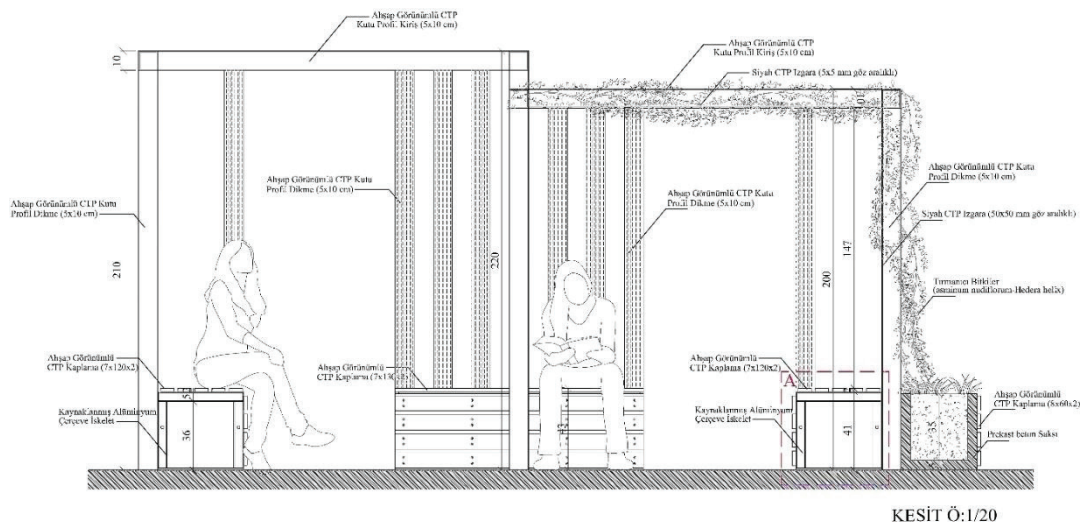

- Oturma Birimleri

Alanın büyüklüğü ve Akdeniz ikliminin özellikle yaz aylarında getirdiği sınırlandırıcı etkiler göz önünde bulundurulduğunda ziyaretçilerin gezi güzergahına belirli noktalarda dinlenme-seyir amaçlı oturma birimleri eklenmiştir. Projede detaylandırıldığı üzere iki farklı tipte (Tip A ve Tip B) oturma birimi önerilmiş, bu oturma birimleri alanın gece ve gündüz kullanımları göz önünde bulundurularak tasarlanmıştır. Oturma birimi tasarımlarında bunun yanı sıra; alanda ağır bir görsel ve fiziki etki yaratmayacak şekilde form ve detaylarda sadelik, bakım kolaylığı, kullanıcı ergonomisi, uzun ömürlü malzeme kullanımı ve dış koşullara karşı dayanıklılık (korozyon, nem, vandalizm vb.) parametrelerine dikkat edilmiştir.

Resim 3.6.9. Saksılı Modüler Oturma Birimi (Tip A)

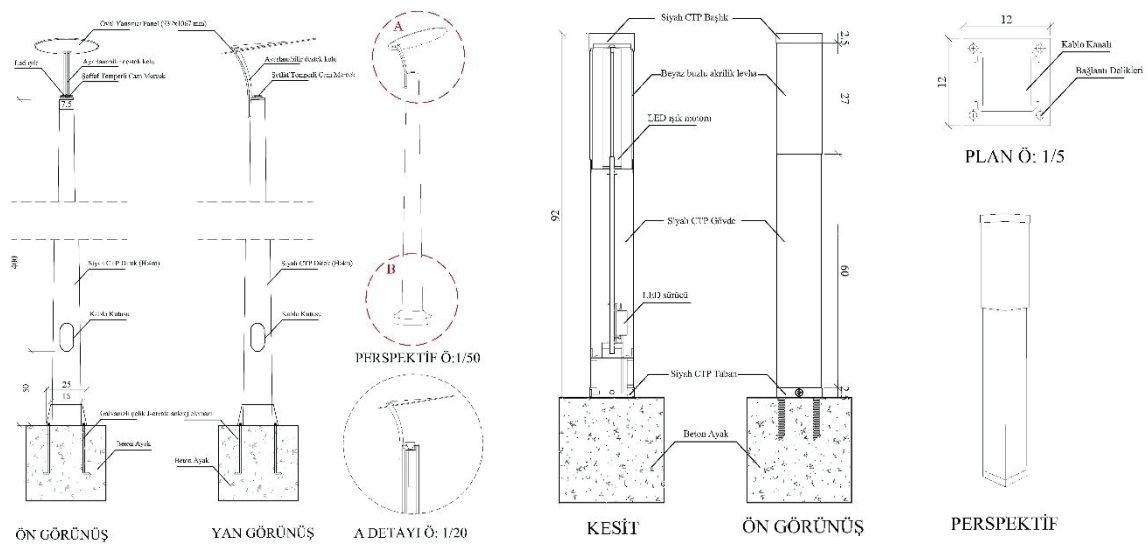

Resim 3.6.10. Pergoleli Oturma Birimi (Tip B)

- Aydınlatma Elemanları

Çevre düzenleme projesi kapsamında çalışılan alanın aydınlatma elemanları yaya ve yolları paralelinde süreklilik ilişkisi göz önünde bulundurularak kurgulanmıştır. Yayalar için yerleştirilen 4m yüksekliğinde siyah boyalı CTP(cam elyaf takviyeli plastik) gövde üzeri oval yansıtıcı panel sistemli LED armatürlü aydınlatma direkleri her 15 metrede bir olmak üzere projede gösterilen detaylarda yol boyunca konumlandırılmıştır. Bu şekilde yaya yolu yumuşak bir ışık yansıması ile endirekt biçimde aydınlatılarak parkın doğal unsurlarının görsel dengesinin korunmasına dikkat edilmiştir. Uzun ömürlü malzemedен seçilen gövde üzerine gerekli görülen noktalarda güvenlik kameraları da entegre edilerek kullanılacaktır.

Projede kullanılan bir diğer aydınlatma elemanı bisiklet yolu için önerilen siyah CTP gövdeli, 92cm yüksekliğinde LED armatürlü aydınlatmalardır. Projede gösterilen detaylarda her 8 metrede bir olmak üzere yaya yolu boyunca konumlandırılmıştır.

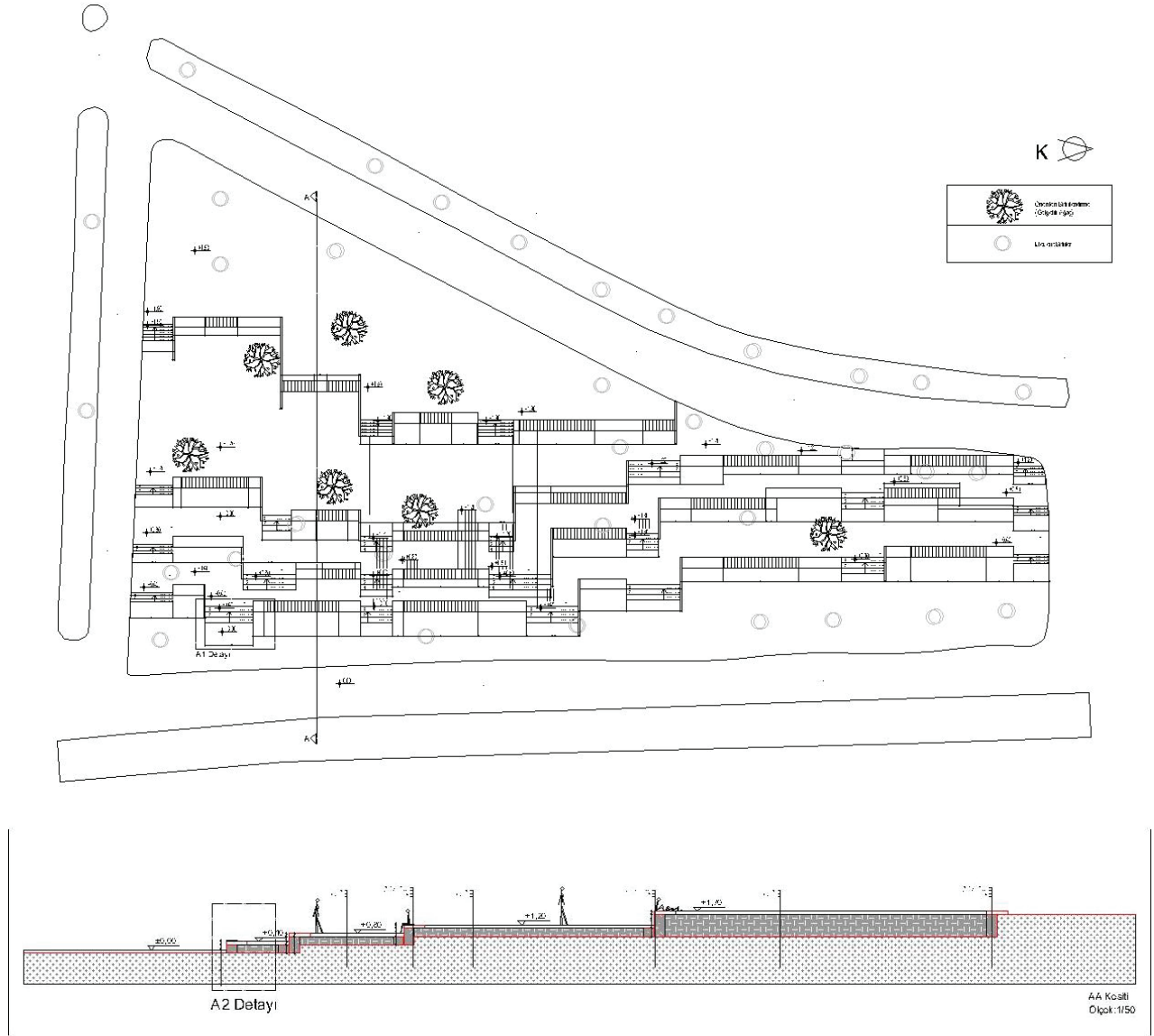

Resim 3.6.11 Yaya Yolu Aydınlatmaları

- Seyir Terasları

Çevre düzenleme projesi kapsamında alanın kuzeydoğusunda nehre bakan kot farklarının bulunduğu noktada, mevcut topoğrafyanın teraslanarak düzenlenmesi ile hem ziyaretçilerin festivaller sırasındaki su etkinliklerini izleyebilecekleri bir seyir terası, hem de günlük kullanımda dinlenme-rekreasyon amaçlı kullanabilecekleri bir açık alan düzenlemesi önerilmiştir.

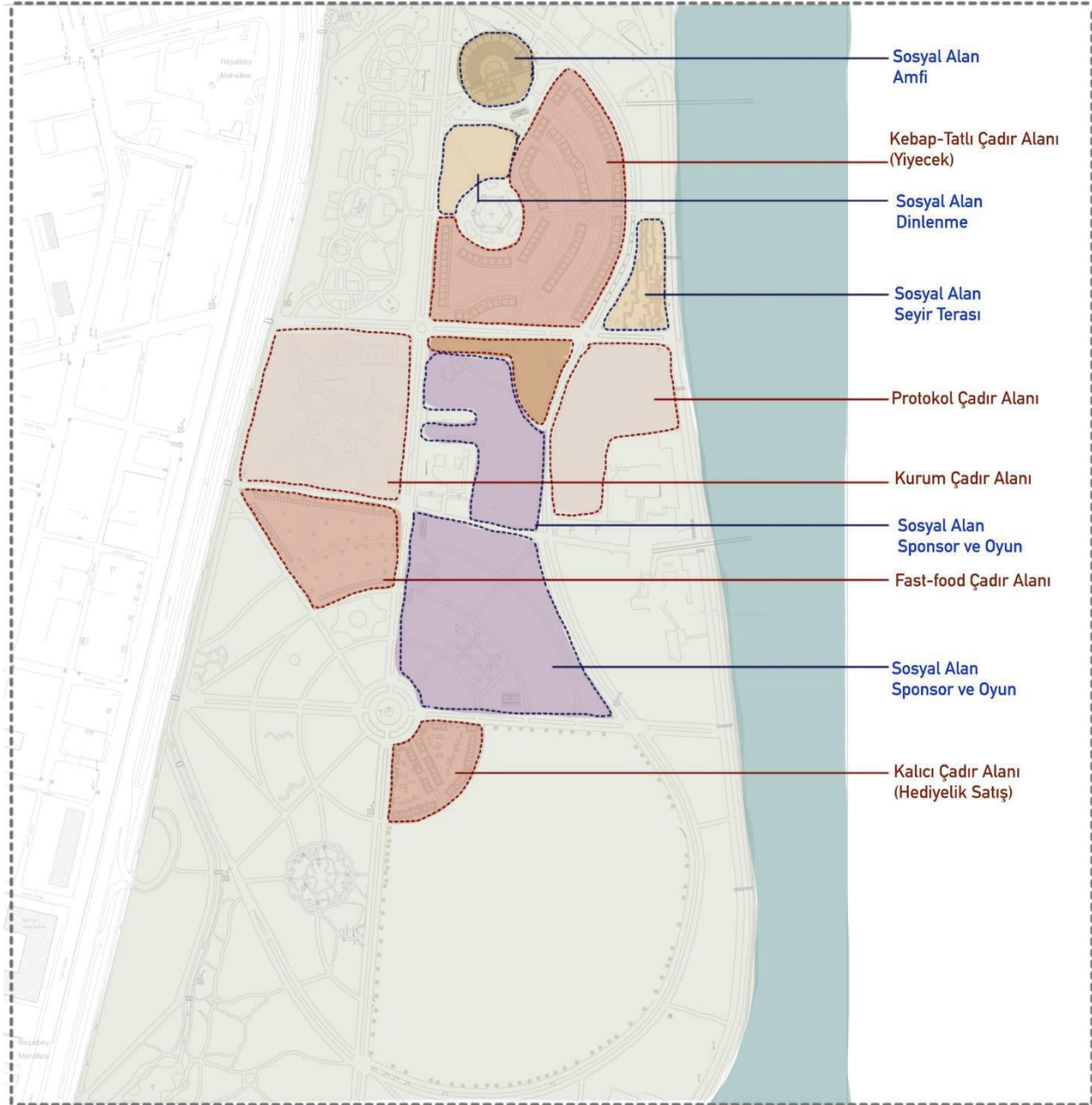
Bu alandaki kot farklı yeniden düzenlenerek oluşturulan geniş teraslar bir açık hava çim amfi düzeninde olup mevcutta bulunan ağaçlar korunmuş ve gölge oluşturması için yeni ağaçların eklenmesi önerilmiştir. Teraslamada prekast beto plaklar kullanılarak alanın doğal dokusu içinde soyut bir tasarım önerilmiş, bu plakların üzeri ahşap görünümlü ctp malzeme ile kaplanarak çevresel koşullara dayanımı ve kullanım konforu artırılmıştır.

Resim 3.6.12 Seyir Terasları Plan ve Kesiti

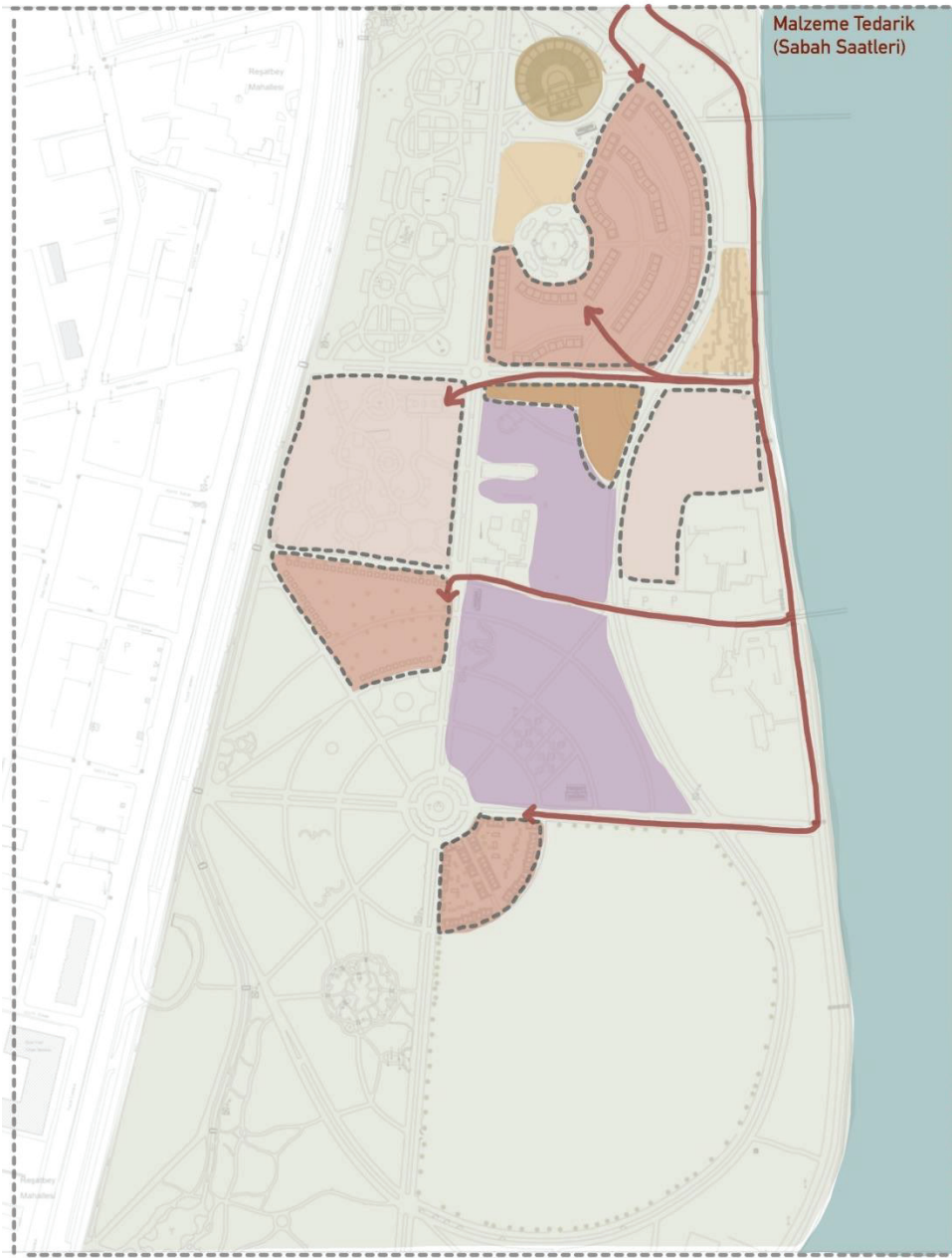

Tüm bu öneriler ile birlikte alanın festival zamanlarındaki yerleşim senaryosu da çalışılmış olup proje kapsamındaki festival altyapı uygulamaları ve sosyal donatılar dikkate alındığında proje uygulandıktan sonra festivallerde kullanılabilecek yerleşim şeması altlığı oluşturulmuştur. Her festivalin kendine özgü nitelikleri olmakla birlikte birçoğunda ortak olan; yeme-içme alanları, sosyal alanlar, çadır kurulum alanları gibi kritik noktalar bu şemaya uygun olarak festival organizasyonlarının kendi alan kullanım senaryolarının oluşturulmasında rehber olarak kullanılacaktır.

Resim 3.6.13 Festival Alanı Kullanım Şeması

Festival organizasyonunda kurgulanan çeşitli fonksiyonlara tedarik akışı gerçekleşmesi gerekmektedir. Özellikle satış yapılan çadırlara, daha öncesinde belirlenen akslardan destek sağlanması organizasyonu kolaylaştıracaktır. Bu desteklerin sağlanması kapsamında yemek, malzeme, eşya giriş çıkışları için ana akslar belirlenmiştir. Festival koordinasyon ekibinin belirleyeceği saatlerde (tahmini olarak sabah saatleri), ziyaretçi yoğunluğu azken tedarik için bu yolların kullanılmasıyla organizasyon işleyişinin kolaylaşacağı düşünülmektedir. Araç geçebilecek ana arter (nehir kıyısı yolu) ve forklift gibi hafif araç geçebilecek ara arterlerden ilgili çadırlara bu şekilde tedarik sağlanması öngörülmektedir.

Resim 3.6.14 Festival Alanı Malzeme Tedarik Yolları Dağılımı

4. PROJE UYGULAMASI İLE İLGİLİ AYRINTILI BİLGİLER

4.1.Proje Kapsamında Yapılacak Faaliyetler

Proje kapsamında, proje ekibinin oluşturularak, görev, yetki ve sorumluluk dağılımının yapılması; projeye ilişkin tanıtım ve görünürlük faaliyetlerinin yürütülmesi; Merkez Park Festival Alanı Projesi yapım işi ihale dosyasının hazırlanması ve ihalenin yapılması; yüklenici firmaya yer tesliminin yapılması; yapım işlerinin (inşaat/imalat/montaj) başlatılması, tamamlanması, kontrolü ve teslim alınması; Merkez Park Festival Alanı Projesi açılışının ve lansmanının yapılması; proje sonuç raporlarının hazırlanması olmak üzere yedi ana faaliyet bulunmaktadır.

Faaliyet 1: Proje Ekibinin Oluşturularak, Görev, Yetki ve Sorumluluk Dağılımının Yapılması:

Gerçekleştirilecek olan bütün faaliyet ve alt projelerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve kontrolünün sağlanması adına Adana Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı koordinesinde ilk bir ay içerisinde proje yürütme aşamalarının ilki olan proje ekibi oluşturulacaktır. Diğer faaliyetlerin sağlıklı bir şekilde ve belirli bir plan çerçevesinde yürütülmesi açısından önemli olan bu süreç, bir hazırlık faaliyeti olarak kabul edilmektedir. Proje ekibi; proje koordinatörü, proje destek personelleri/irtibat kişileri, teknik personel, muhasebeci ve basın-medya sorumlusundan oluşacaktır. Proje ekibi tamamlandıktan sonra ekip tarafından gerçekleştirilecek olan faaliyetlerin detaylandırılmasına yönelik zaman çizelgesi oluşturulacak bu çizelge doğrultusunda çalışmalar yürütülecektir. Proje ekibi ayda en az iki kere Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından belirlenen yerde toplanarak çalışmanın ilerlemesi ile ilgili yetkili kişi ve kuruluşlar ile bilgi paylaşımında bulunacaklardır.

Faaliyet 2: Projeye İlişkin Tanıtım ve Görünürlük Faaliyetlerinin Yürütülmesi:

Projede gerçekleştirilecek tüm faaliyetlerde Çukurova Kalkınma Ajansı desteğinin, proje adının ve içeriğinin yazılı olacağı tanıtım materyalleri çeşitli kamu kurumlarında ve turizm bilgi noktalarında sergilenecektir. Proje kapsamında çalışılacak olan alanlara ilişkin bilgiler, proje bilgileri, projenin ilerleme süreçleri gibi konuları içeren bir sayfa Adana Büyükşehir Belediyesi resmi web sitesi içerisine eklenecektir. Projede kapsamında üretilecek tüm materyallerde rapor, sunum, mimar proje vb. Çukurova Kalkınma Ajansı desteği, proje adı, referans numarası ve içeriğine dair kısa bilgi yazılı olacaktır. Kullanılacak tüm materyallerde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın ve Çukurova Kalkınma Ajansı'nın logosu yer alacaktır. Projenin kurumsallaşması ve daha geniş kitlelere ulaşması adına web sitesi yanında Adana Büyükşehir

Belediyesi ne ait çeşitli sosyal medya platformlarında da proje ile ilgili gelişmeler hazırlanacak olan görsel ve yazılı içerikler ile kamuoyuna aktarılacaktır.

Faaliyet 3: Merkez Park Festival Alanı Projesi Yapım İşi İhale Dosyasının Hazırlanması ve İhalenin Yapılması:

Adana Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterlik Makamı oluru ile belirlenen proje koordinatörü tarafından görevlendirilen personel tarafından proje teknik personellerinin desteği ile; projenin kapsamı ve hedefleri doğrultusunda hazırlanan mimari, elektrik, mekanik uygulama projeleri esas alınarak teknik şartname hazırlanıp ihale işlemleri başlatılacaktır. Teknik şartnamenin rekabeti engelleyici unsurlara yer vermeden, kolay anlaşılır ve tüm adaylara fırsat eşitliği sağlayacak şekilde hazırlanmasına özen gösterilecektir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi için seçim ölçütleri de teknik şartname içerisinde tanımlanacaktır. Fizibilitenin ekinde sunulan uygulama projeleri esas alınarak yapılan yaklaşık maliyet analizindeki metrajlar referans alınarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na uygun şekilde Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden duyuruya çıkılacak ve fiyat teklifleri toplanacaktır. İlan edilen sürenin dolmasının ardından (mal ve hizmet alımları için en az 10 gün, yapım işleri için en az 20 gün) ihale komisyonu toplanan elektronik teklifleri açarak istenilen belgeleri kontrol edecek ve yaklaşık maliyete oranla en uygun teklifi belirleyerek ihale sonucunu duyuracaktır. Kazanan firma ile sözleşmenin imzalanmasının ardından sözleşme yönetimi için yeni bir dosya açılacaktır. Sözleşmenin imzalanması ile başlayan bu süreçte, toplantıların tutanakları, yazışmalar, fatura asılları ve ödeme belgeleri tutulacak ve saklanacaktır. Teknik şartnamede belirtilen ve yüklenici firmanın kabul edilen teklifinde belirtildiği şekliyle sözleşme şartları uygulamaya konulacaktır.

Faaliyet 4: Yüklenici Firmaya Yer Tesliminin Yapılması:

İhalenin sonuçlanmasını takiben, yüklenici firma ile sözleşme imzalanacak ve yer teslimi yapılarak proje inşaat faaliyetleri başlatılacaktır. Yüklenici firmadan sözleşmeyi takiben, All Risk Sigortası yapması istenilecektir. All risk sigortası; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı mevcut yapıların korunmasını kapsamaktadır.

Faaliyet 5: Yapım İşlerinin (İnşaat/İmalat/Montaj) Başlatılması, Kontrolü ve Teslim Alınması:

Adana Büyükşehir Belediyesi denetiminde Merkez Park Festival Alanı Projesinin uygulamasına başlanılarak öncelikle altyapı işleri, sonrasında üst yapıya ilişkin imalat ve montajlar yürütülecektir. Bu süreçte şantiye kurulumu ve mobilizasyonlar yapılarak geçici şantiye ofisleri ve malzeme depolama alanları kurulacak, gerekli iş makineleri ve ekipmanlar sahaya getirilecek ve iş güvenliği önlemleri alınacaktır (geçici çevreleme, uyarı levhaları vb.). Bu süreçte proje ekibinde görevli teknik personel ve gerekli görülmesi durumunda ekibin diğer üyeleri tarafından günlük, haftalık, aylık saha denetimleri gerçekleştirilecektir. İş tamamlandıktan sonra geçici kontrol işlemi yapılarak olması durumunda eksiklikler tespit edilip sonrasında bu eksikliklerin tamamlanması ile birlikte nihai kabul süreci başlatılacaktır.

Faaliyet 6: “Merkez Park Festival Alanı Projesi” Açılışının ve Lansmanının Yapılması:

Proje kapsamında inşası gerçekleştirilen yapıların açılışı gerçekleştirilerek kamuoyunun hizmetine sunulacaktır. Bu açılış ve lansmana kentte festival süreçlerine dahil olan tüm mekanizmaların dahil edilmesi alanda inşa edilen yapıların kullanımlarının sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda alanın açılışı bir konser, gösteri etkinliği vb. ile desteklenerek olabileceği gibi gerçekleştirilecek olan festivallerden birinin açılış etkinliği ile birleştirilerek daha büyük ölçekli bir lansman da planlanabilir.

Faaliyet 7: Proje Sonuç Raporlarının Hazırlanması:

Proje faaliyetlerine ve harcamalara ilişkin teknik ve mali rapor ara ve nihai olmak üzere 2 rapor halinde proje ekibi tarafından hazırlanarak Adana Büyükşehir Belediyesi’ne sunulacaktır. Uygulanan projenin kurumsal hafızası ve dokümantasyonu için kritik bir faaliyettir.

4.2.Proje Bileşenlerinin Maliyeti ve Bütçe

Proje bütçesi, hazırlanan mimari, elektrik ve mekanik uygulama projeleri üzerinden hesaplanarak Kalkınma Ajansları Destek Yönetimi Kılavuzu Eki FZD EK-1 kullanılarak hazırlanarak raporun eklerinde sunulmuştur.

4.2.1. Yapım İşlerinin Tahmini Bedelinin Proje Bütçesine Oranı

Proje kapsamında öngörülen yapım işlerinin (inşaat ve tadilat) maliyeti 40.223.804,38 TL olup, bunun toplam proje bütçesine (42.056.683,274 TL) oranı %91 olarak belirlenmiştir.

4.3.Beklenen Çıktı ve Sonuçlar

Planlanan festival alanı projesi, kentsel kültür ve turizm altyapısını güçlendirmeyi amaçlayan kapsamlı bir girişim olarak ele alınmış olup projenin çıktı ve sonuç göstergeleri, fiziksel

yatırımlar ile sosyo-ekonomik etkiler arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktadır. Bu kapsamda projenin somut çıktıları, festival alanının teknik ve fiziksel kapasitesini artırmaya yöneliktir. Proje somut çıktılarından ilki, 23.500 m² açık alanın festivale yönelik altyapı düzenlemesini içeren çevre düzenlemesi, geniş etkinliklerin güvenli ve sağlıklı bir şekilde sürdürülmesi için geçici stant kurulum alanlarını, teknik altyapıyla ilişkilerini tanımlamıştır. Proje kapsamında parkın 212.000 m²'lik bölümünde tüm elektrik ve mekanik altyapı yenilenerek festivalin teknik ihtiyaçları (stant elektrik-su kullanımı, aydınlatma, ses sistemleri vb, enerji dağılımı) karşılanacak ve etkinliklerin güvenli ve sağlıklı bir altyapı ile gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. Ziyaretçilere ergonomik ve güvenli bir izleme deneyimi sunup aynı zamanda alanın estetik entegrasyonunu sağlayacak, nehir üzerinde gerçekleşecek su etkinliklerinin de ziyaretçiler tarafından rahatça izlenmesini sağlayacak 2.650 m²'lik alan da topoğrafyaya uygun şekilde seyir terası olarak düzenlenecektir. Somut çıktılarından bir diğeri de inşa edilecek 55 adet kalıcı stanttır. Ziyaretçi memnuniyeti, güvenliği ve kamu sağlığı için proje kapsamında toplam 241,5 m² olmak üzere toplam 3 WC ünitesi ile 3 güvenlik ünitesi inşa edilecektir. Somut çıktıların son kalemi olarak alanda halihazırda mevcut olan fakat sahne arkası mekanları ve servis birimlerinin niteliği açısından aktif kullanımı tercih edilmeyen amfiteyatroda ihtiyaç duyulan düzenlemeler yapılarak festivallere entegrasyonu sağlanması hedeflenmiştir. Burada sahne arkası alan 100m²'den 325 m²'ye genişletilerek büyük ölçekli performanslar ve sanatsal etkinlikler için teknik altyapıyı iyileştirecektir.

Yukarıda açıklanan çıktıların nihai hedefi, sosyal ve ekonomik etki yaratmaktır. Bu kapsamda beklenen sonuç festivallerdeki günlük ortalama ziyaretçi sayısı ve memnuniyeti ile ölçülecektir. Mevcut 100.000 kişilik günlük ziyaretçi kapasitesinin, proje tamamlandığında 150.000 kişiye kadar çıkması beklenmektedir. Bu artış, altyapı genişlemesi ve konforlu hizmetler sayesinde ziyaretçi çekme potansiyelini yansıtmaktadır. Hedef aralığın korunması, mevcut kültürel talebi sürdürürken yeni katılımcıların da kazanılmasını amaçlamaktadır. Proje sonrasında ise düzenli olarak gerçekleştirilen festivallerde katılımcılara memnuniyet anketleri yapıp geçmiş yıllarla karşılaştırılarak projenin sonuçlarının etkinliği ölçülebilir.

4.4.Beklenen Etkiler

Planlanan festival alanı projesinin çıktı ve sonuç göstergeleri, bölgede çok boyutlu etkiler yaratmayı hedeflemektedir. Bu etkiler, ekonomik, sosyo-kültürel, çevresel ve kentsel gelişim alanlarında öngörülebilir. Aşağıda, projenin beklenen etkileri kategorize edilerek açıklanmıştır:

Ekonomik Etkiler:

- Yerel Ekonomide Canlanma: 55 kalıcı stant ile yerel esnaf, sanatçı ve üreticilerin ürünlerini doğrudan ziyaretçilere sunması, gelir artışına ve istihdam olanaklarının çeşitlenmesine katkı sağlayacaktır.
- Turizm Gelirlerinde Artış: Günlük ziyaretçi sayısının 150.000'e çıkması, konaklama, ulaşım, yiyecek-içecek ve diğer hizmet sektörlerinde talebi artırarak bölge ekonomisini hareketlendirecektir.
- Yatırım Çekiciliği: Modern altyapı (212.000 m² elektrik-mekanik sistemler, 23.500 m² açık alan) ile Adana, ulusal ve uluslararası etkinlikler için cazibe merkezi haline gelebilecek, bu da yeni yatırımları tetikleyebilecektir.

Sosyo-Kültürel Etkiler:

- Kültürel Katılımın Artması: Genişletilen amfiteyatrosu (325 m²) ve seyir terasları (2.650 m²), sanatsal performansların erişilebilirliğini artırarak toplumun farklı kesimlerinde kültürel etkileşimi güçlendirecektir.
- Toplumsal Kimlik ve Aidiyet: Festival alanının yerel mimari ve estetikle entegre tasarımı, Adana'nın kültürel mirasını vurgulayarak şehir sakinlerinde aidiyet duygusunu pekiştirecektir.
- Sosyal Kullanım: Ücretsiz veya düşük maliyetli etkinliklerle, farklı sosyo-ekonomik grupların katılımı teşvik edilebilir; bu da toplumsal dayanışmayı destekleyebilir.

Çevresel ve Kentsel Etkiler:

- Sürdürülebilir Altyapı: Çevre düzenlemesi ve enerji verimli sistemler, doğal kaynak kullanımını optimize ederek karbon ayak izinin azaltılmasına katkıda bulunabilir.
- Kentsel Yaşam Kalitesinin İyileşmesi: 241,5 m²'lik WC ve güvenlik üniteleri gibi hizmetler, ziyaretçi konforunu artırırken, açık alanların düzenlenmesi şehirde yeşil alan erişimini iyileştirecektir.

Uzun Vadeli Stratejik Etkiler:

- Markalaşma ve Tanıtım: Adana'nın festivaller şehri olarak markalaşması, uluslararası turizm pazarında rekabet gücünü artırabilir.
- Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleriyle Uyum: Proje, nitelikli istihdam, kapsayıcı toplum yapısı ve çevre dostu uygulamalarla Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na (SKH'ler) katkı sağlayabilir.

4.5.Performans Göstergeleri

Proje kapsamında elde edilecek olan performans göstergeleri çıktı ve sonuç göstergeleri olarak aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4.5.1. Çıktı ve Sonuç Göstergeleri

	Gösterge	Birim	Başlangıç Değeri	Hedef
Çıktı Göstergeleri	Kurulan Festival Alanı (Çevre Düzenleme)	m2	0	23.500 m2 (açık alan)
	Festival Alanı Elektrik ve Mekanik Altyapı	m2	0	212.000 m2
	Seyir Terasları	m2	0	2650 m2
	Kalıcı Stantlar	adet	0	55
	WC ve Güvenlik Üniteleri	m2	0	241.5 m2
	Amfityatro (sahne arkası ve kulisler)	m2	100 m2	325 m2
Sonuç Göstergeleri	Festivallerdeki Günlük Ortalama Ziyaretçi Sayısı	kişi	100.000	100.000-150.000

4.6.Proje Konusu Taşınmazların Mülkiyet Durumu

Projenin uygulanacağı arazinin tamamı kamu arazisi statüsünde olup Adana Büyükşehir Belediyesi sorumluluğundadır. Dolayısıyla proje kapsamında herhangi bir kamulaştırma, takas, trampa vb. yapılması gerekmemektedir.

4.7. İş Planı

Tablo 4.7.1. İş Planı Tablosu

		AYLAR											
NO	FAALİYETLER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Proje Ekibinin Oluşturularak, Görev, Yetki ve Sorumluluk Dağılımının Yapılması												
2	Projeye İlişkin Tanıtım ve Görünürlük Faaliyetlerinin Yürütülmesi												
3	Merkez Park Festival Alanı Projesi Yapım İşi İhale Dosyasının Hazırlanması ve İhalenin Yapılması												
4	Yüklenici Firmaya Yer Tesliminin Yapılması												
5	Yapım İşlerinin (İnşaat/İmalat/Montaj) Başlatılması, Kontrolü ve Teslim Alınması												
6	“Merkez Park Festival Alanı Projesi” Açılışının ve Lansmanının Yapılması:												
7	Proje Sonuç Raporlarının Hazırlanması												

4.7.1. Yönetim Yapısı

Gerçekleştirilecek olan bütün faaliyet ve alt projelerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve kontrolünün sağlanması adına Adana Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı koordinesinde proje yönetim ekibi oluşturulacaktır. Proje yönetim ekibi; proje koordinatörü, proje destek personelleri/irtibat kişileri, teknik personeller, mali sorumlu ve basın-medya sorumlusundan oluşacaktır.

PROJE YÖNETİM EKİBİ

Bu ekibin temel görev ve sorumlulukları şöyledir:

- Proje Koordinatörü: Genel koordinasyonun sağlanması, kontrollerin yapılması, kurumlar arası iletişimin sağlanması, izleme ve değerlendirme toplantılarının düzenlenmesi proje koordinatörünün sorumluluğundadır. Proje koordinatörü projenin aksamalar yaşanmaksızın ilerlemesi, raporlamaların tam ve eksiksiz yapılması, tüm faaliyetlerin prosedürlere uygun şekilde gerçekleştirilmesi adına önemlidir. Bu proje kapsamında Adana Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterlik Makamı oluru ile proje koordinatörü atanacaktır.
- Proje Destek Personelleri/İrtibat Kişileri: Proje koordinatörü tarafından Adana Büyükşehir Belediyesi'nin uygun görülen birimlerinden projenin sekreteryası, kurumlar ve birimler arası yazışmalar, projedeki kritik süreçlerin takibi ve yüklenicinin ihtiyacı olan bilgi/belgelerin paylaşımı konusunda belediyenin diğer ilgili birimleri ile iletişimin sağlanması adına iki kişi proje destek personeli olarak atanacaktır.
- Teknik Personeller: Proje kapsamında çalışılacak olan konular ile ilişkili olarak Proje Koordinatörü tarafından Adana Büyükşehir Belediyesi'nin ilgili birimlerinden; teknik şartname hazırlanması, gerekli arşiv verileri ve belgelerinin ilgili kurumlar ve firmalar ile paylaşılması, saha çalışmalarına destek verilmesi, projelerin kabulüne yönelik kontrollerin yapılması gibi konularda destek olacak teknik personeller görevlendirilecektir. Görevlendirilecek teknik personellerin Merkez Park'ta özellikle

altyapıya ilişkin sahaya ve dokümanlara hâkim olmaları önemlidir. Teknik personellerin sayısı proje koordinatörü tarafından belirlenecektir.

- Mali İşler Personeli: Adana Büyükşehir Belediyesi Mali Hizmetler Daire Başkanlığı bünyesinde proje koordinatörü tarafından; hizmet satın alımına yönelik faaliyetler, proje kapsamındaki harcamaların kontrol ve kayıtları ile proje bütçesinin öngörülene uygun şekilde yönetilmesini takip etmek başta olmak üzere tüm finansal konulardan sorumlu olacak muhasebe personeli atanacaktır.
- Basın-Medya Sorumlusu: Proje Koordinatörü tarafından Adana Büyükşehir Belediyesi'nin Basın Yayın Şube Müdürlüğü bünyesinde; projenin görünürlük ve tanıtım faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi ile ilgili tüm konulardan sorumlu olacak olan bir personel atanacaktır.

4.7.2. Proje Süresince Yönetim Modeli

Projenin etkin bir şekilde uygulanması için proje yönetim ekibi oluşturulacaktır. Proje Yönetim Ekibi olarak adlandırılan bu ekip belediye içinde bir birim gibi çalışacaktır. Tüm alt ekipler ile belediye karar mercileri arasında bir köprü görevi görecekler. Tüm projenin sorumluluğu ve uygulaması bu ekibe ait olacaktır. Ekibin içinde bütçe yönetimi, satın alma, tedarik, iletişim, operasyon, muhasebe ve medya ilişkileri konulardan sorumlu alt ekipler/kişiler bulunacaktır. Tüm alt ekipler, proje koordinatörünün altında yapılandırılacak ve faaliyet gösterecektir. Bu yönetim ekibin en önemli görevi proje çıktılarının kalitesini, uygulamaların sürdürülebilirliğini, projeye katkısını ve hedef/performans değerlendirmesini yönetmektir. Bu sayede, denetleme, ölçme gibi konularda proje çıktılarının en yüksek kalitede olması için etkin bir mekanizma geliştirilmiş olacaktır.

4.7.3. Üretilcek Çıktı ve Hizmetler

Proje sonrası; 23.500 m² açık alan ile çevre düzenlemesi yapılarak etkinlikler için geniş bir kullanım alanı sağlanacak, 212.000 m² elektrik ve mekanik altyapı çalışmasıyla enerji, aydınlatma ve teknik ihtiyaçlar karşılanacaktır. 2.650 m² seyir terasları ziyaretçilere konforlu bir izleme deneyimi sunarken, 55 adet kalıcı stant ile festival ticari altyapısı desteklenecektir. 241,5 m² WC ve güvenlik üniteleri hijyen ve güvenlik standartlarını yükseltecek, sahne arkası alanları kullanışsız olan amfitiyatronun bu alanları düzenlenerek 325 m²'ye genişletilerek büyük ölçekli performanslar için uygun bir sahne altyapısı oluşturacaktır.

4.7.4. Çıktı ve Hizmetlerin Kullanıcıları

Proje kapsamında üretilen çıktı ve hizmetlerin kullanıcıları, birincil ve ikincil paydaşlar olarak kategorize edilebilir. Birincil kullanıcılar arasında, festival alanını aktif şekilde deneyimleyen ziyaretçiler (yerel halk, turistler, sanatseverler) ile alanda etkinlik gerçekleştiren kurum, kuruluş ve organizasyon şirketleri yer almaktadır. Seyir terasları, amfityatro ve açık alanlar, bu grubun kültürel etkinliklere katılımını ve sosyal etkileşimini destekleyecektir. Yerel esnaf ve sanatçılar, kalıcı stantlarda ürünlerini sergileyerek ekonomik fayda sağlarken; performans sanatçıları ve ekipleri, genişletilen sahne altyapısı ve kulislerden teknik olarak yararlanacaktır. Alanda etkinlik düzenleyen kurum, kuruluş ve organizasyon şirketleri de geliştirilen bu altyapılar sayesinde festivallerde oluşan iş yükünün azalması ve kurulum maliyetlerinin düşmesi açısından kazanımlar elde edecektir. İkincil kullanıcılar ise projenin dolaylı faydalanıcılarıdır: Turizm sektörü (otel, restoran, ulaşım firmaları) artan ziyaretçi trafiğinden ekonomik kazanç elde edecek, yerel yönetimler ise altyapıyı yöneterek kentsel kalkınma hedeflerine ulaşmayı amaçlayacaktır. Ayrıca, etkinlik organizatörleri ve sponsorlar, alanın teknik kapasitesini kullanarak büyük ölçekli etkinlikler düzenleyebilecektir. Bu çok katmanlı kullanıcı profili, projenin toplumsal kapsayıcılığını ve ekonomik sürdürülebilirliğini desteklemektedir.

4.7.5. Proje Sonrası Yönetim Modeli

Proje sonrasında benimsenecek yönetim modeli Adana Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Merkez Park özelinde bir Festival Yürütme Ekibi kurularak kentte farklı paydaşlar ile düzenlenen festivallerde bu ekibin doğrudan festivallerin düzenleme ve yürütme komiteleri ile iş birliği yaparak süreci planlaması şeklinde gerçekleştirilecektir. Kurumsal ve mali açıdan projenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için proje uygulama süresince görev alan yönetim ekibinin bir bölümü proje sonrası kurulması önerilen ekibin içerisinde de yer alacaktır.

Festival Yürütme Ekibi festival uygulama koordinatörüne (üst yönetim temsilcisi) bağlı; operasyonel yönetim birimi, etkinlik planlama ve organizasyon birimi, destek birimleri ve halkla ilişkiler/medya birimi olmak üzere dört alt birimden oluşacaktır. Bu ekibin temel görev ve sorumlulukları şöyledir:

- Festival Uygulama Koordinatörü (Stratejik Yönetim ve Karar Alma): Festival alanının genel yönetiminden sorumlu kişi olarak, festival alanının genel kullanım politikalarının ve stratejilerinin belirlenmesi; büyük organizasyonların ve yatırım planlarının değerlendirilmesi; kültürel etkinlikler, organizasyon planlamaları ve bütçelendirme

süreçlerinin yönetimi; alt birimler ve belediyenin ihtiyaç duyulan diğer birimleri ile koordinasyonun sağlanması; kentte gerçekleştirilen büyük ölçekli festivallerin yürütme kurulları ile gerçekleştirilen toplantılarda temsiliyet.

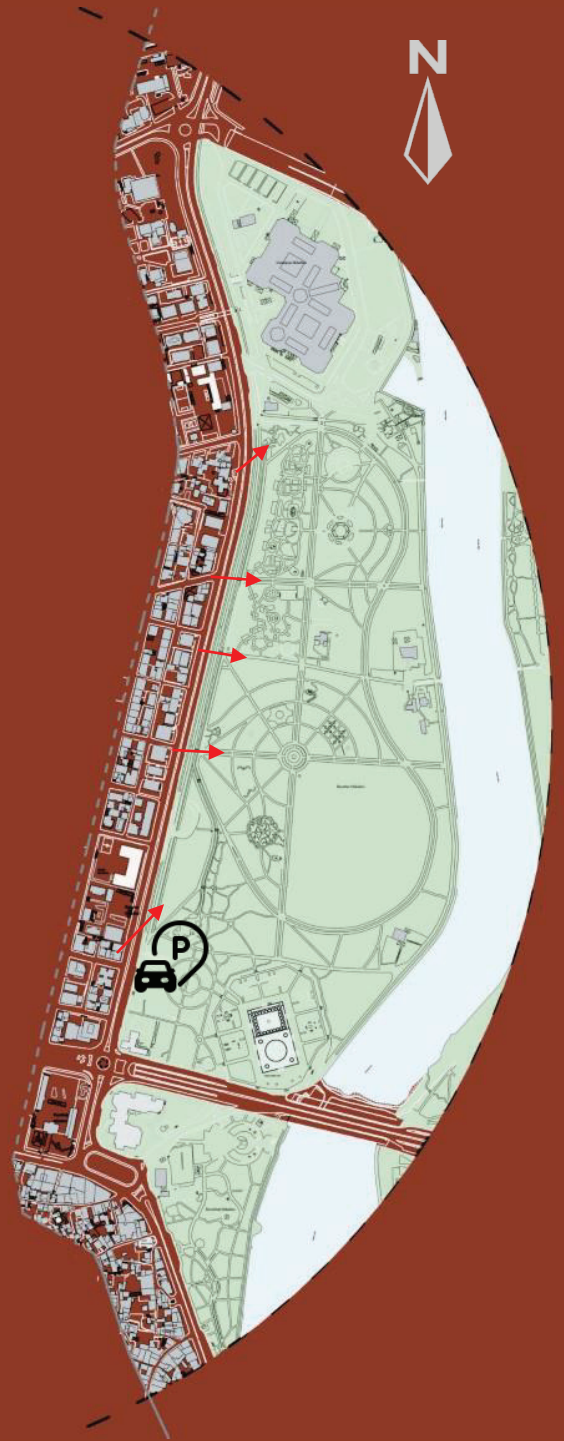
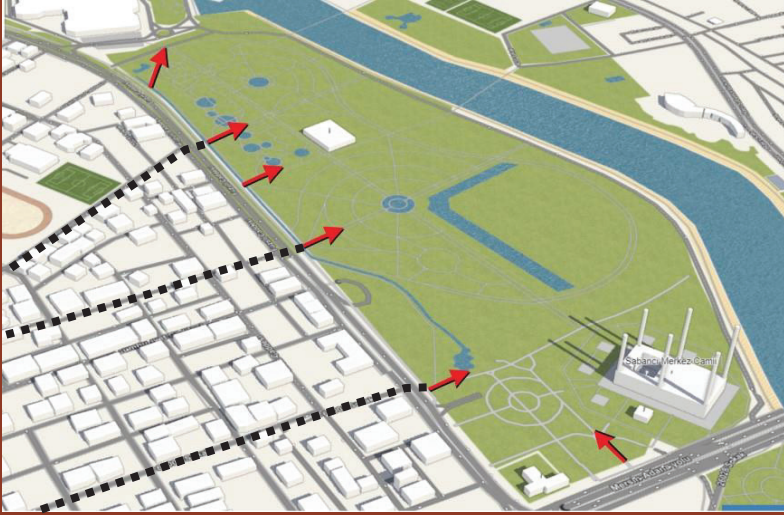
- Operasyonel Yönetim Birimi: Festivaller öncesi hazırlıklarda alanda gerçekleştirilecek kurulumlara ilişkin ekiplere teknik yönlendirmeler yaparak kurulumların altyapıya doğru bir şekilde bağlanmasını sağlamak; festival süresince altyapı kullanımını denetlemek, festival sonrasında alanın eski haline dönmesi için kontrolleri yapmak; festival kurulumlarının alanın doğal dokusuna zarar vermeyecek şekilde uygulanması için denetimler yapmak.
- Etkinlik Planlama ve Organizasyon Birimi: Festival dışı kullanımlarda alanda gerçekleştirilmek istenen etkinlik ve organizasyonlar için başvuruların alınması ve değerlendirilmesi; haftalık, aylık ve yıllık bazda etkinlik takvimlerini oluşturmak ve güncellemek; belediye tarafından düzenlenecek etkinliklerin programını oluşturmak, Ulusal/uluslararası dikkat çeken festivallerle kurumsal görüşmelerin sürdürülerek festival alanında bu festivallerin gerçekleşmesine yönelik çalışmalar yürütmek, alandaki etkinliklerin niteliğini ve çeşidini arttıracak çalışmalarda bulunmak, festival alanındaki ticari alanları yönetmek, sponsorluk anlaşmaları yaparak finansal sürdürülebilirliği sağlamak, biletleme, stant kiralama gibi gelir modellerini yürütmek.
- Destek Birimleri: Festivaller için gerekli malzeme ve hizmet alımlarının yönetilmesi, Proje bütçesinin yönetimi ve finansal kaynakların dağıtımı, atık yönetimi, yangın güvenliği, sağlık hizmetleri, festivalin dijital altyapısının kurulması ve yönetilmesi, online bilet satış sistemleri ve etkinlik yönetimi yazılımlarının entegrasyonunun yönetilmesi.
- Halkla İlişkiler/Medya Birimi: Festival alanına dair duyuruları, tanıtımları ve sosyal medya yönetimini yürütmek, ziyaretçi memnuniyeti ve geri bildirim mekanizmalarını geliştirmek, basın toplantıları, sponsor görüşmeleri ve PR çalışmalarını koordine etmek.

5. YER SEÇİMİ VE ARAZİ MALİYETİ

Proje uygulama alanı olarak Adana il merkezinde Seyhan nehri kıyısında konumlanan Merkez Park seçilmiştir. Ortasından geçen nehrin böldüğü park Seyhan ve Yüreğir olmak üzere iki ayrı ilçe üzerinde inşa edilmiştir. Parkın fizibilite kapsamında çalışılan bölümü Seyhan ilçesinde kalmakta olup, batısında Fuzuli caddesi, doğusunda Seyhan nehri, güneyinde Merkez camii ile D-400 Karayolu ve kuzeyinde Galeria İş merkezi ile sınırlıdır. Bu park Yüreğir-Merkez Parkına, asma yaya köprüleri ile bağlanmaktadır. Kuzeydoğusunda Yavuzlar Köprüsü Güneydoğusunda Girne Köprüsü'nden doğu-batı ekseninde araç geçişi sağlanmaktadır. Fuzuli caddesi boyunca uzanan su kanalı ile parkın yoğun yerleşim alanından ayrılması sağlanmıştır (Su kanalı, parkın kontrollü giriş çıkışına izin vermektedir). Bu su kanalı üzerinde beş küçük köprü ile parka giriş noktaları tanımlanmıştır. Geçmişinde bir narenciye bahçesine ev sahipliği yapan Seyhan Merkez Park, 303.000 m2 alana yayılmaktadır. Kent merkezinde bulunan en geniş açık alan olma özelliğine sahiptir.

Harita 5.1. Merkez Park Coğrafi Konumu

5.1.Fiziksel ve Coğrafi Özellikler

- Topoğrafya ve Fiziki Özellikler

Proje alanı park, düşük eğimli bir topoğrafyaya sahip olup parkın kuzeyi ile güneyi arasındaki kot farkları projelendirme aşamasında dikkate alınmış ve buna göre yürüyüş yolları ile rekreasyon alanları planlanmıştır. Parkın kuzey güney yönünde uzanarak ziyaretçilerin, Galeria İş Merkezi ve Turhan Cemal Beriker bulvarına kesintisiz ulaşımını mümkün kılan aksta +3 mt kotlu yaya yolu tanımlanmıştır. Park ile Fuzuli caddesi arasındaki bu kot farkını yatık bir şev ile yumuşatılarak, topoğrafyanın avantajlarından yararlanılıp doğal bir seyir terası olarak kullanılması amaçlanmıştır. Şev günümüzde ziyaretçiler tarafından, amacına uygun olarak kullanılmaktadır. Parkta, batı -Fuzuli/ doğu- Seyhan Nehri istikametinde ise, 3 adet ana yaya yolu bulunmaktadır. Parkın büyük bir alanında rekreasyonel kullanıma elverişli olacak şekilde düz bir topoğrafya sağlandığı görülmektedir. Bunun dışında yer yer tepeler dikkat çekmekte olup bu tepeler altları depo, wc vb. servis birimleri, üstleri ise seyir amaçlı kullanıma yönelik tasarlanmış doğal olmayan oluşumlardır.

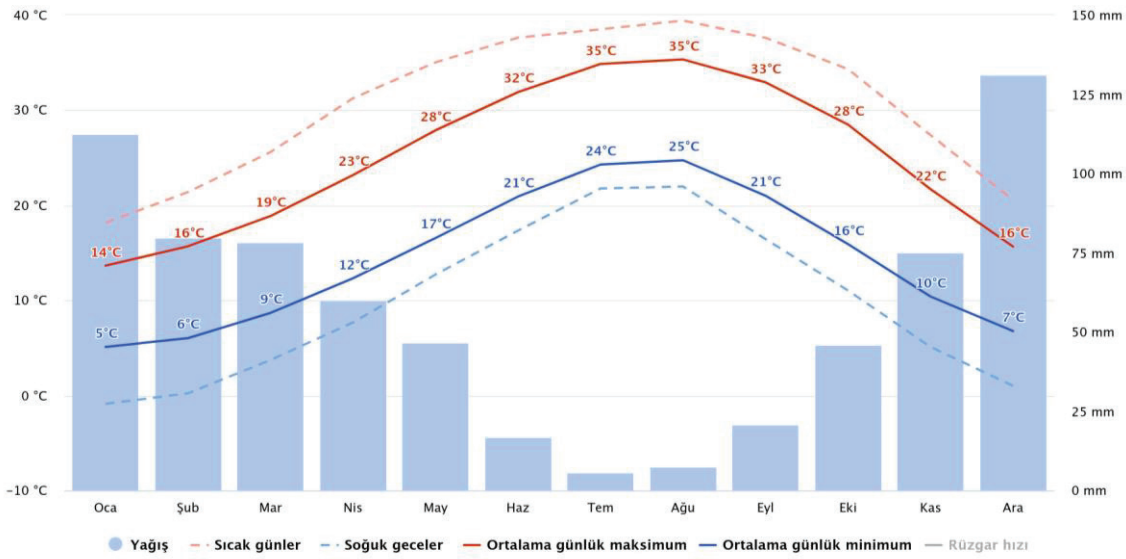
Parktaki sert zemin alanları 64.000 m² olup, yaya yolları, anfi tiyatro, tuvaletler, çeşme, heykel objeleri ve oturma teraslarından oluşur. Su yüzeyleri 1578 m² dir. Çim alan drenaj alt yapı çalışmaları ve sulama sistemi ile desteklenmiştir. Galleria iş merkezi güney cephesindeki mevcut otopark alanı, parka araçla gelecek ziyaretçiler için düşünülmüş, aynı zamanda Fuzuli Caddesi konut alanları boyunca yol ve kaldırım düzenlemeleri kapsamında cep otopark alanları yapılmıştır. Park hizmete açıldıktan sonra Fuzuli Caddesi güney yönü ve cami altında kapalı otopark inşa edilmiştir. Ancak günümüzde özellikle parkta gerçekleştirilen etkinlikler sırasında bu otoparklar yetersiz kalmaktadır. Çocuk parkı ve sağlıklı yaşam ve spor aktivite alanı toplam 22.000 m² dir. Tüm ekipmanlar emprenye ahşap malzemeden imal edilmiştir. Sağlıklı yaşam ve spor aktivite alanında mini basketbol sahası, farklı fonksiyonlarda 10 ekipman bulunmaktadır. Yine aynı alan içine gençlerin kullanımına yönelik mini bir amfi-sahne yerleştirilmiştir. Çocuk oyun alanında ise Kızılderili köyü, engelli salıncığı, mini tren, salıncaklar, gözetleme kulesi, kaydıraklar, tahterevallı, yer satrancı, 0-3 yaş oyun bölümü, kum havuzu, ilk yardım ünitesi ve bebek bakım odası planlanmıştır. Park içinde acil durumlarda motorlu araçların da girebileceği bir ring yolu bulunmaktadır. Bu ring, ilk projede birbirinden yeşil hatlarla ayrılmış bisiklet, fayton ve koşu yolu olarak planlanmış olmakla birlikte günümüzde, trenle gezinti yolu olarak kullanılmaktadır. Parkta 2100 kişi kapasiteli bir amfi bulunmaktadır. Parkta üç adet tuvalet kompleksi bulunur ve kuzey güney yönündeki ana aks

üzerine yerleştirilmiş ve suni tepeler altına gizlenmiştir. Her bir tepe üzerine dışarıdan rahat bir şekilde yürüyerek çıkılabilir, fotoğraf çekimi ve seyir amaçlı kullanılmaktadır.¹⁶

- İklimsel Koşullar:

Adana il merkezinde yaz ayları sıcak ve kurak, kış ayları ise ılık ve yağışlı geçen karakteristik Akdeniz iklim özellikleri çalışma alanında da belirgin biçimde kendini göstermektedir. Adana ilinde yıllık ortalama sıcaklık 19,3°C'dir.¹⁷ Temmuz ayı sıcaklık ortalaması 28,3 °C, Ocak ayı sıcaklık ortalaması ise 9,6 °C'dir. Adana'da en sıcak ay olan Ağustos'ta sıcaklık ortalaması 28,8 °C'dir. Proje alanında sıcaklık 0°C'nin altına düşmemektedir (Grafik 5.1.1).

İlde sıcaklıkların kış aylarında da yüksek olması; tarımsal faaliyetler açısından önemli bir doğal faktör oluşturmıştır. İklim; sıcaklık, yağış, rüzgâr gibi elemanları ile ürünlerin yetiştirme devresini etkilediği gibi yetiştirilen ürünlerin türünü, tarım yöntemini ve yıldan yıla verimini etkilemektedir. Araştırma alanında ortalama sıcaklıkların yılın hiçbir ayında sıfırın altına düşmemesi tarımsal faaliyetleri oldukça avantajlı hale getirerek bölge halkının geçiminde tarımın rolünün etkililiğini artırmıştır. Ortalama sıcaklığın yüksekliği ildeki turizm faaliyetlerine de olumlu etki oluşturmaktadır. Turizm ve tarım sektörlerine etki eden bir diğer unsur da ilçedeki güneşli gün sayısının yılın her döneminde ağırlıkta olmasıdır (Grafik 5.1.2).

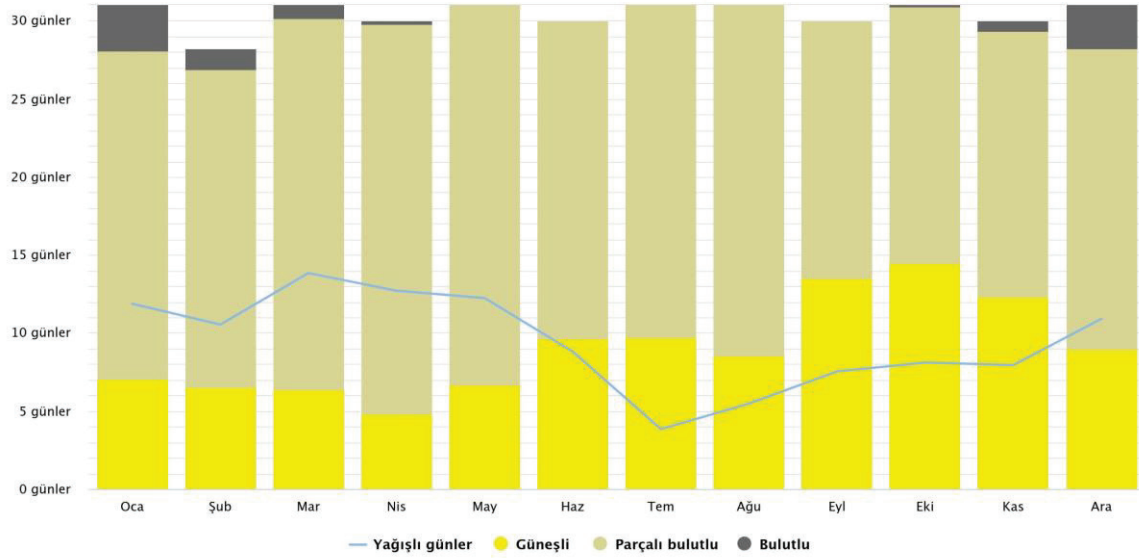

Grafik 5.1.1. Adana İli Ortalama Sıcaklık Tablosu¹⁸

¹⁶ Çulcu van Cres, E. G. (2019). "Tasarımdan uygulamaya, Adana Seyhan Merkez Parkı Üzerine Bir Değerlendirme". Güney Mimarlık Dergisi. Sayı:29-30, ss:76-81

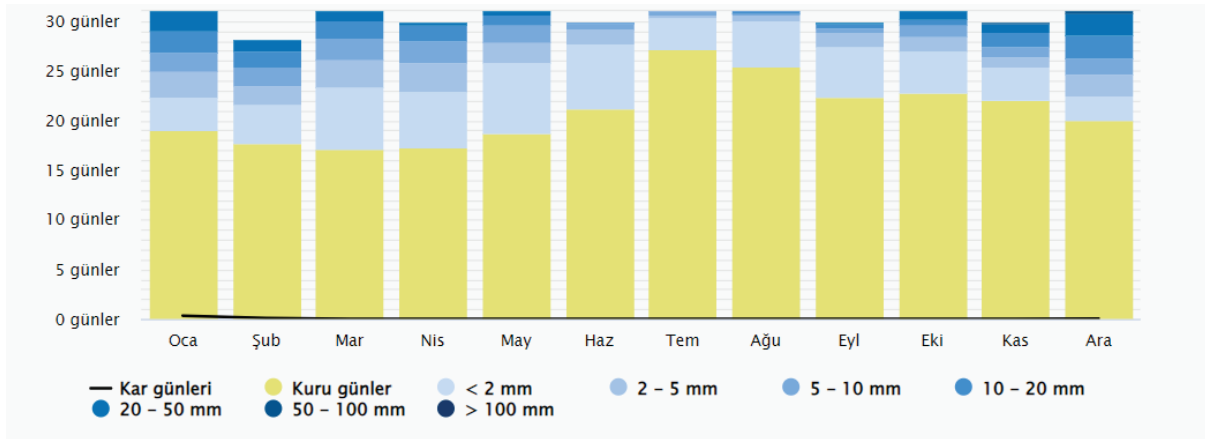
¹⁷ Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Resmi İstatistikler (1929-2024).

¹⁸ Raporda kullanılan iklimsel verilerde son 30 yılın resmi iklimsel verileri dikkate alınarak hazırlanan grafikler kullanılmıştır. Meteoblue, 2024

Grafik 5.1.2. Adana İli Güneşli Gün Sayısı¹⁹

Adana'daki yağış miktarı verileri incelendiğinde; Bölgede meydana gelen yağışların, genellikle yamaç yağışları ve gezici hava kütlelerinin karşılaşması ile oluştuğu anlaşılmaktadır. Ortalama yağış miktarı 648 mm'dir. Yılın ortalama 75 günü yağışlı geçer. Yağışlar %50 kışın, %25 ilkbaharda, %20 sonbaharda, %5 yazın düşer. Yazın havanın nemle yüklü olmasına karşılık, bazı yıllarda hiç yağış düşmediği görülür. Yazın nem yüklü sıcak bir hava görülür. Ortalama nisbi nem %66 olmakla beraber, yazın %90'ın üzerine çıkar. (Grafik 5.1.3). Araştırma sahasında yağış en çok kış mevsiminde aralık ayında düşmektedir. Araştırma sahası Akdeniz yağış rejim tipi içerisine girmektedir.

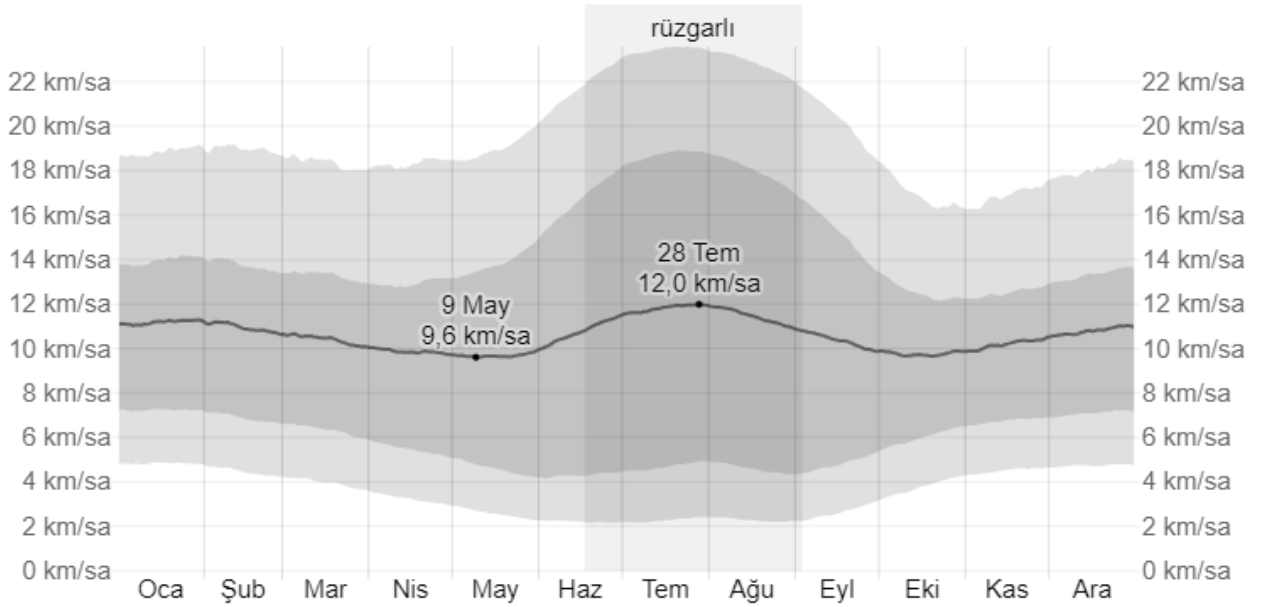

Grafik 5.1.3. Adana İli Yağış Miktarı²⁰

¹⁹ Raporda kullanılan iklimsel verilerde son 30 yılın resmi iklimsel verileri dikkate alınarak hazırlanan grafikler kullanılmıştır. Meteoblue, 2024

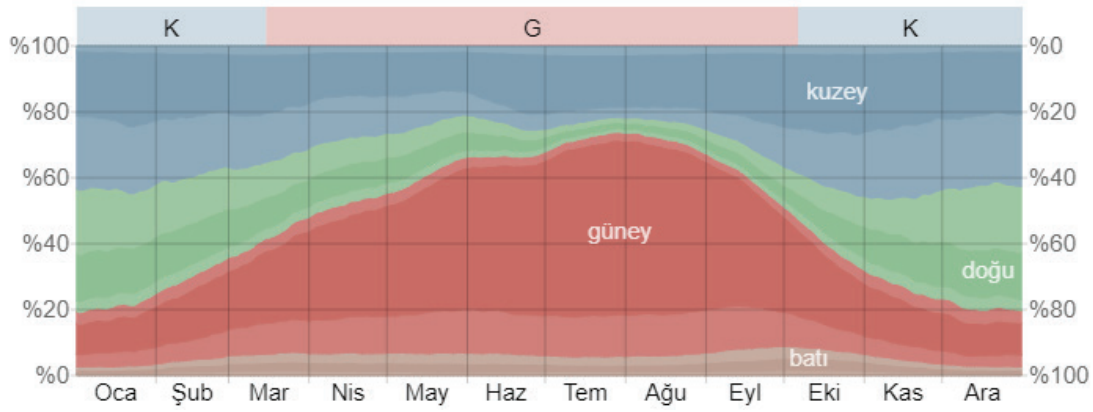
²⁰ Raporda kullanılan iklimsel verilerde son 30 yılın resmi iklimsel verileri dikkate alınarak hazırlanan grafikler kullanılmıştır. Meteoblue, 2022

Adana ortalama saatlik rüzgâr hızı yıl boyunca hafif mevsimsel varyasyonlar gösterir. Yılın daha rüzgârlı olan dönemi 10,8 kilometre/saat düzeyinin üstünde ortalama rüzgâr hızıyla 17 Haziran tarihinden 3 Eylül tarihine kadar 2,5 ay boyunca sürer. Adana bölgesinde yılın en rüzgârlı ayı Temmuz ayıdır ve bu dönemde ortalama saatlik rüzgâr hızı 11,8 kilometre/saat olmaktadır. Yılın en sakin zamanı 3 Eylül tarihinden 17 Haziran tarihine kadar 9,5 ay boyunca sürmektedir. Adana bölgesinde yılın en sakin ayı Mayıs ayıdır ve bu dönemde ortalama saatlik rüzgâr hızı 9,7 kilometre/saat olmaktadır. Adana bölgesindeki hâkim ortalama saatlik rüzgâr yönü yıl boyunca değişiklik göstermektedir. Rüzgâr genelde güney yönünden 15 Mart tarihinden 6 Ekim tarihine 6,7 ay boyunca en yüksek %68 ile 28 Temmuz tarihinde esmektedir. Rüzgâr genelde kuzey yönünden 6 Ekim tarihinden 15 Mart tarihine 5,3 ay boyunca en yüksek %43 ile 1 Ocak tarihinde esmektedir.

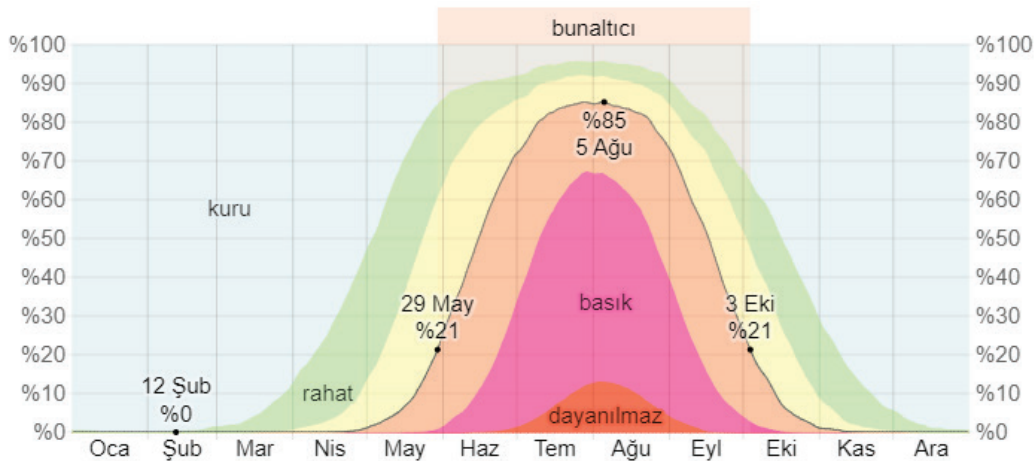
Grafik 5.1.4. Adana İli Ortalama Rüzgar Hızı²¹

²¹ <https://tr.weatherspark.com/y/99280/Adana-T%C3%BCrkiye-Ortalama-Hava-Durumu-Y%C4%B1l-Boyunca>, 2024

Grafik 5.1.5. Adana İli Rüzgar Yönü²²

Nem rahatlık düzeyleri bazında değerlendirme yapılabilmesi için çiylenme noktası baz alınmıştır. Düşük çiylenme noktaları daha kuru hissi verirken yüksek çiylenme noktaları daha nemli hissi vermektedir. Gece ve gündüz arasında normalde önemli oranda değişiklik arz eden sıcaklıktan farklı olarak çiylenme noktası daha yavaş değişim gösterir ve böylece sıcaklık gece düşebiliyorken genelde bunaltıcı bir günün ardından bunaltıcı bir gece gelir. Adana hissedilen nem oranında aşırı mevsimsel varyasyonlar bulunmaktadır. Yılın en bunaltıcı dönemi 4,2 ay boyunca 29 Mayıs tarihinden 3 Ekim tarihine kadar sürmektedir ve bu zaman zarfında rahatlık düzeyi en az %21 civarında bunaltıcı, basık veya dayanılmaz olmaktadır. Adana bölgesindeki en bunaltıcı günler Temmuz ayındadır ve bu dönemde hava 25,3 gün kadar bunaltıcı veya daha kötü durumdadır. 12 Şubat yılın en az bunaltıcı olan günüdür ve bunaltıcı hava koşulları neredeyse hiç görülmez.

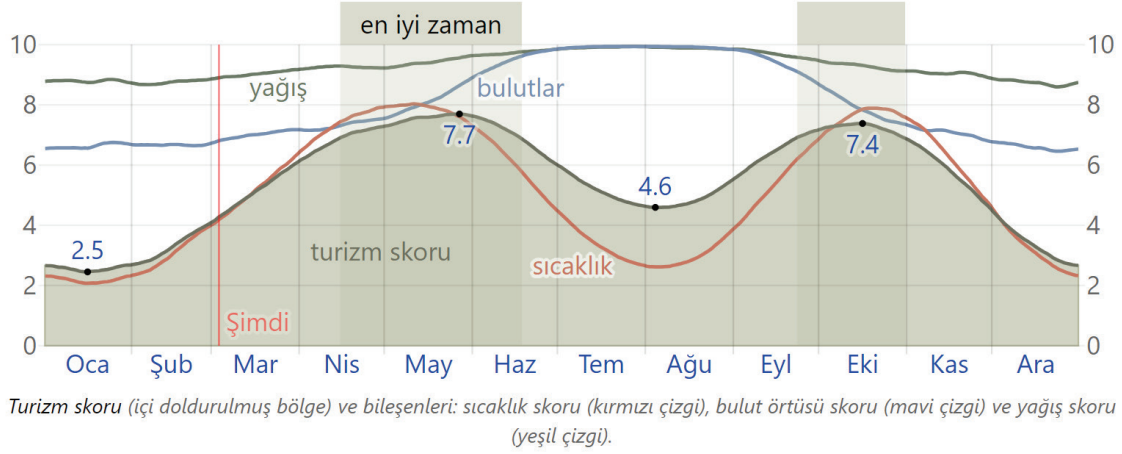

Grafik 5.1.6. Adana İli Nem Rahatlık Düzeyi²³

²² <https://tr.weatherspark.com/y/99280/Adana-T%C3%BCrkiye-Ortalama-Hava-Durumu-Y%C4%B1l-Boyunca,2024>

²³ <https://tr.weatherspark.com/y/99280/Adana-T%C3%BCrkiye-Ortalama-Hava-Durumu-Y%C4%B1l-Boyunca,2024>

İklimsel veriler turizm amaçlı faaliyetler için değerlendirildiğinde İklim Turizm skoru açık, yağmursuz günleri ve 18°C ila 27°C arasındaki hissedilen sıcaklıkları tercih etmektedir. Bu skora bağlı olarak Adana bölgesini genel açık hava turist aktiviteleri açısından ziyaret etmek için en iyi zamanlar nisan ortasından haziran ortasına ve eylül sonundan ekim sonuna, en yüksek skoru alan ise mayıs ayının son haftası olarak belirlenmiştir.

Grafik 5.1.7. Adana İli İklim Turizm Skoru²⁴

Sonuç olarak, bir destinasyonun iklimi, oraya gelecek olan ziyaretçilerin ziyaret etme kararında önemli bir faktördür. Proje kapsamında verilen kararlar ve uygulama projelerinin tasarımları iklimsel veriler göz önüne alınarak planlanmış, turizmi desteklemek için mevcut olan aktivite türleri ve mevcut altyapı üzerinde de iklimin etkisinin yadsınamaz olduğu görülmüştür.

5.2. Ekonomik ve Fiziksel Altyapı

Adana'nın stratejik coğrafi konumu ve elverişli iklim koşulları, tarımsal üretimi destekleyen önemli avantajlar sunmaktadır. 1950'li yıllarda Seyhan Barajı'nın inşa edilmesi ve tarım tekniklerindeki ilerlemeler, bölgedeki tarımsal verimi önemli ölçüde artırmıştır. Günümüzde Adana yüzölçümünün %38'i tarım alanlarından oluşmakta olup, modern tarım araçları, sulama sistemleri, gübreleme ve ilaçlama gibi gelişmiş yöntemlerle yılda birden fazla ürün elde edilebilmektedir. Çukurova'nın verimli topraklarında buğday, mısır, fıstık, soya ve ayçiçeği gibi temel tarım ürünlerinin yanı sıra sera üretimi de giderek yaygınlaşmaktadır. Ayrıca, bağcılık ve bahçecilik alanında modern teknikler uygulanarak üzüm, kiraz, zeytin, narenciye ve nar gibi meyve üretimi artırılmaktadır. Tarım sektörünün yanı sıra hayvancılık da Adana ekonomisinde önemli bir yer tutmaktadır. Coğrafi yapının sunduğu olanaklar sayesinde

²⁴ <https://tr.weatherspark.com/y/99280/Adana-T%C3%BCrkiye-Ortalama-Hava-Durumu-Y%C4%B1l-Boyunca,2024>

büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık faaliyetleri gelişirken, Akdeniz’e kıyısı olan Ceyhan, Yumurtalık ve Karataş ilçelerinde deniz mahsulleri üretimi de bölge ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır.²⁵

Adana ilinde 2023 yılında 31.110 erkek 33.370 kadın olmak üzere toplam 64.480 kayıtlı işsiz bulunmaktadır. Bu kapsamda 32.619 erkek 8.806 kadın olmak üzere toplam 41.425 kişi işe yerleştirilmiştir. Sektörlere göre dağılımda ise; Adana ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Adana ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı %40,9 olarak gerçekleşmiştir. Toplam çalışanların içerisinde tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yüzde 18,76 ile ilk sırada yer almaktadır. İkinci sırada ise sanatkârlar ve ilgili İşlerde çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 16,64 oranında çalışanı barındırmaktadır. Üçüncü sırada ise %15,21 oranı ile hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır. Adana ilinde kadın çalışanlar arasında profesyonel meslek mensuplarının %8,62 oranında olduğu görülmektedir. Çalışan sayısının en az olduğu meslek grupları ise büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları olmuştur.²⁶

Tarım ve sanayi kollarının il ekonomisinde baskın olmasına karşın özellikle son yıllarda Adana’nın sahip olduğu yüksek turizm potansiyeline yönelik yürütülen çalışmalarla turizmin de il ekonomisindeki payı artmaya başlamıştır. Turizmde ön plana çıkan türler kültür, doğa, etkinlik (festival-kongre-fuar), spor şeklindedir. İl, tarihi ve kültürel miras kaynaklarıyla yerli-yabancı turistlere hitap edebilecek nitelikteki pek çok değeri bünyesinde barındırmaktadır. Adana sınırları içerisinde turizm işletme belgeli otel sayısı 44, yatırım işletme belgeli otel sayısı 3 olup; toplam turizm işletme ve yatırım belgeli 47 otel bulunmaktadır. Otellerin yüzde 17’si 5 yıldızlı, yüzde 38’i 4 yıldızlı, yüzde 32’si 3 yıldızlı otellerdir. 2023 yılı sonu itibariyle ilimizde konaklayan turist sayısı 1.426.348’dir.

Adana il sınırları içerisindeki yol ağını otoyollar, devlet yolları ve il yolları oluşturmaktadır. Kent merkezine 35 km uzaklıkta Çukurova Uluslararası Havalimanı ile kent merkezine 6 km mesafede otogar bulunmaktadır. Şehrin ortasından geçen doğu-batı yönlü uzanan D-400 Karayolu, ana ulaşım aksı olup şehrin kuzeyinde, yine doğu-batı yönlü uzanan O-80 Otoyolu,

²⁵ 2025-2029 Stratejik Planı, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2024.

²⁶ 2025-2029 Stratejik Planı, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2024.

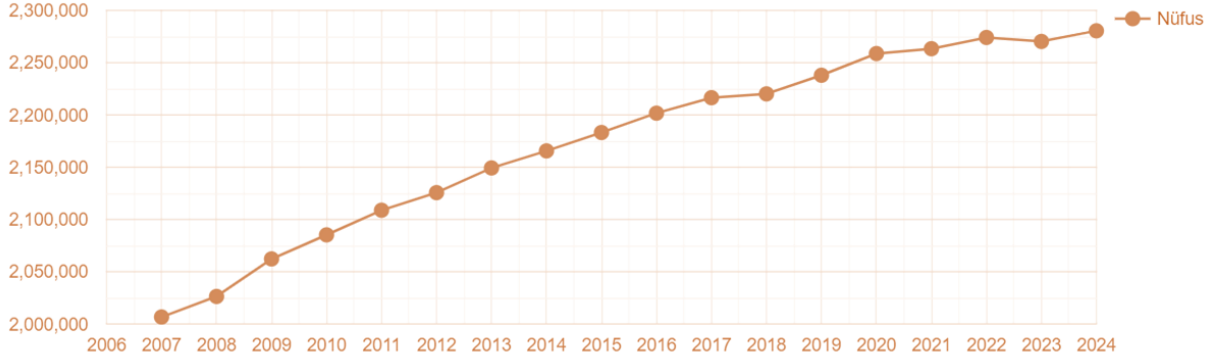
şehrin mekânsal gelişimini kuzey yönünde yayılmasını etkileyen ve doğu-batı aksındaki gelişimini destekleyen en önemli etkenlerden biridir.

Şekil 5.2.1. Adana Genel Ulaşım Sistemi (ABB, 2024)

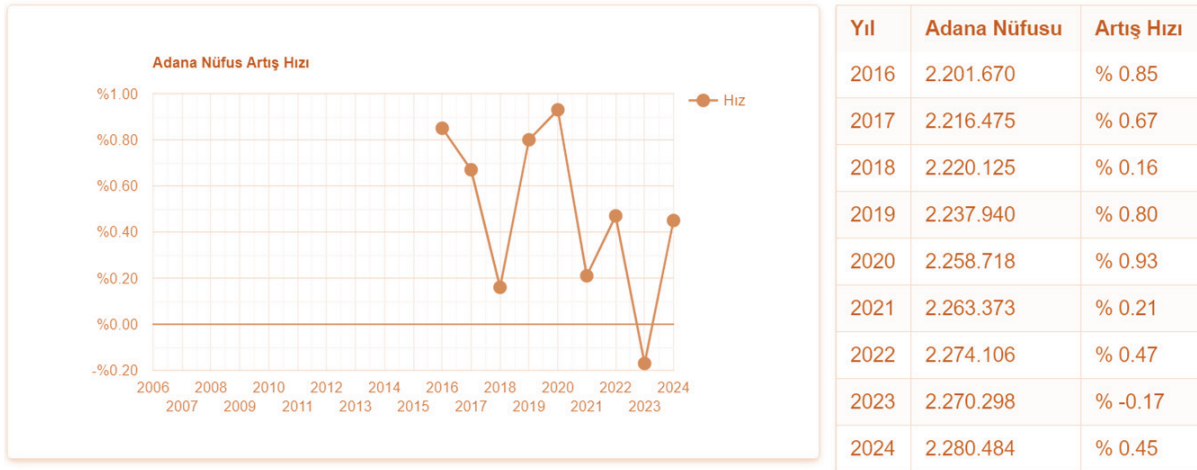
Demiryolu açısından irdelendiğinde Adana Türkiye'nin Batı Akdeniz hariç tüm bölgelerine demiryolu ile bağlıdır. Bölge açısından en stratejik bağlantılar Gaziantep üzerinden güneydoğuya, Malatya üzerinden Kuzeydoğu Anadolu'ya ve Doğu Anadolu'ya, Kayseri-Sivas üzerinden Samsun'a giden bağlantılardır. Bu bağlantıların stratejik niteliği Çukurova Bölgesi'ni ulusal sınırların ötesine taşımasıdır. Mersin-Adana-Osmaniye ve Gaziantep illerine hızlı trenle ulaşım sağlamak için; Mersin Adana-Osmaniye-Gaziantep ara sında 160-200 km/saat hıza uygun, çift hatlı, elektrikli ve sinyalli hızlı demiryolu hattı planlanmıştır. Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep arası mevcutta 361 km olup projenin tamamlanması ile mesafe 303 km'ye ve 6 saat 23 dakika olan seyahat süresi 2 saat 15 dakikaya düşecektir. Toplam proje uzunluğu 303 km olan Mersin-Adana-Gaziantep Hızlı Tren Projesinde 50 adet tünel, 63 adet köprü ve viyadük, 130 adet alt/üst geçit bulunmaktadır.²⁷

5.3. Sosyal Altyapı ve Sosyal Etkiler

2024 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçlarına göre Adana nüfusu 2.280.484 kişi olarak belirlenmiştir. Nüfusun 1.140.836'erkek 1.139.648'i ise kadınlardan oluşmaktadır. Adana nüfusunun yıllara göre değişimine bakıldığında nüfusun artış eğiliminde olduğu görülmektedir (Grafik 5.4.1).

Grafik 5.3.1. Adana İli Yıllara Göre Nüfus Değişimi Grafiği (TÜİK, 2024)

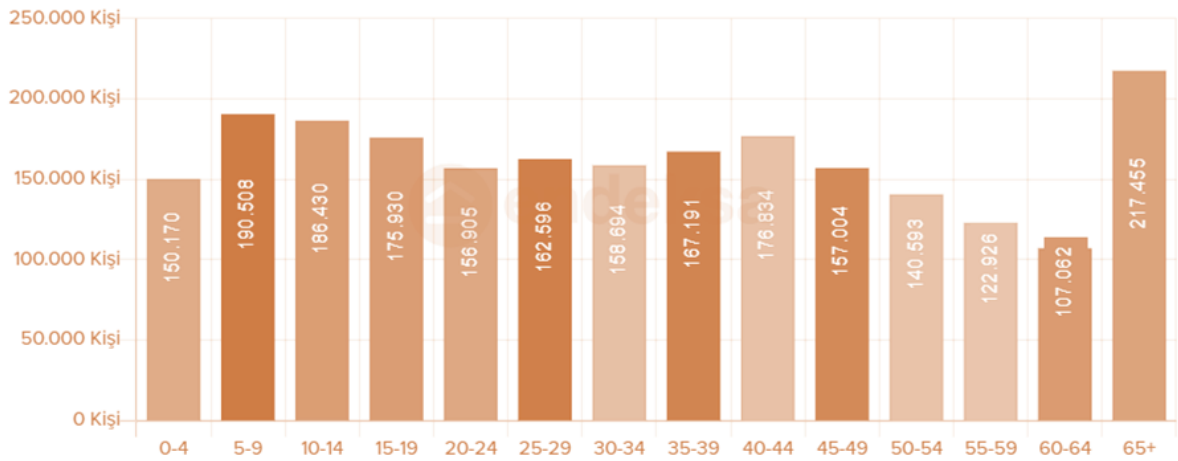
Grafik 5.3.2. Adana İli Yıllara Göre Nüfus Artış Hızı Grafiği (TÜİK, 2024)

Bu nüfus verisini değerlendirirken çeşitli demografik eğilimler öne çıkmaktadır. Öncelikle, genç nüfus oranı oldukça yüksek olup, özellikle 0-14 yaş grubundaki bireylerin fazlalığı dikkat çekmektedir. 5-9 yaş grubu, 190.508 kişi ile en kalabalık yaş grubunu oluşturmaktadır. Bu durum, geçmiş yıllarda doğum oranlarının yüksek olduğunu ve genç nüfusun önemli bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Çalışma çağındaki nüfus açısından bakıldığında, 15-64 yaş aralığında geniş bir dağılım görülmektedir. Özellikle 20-39 yaş grubundaki bireylerin nispeten dengeli bir şekilde dağılması, iş gücünün genç ve dinamik

bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır. En fazla kişi sayısına sahip olan 35-39 yaş grubu (167.191 kişi) iş hayatında en aktif kesimi oluşturmaktadır.

Bununla birlikte, 65 yaş ve üzerindeki nüfusun 217.455 kişi ile en yüksek ikinci grup olması, yaşlanma eğiliminin belirgin hale geldiğini ve yaşlı nüfusun giderek arttığını göstermektedir. Bu durum, uzun vadede sağlık, sosyal güvenlik ve yaşlı bakımı gibi alanlarda daha fazla planlama yapılmasını gerektirebilir. Orta yaş grubuna bakıldığında, 40-49 yaş aralığındaki nüfusun dengeli bir seyir izlediği, ancak 50 yaş ve sonrasında nüfusun belirgin şekilde azaldığı görülmektedir. 50 yaş üstü nüfusun azalması, doğal yaşlanma süreci ve doğurganlık oranlarının zamanla düşmesiyle açıklanabilir.

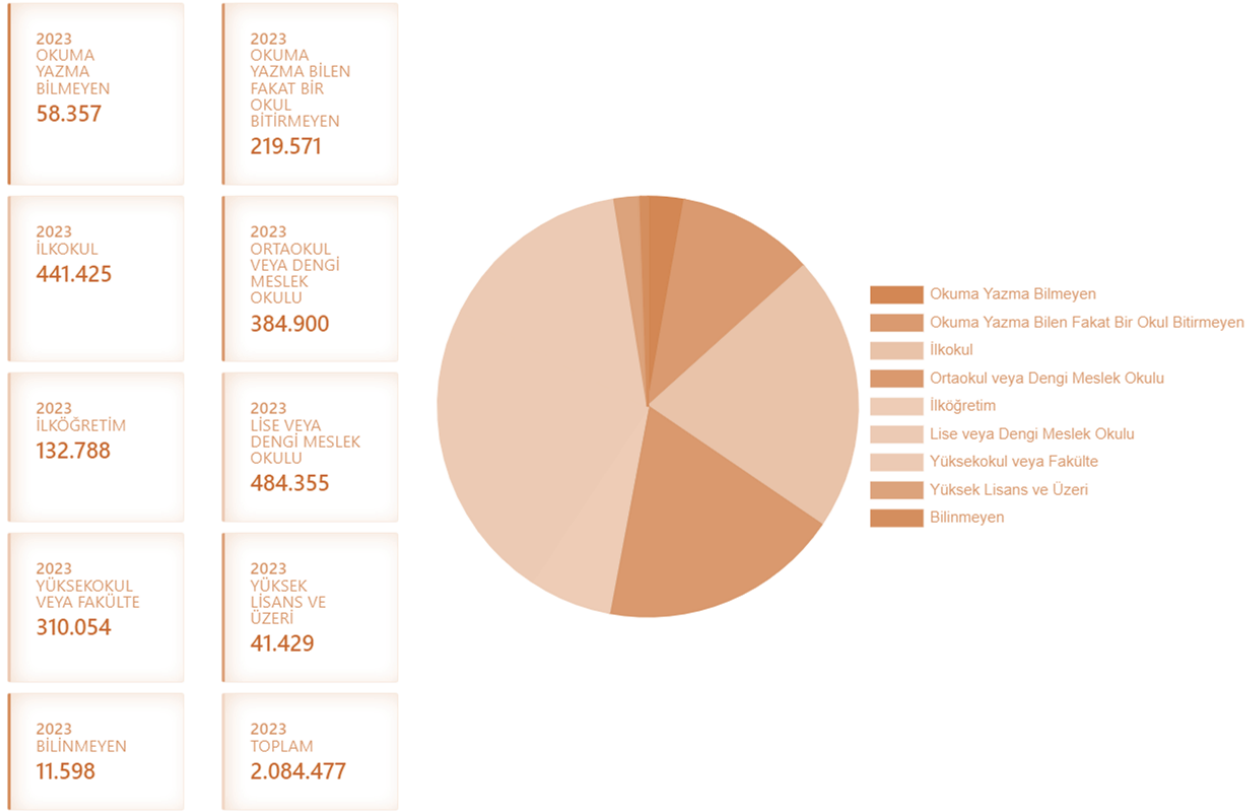
Özetle yaşlara göre nüfus dağılımı incelendiğinde 15-24 yaş arası genç nüfusun toplam nüfusun yaklaşık %14.73'ünü oluşturduğu görülmektedir. Çalışma çağındaki 15-60 yaş arası nüfus ise toplam nüfusun %62.52'sini oluşturmaktadır. 60 yaş ve üzeri yaş grubu ilin nüfusunun %14.28'ünü oluşturmaktadır (Grafik 5.4.2). Bu verilere göre il nüfusunda çalışma çağındaki orta yaş grubu öne çıkmaktadır.

Grafik 5.3.3. Adana İli Yaşa Göre Nüfus Dağılımı (TÜİK, 2024)

Nüfusun eğitim düzeyi incelendiğinde; okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 58.357 kişi olup, hala önemli bir kitle eğitim hizmetlerinden yeterince yararlanamamaktadır. Bununla birlikte, 219.571 kişi okuma yazma bilmesine rağmen herhangi bir okul bitirmemiştir. İlkokul mezunları 441.425 kişi ile en büyük gruplardan birini oluştururken, ortaokul veya dengi meslek okulu mezunlarının sayısı 384.900 kişi olarak belirlenmiştir. İlköğretim mezunu olanlar ise 132.788 kişidir. Lise veya dengi meslek okulu mezunlarının sayısı 484.355 kişi ile en büyük grubu oluşturmaktadır ve lise eğitimine katılımın arttığını göstermektedir. Yüksekokul veya fakülte mezunları 310.054 kişi olup, yükseköğretime erişimde önemli bir artış olduğunu göstermektedir. Ancak, yüksek lisans ve üzeri eğitim seviyesine sahip olanların sayısı 41.429

kişi ile nispeten düşük kalmıştır. Bilinmeyen kategorisinde ise 11.598 kişi yer almaktadır. Genel olarak değerlendirildiğinde, lise ve üstü eğitim seviyesine sahip olanların sayısı oldukça yüksek olup, eğitim seviyesinin arttığını göstermektedir. Ancak, okuma yazma bilmeyenler ve sadece ilkokul mezunu olanların toplamı da dikkate alındığında, eğitime erişimde halen gelişime açık alanlar bulunmaktadır.

Grafik 5.3.4. Adana İl Nüfusunun Eğitim Düzeyi (TÜİK, 2024)

5.4.Çevresel Etkiler

Geniş çim alanları ve farklı türlerde ağaç, çalı ve çiçeklerden oluşan bitki kompozisyonlarından oluşan yeşil dokusuyla, kent park kültürünün önemli bir örneği olan Merkez park proje için seçilen alandır. Eskiden olduğu gibi günümüzde de kentin akciğerleri görevini sürdürmeye devam eden parkta yeşil alan miktarı 200.000 m2'dir. Açık ve geniş çim alan uygulamaları ile ziyaretçilerin bank, pergola altı ve benzer oturma elemanları yanı sıra yeşil dokudan faydalanmaları amaçlanmıştır.

Yer seçimini etkileyen çok yönlü faktörlerin başında çevresel etkiler gelmektedir. Gerçekleştirilecek olan projenin hedeflediği ziyaretçi profilinin tercih ve beklentilerini karşılayabilecek, projenin içerdiği rekreasyonel işlevlere uygun, proje kapsamında hedeflenen değerlere ulaşılması için belirli çevresel unsurlara sahip bir alana ihtiyaç duyulmuştur. Yer seçimine etki eden önemli çevresel etkiler; geniş katılımlı festivallerde kapasiteyi kaldırabilecek ölçüde kentsel boşluğa sahip olması, fiziki olarak kolay ulaşılabilir ve kent merkezinde görünür bir noktada olması, toplu taşıma ile erişim imkanları, erişilebilirlik standartlarının uygulanmasında topografik açıdan zorlayıcı olmayan bir noktada yer alması, bölgedeki doğal ve tarihi değerlere yakınlığı şeklinde sıralanabilir.

Tüm bu kriterler bütüncül bir şekilde ele alındığında seçilen alan olan Merkez Park halihazırda uzun yıllardır Adana'da gerçekleştirilen farklı ölçeklerdeki festivallerin ana odağı olarak kullanılmakta olup yukarıda açıklanan kriterler doğrultusunda kentteki ideal noktalardan biridir. Alanın nehir ile ilişkisi, engelli erişim çözümlerine uygunluğu, inşası için çevredeki herhangi bir doğal unsura zarar verilmeyecek olması gibi avantajlara sahiptir.

Bununla birlikte etkinlik turizmi kapsamında tasarlanacak olan festival alanındaki altyapıların sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde, alanın gereksinimlerine göre doğru planlanmadığında biyolojik çeşitliliği tehdit ettiği, bu yatırımlarda alan yönetiminin önemli olduğu gerçeği projenin her aşamasında dikkate alınmalıdır. Projenin bir kent parkı niteliğinde olan ve kentin en önemli yeşil alanı olan Merkez Park özelinde yaratacağı çevresel etkiyi azaltmak için özellikle nehre yakın alanlardaki planlamalarda ekosisteme doğrudan etki edecek iskele vb. üst yapılar önerilmemiş olup ziyaretçilerin alanı daha az etki ile deneyebilecekleri, nehir otuna inmeden üst kotlarda tasarlanan seyir terasları ve festivale ilişkin alanlarla çözümler getirilmiştir. Proje kapsamında alandaki özgün topoğrafya ve bitki örtüsüne yönelik bir müdahale önerilmemekle birlikte yapılacak olan tüm yerleşimler ve kalıcı altyapılar mevcut bitki rölöveleri dikkate alınarak planlanmıştır. Altyapı çalışmaları sırasında gerçekleştirilecek kazı ve inşaat faaliyetlerinde de bu planlama ilkeleri dikkate alınacaktır. Bunun yanı sıra bölgenin doğal hassasiyetleri göz önünde bulundurularak proje kapsamında kullanılan sokak aydınlatmalarında doğrudan ışık kaynağı ile yüksek seviyeli aydınlatmalar yerine yansıtılmalı yüzeylerden ışığın dolaylı olarak yayıldığı dolayısıyla ışığa duyarlı özel türleri etkilemeyecek çözümler kullanılmıştır.

Proje kapsamında alanın doğal topoğrafyasına, bitki örtüsüne, ağaçlara kesinlikle müdahale edilmeyecek, yapılacak olan tüm inşa ve montaj faaliyetleri bu kriterler dikkate alınarak uygulama projelerinde detayları belirtildiği üzere gerçekleştirilecektir.

5.5.Alternatifler, Yer Seçimi ve Arazi Maliyeti (Kamulaştırma Bedeli De Dâhil)

Proje kapsamındaki faaliyetlerin gerçekleştirilmesi için yer seçimindeki temel kriterler şu şekilde belirlenmiştir:

- Kent Merkezi ile kurduğu fiziki ilişki
- Ulaşılabilir ve kent merkezinde görülebilir/fark edilebilir bir konumda olması
- Kent Merkezindeki kültürel odaklara yakınlık
- Erişilebilirlik standartlarının uygulanması için coğrafi koşulların uygunluğu
- Toplu taşıma olanakları ve ulaşım ağlarına yakınlık
- Kent merkezindeki kültürel/sosyal ve ekonomik odaklara yürünebilirliği
- Projelerin teknik açıdan kolay uygulanabilirliğine elverişli olması
- İşletme aşamasında kolay yönetilebilir/kontrol edilebilir konumda olması
- Geniş katılımlı festivallerde yoğunluğu kaldırabilecek kapasitede açık alan

Yukarıdaki kriterler dikkate alındığında Adana kent merkezinde ana festival odağı olarak halihazırda da kullanılan Merkez Park özellikle kent merkezinde başka bu ölçekte kamuya ait kentsel boşluk bulunmamasından dolayı tek alternatif olarak ortaya çıkmaktadır. Raporun ilk aşamasında değerlendirilen diğer alanlar ise ana festival odağı olabilecek alan büyüklüğüne sahip olmamaları nedeniyle ikincil odaklar ya da daha küçük odaklı festivaller için kullanılacak alanlar olarak tanımlanmıştır.

Merkez Park özelinde ise festival alanı tasarımı için farklı alternatifler üzerinde çalışılarak etütler yapılmıştır. Bu kapsamda değerlendirilen alternatiflerden ilki Merkez Park'ın güney bölümünde yer alan boş alan olarak çalışılmıştır. Parktaki tasarımın tüm dinamik alanlarının parkın kuzey bölümünde yığılı olması ve güneyinde ağaçlandırma dahi yapılmayan boşluğun bulunması parktaki fonksiyonların dağılımı açısından ele alındığında bu alanın işlevlendirmeye uygun olduğunu işaret etmektedir. Parkın geri kalanına müdahale etmeden yeni bir tasarım yapılabilmesine imkân tanıdığı için de çevresel etkilerin düşük olması bakımından festival alanı için uygun görülmüştür. Fakat merkez parkın bu bölümünde altyapıya ilişkin düzenlemelerin yapılmamış olması proje uygulama maliyetlerini oldukça arttıracaktır. Bunun yanı sıra alanın Adana'nın en büyük dini yapısı olan altı minareli Merkez Cami'nin hemen yanında konumlanması ve bunun sonucu oluşabilecek olumsuz etkiler de (gürültü sorunu vb.) bu alanın seçiminde dezavantaj olarak değerlendirilmiştir. Bunlara ek olarak çeşitli kurumlarla yapılan görüşmelerde bu boş alanın farklı spor, sosyal ve buluşma etkinlikleri için bir merkez olarak kullanıldığı, dolayısıyla bu alana müdahale edilmemesine ilişkin görüşler de alınmıştır.

Merkez Park Fes

Resim 5.5.1. Merkez Park Festival Alanı I. Alternatif

Yukarıda açıklandığı üzere proje yatırım maaliyeti, festival kullanımında çevresindeki değerler ile kuracağı ilişkinin olumsuz etkisi, alanın mevcutta diğer kurumlar tarafından farklı konseptlerde kullanımı gibi nedenlerden dolayı çalışılan I. alternatif yer seçimi açısından tercih edilmemiştir.

Merkez Park özelinde geliştirilen II. Alternatif ise (seçilen alternatif) alanın kuzeyinde mevcutta da festival kurulumlarının yapıldığı, proje yatırım maaliyeti daha uygun seviyede olan, yönetim açısından merkez parkta bulunan belediyeye ait birimlere yakınlığı nedeniyle daha sürdürülebilir, parktaki mevcut üst yapılarla fiziki olarak daha kuvvetli ilişki kuran alan üzerinden olmuştur. Her iki alternatifte de arazi kamulaştırma bedeli bulunmamakta olup alanın tamamı kamu arazisi niteliğindedir. Seçilen alternatife ilişkin detaylı bilgiler raporun teknoloji ve tasarım bölümünde detaylandırılmıştır.

6. TALEP TAHMİNİ VE KAPASİTE SEÇİMİ

Adana kent merkezinde festival alanı tasarımına yönelik önerilen bu proje etkinlik turizmi kapsamında değerlendirildiğinde ilişkili olduğu sektör kültür ve turizm olarak belirlenmiştir. Turizm sektörü için talep tahmini araştırmalarının amacı uygun politikalar geliştirmek ve doğru kapasiteyi seçebilmek adına turist varışlarını tahmin etmek ile talebi etkileyen faktörleri belirlemektir. Bu anlamda turizm ile ilişkili projelerde, projenin uygulanacağı bölgedeki turizm talebi önem teşkil etmektedir. Turizmde talebi etkileyen unsurlar; alanda bulunan kültürel, arkeolojik, tarihi odaklar, iklimsel verimlilik, aktivite seçenekleri, turizm türlerinin çeşitliliği, alt yapı tesislerinin niteliği (yol, su, elektrik, enerji, kanalizasyon, sıhhi tesisler vb.) olarak sıralanabilir. Bu proje kapsamında talebi etkileyen bu unsurlar raporun farklı bölümlerinde çok boyutlu olarak ele alınıp açıklanmıştır. Bu bölümde ise ulusal, bölgesel ve yerel bazda turizmle ilişkilendirilebilecek istatistiki veriler üzerinden talep tahmini ve kapasite seçimine yönelik değerlendirmelere yer verilmiştir.

6.1.Varsayımlar

Projeye yönelik talep tahminleri projenin hedef kitlesi ve nihai faydalanıcılar üzerinden ulusal ve bölgesel bazda talep ile ilişkilendirilebilecek istatistik verilerdeki varsayımlar ve senaryolar dikkate alınarak kurgulanmıştır. Projenin hedef ziyaretçi kitlesini yerli ve yabancı etkinlik/kültür turizmi odaklı ziyaretçi profili oluştururken, nihai yararlanıcılarını da bölgede yaşayan halk ve bölgedeki hareketlilikten fayda sağlayan turizm işletmeleri/acenteleri oluşturmaktadır.

2023 yılı verilerine göre Adana'da konaklayan toplam ziyaretçi sayısı 1.342.569'dur²⁸. 2024 yılının ilk yarısına ilişkin verilere göre ise Adana'da toplam 799.105 kişi konaklamıştır.²⁹ Adana ile aynı tur güzergâhı ve bağlantılı kültür rotaları üzerinde yer alan Mersin (1.142.184)³⁰ Osmaniye (107.392)³¹ ve Gaziantep (1.153.807)³² illerinde konaklayan kişilerin ise %20'sinin tur/gezi güzergâhı üzerinde günübirlik olarak Adana'yı ziyaret ettiği varsayılmıştır.

2022 yılı için bu çevre illerde toplam konaklayan ziyaretçi sayısı 2.403.377'dir. Bu değer in %20'ı olan 480.675,4 kişinin festivallerin ziyaretçisi olduğu varsayılmaktadır. 2024 yılı TÜİK

²⁸ Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2023 Turizm İstatistikleri

²⁹ Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024 Turizm İstatistikleri

³⁰ Mersin İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2022 Turizm İstatistikleri

³¹ Osmaniye İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2022 Turizm İstatistikleri

³² Gaziantep İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2022 Turizm İstatistikleri

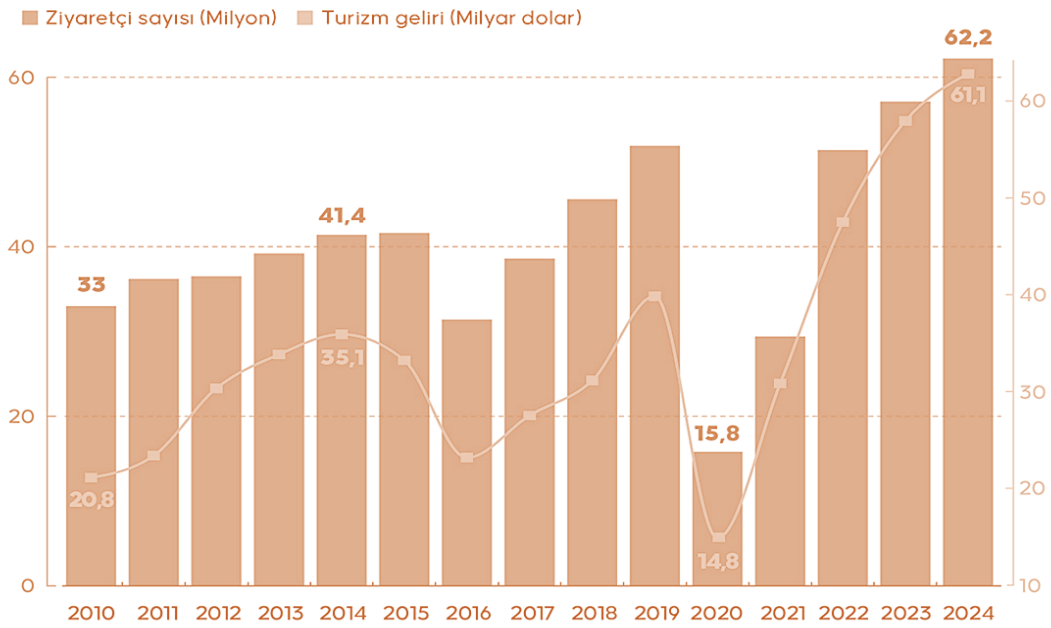
adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre Adana halkı nüfusu 2.280.484'dür. Adana'da yaşayan kişilerin %30'u olan 684.145 kişinin festivalleri ziyaret ettiği varsayılabilir.

6.2.Talep Tahmin Yöntemi

Yapılması planlanan Festival Alanı Projesi hem Adana ili hem de TR62 Çukurova Bölgesi ile TR63 Doğu Akdeniz Bölgesi için önemli bir kültür ve turizm altyapısı olarak düşünülmektedir. Bu bağlamda talep tahmininde birinci adımda Türkiye, ikinci adımda Çukurova ve Doğu Akdeniz Bölgesi, üçüncü adımda Adana ili baz alınarak genelden özele doğru değerlendirmeler yapılmıştır. Talep tahmin yöntemi olarak ilgili kurum ve kuruluşların turizm ile ilişkilendirilebilecek istatistiki verileri ve dokümanlarının analizi kullanılmıştır. Bunlara ek olarak geçmiş yıllardaki geniş katımlı festivallerin katılımcı sayıları da talep tahmininde dikkate alınmıştır.

6.3.Talep Analizi

Ulusal ölçekte turizm verileri incelendiğinde son 10 yılda Türkiye'yi ziyaret eden turist sayısının 2016 ve 2020 yılları hariç her yıl bir önceki yıla göre artış gösterdiği saptanmaktadır³³. Turizm gelirinin ise bu verilere paralel bir şekilde artış/azalış gösterdiği görülmektedir.

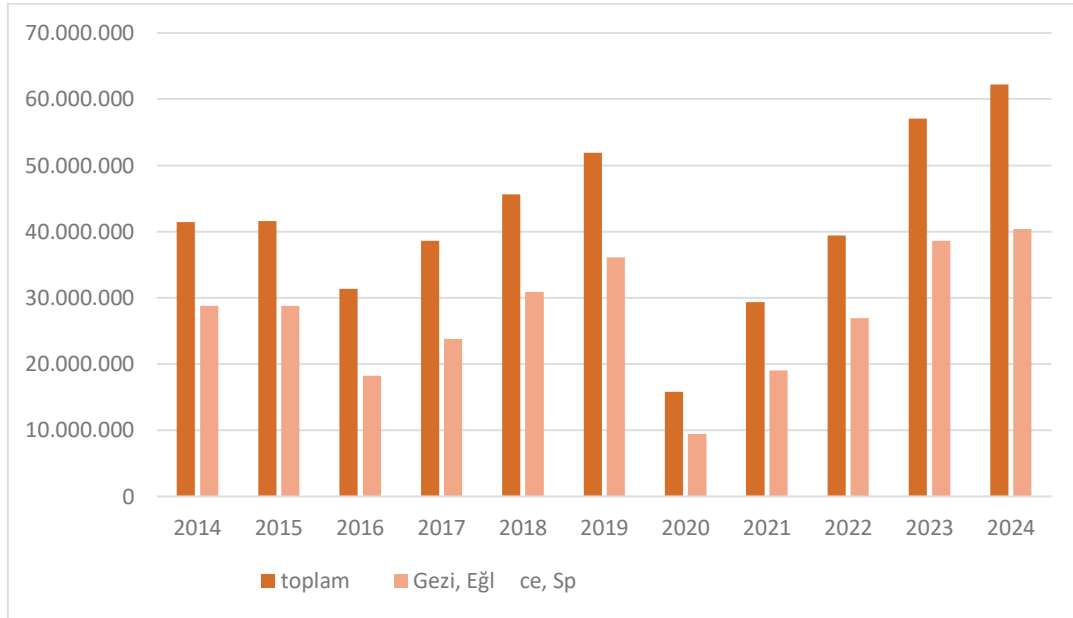

Grafik 6.3.1. Yıllara Göre Türkiye'yi Ziyaret Eden Kişi Sayısı ve Turizm Geliri (TÜİK, 2024 verilerinden üretilmiştir)

³³ 2016 yılında Suriye iç savaşının bölgede yarattığı jeopolitik riskler ve Türkiye'de yaşanan saldırıların ardından güvenlik endişelerinin artması turist sayısındaki düşüşte etkili olmuştur. 2020 verilerindeki düşüşün nedeni ise Koronavirüs Pandemisi (Covid-19) nedeni ile sınırların kapalı olması ve dünya genelinde seyahat kısıtlamalarının uygulanmasıdır.

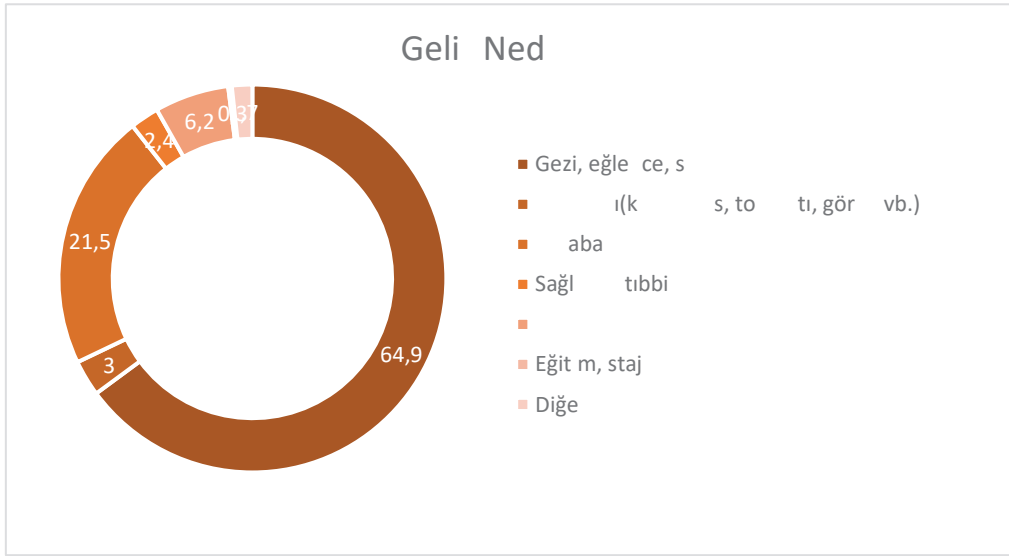
2024 yılında Türkiye’yi 62.232.447 kişi ziyaret etmiştir. TÜİK 2024 verilerine göre turizm geliri, geçen yıl bir önceki yıla kıyasla yüzde 8,3 artışla 61 milyar 103 milyon 419 bin dolara çıkarak rekor kırmış, ziyaretçilerden elde edilen turizm geliri, 60 milyar 497 milyon 18 bin dolar, transfer yolculardan elde edilen turizm geliri de 606 milyon 401 bin dolar olmuştur.

TÜİK’in “Geliş Nedenine Göre Çıkış Yapan Ziyaretçiler, 2014-2024” istatistiği ziyaretleri gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler; akraba ve arkadaş ziyareti, eğitim, staj (1 yıldan az); sağlık ve tıbbi nedenler (1 yıldan az); dini/hac; alışveriş, transit; iş amaçlı (konferans, toplantı, görev vb.) ve diğer olarak sınıflandırmaktadır. Bunlardan fizibiliteye konu olan turizm türleri ile ilişkili olan “gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler” ile toplam geliş nedenlerinin karşılaştırıldığı tabloya göre “gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler” son yıllarda artış trendindedir ve her zaman geliş nedenleri arasında en yüksek orana sahip neden olduğu görülmektedir (Grafik 6.3.2).

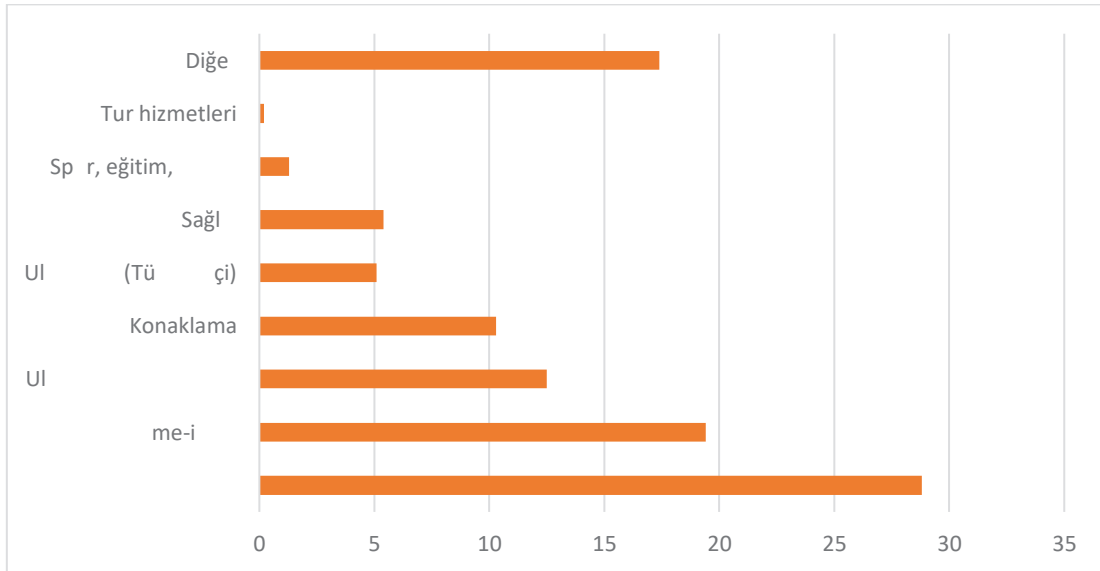
Grafik 6.3.2. Geliş Nedenine Göre Ziyaretçi Sayıları, 2014-2024 (TÜİK, 2024 verilerinden üretilmiştir)

2024 yılı verileri incelendiğinde ziyaretçilerin geliş amaçlarında birinci sırada yüzde 64,9 ile "gezi, eğlence, sportif ve kültürel faaliyetler" yer alırken, yurt dışı ikametli vatandaşlar Türkiye'ye yüzde 69,6 ile en çok "akraba ve arkadaş ziyareti" için geldiği görülmektedir.

Grafik 6.3.3. Geliş Nedenine Göre Ziyaretçi Yüzdeleri, 2024 (TÜİK, 2024 verilerinden üretilmiştir)

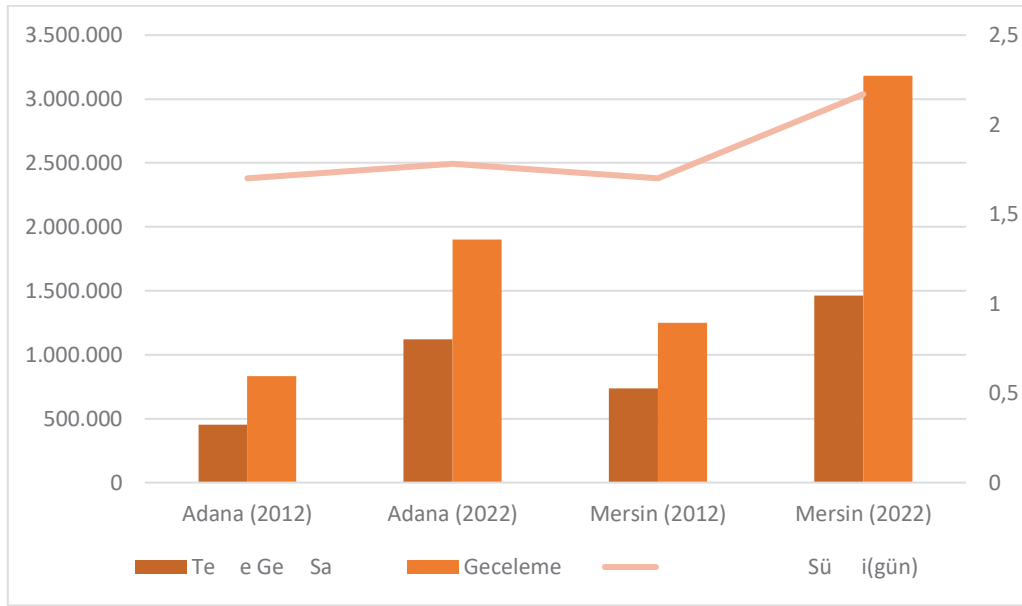
2024 yılı turizmde elde edilen gelirin 43 milyar 92 milyon 544 bin dolarını kişisel harcamalar, 17 milyar 404 milyon 474 bin dolarını ise paket tur harcamaları oluşturmuştur. Ziyaretçilerden elde edilen turizm geliri içinde 2024'te paket tur harcamalarının payı yüzde 28,8, yeme içme harcamalarının payı yüzde 19,4 ve uluslararası ulaştırma harcamalarının payı yüzde 12,5 olarak kayıtlara geçmiştir. Bu dönemde bir önceki yıla göre paket tur harcamaları yüzde 22,7, yeme içme harcamaları yüzde 7,4 ve uluslararası ulaştırma harcamaları yüzde 0,9 artış göstermiştir.

Grafik 6.3.4. Harcama türlerinin ziyaretçilerden elde edilen turizm geliri içerisindeki payı (%) (TÜİK, 2024)

Ulusal ölçekteki turizme yönelik talep artışının projenin uygulanacağı bölgesel ölçekteki yansımalarını incelemek adına TR62 (Adana ve Mersin) ve TR63 (Hatay, Osmaniye ve Kahramanmaraş) bölgelerinin son 10 yıllık turizm istatistikleri karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Adana'nın coğrafi konumu itibarıyla TR62 bölgesindeki Mersin ve TR63 bölgesi ile kurduğu fiziki ilişkiden dolayı analizlerde bu iki bölge ele alınmıştır.

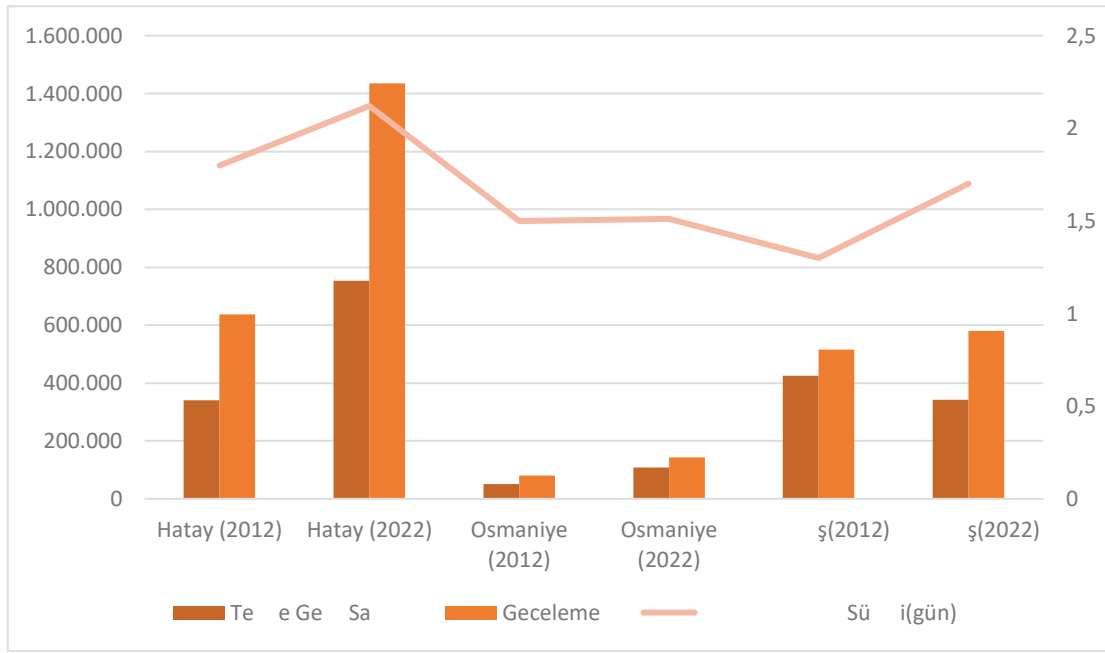
TR62 Bölgesi bazında son 10 yıla ait turizm verileri incelendiğinde bölgeyi ziyarete gelen turistlerin tesise geliş ve geceleme sayılarında artışlar yaşandığı görülmektedir. Son yıllarda bölgede gerçekleştirilen turizm yatırımlarının çok boyutlu yönleri ile ele alınıp, bütüncül rota planlaması, tematik planlamalar, destinasyon odaklı geliştirme, eko-turizm, etkinlik-festival turizmi gibi güncel trendleri karşılayan temellerde geliştirilmesi bu sayıların artışıdaki önemli nedenler olarak gösterilmektedir.³⁴ Bunun yanı sıra bölgede özellikle festival gibi alternatif turizm türlerinin gelişimine yönelik destekler verilmesi ve bölgenin bu özellikleri ile turizm tanıtımında konumlandırılmasının yapılması da etkili olduğu söylenebilir.

Grafik 6.3.5. TR62 Bölgesi 2012-2022 Yılları Arası Konaklama İstatistikleri (TÜİK, 2022 verilerinden üretilmiştir)

Adana'nın coğrafi olarak etkileşim içinde bulunduğu ve bölgesel rota kurgusu bağlamında tur güzergahları üzerinde olan TR63 bölgesi illerindeki son on yıla ait turizm verileri incelendiğinde TR62 bölgesi kadar yüksek oranda olmasa da Kahramanmaraş hariç diğer iki ilde tesise geliş ve geceleme sayılarında artış olduğu görülmektedir (Grafik 6.3.5).

³⁴ ÇKA, 2014

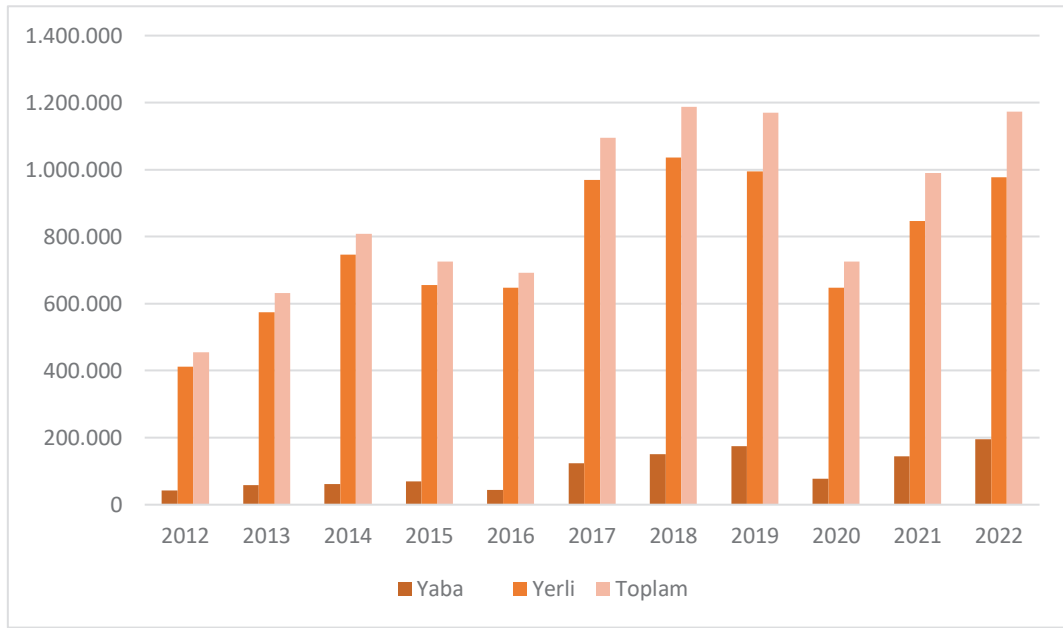
Grafik 6.3.6. TR63 Bölgesi 2012-2022 Yılları Arası Konaklama İstatistikleri (TÜİK, 2024 verilerinden üretilmiştir)

Adana ili özelinde turizm verileri değerlendirildiğinde, Akdeniz Bölgesindeki turizm işletme ve yatırım belgeli toplam tesis sayısından %5.1, oda kapasitesinden %1.9 ve yatak kapasitesinden %1.8 oranında pay alırken, Türkiye genelindeki tesis sayısından %1.4, oda ve yatak kapasitesinden ise %0.8 oranında pay aldığı görülmektedir. Turizm işletme belgeli ve mahalli idarelerce belgelendirilen tesislerin doluluk oranı 2022 yılı itibarıyla Türkiye genelinde %50,25 dolaylarında iken, Adana ilinde bu oran %47,45 ile Türkiye ortalamasına yakındır. Adana ili özelinde değerlendirildiğinde hem yerli hem de yabancı turist sayısında son on yılda sürekli olarak artan bir trend izlenmektedir (2020 yılı verileri hariç)³⁵.

2024 yılı itibarıyla Adana ilinde turizm işletme belgeli konaklama tesisi sayısı 151, yatırım belgeli konaklama tesisi sayısı 4 olup; toplam turizm işletme ve yatırım belgeli 155 tesis bulunmaktadır³⁶. Otellerin yüzde 19,2'si 5 ve 4 yıldızlı, geriye kalanları 3 ve daha az yıldızlı oteller ile butik, motel, pansiyon vb. konaklama tipleridir. Adana'da son on yılın konaklama istatistikleri incelendiğinde, Türkiye çapında düşüşlerin yaşandığı 2015, 2016 ve 2020 yılları hariç konaklama verilerinin artış eğiliminde olduğu görülmektedir. 2012 yılında 454.074 olan konaklayan kişi sayısı 2022 yılında 1.172.468'e çıkmıştır.

³⁵ 2020 verileri Koronavirüs Pandemisi (Covid-19) nedeni ile yanıltıcı veri oluşturmaması adına analiz dışı tutulmuştur.

³⁶ Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024

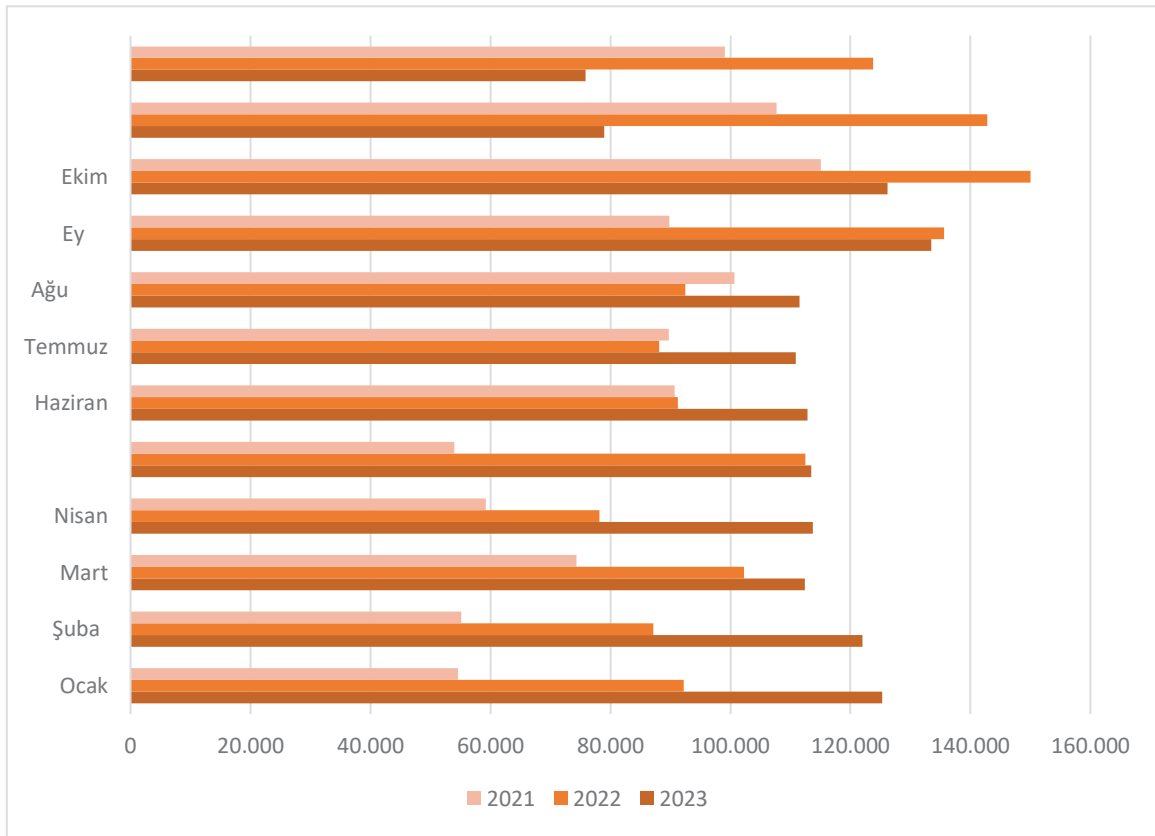

Grafik 6.3.7. Adana’da 2012-2022 Yılları Arası Konaklama İstatistikleri (Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerinden üretilmiştir)

Turizm verileri dışında Adana kent merkezinde düzenlenen festivallere ilişkin geçmiş yıllara ait veriler de talep tahmininde yol gösterici olmuştur. Veriler incelendiğinde en geniş katılımın Portakal Çiçeği Karnavalı ile Adana Lezzet Festivalinde yoğunlaştığı görülmektedir. Adana Lezzet Festivali sonuç raporları incelendiğinde Merkez Park’ta 184 dönümlük alanda gerçekleştirilen festivale 2018 yılında 160.000+ ziyaretçi, 2019 yılında 270.000+ ziyaretçi, 2021 yılında 300.000+ ziyaretçi ile 165+ firma, kurum ve kuruluş, 2022 yılında 667.400+ ziyaretçi ile 200+ firma, kurum ve kuruluş, 2023 yılında 923.000+ ziyaretçinin katıldığı, 200+ firma, kurum ve kuruluşun yer aldığı görülmektedir.³⁷ 2020 yılında ise ilk kez festival dijital olarak düzenlenerek beklenmedik olaylar ve değişken koşullara uyum sağlayabildiğini göstermiştir. Benzer şekilde Portakal Çiçeği Karnavalı’nın verileri incelendiğinde 2013 yılında 100.000, 2014 yılında 140.000, 2015 yılında 350.000, 2016 yılında 120.000, 2017 yılında 1.000.000, 2018 yılında 1.500.000, 2022 yılında 1.300.000 kişinin katıldığı görülmekte ve ekonomik etkisinin 6 milyar TL civarında olduğu kabul edilmektedir.³⁸ Bu festival de 2020-2021 yıllarında gerçekleşen pandemi nedeniyle çevirim içi düzenlenerek sürekliliği sağlanmıştır. Tüm bunlara ek olarak Adana ili turizm verileri aylık bazda değerlendirildiğinde 2024 yılında 142,320 kişi ile Nisan ayının ilk sırada yer alması, 2023 yılında ise 126,206 kişi ile Ekim ayının ikinci sırada yer alması Adana’da düzenlenen iki büyük festival organizasyonunun kent turizmine katkısını somut olarak göstermektedir.

³⁷ Lezzet Festivali Sonuç Raporları. <https://www.adanalezzetfestivali.com.tr/gecmis-yillar-2018#>

³⁸ Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı Sürdürülebilirlik Raporu, 2024

Grafik 6.3.8. Adana Aylara Göre Konaklama İstatistikleri 2021-2023 (Adana İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerinden üretilmiştir)

6.4. Talep Tahmin Sonuçları

Festival alanı için talep tahmini yaparken çeşitli faktörler dikkate alınmıştır. Yerel ve bölgesel talep kapsamında, Adana'nın 2,2 milyonluk nüfusu ve çevre illerden (Mersin, Hatay, Osmaniye, Kahramanmaraş) gelecek ziyaretçiler değerlendirilmiştir. Ulusal ve uluslararası turistler açısından, Türkiye'yi ziyaret eden turistlerin %64,9'unun kültürel ve eğlence amaçlı seyahat etmesi, Adana'ya gelen turistlerin bir kısmının festival alanını ziyaret edebileceğini göstermektedir. Mevcut festivallerin katılımcı sayıları da dikkate alınmış olup, Portakal Çiçeği Karnavalı ve Adana Lezzet Festivali'nin yıllık ortalama 1 milyon kişilik katılımı referans alınmıştır. Talep senaryosuna göre, Adana nüfusunun %10'u (220.000 kişi) yerel katılım sağlarken, TR62 ve TR63 bölgelerinden 300.000 kişi ve Türkiye'yi ziyaret eden turistlerin %1'i (622.324 kişi) festival alanını ziyaret edebilir. Bu veriler ışığında toplam tahmini talep yıllık 1.142.324 kişi olarak hesaplanmıştır. Ekonomik etki analizinde, ziyaretçi başına ortalama 100 TL harcama yapıldığı varsayılarak toplam gelir 114.232.400 TL olarak tahmin edilmiştir. Ayrıca, festival alanının işletilmesi ve etkinlikler için yüzlerce kişiye istihdam sağlanabileceği ve konaklama, ulaşım, yiyecek-içecek ile alışveriş sektörlerine önemli bir katkı yapacağı öngörülmektedir.

6.5.Kapasite Seçimi

Yukarıdaki talep tahmini analizleri sonucunda kapasitenin belirlenmesinde alanın yoğun kullanımda olduğu festival dönemleri (zirve dönemler) ve günlük kullanım ihtiyaçları dikkate alınmıştır. Buna göre; Adana'da Nisan (Portakal Çiçeği Karnavalı) ve Ekim (Lezzet Festivali) ayları en yoğun dönemler olduğundan zirve dönemlerdir. Örneğin, Portakal Çiçeği Karnavalında günlük 150.000-200.000 kişi katılımı göz önüne alınmalıdır. Festival dönemlerindeki günlük kullanımlarda için ise yıllık 1.142.324 kişilik talebin büyük kısmının 10-15 günlük festival dönemlerinde yoğunlaştığı dikkate alındığında bu dönemdeki günlük ortalama 75.000-100.000 kişi kapasite hedefi belirlenebilir. Bu hedefler doğrultusunda alanın konfor standartları göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki verilere ulaşılmaktadır:

- Kişi Başına Alan: Açık hava festivallerinde konfor için kişi başı 1,5-2 m² alan önerilir. Örneğin: 100.000 kişilik günlük kapasite → 150.000-200.000 m² alan.
- Fonksiyonel Bölümler: Ana sahne ve etkinlik alanı için 50.000-70.000 m², yeme-içme ve dinlenme alanları için 30.000-40.000 m², acil çıkışlar, yeşil alanlar ve diğer destek birimleri için 50.000 m² maksimum alan ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu alanların bir kısmı kalıcı altyapı olarak inşa edilecektir. Zirve dönemlerde ek çadır kullanımları ile de kapasitenin %20-30 artırılması sağlanabilir.

Tablo 6.5.1 Önerilen Kapasite Senaryoları

Senaryo	Günlük Kapasite	Alan Büyüklüğü	Avantajlar
Temel Senaryo	50.000 kişi	75.000-100.000 m ²	Düşük risk, orta ölçekli yatırım
Orta Senaryo	100.000 kişi	150.000-200.000 m ²	Zirve talebi karşılayarak esnek alan sağlaması
İleri Senaryo	150.000 + kişi	250.000+ m ²	Büyük etkinliklere uygun, uluslararası çekim

Sonuç olarak Adana'nın mevcut turizm trendleri ve zirve katılımları dikkate alındığında festival dönemleri için 100.000 kişilik günlük kapasite (200.000 m² alan) dengeli bir seçenek olarak görülmüş olup, ilk aşamada 50.000 kişilik kapasiteye göre sabit altyapı kurulması önerilmiştir. Bu sabit ünitelere ek olarak modüler çözümler ile kapasite artışı yöntemi ile hibrit bir festival alanı tasarlanacaktır.

Tablo 6.5.2. Kapasite Seçimi

Proje Kapsamındaki Yatırımlar		Kapasite
	WC ve Güvenlik Üniteleri	3 adet WC ünitesi, 3 adet Güvenlik (Bir Ünite: 5.5 m2) 92 m2 (Yarı açık alan) 341.5 m2 (Kapalı alan)
	Amfityatro	724.25 m2 (sahne ve çevre düzenleme) 325 m2 (sahne arkası ve kulisler)
	Seyir Terasları	2650 m2
	Kalıcı Stantlar	55 adet 528.5m2 (Yarı açık alan) 582m2 m2 (Kapalı alan) 2.695 m2 (açık alan)
	Çevre Düzenleme Projesi ve Kaldırılabilir Stant Alanları	23.500 m2 (Açık Alan)
	Elektrik ve Mekanik Altyapı	212.000 m2

7. YATIRIM TUTARI

Proje kapsamında yatırımlar; festival alanı çevre düzenleme projesi, seyir terasları, festival alanı elektrik ve mekanik altyapı projeleri, Sabit stant üniteleri, wc ve güvenlik üniteleri, amfiteyatros (sahne arkası ve kulis yenileme) olmak üzere altı ana başlıkta ele alınacaktır. Bu yatırımlara yönelik detaylı yaklaşık maliyet hesap cetvelleri hazırlanmıştır. Söz konusu yatırımlar alt kalemleri ile birlikte Tablo 7.1’de detaylandırılmıştır. Maliyetlerin hesaplanmasında bu fizibilite raporu çerçevesinde hazırlanan uygulama projeleri esas alınmıştır. Uygulama projeleri üzerinden hazırlanan metrajlar doğrultusunda ilgili kurumların 2025 yılında yayınladığı birim fiyat listeleri ve analiz tarifleri (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 2025/1 İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları ve Analiz Tarifleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı 2025/1 Birim Fiyat Listesi ve Analiz Tarifleri, İller Bankası 2025 Altyapı Tesisleri Birim Fiyatları kullanılarak sabit yatırım tutarı hesaplanmıştır.

7.1.Sabit Sermaye Yatırım Tutarı

Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi için önerilen projelerin yatırım bedelinin KDV hariç 42.056.683,274+ KDV TL olması öngörülmektedir. Projenin uygulama öncesi tüm aşamaları tamamlanmış olup; etüt, konsept proje, avan proje, uygulama projeleri giderleri hazırlanan bu rapor dahilinde Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından Adana Büyükşehir Belediyesi’ne 2023 Yılı Fizibilite Desteği kapsamında tahsis edilen 300.000 TL (KDV dahil) ve Adana Büyükşehir Belediyesi’nin 300.000 TL + KDV eş finansmanı olmak üzere toplam 600.000 TL +KDV bütçe ile tamamlanmıştır.

Tablo 7.1. Sabit Sermaye Yatırım Tutarı

Tarih: 28.02.2025					
S. No	Proje Adı	Proje Alt Birimleri	Birim Tutarı	Miktarı (Adet)	Toplam
1	Amfityatro Kulis Yapısı		₺ 5.557.500	-	₺ 7.973.274
		Mekanik Tesisat	₺ 1.339.668,71		
		Elektrik Tesisatı	₺ 1.076.105,29		
2	Sabit Stantlar	Sabit Stantlar	₺ 120.000	55	₺ 6.600.000
3	Güvenlik Kulübeleri	Güvenlik Üstü	₺ 68.200	3	₺ 204.600
4	WC Üniteleri	WC Tip A	₺ 933.921,44	3	₺ 4.489.087,32
		WC Tip B	₺ 1.687.323	1	
5	Çevre Düzenleme Elemanları	Geçit (Ah Deck)	₺ 4.000.000	-	₺ 6.330.281,19
		Sekiz Te	₺ 416.944,07	-	
		Oturma Birimi Tip A	₺ 186.122,71	6	
		Oturma Birimi Tip B	₺ 72.418,26	11	
6	Elektrik-Mekanik Tesisatlar	Elektrik	₺ 7.468.388,31	-	₺ 14.626.561,87
		Sırt Te	₺ 857.558,78		
		Te	₺ 668.656,50		
		ngın Te	₺ 2.283.473,48		
		k Te	₺ 3.348.484,80		
7	Etüt ve Proje	Fizibilite Etüd Mimari, Elektrik, Mekanik Uygulama Projeleri	₺ 600.000	-	₺ 600.000
8	Genel Giderler	-	₺ 408.238,044	-	₺ 408.238,044
9	Beklenmeyen Giderler	-	₺ 824.640,85	-	₺ 824.640,85
TOPLAM: 42.056.683,274+ KDV					

7.2.Arazi Kamulaştırma Bedeli

Projelerin uygulanacağı araziler kamuya ait mülkler olduğundan herhangi bir arazi kamulaştırma bedeli bulunmamaktadır. Uygulama projeleri ile birlikte bu araziler için ilgili kurum ve kuruluşların yetki, izin ve onayları alınacaktır.

7.3.İşletme Sermayesi

İşletme sermayesi yatırımın mal veya hizmet üretebilmesi için hammadde, yardımcı madde, elektrik, yakıt, su, insan gücü gibi kaynaklar ile ürettiği mal ve hizmeti pazara ulaştırıp satmak için gereksinim duyacağı harcamalardır. Bu kapsamda; malzeme alımları, personel harcamaları, idari harcamalar, bakım – onarım, elektrik, su, kira bedeli vb. ödemeleri olarak sıralanabilir.

İşletme döneminde projeye konu olan yapılar kiralanacağından bu dönemde ortaya çıkacak giderler kiracılar tarafından karşılanacaktır. Kiralama modeli yöntemi ile yatırım işletileceğinden, işletme sermayesi proje kapsamındaki ekonomik ve ticari analizlerde dikkate alınmamıştır. İşletme döneminde kiralanabilir alanların metrekaresi ve birim fiyatları üzerinden yapılan kira hesaplamaları ve işletme dönemi kira gelirleri İşletme Gelir Gider tablosunda gösterilmiştir.

7.4.Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Dağılımı

Proje kapsamında yapılacak yatırımların inşa süresinin 1 yıl olacağı öngörülmektedir. Proje yatırım tutarı 42.056.683,28 TL olarak hesaplanmıştır.

Tablo 7.4.1 Toplam Yatırım Tutarı ve Yıllara Göre Dağılımı (TL)

Yıllar	1.Yıl		TOPLAM	AÇIKLAMA
Harcama Kalemleri	Dış Kaynak	İç Kaynak		
A.Arsa Bedeli	0	0	0	
B.Sabit Tesis Yatırımı	0	42.056.683,28	42.056.683,28	
1.Etüd ve Proje	0	600.000	600.000	
2.Teknik Yardım ve Lisans	0	0	0	
3.İnşaat İşleri	0	40.223.804,39	40.223.804,39	
4.Makine ve Donanım	0	0	0	
5.Taşıma ve Sigorta	0	0	0	
6.İthalat ve Gümrükleme	0	0	0	
7.Montaj Giderleri	0	0	0	
8.Genel Giderler	0	408.238,044	408.238,044	Toplamın%1'i
9.Taşıt ve Demirbaşlar	0	0	0	
10.İşletmeye Alma Giderleri	0	0	0	
11.Beklenmeyen Giderler	0	824.640,85	824.640,85	Toplamın %2'si
Sabit Yatırım Tutarı (A+B)	0	42.056.683,28	42.056.683,28	
C.İşletme Sermayesi İhtiyacı	0	0	0	0
Toplam Yatırım Tutarı (A+B+C)	0	42.056.683,28	42.056.683,28	

8. PROJENİN FİNANSMANI VE FİNANSAL ANALİZ

8.1.Finansman Öngörüsü

Projenin, öncelikli olarak belediye öz kaynaklarıyla uygulanması planlanmakta olup uygulama süreçlerinde kamu kurum ve kuruluşlarından hibe sağlanması veya Adana Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı bütçesi yoluyla belediye tarafından yürütülmesi de ikinci alternatif olarak değerlendirilmiştir. Projenin uygulama öncesi tüm aşamaları tamamlanmış olup; etüt, konsept proje, avan proje, uygulama projeleri giderleri hazırlanan bu rapor dahilinde Çukurova Kalkınma Ajansı tarafından Adana Büyükşehir Belediyesi'ne 2023 Yılı Fizibilite Desteği kapsamında tahsis edilen 300.000 TL (KDV dahil) bütçe ve buna ek olarak Adana Büyükşehir Belediyesi'nin eş finansman katkısı 300.000 TL olmak üzere toplam 600.000TL ile tamamlanmıştır.

Bu kapsamda, proje finansmanında yabancı kaynak (kredi, vs.) kullanılmayacağı ve proje finansmanı için beklenen yatırımın Adana Büyükşehir Belediyesi öz kaynaklarıyla gerçekleştirileceği öngörüsü ile analizler yapılmıştır.

8.2.Finansman İhtiyacı ve Kaynakları

Yatırımın finansman ihtiyaçlarının saptanması ve bu ihtiyacın ne kadarının hangi kaynaklarla finanse edileceğine bu bölümde yer verilir. Yedincibölümde hesaplanmış olan maddi ve maddi olmayan duran varlık kalemlerinden oluşan “Sabit Yatırım Tutarı”na, geleceğe yönelik hesaplanan iç yatırımlarda gerekli fiyat artışları, dış yatırımlarda kur farkları ve varsa yatırım dönemi finansman giderleri de ilave edilerek “Sabit Yatırım Toplamı” bulunur. Bu toplama yatırımın üretime başlayabilmesi için gerekli işletme sermayesi ihtiyacının ilave edilmesi ile “Genel Yatırım Toplamı” bulunur. Yatırım finansman ihtiyacının belirlenmesinden sonra, bu ihtiyacın hangi kaynaklarla finanse edileceğine de bu bölümde yer verilecektir. Finansman ihtiyacı ve bunu finanse edecek olan kaynakların ve değerlendirme sonuçları aşağıda yer alan tablo aracılığıyla ifade edilecektir.

Tablo 8.1.1 Finansman İhtiyacı ve Kaynakları Tablosu (TL)

Yıllar	1.Yıl		TOPLAM
<i>FİNANSMAN İHTİYACI</i>	Dış Kaynak	İç Kaynak	
Sabit Tesis Yatırımı	0	42.056.683,28	42.056.683,28
Finansman Giderleri	0	0	0
Sabit Yatırım Toplamı	0	42.056.683,28	42.056.683,28
İşletme Sermayesi Yatırımı	0	0	0
TOPLAM FİNANSMAN İHTİYACI	0	42.056.683,28	42.056.683,28
<i>FİNANSMAN KAYNAKLARI</i>			
Öz Kaynaklar	0	42.056.683,28	42.056.683,28
Yabancı Kaynaklar	0	0	0
TOPLAM FİNANSMAN KAYNAKLARI	0	42.056.683,28	42.056.683,28

8.3.Finansman Koşulları ve Sermaye Maliyeti

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi'nde kapsamındaki Merkez Park Festival Alanı'na ilişkin uygulama projelerinin Adana Büyükşehir Belediyesi koordinasyonunda hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Adana Büyükşehir Belediyesi'nin, finansal yeterlilikleri itibarıyla gerekli sermaye maliyetini karşılayabileceği öngörülmüş fakat finansal risklerden doğabilecek problemlere karşı projenin farklı kurum/kuruluş hibe ve destekleri ile Adana Büyükşehir Belediyesi eş finansmanında sağlanabileceği de ikinci bir alternatif olarak öngörülmektedir. Bu kapsamda başvurulabilecek kaynaklardan ilkinin Adana Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı bütçesi olması planlanmaktadır. Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının görevleri arasında; kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetlerinin etkin olarak yapılmasını, izlenmesini ve koordinasyonunu sağlamak, bakanlıkların illerde yapacakları her türlü yatırım, yapım, bakım, onarım ve yardım işlerini bu başkanlık aracılığıyla yürütmek bulunmaktadır. Bu kapsamda Adana Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na bağlı ilgili müdürlükler proje kapsamında Adana Büyükşehir Belediyesi'ne destek verebilirler. Projenin hayata geçirilmesi için sermaye maliyetini karşılamak üzere hazırlanan bu fizibilite ile Çukurova Kalkınma Ajansı güncel desteklerine (eğer uygun mali

destek programı çağrısı olursa) ya da güdümlü proje desteğine başvurulması da başka bir finansman kaynağı olarak proje uygulama aşamasında değerlendirilebilir. Projenin uygulanması için öncelikli olarak öz kaynak kullanımı hedeflendiğinden (herhangi bir kredi ya da borçlanma planlanmadığından) sermaye maliyeti bulunmamaktadır.

8.4.Finansman Tablosu ve Finansal Oranlar Analizi

Finansal oranlar, Adana Büyükşehir Belediyesinin mevcut bilanço (2023), net gelir-gider tablosu ve nakit akım tablosu (ya da finansman tablosu) verileri üzerinden hesaplanmıştır. Finansal yeterliliği ve başarıyı ölçmek için; likidite, kaldıraç, faaliyet ve karlılık oranları olmak üzere dört değişik oran grupları ile kuruluşun belli geçmiş döneme ait finansal durum analizi yapılmış, projenin kurumsal ve finansal sürdürülebilirliğine ilişkin veriler elde edilmiştir.

Tablo 8.4.1. 2023 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu³⁹

(TL)						
E1	Açıklama	2023 Bütçe Gelir Tahmini	Tahsilat Tutarı	Red ve İadeler	Net Tahsilat	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
1	Vergi Gelirleri	120.000.000	98.019.666	42.597	97.977.070	82
3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	766.000.000	671.573.604	3.036.159	668.537.445	87
4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	18.000.000	23.251.731	0	23.251.731	129
5	Diğer Gelirler *	9.086.000.000	6.812.969.938	2.776.071	6.810.193.867	75
6	Sermaye Gelirleri	160.000.000	3.955.710	0	3.955.710	2
9	Red ve İadeler (-)	0	0	0	0	0
	Toplam	10.150.000.000	7.609.770.650	5.854.827	7.603.915.823	75

* Diğer Gelirler kapsamında yapılan 6.812.969.938 TL tahsilatın 6.735.777.229 TL'lik kısmı genel bütçe vergi gelirlerinden alınan payları ifade etmektedir.

Bütçe gelirleri tablosunda 2023 yılı için tahmini gelirler ve gerçekleşen tutarlar incelendiğinde toplam gelir tahmini 10.150.000.000 TL, ancak net tahsilat 7.603.915.823 TL olarak gerçekleşmiş. Gerçekleşme oranı %75 olarak tespit edilmiş, buradan belediyenin gelirlerinin tahminlerin altında kaldığını gözlemlenmiştir. Türlerine göre incelendiğinde teşebbüs ve mülkiyet gelirleri %87 ile, diğer gelirler %75, sermaye gelirleri ise %2 ile beklenin altında, alınan bağış ve yardımlar %129 ile beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

Bütçe giderleri tablosunda 2023 mali yılı bütçesi için 8.500.000.000 TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden ödenek olmadığından ödenek toplamı 8.500.000.000 TL'dir. Yıl içerisinde 2.425.000.000 ek ödenek verilmiş olup toplam bütçe ödeneği 10.925.000.000 TL, olmuştur. Yıl içerisinde 9.403.524.670 TL bütçe gideri yapılmış yani bütçenin %86'sı

³⁹ 2023 Yılı Adana Büyükşehir Belediyesi Sayıştay Denetim Raporu, Sayıştay Başkanlığı, 2024.

kullanılmış, 1.521.475.330 ödenek iptal edilmiştir. 2024 yılına devreden ödenek bulunmamaktadır.

Tablo 8.4.2. 2023 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu⁴⁰

(TL)

Açıklama	G. Yıl. Dev.	Bütçe ile Verilen Ödenek	Eklenen Düşülen Ödenek	Ödenek Toplamı	Bütçe Gider	İptal Edilen Ödenek	Ertesi Yıla Devir
Personel Giderleri	0	701.554.226	402.613.267	1.104.167.493	946.101.260	158.066.233	0
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	0	106.578.271	31.691.208	138.269.479	116.475.035	21.794.445	0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0	4.194.806.336	830.653.309	5.025.459.645	4.313.906.830	711.552.815	0
Faiz Giderleri	0	150.000.000	-31.565.000	118.435.000	103.229.248	15.205.752	0
Cari Transferler	0	272.792.000	98.343.497	371.135.497	310.029.059	61.106.438	0
Sermaye Giderleri	0	2.494.966.000	1.292.610.330	3.787.576.330	3.486.198.486	301.377.844	0
Sermaye Transferleri	0	70.470.000	65.555.240	136.025.240	107.053.569	28.971.671	0
Borç Verme	0	5.350.000	20.000.000	25.350.000	20.531.185	4.818.815	0
Yedek Ödenekler	0	503.483.167	-284.901.851	218.581.316	0	218.581.316	0
Toplam	0	8.500.000.000	2.425.000.000	10.925.000.000	9.403.524.670	1.521.475.330	0

Son olarak bilanço verileri incelendiğinde; dönen varlıklar 1.460.811.300,35 TL, duran varlıklar ise 576.882.282,39 TL, kısa vadeli yabancı kaynaklar 4.355.450.155,25 TL, uzun vadeli yabancı kaynaklar 1.074.390.092,14 TL ve öz kaynaklar 572.913.253.447,97 TL olarak görünmektedir. Öz kaynakların yüksek olması olumlu olmakla birlikte kısa vadeli borçların dönen varlıkları aştığını görülmektedir (4.355.450.155,25 TL kısa vadeli borç vs. 1.460.811.300,35 TL dönen varlık). Bu da likidite sorunu olabileceğine işaret etmektedir.

Bu veriler ışığında finansal oranlar analizleri aşağıda sunulmuştur:

Likidite Oranları (Kısa Vadeli Borç Ödeme Kabiliyeti):

- Cari Oran = Dönen Varlıklar / Kısa Vadeli Borçlar
Cari Oran = 1.460.811.300,35 / 4.355.450.155,25 $\approx$ 0,34 (İdeal değer 1,5-2 aralığının altında kaldığından kısa vadeli borç ödeme kapasitesi zayıf)
- Asit-Test Oranı = (Dönen Varlıklar - Stoklar) / Kısa Vadeli Borçlar
Asit-Test= (1.460.811.300,35-756.695.162,01)/4.355.450.155,25 $\approx$ 0,16 (İdeal değer 1 ve üzeri stoklar çıkarıldığında likidite oranı oldukça düşük kalıyor).

⁴⁰ 2023 Yılı Adana Büyükşehir Belediyesi Sayıştay Denetim Raporu, Sayıştay Başkanlığı, 2024.

Kaldıraç (Borçluluk) Oranları (Uzun Vadeli Borç Yükü):

- Borç / Varlık Oranı = Toplam Borç / Toplam Varlık
Borç / Varlık Oranı = 5.429.840.247,39 / 59.284.191.290,04 $\approx$ 0,091 (Borçların varlıklara oranı %9,16'dır. Belediye'nin düşük borçlu ve finansal açıdan sağlam olduğunu göstermektedir)
- Borç / Öz Kaynak Oranı = Toplam Borç / Öz Kaynak
Borç / Öz Kaynak Oranı = 5.429.840.247,39 / 572.913.253.447,97 $\approx$ 0,0095 (Borçların öz kaynağa oranı %0,95 (ideal: ≤ 1). Finansal risk çok düşük.)

Faaliyet Oranları (Varlık Kullanım Etkinliği):

- Alacak Devir Hızı = Toplam Gelir / Ortalama Ticari Alacaklar
Alacak Devir Hızı = 7.603.915.823 / 159.251.421,89 $\approx$ 47,75 (Alacaklar yılda ~48 kez tahsil ediliyor. Tahsilat süreci etkin.)

Karlılık Oranları (Gelir-Gider Dengesi):

- Net Kâr Marjı = Net Açık / Toplam Gelir
Net Kâr Marjı = -1.799.608.847 / 7.603.915.823 $\approx$ -0,236 (Net kâr marjı-%23,67. Gelirler giderleri karşılamıyor.)
- Faaliyet Karlılığı = (Gelir-Gider) / Toplam Gelir
Faaliyet Karlılığı = -1.799.608.847 / 7.603.915.823 $\approx$ -0,236

Bütçe Performans Oranları:

- Gelir / Gider Oranı = Toplam Gelir / Toplam Gider
Gelir / Gider Oranı = 7.603.915.823 / 9.403.524.670 $\approx$ 0,808 (Gelirler giderlerin %80,8'ini karşılıyor.)
- Yatırım / Cari Harcama Oranı = Yatırım Harcamaları / Toplam Harcamalar
Yatırım / Cari Harcama Oranı = 3.486.198.486 / 9.403.524.670 $\approx$ 0,37 (Harcamaların %37'si yatırıma ayrılmış. Makul bir dağılım.)

Bu veriler belediye gibi kâr amacı gütmeyen kuruluşlar bazında değerlendirildiğinde mali tabloların özel sektörden farklı bir yaklaşımla değerlendirilmesi gerekmektedir. Örneğin, belediyelerde karlılık yerine bütçe disiplini veya hizmet performansı ön plandadır. Yine de bu oranlar yatırımın finansal sürdürülebilirliği için fikir vermesi açısından değerlendirilmeye alınmıştır. Bunun yanı sıra belediyenin hissedarı olduğu şirketler, finansal tablolara doğrudan veya dolaylı olarak entegre edilmediği için mevcut oranlar (likidite, karlılık vb.) yalnızca

belediyenin izole finansal durumunu yansıtmaktadır. Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu 8, belediye şirketinin hissedarı olduğu 9 şirket bulunmaktadır. Hissedar olduğu şirketler, belediyenin finansal sağlığını potansiyel olarak iyileştirebilir, ancak bu şirketlerin performansı ve konsolide edilmiş veriler olmadan kesin bir sonuca varmak mümkün değildir. Karlı şirketlerden gelir aktarımı sağlanırsa likidite ve karlılık oranları olumlu etkilenebilir.

9. TİCARİ/FİNANSAL ANALİZ

Projenin ticari karlılığının değerlendirildiği finansal analiz sırasında projenin finansal nakit akım tablosu üzerinden;

- Yatırımın geri dönüş süresi,
- Net bugünkü değer (NBD),
- İç karlılık oranı (IRR),
- Fayda/maliyet oranı

Kriterleri kullanılarak değerlendirmeler yapılmış, projenin nakit akım tabloları hazırlanmıştır.

9.1.Ticari Analiz ile İlgili Temel Varsayımlar

Finansal Analiz Nakit Akım Tablosu ile İlgili Varsayımlar:

- Projenin ekonomik ömrü 20 yıl öngörülmüştür.
- Giderler ve yatırımlar KDV hariç fiyatlardır.
- Vergi ve stopajlar kazancın %20si olarak alınmıştır.
- Amortisman hesaplanmasında normal amortisman yöntemi kullanılmıştır. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan Amortisman Tabi İktisadi Kıymetler Listesine göre yapılan amortisman hesaplamaları yapılmış ve amortisman tutarı 8.411.327,656 TL olarak tespit edilmiştir.
- İşletme gelir ve giderleri daha önce yapılan varsayımlar çerçevesinde hesaplanmıştır.
- Enflasyon %10 olarak hesaplanmıştır.

İskonto Oranı

Nakit akımlarının indirgenmesinde kullanılan iskonto oranı için Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası mevduat faiz oranları verilerinden faydalanılmaktadır.⁴¹ Merkez Bankası verileri göz önünde bulundurularak yatırım analizlerinde 2022 yılı Aralık verilerinden faydalanılmıştır. Hesaplarda kullanılan iskonto oranı yukarıda anlatıldığı şekilde %12,57 olarak alınmıştır.

Ekonomik Ömür

Amortisman tabi kıymetlerin değerleri ve amortisman oranları ile piyasa koşulları göz önüne alınarak yapılan değerlendirmelerde yatırımın ekonomik ömrü 20 yıl olarak belirlenmiştir.

Yenileme Yatırımları

Tesislerde kullanılan araçların eskimesi ya da üretimdeki verimliliğin azalması üzerine faaliyetlerin etkin olarak devam ettirilebilmesi için gerekli olması muhtemel ara dönem yatırımları kiracı işletmecinin tasarrufunda olup bu proje kapsamında değerlendirilmeyecektir.

Amortisman Hesabı

Amortisman hesaplanmasında normal amortisman yöntemi kullanılmıştır. Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan Amortisman Tabi İktisadi Kıymetler Listesine⁴² göre yapılan amortisman hesaplamaları yapılmış ve amortisman tutarı 8.411.327,66 TL olarak tespit edilmiştir (Tablo 9.2).

Tablo 9.1.1 Amortisman Hesaplamaları

AMORTİSMANA TABİ KİYMETLER	DEĞERİ (TL)	AMORTİSMAN ORANI (%)	AMORTİSMAN TUTARI (TL)
Bina-İnşaat	40.223.804,39	20,00%	8.044.760,87
Makine-Teçhizat	0	10,00%	0
Diğer	1.832.878,89	20,00%	366.575,77
TOPLAM	42.056.683,28	-	8.411.327,66

⁴¹ TCMB, 2022. URL: <https://evds2.tcmb.gov.tr/index.php?evds/portlet/C0V7OdyCFcM%3D/tr>

⁴² GİB, 2025. URL: https://www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/Yararli_Bilgiler/amortisman_oranlari.htm

9.2.Ticari Faydalar ve Maliyetler

İşletme döneminde ortaya çıkacak gelir ve giderlerin belirtileceği bu bölümde analizler projenin işletme mantığının yatırımlar sonrası kiraya verme yöntemi ile olması temelinde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda malzeme alımları, personel harcamaları, idari harcamalar, bakım-onarım giderleri, elektrik, su vb. ödemeleri gibi giderler işletme döneminde projeye konu olan yapılar müstecirlere kiralanacağından kiracı/kiracılar tarafından karşılanacaktır.

Proje kapsamında yatırımcı kuruluş tarafından elde edilecek olan tek gelir kalemi işletmeye verilecek olan yapı/alanların kira bedelleridir. İşletme döneminde kiralanabilir alanların metrekaresi ve birim fiyatları ile ilgili hesaplamalar ve işletme dönemi kira gelir tablosu aşağıda verilmiştir.

Tablo 9.2.1 Kira Gelir Tablosu (Maksimum-Minimum)

FESTİVAL ALANI	Adet	Stant Kira Bedeli	Yıllık Gelir (%100)	Yıllık Gelir (%20)
55 Adet Stant-Belediyenin Kiralama	55	40.000,00	2.200.000,00	440.000,00
95 Adet Stant-Organizasyonu	95	12.000,00	1.140.000,00	228.000,00
1 Sen 4 Etkinlik		X 4	X 4	X 4
Toplam			13.360.000,00	2.672.000,00

Tablo 9.2.2 İşletme Gelir ve Giderleri Tablosu (TL)

Yıllar	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl	7. Yıl	8. Yıl	9. Yıl	10. Yıl
Kapasite Kullanım Oranı	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%
1.İşletme Gelirleri	13.360.000,00	14.696.000,00	16.165.600,00	17.782.160,00	19.560.376,00	21.516.413,60	23.668.054,96	26.034.860,46	28.638.346,51	31.502.181,16
2.İşletme Giderleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.Amortisman	8.411.327,66	8.411.327,66	8.411.327,66	8.411.327,66	8.411.327,66	-	-	-	-	-
4.Finansman Giderleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.Satış Giderleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.Brüt Kar (1-2-3-4-5)	4.948.672,34	6.284.672,34	7.754.272,34	9.370.832,34	11.149.048,34	21.516.413,60	23.668.054,96	26.034.860,46	28.638.346,51	31.502.181,16
7.Matrahattan İndirilecekler	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.Vergi Matrahı (6-7)	4.948.672,34	6.284.672,34	7.754.272,34	9.370.832,34	11.149.048,34	21.516.413,60	23.668.054,96	26.034.860,46	28.638.346,51	31.502.181,16
9.Vergi ve Stopajlar	1.088.707,92	1.382.627,92	1.705.939,91	2.061.583,11	2.452.790,63	4.733.610,99	5.206.972,09	5.727.669,30	6.300.436,23	6.930.479,86
10.Net Kar (6-9)	3.859.964,43	4.902.044,43	6.048.332,43	7.309.249,23	8.696.257,71	16.782.802,61	18.461.082,87	20.307.191,16	22.337.910,28	24.571.701,30
11.Temettüleri (Dağıtılacak Karlar)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12.Kullanılabilir Kar (10-11)	12.271.292,08	13.313.372,08	14.459.660,09	15.720.576,89	17.107.585,37	16.782.802,61	18.461.082,87	20.307.191,16	22.337.910,28	24.571.701,30

Ticari Nakit Akış Tablosu

Ticari nakit akış tablosu, tesisin işletmeye geçmesinden itibaren yıllar itibariyle nakit giriş ve çıkışlarının karşılaştırıldığı tablodur. Nakit farkı (nakit akımı) olarak da nakit girişleri ile nakit çıkışları arasındaki fark hesaplanacaktır. Bu proje için ticari nakit akışına yönelik hesaplamalar Tablo 9.2.3 'de sunulmuştur.

Tablo 9.2.3. Ticari Nakit Akış Tablosu (I)

Yıllar	1.Yıl	2.Yıl	3.Yıl	4.Yıl	5.Yıl
A.Nakit Girişleri	13.360.000,00	14.696.000,00	16.165.600,00	17.782.160,00	19.560.376,00
-İşletme Gelirleri	13.360.000,00	14.696.000,00	16.165.600,00	17.782.160,00	19.560.376,00
-Diğer Nakit Girişleri	-	-	-	-	-
B.Nakit Çıkışları	1.088.707,92	1.382.627,92	1.705.939,91	2.061.583,11	2.452.790,63
-İşletme Dönemi Yatırım Harcamaları	-	-	-	-	-
-İşletme Giderleri	-	-	-	-	-
-Borç Anapara Geri Ödemeleri	-	-	-	-	-
-Vergi ve Stopaj	1.088.707,92	1.382.627,92	1.705.939,91	2.061.583,11	2.452.790,63
-Dağıtılan Kar Payları					
Nakit Farkı-Nakit Akımı (A-B)	12.271.292,08	13.313.372,08	14.459.660,09	15.720.576,89	17.107.585,37
Yıllar	6.Yıl	7.Yıl	8.Yıl	9.Yıl	10.Yıl
A.Nakit Girişleri	21.516.413,60	23.668.054,96	26.034.860,46	28.638.346,51	31.502.181,16
-İşletme Gelirleri	21.516.413,60	23.668.054,96	26.034.860,46	28.638.346,51	31.502.181,16
-Diğer Nakit Girişleri	-	-	-	-	-
B.Nakit Çıkışları	4.733.610,99	5.206.972,09	5.727.669,30	6.300.436,23	6.930.479,86
-İşletme Dönemi Yatırım Harcamaları	-	-	-	-	-
-İşletme Giderleri	-	-	-	-	-
-Borç Anapara Geri Ödemeleri	-	-	-	-	-
-Vergi ve Stopaj	4.733.610,99	5.206.972,09	5.727.669,30	6.300.436,23	6.930.479,86
-Dağıtılan Kar Payları					
Nakit Farkı-Nakit Akımı (A-B)	16.782.802,61	18.461.082,87	20.307.191,16	22.337.910,28	24.571.701,30
Kümülatif Toplam					133.276.491,44 TL

Net Bugünkü Değer

Yatırımın ekonomik ömrü boyunca sağladığı getirinin bugünkü değerinden yatırım giderlerinin bugünkü değerinin düşülmesi ile elde edilen farkı ifade eder. Yani net bugünkü değer; yatırımın nakit girişlerinin bugünkü değeri ile nakit çıkışlarının bugünkü değeri arasındaki farka eşittir.

NBD = Nakit girişlerinin bugünkü değeri – Nakit çıkışlarının bugünkü değeri Bugünkü değer, sermaye maliyetini gösteren belli bir iskonto üzerinden hesaplanır.

NBD pozitif ise yapılması düşünülen yatırım karlı demektir, yani yatırımın sağlayacağı getirinin yatırım için katlanılan sermaye maliyetinden yüksek olduğu anlaşılır.

NBD = Net bugünkü değer

NNA = 0, 1, 2, ..., n yılındaki net nakit akımı

IO = indirgeme oranı

$$NPV = \sum_{n=1}^N \frac{NCF_n}{(1 + r)^n}$$

Projede net bugünkü değer %12,57 indirgeme oranı ile hesaplanmıştır. Projenin ekonomik ömrü ise 20 yıldır. Projenin ticari olarak uygun kabul edilebilmesi için net bugünkü değerın sıfırdan büyük olması gerekmektedir. Yatırımın Finansal Net Bugünkü Değeri Tablo 9.2.3’de görüldüğü üzere **(FNPV) 62.703.768,00 TL** olarak bulunmuştur. Pozitif NBD, projenin bugünkü değerinin yatırım maliyetini aştığını ve ekonomik olarak uygulanabilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Tablo 9.2.4. Net Bugünkü Değer Tablosu

Yıllar	Sabit Yatırım Tutarı	İşletme Sermayesi Yatırımı	Yıllık Gelir	Vergi Öncesi Kar	Amortisman	Vergi ve Fon Kesintileri	Net Nakit Akımı	İskonto Oranı	İskonto Edilmiş Net Nakit Akımı
0	42.056.683,28								
1		42.056.683,28	13.360.000,00	13.360.000,00	8.411.336,66	1.088.707,92	12.271.292,08	12,57%	
2		-	14.696.000,00	14.696.000,00	8.411.336,66	1.382.627,92	13.313.372,08	12,57%	
3		-	16.165.600,00	16.165.600,00	8.411.336,66	1.705.939,91	14.459.660,09	12,57%	
4		-	17.782.160,00	17.782.160,00	8.411.336,66	2.061.583,11	15.720.576,89	12,57%	
5		-	19.560.376,00	19.560.376,00	8.411.336,66	2.452.790,63	17.107.585,37	12,57%	
6		-	21.516.413,60	21.516.413,60		4.733.610,99	16.782.802,61	12,57%	
7		-	26.034.860,46	26.034.860,46		5.206.972,09	20.827.888,37	12,57%	
8		-	26.034.860,46	26.034.860,46		5.727.669,30	20.307.191,16	12,57%	
9		-	28.638.346,51	28.638.346,51		6.300.436,23	22.337.910,28	12,57%	
10		-	31.502.181,16	31.502.181,16		6.930.479,86	24.571.701,30	12,57%	
TOPLAM								NBD	₺62.703.768,00

İç Karlılık Oranı

Projenin ekonomik ömrü boyunca sağlayacağı net nakit girişlerinin bugünkü değerini yatırım harcamalarının bugünkü değerine eşitleyen iskonto oranıdır. Yapılan mali analiz sonucunda projenin Mali İç Karlılık Oranı %24,85 olarak bulunmuştur (Tablo 9.2.4). Bu oran, projenin kullanılan iskonto oranından (%12,57) önemli ölçüde yüksektir. Bu, yatırımın verimliliğinin yüksek olduğunu gösterir. IKO'nun iskonto oranını aşması, projenin finansal açıdan kabul edilebilir ve yatırımcıya cazip bir getiri sağladığını gösterir. Yüksek IKO, projenin riskine kıyasla yüksek kârlılık potansiyeli olduğunu ifade eder.

Tablo 9.2.5. İç Karlılık Oranı Tablosu

Yıllar	Sabit Yatırım Tutarı	İşletme Sermayesi Yatırımı	Yıllık Gelir	Vergi Öncesi Kar	Amortisman	Vergi ve Fon Kesintileri	Net Nakit Akımı	İskonto Oranı	İskonto Edilmiş Net Nakit Akımı
0	42.056.683,28								
1		42.056.683,28	13.360.000,00	14.696.000,00	8.411.336,66	1.088.707,92	12.271.292,08	12,57%	
2		-	14.696.000,00	14.696.000,00	8.411.336,66	1.382.627,92	13.313.372,08	12,57%	
3		-	16.165.600,00	16.165.600,00	8.411.336,66	1.705.939,91	14.459.660,09	12,57%	
4		-	17.782.160,00	17.782.160,00	8.411.336,66	2.061.583,11	15.720.576,89	12,57%	
5		-	19.560.376,00	19.560.376,00	8.411.336,66	2.452.790,63	17.107.585,37	12,57%	
6		-	21.516.413,60	21.516.413,60	-	4.733.610,99	16.782.802,61	12,57%	
7		-	26.034.860,46	26.034.860,46	-	5.206.972,09	20.827.888,37	12,57%	
8		-	26.034.860,46	26.034.860,46	-	5.727.669,30	20.307.191,16	12,57%	
9		-	28.638.346,51	28.638.346,51	-	6.300.436,23	22.337.910,28	12,57%	
10		-	31.502.181,16	31.502.181,16	-	6.930.479,86	24.571.701,30	12,57%	
TOPLAM								NBD	₺62.703.768,00
İç Karlılık Oranı		24,85%							
fayda/maliyet		2,49							

Geri Ödeme Süresi

Toplam yatırım harcamasının net nakit akışlarıyla ödenebileceği süredir. Nakit akışı tablolarına bakıldığında yatırım geri dönüş süresi 5 yıl olarak hesaplanmaktadır. Proje temelde kamu yararına bir yatırım olduğundan ve proje sonrasında kamu kurum ve kuruluşlarının elde edeceği ticari kazançtan çok projenin sosyal, toplumsal ve kültürel boyutları önemli olduğundan geri dönüş süresinin uzun olması olumsuz değerlendirilmemelidir.

Fayda/Maliyet Oranı

Fayda / maliyet oranı, projenin yarattığı indirgenmiş faydaların maliyetlere bölünmesiyle elde edilmekte olup, bu oranın birin üstünde olması beklenmektedir. Yapılan değerlendirmede 20 yıllık ömrü için projenin mali Net Yarar/Maliyet Oranı (FNB/C)'nın 2,49 olarak hesaplanmıştır. Buradan anlaşılabacağı üzere proje, her 1 TL'lik maliyete karşılık 2,49 TL fayda sağlamaktadır.

Genel Değerlendirme

- IRR (IKO), NBD ve Fayda/Maliyet Oranı projenin finansal açıdan çok güçlü olduğunu desteklemektedir.
- Geri ödeme süresi kısa vadeli (5 yıl), nakit akımları istikrarlı ve artış eğilimindedir.
- Riskler: Gelirlerin büyük ölçüde stant kiralarına bağlı olması ve giderlerin 3. yıldan itibaren %10 artması dikkate alınmalıdır. Ancak yüksek kâr marjlarının bu riskleri dengelemesi beklenmektedir.
- Sonuç: Proje, yüksek iç karlılık, kısa geri ödeme süresi ve pozitif nakit akımı nedeniyle yatırımcılar için cazip bir fırsat sunmaktadır.

10. RİSK ANALİZİ

Projede başarısızlığa yol açabilecek temel riskler ve bunların proje üzerinde oluşturacağı muhtemel etkilere bu bölümde yer verilecektir.

10.1. Duyarlılık Analizi

Yatırım projelerinde, gelecekte sağlanacak olan nakit akışları; proje gelir ve giderleri, harcamalar, indirgenme oranları gibi değişkenlerin tahmini olan değerleri baz alınarak yatırım değerlendirmeleri yapılmaktadır. Proje yatırım analizindeki bu değişkenlerin belirlenmesi tahmine dayalı modellemelerle yapılmaktadır ve sosyo-ekonomik dengelerin zamanla nasıl değişeceği her zaman için öngörülememektedir. Geleceğe yönelik belirsizlikleri en iyi tek bir tahmin yerine, yatırımın değişkenleri ve sonuçları belli bir değişim aralığı içerisinde tahmin edilir. Bu duruma da risk adı verilmektedir. Yatırım projelerinin hepsi birbirinden farklı olduğundan dolayı farklı riskler barındırmaktadır. Bir yatırım projesinin riskleri, ileride elde edeceği muhtemel getirilerindeki olabilecek değişiklikler olarak tanımlanmaktadır. Birçok faktör sermaye yatırımlarındaki riski etkilemektedir. Ekonominin ülke içerisinde ve dışında genel durumu, yatırımlarla ilgili devlet politikaları ve destekleri, rekabet, teknolojik gelişmeler, üretim stratejileri, tüketici alışkanlıkları ve tercihleri, iş gücü hareketleri ve günümüzde dünya genelinde yaşanmakta olan pandemi dönemindeki gibi mücbir sebepler geleceği tahmin etmeyi zorlaştırmaktadır. Yatırım projelerinde geleceğe dönük olan verilerin hepsi matematiksel ve iktisadi vb. disiplinlerdeki yöntemler ile belirlenseler de tahmine dayanmaktadır. Veri tahmininde her zaman olasılık yani belirsizlik, belirsizlikte ise her zaman risk vardır. Belirsizliklerin artmasıyla birlikte risk de çoğalmaktadır. Yatırım analizlerinde böylesi durumlarda belirsizliklere karşı yatırım projesinin duyarlılığını ortaya koymak gerekmektedir. Belirsizlik nedeniyle yapılabilecek hatalardan kaçınılması için duyarlılık analizlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Duyarlılık analizi ile birlikte yatırımdaki belirsizlik kaynaklarının proje çıktıları üzerinde en çok etki yaratacağını belirlemek amacıyla kullanılan bir risk yani tahminlerin değişkenliğinin analiz tekniğidir. Projedeki belirsiz bir unsurun diğer belirsiz unsurlar sabit tutulduğunda durumu ne şekilde etkilendiği incelenmesi yöntemiyle en tahmin edilemez değişkenlerin yatırımın gelecekteki muhtemel getirilerindeki olabilecek değişiklikler üzerindeki etkisinin tespit ve değerlendirilmesini sağlar. Duyarlılık analizi, yatırım projesinin net bugünkü değerini oluşturulan temel değişkenlerdeki değişikliklere bağlı olarak, net bugünkü değerin ne derece değiştiğini ölçmeye yarayan bir risk analiz tekniği olarak kabul edilebilir.

En yalın anlaşılır şekilde ifade edilmesi gerekirse, duyarlılık analizi, bir yatırım projesi ile ilgili değişkenlerin değişebilirliğini belirlemede kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntem proje verimliliğindeki potansiyel riskin belirlenmesi ve tahmin edilmesinde kullanılan bir teknik olup; risk değerini bulmaktan çok yatırım analizinde tahmin edilerek belirlenmiş olan girdi değişkenlerinin net bugünkü değer üzerindeki etkilerinin belirlenmesinde kullanılmaktadır.

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi yatırım analizinde, duyarlılık analizi; birim satış fiyatı, satış miktarı, ana girdi maliyetleri, projenin süresi, indirgeme oranı gibi herhangi bir değişkende meydana gelebilecek olası değişmelerin irdelenmesiyle projenin bu değişkenlerden lineer olarak etkilendiği görülmektedir.

Duyarlılık analizi ile birlikte bu yatırım projesi değerlendirilmesinde; yatırım giderleri ve gelirleri olmak üzere iki kritik değişkenin belirleyici olduğu görülmektedir. Bu nedenle, 2 farklı senaryoda duyarlılık analizi yapılmıştır. 1. Senaryoda yatırım giderleri projede öngörülenden %10 daha yüksek hesaplanmıştır. 2. Senaryoda ise gelirlerin projede öngörülenden %10 daha düşük olacağı varsayılmıştır. Senaryoların sonuçları proje değerlerinden net bugünkü değer ve fayda/maliyet oranı bazında kıyaslamalı olarak aşağıda tablo halinde özetlenmiştir.

Tablo 10.1. Duyarlılık Analizi

	Projede Öngörülen Durum	Senaryo 1: Gider (+%10)	Senaryo 2: Gelir (-%10)
Net Bugünkü Değer	62.703.768	56.433.391	56.433.391
Fayda/Maliyet Oranı	2.49	2.26	2.24

- Senaryo 1 (Gider +%10): Maliyetlerin %10 artması, Net Bugünkü Değer (NBD) üzerinde yaklaşık %10 azalma etkisi yaratmış ve F/M Oranı, maliyet artışına bağlı olarak 2.49'dan 2.26'ya düşmüştür.
- Senaryo 2 (Gelir -%10): Gelirlerin %10 azalması, NBD'yi benzer şekilde %10 düşürerek 56.433.391 TL'ye çekmiş; F/M Oranı ise gelir kaybı nedeniyle 2.24'e gerilemiştir.

Her iki senaryoda da projenin finansal performansı olumsuz etkilenmekle birlikte, **gelir** düşüşünün F/M Oranı üzerinde daha belirgin bir baskı oluşturduğu gözlemlenmektedir. Bu sonuçlar, projenin gelir ve gider değişkenlerine karşı dengeli bir risk yönetimi gerektirdiğini ortaya koymaktadır.

10.2. Proje ile İlgili Riskler ve Etkiler

Proje ile ilgili riskler; çevresel riskler, proje uygulama süreçlerindeki riskler, proje uygulama sonrası riskler olmak üzere üç ana grupta incelenmiştir. Projenin uygulaması ve başarısı bu risklerin bilinmesi ve bunlara karşı önlem alınmasına bağlıdır. Riskler genelde ekonomik, yönetsel, mali, finansal, yasal ve faktörlere bağlıdır.

Çevresel (Dışsal) Riskler:

Çevresel risklerin başında Adana'nın iklimsel koşullarının yapı malzemeleri üzerindeki olumsuz etkisi gelmektedir. Adana'nın iklimsel koşulları nedeniyle alandaki yapılarda ve ünitelerde kullanılan yapı malzemelerinde neme bağlı olarak bozulmalara maruz kalmalar meydana gelebilir böyle bir durum proje kapsamındaki inşaat ve imalatların ekonomik ömürlerinin kısalması riskini doğuracaktır.

Proje alanı Seyhan Nehri kenarında yer aldığından, iklim değişikliği nedeni ile oluşabilecek ani yağışlar veya nehir debisindeki artışlar sebebiyle nehrin taşkın riskinin bulunmasından dolayı inşa edilecek olan altyapıların böyle bir durumda zarar görmesi söz konusu olabilir.

Başka bir dışsal risk olan doğal afetler kapsamında değerlendirildiğinde Adana'nın 1. derece deprem bölgesi özelliği göstermesi ve zemin türünün alüvyon olması, burada gerçekleştirilecek olan proje kapsamındaki inşaatları etkileyecek bir risk faktörüdür. Bu aynı zamanda proje uygulama sonrasında da etki edebilecek bir risk faktörü olup, doğal afetler nedeniyle gerçekleştirilecek olan etkinlikler ve festivallerin iptal olması ve alanın geçici süre kullanılmaması riskini doğurabilir.

Festival alanı gibi yoğun kullanım kapasitesine sahip mekanlarda bir diğer çevresel risk ise yangındır. Özellikle geniş katılımlı festivallerde yeme-içme birimleri, elektrik şaftları gibi alanlarda yüksek yangın riski bulunmaktadır.

Bunlara ek olarak festival dönemlerinde etkinliklerinden kaynaklanan atıklar (plastik, gıda artıkları) nehir ve parkta kirlilik yaratabilir.

Proje Uygulama Süreçlerindeki Riskler:

Proje kapsamında elektrik ve mekanik altyapı, amfiteyatro gibi kalıcı yapıların inşası, öngörülemeyen teknik zorluklar nedeniyle bütçe aşımına yol açabilir. Özellikle zemin sağlamlaştırma çalışmaları, alüvyal bir nehir yatağına yakın olan proje alanının jeolojik koşulları (yüksek su tablası veya gevşek zemin yapısı) göz önüne alındığında ek maliyetler gerektirebilir. Ayrıca, enflasyon ve döviz kuru dalgalanmaları gibi makroekonomik faktörler,

ithal malzemelerin (elektrik panoları, mekanik ekipman) maliyetini yükselterek finansal planlamada sapmalara neden olabilir. Proje içerisinde tanımlanan kalemlerde kullanılacak olan malzeme ve yöntemlerin özel bilgi ve uygulama deneyimi gerektirmesinden kaynaklı ihtiyaç duyulan mal ve hizmetlerin istenilen niteliklerdeki tedariklerine ilişkin risklerle karşılaşılabilir. Bu riskler tedarik edilecek malzemenin, uygulama yapacak nitelikli usta ve işçilerin, yüklenici firmanın bulunamaması ya da proje bütçesinin üstünde ücretler talep etmesi şeklinde gerçekleşebilir.

Projenin uygulanması birden fazla kurumun denetim ve izni ile gerçekleştirilecek olduğundan uygulama aşamasında kurumlar arası yazışmaların takibi, proje süreçlerinin denetimi, koordinasyonun sağlanması gibi konularda paydaşların proje ile ilgisi oldukça önemlidir. Bu aşamada paydaşların ilgisizliği, yöneticilerin değişmesi, personel sayısının yetersizliği gibi riskler bulunmaktadır.

Kalıcı stantlar ve kent mobilyaları gibi özel üretim gerektiren unsurların tedarikinde yaşanabilecek aksaklıklar, proje takvimini olumsuz etkileyebilir. Küresel tedarik zincirindeki kesintiler (ham madde kıtlığı veya lojistik darboğazları), malzeme teslim sürelerini uzatabilir.

Gerçekleştirilecek uygulamalardan özellikle altyapının kurgulanması sırasında Merkez Park'ta oldukça geniş bir alanın kazılacak olması, inşaat sırasında yeşil alanların tahribi, yerel flora ve fauna üzerinde olumsuz etkilere yol açabilir. Altyapıların inşası sırasında parkın doğal dokusunun zarar görme riski bulunmaktadır.

Bunlara ek olarak proje uygulama süreçlerinde iş güvenliği kaynaklı riskler oluşabilir. Yoğun inşaat faaliyetleri sırasında, özellikle nehir kenarı gibi dinamik bir ortamda çalışan işçiler için ciddi güvenlik riskleri mevcuttur. Proje uygulama süreçlerinde personel yetersizliğinden kaynaklı kalite kontrol eksikliği de yaşanabilir. Mekanik altyapı ve amfiteatro gibi yapılarda düşük kaliteli malzeme kullanımı, uzun vadede yapısal çatlaklar, elektrik arızaları veya erken paslanma gibi sorunlara yol açabilir. Örneğin, korozyona dayanıksız çelik profillerin kullanılması, nehir kenarının nemli ortamında hızlı bozulmaya neden olabilir. Kalite kontrol süreçlerinin yetersizliği (test raporlarının eksikliği veya denetim mekanizmalarının zayıflığı), bu riski daha da artırır.

Proje Uygulama Sonrası (İşletme Dönemi) Riskler:

Proje uygulama sonrası riskler operasyonel, finansal, sosyal ve çevresel anlamda değerlendirilebilir. Festival alanının operasyonel faaliyetleri, özellikle elektrik altyapısı ve güvenlik sistemlerinin enerji tüketimi, proje bütçesini aşan maliyetlere neden olabilir. Örneğin,

yüksek kapasiteli aydınlatma sistemleri ve 7/24 aktif güvenlik kameraları, enerji talebini artırarak elektrik faturalarında öngörülemeyen artışlara yol açabilir. Bu durum, enerji verimliliği düşük teknolojilerin kullanımı veya şebeke altyapısının yetersizliğiyle daha da kritik hale gelebilir. Bir diğer uygulama sonrası operasyonel risk de proje kapsamında inşa edilen alt ve üst yapılara ilişkin bakım-onarım takiplerinin düzenli yapılmaması olabilir. Seyir terasları, kalıcı stantlar ve kent mobilyaları gibi yapısal unsurların yoğun kullanımı, aşınma ve yıpranma hızını artırabilir. Özellikle açık hava koşullarına maruz kalan malzemelerde (ahşap, metal) nem, UV ışınları ve mekanik stres nedeniyle bozulmalar gözlemlenebilir. Bu durum, periyodik bakım ve onarım gereksinimini kaçınılmaz kılmaktadır. Güvenlik ve kapasite yönetimi de uygulama sonrası dikkate alınması gereken operasyonel risklerdendir. Büyük ölçekli festivallerde kalabalık yönetim sistemlerinin eksikliği, izdiham ve yaralanma riskini artırabilir. Ayrıca, güvenlik personelinin eğitim eksikliği veya teknolojik altyapının (acil anons sistemleri, güvenlik kameraları vb.) yetersizliği, operasyonel riskleri tetikleyebilir.

Finansal ve sosyal riskler de proje uygulama sonrası ortaya çıkabilecek risklerin başında gelmektedir. Yatırımın geri dönüşü bağlamında değerlendirildiğinde, Festival alanının yılda sadece belirli dönemlerde (festival sezonu) kullanılması, gelir akışının düzensiz olmasına ve yatırımın geri dönüş süresinin uzamasına neden olabilir. Örneğin, yıllık 1-2 büyük etkinlik dışında alanın atıl kalması, işletme maliyetlerini karşılamakta yetersiz kalabilir. Sosyal riskler ise yerel halkın projeye karşı memnuniyetsizliği ile oluşabilir. Projenin sosyal kabulü, trafik yoğunluğu, park alanı eksikliği ve gürültü kirliliği gibi faktörlere bağlıdır. Özellikle yerleşim bölgelerine yakın konumlanan festival alanları, gece geç saatlere kadar süren etkinlikler nedeniyle huzursuzluk yaratabilir. Bu durum, yerel halkın itirazlarına yol açabilir.

10.3. Temel Risklerle İlgili Risk Azaltma Tedbirleri

Tanımlanan risklerin olasılıklarını azaltmak, iyileştirmek ve olumlu durumlara çevirmek amacıyla risk azaltma tedbirleri; çevresel riskler, proje uygulama süreçlerindeki riskler, proje uygulama sonrası riskler olmak üzere üç ana başlıkta açıklanmıştır.

Çevresel (Dışsal) Risklere Yönelik Azaltma Tedbirleri

- Adana'nın yapı malzemeleri ve kimyasalları üzerinde olumsuz etki eden yüksek nemli iklimine dirençli malzeme seçimi yaparak inşaat ve imalatların ekonomik ömürlerini uzatmak (Bu kapsamda projede kullanılan malzemelerde genellikle cam elyaf takviyeli plastik CTP gibi kompozit malzemeler tercih edilmiştir.)

- İklim değışikliğı nedeni ile oluşabilecek ani yağışlar veya nehir debisindeki artışlar sebebiyle nehrin taşkın riskine karşı inşa edilecek altyapıları korumak amacıyla alana drenaj sistemi inşa edilecek ve su tahliyesi sağlanacaktır. Bunun yanı sıra planlama aşamasında tüm üst ve alt yapılar nehre belirli bir mesafede inşa edilmiş, kıyı kenar çizgisi ve taşkın kotu dikkate alınmıştır.
- Yangın riskine karşı projede yangın söndürme sistemleri tanımlanmış, vaziyet ve yerleşim planları çalışılırken acil çıkış ve tahliye yolları düşünülmüştür. Ek olarak yeme-içme birimleri, elektrik şaftları gibi alanlar kullanılacak elektrik kapasitesine uygun seçilip korunaklı bir yapıda tasarlanmıştır.

Proje Uygulama Süreçlerindeki Risklere Yönelik Azaltma Tedbirleri

- Proje kapsamındaki imalat ve inşaatlarda uygulama süresince finansal planlamada sapmalar olması riskini minimize etmek için esnek bir bütçe modeli benimsenip finansal tamponlar oluşturulabilir, etaplama yapılarak proje uygulama maliyetlerinin yükü zamana yayılarak yerli tedarikçilerle uzun vadeli anlaşmalar yapılabilir.
- Proje kapsamında ihtiyaç duyulan mal ve hizmetlerin istenilen niteliklerdeki tedariklerine ilişkin risklere karşı alternatif tedarikçilerin listesi çıkarılıp kritik malzemeler için stok yönetimi planlaması gerçekleştirilebilir. İhtiyaç duyulan spesifik mal ve hizmeti karşılayacak nitelikteki firmalara ulaşmada proje paydaşlarından geçmiş işlerde birlikte çalıştıkları firmalara ulaşım sağlanması konusunda destek alınabilir.
- Projenin uygulanması birden fazla kurumun denetim ve izni ile gerçekleştirilecek olduğundan uygulama aşamasında kurumlar arası koordinasyonun kurulamaması riskine karşı sorumluluk matrisi hazırlanarak proje ekibi ilgili kurum ve kuruluşlarla düzenli paydaş toplantıları gerçekleştirebilir.
- Gerçekleştirilecek inşaatlar sırasında parktaki yeşil alanların tahribini riskini minimize etmek için modüler inşaat sistemleri önerilmiştir. Bunun yanı sıra etaplama yöntemi ile ilerlenmesi de alan genelinde oluşacak çevresel baskıyı azaltacaktır. Uygulama sonrası tahrip olan alanlara ilişkin rehabilitasyon planları hazırlanarak doğal dokunun onarımı çalışılabilir. Her durumda proje kapsamında bu risk değerlendirilmiş olup alandaki doğal dokuya en az müdahale ile öneriler getirilmiştir.
- İş güvenliği kaynaklı oluşabilecek riskleri azaltmak için, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) protokolleri uygulanmalı, düzenli saha denetimleri yapılmalı ve acil durum eylem planları oluşturulmalıdır.

Proje Uygulama Sonrasındaki Risklere Yönelik Azaltma Tedbirleri

- Festival alanının operasyonel faaliyetlerinden kaynaklı yüksek işletme maliyetleri oluşma riskine karşı enerji maliyetlerini minimize etmek için LED aydınlatma sistemleri, yenilenebilir enerji kaynakları ve akıllı enerji yönetim yazılımlarının entegrasyonu önerilebilir. Ek olarak enerji tüketiminin gerçek zamanlı izlenmesi, anormal kullanım durumlarının erken tespitine olanak sağlayabilir.
- Proje kapsamında inşa edilecek uygulamaların bakım onarımlarının takip edilmemesi riskine karşı bakım onarım maliyetlerini azaltmak ve uygulamaların dayanımını artırmak için uzun ömürlü ve düşük bakım gerektiren malzemelerin (CTP, kompozit ahşap, paslanmaz çelik) hazırlanan projelerde tercih edilmiştir.
- Festivaller sırasında oluşabilecek güvenlik risklerini azaltmak için projede güvenlik kulüpleri artırılmış ve alan sınırlayıcı elemanlar önerilmiştir. Bunlara ek olarak alandaki güvenlik kameralarının sayısı arttırılıp, acil çıkış ve tahliye kapasiteleri optimize edilerek, dinamik kalabalık simülasyon yazılımları ve entegre güvenlik protokolleri geliştirilebilir.
- Festivallerin belirli dönemlerde gerçekleşmesine bağlı olarak yatırımın geri dönüşünün uzaması riskini hafifletmek için, çok amaçlı kullanım stratejileri benimsenmiştir. Alanın festival dışı zamanlarda da kullanım senaryoları düşünülerek açık hava etkinliklerinde kullanımına yönelik tasarımlar geliştirilmiştir. Bu kapsamda hem sosyal kullanımlara imkân tanıyan hem de alternatif gelir modelleri ile (amfiteyatronun farklı etkinliklerde kiralanması, stantların kermeslerde kullanımı vb.) festival dışı zamanlarda da gelir elde edilmesini sağlayan bir yapı oluşturulması hedeflenmiştir. Ek olarak, festival dönemlerinde dinamik fiyatlandırma politikaları (erken bilet indirimleri, grup paketleri) ile de talep artırılabilir.

Tablo 10.3.1 Risk Analiz Tablosu

Risk Tanımı	Dönem (Uygulama/İşletme)	Olasılık (1-5)	Etki Düzeyi (1-5)	Tedbir
Çevresel (Dışsal Riskler)				
1. İklim koşullarına bağlı malzeme deformasyonları	İşletme	4	4	- Nem ve UV dirençli malzemeler kullanılması. - Düzenli bakım ve koruyucu kaplamalar uygulanması.
2. Taşkın riski	Uygulama ve İşletme	3	5	- Drenaj sistemleri inşası. - İnşa edilecek yapılarda kıyı kenar çizgisinin ve taşkın kotunun dikkate alınması
3. Yangın riski	İşletme	4	4	- Yangın söndürme sistemleri ve tahliye yollarının uygulanması
4. Deprem riski	Uygulama ve İşletme	2	5	- Depreme dayanıklı yapısal tasarımlar.
5. Atık kirliliği	İşletme	4	3	- Geri dönüşüm istasyonları ve atık toplama ekipleri. - Katılımcılara çevre bilinci eğitimleri.
Proje Uygulama Sürecindeki Riskler				
1. Bütçe aşımı	Uygulama	4	5	- Esnek bütçe planlaması ve finansal tamponlar. - Yerli tedarikçilerle uzun vadeli anlaşmalar.
2. Tedarik zinciri sorunları	Uygulama	3	4	- Kritik malzemeler için stok yönetimi. - Alternatif tedarikçi listesi oluşturulması.
3. Kurumsal koordinasyon eksikliği	Uygulama	3	3	- Paydaşlarla düzenli toplantılar ve sorumluluk matrisi.
4. Çevresel tahribat	Uygulama	4	4	- Yeşil alanların korunması için modüler inşaat teknikleri. - Rehabilitasyon planları ile doğal doku onarımı.
5. İş güvenliği riskleri	Uygulama	4	4	- İSG eğitimleri ve sertifikalı ekipman kullanımı. - 7/24 saha denetimleri ve acil durum ekipleri.
Proje Uygulama Sonrası (İşletme Dönemi) Riskler				
1. Yüksek işletme maliyetleri	İşletme	3	4	- LED aydınlatma ile enerji verimliliği. - Elektrik su kullanımı sınırlamaları
2. Bakım-onarım ihtiyacı	İşletme	4	3	- Uzun ömürlü malzemeler (kompozit ahşap, paslanmaz çelik). - Yıllık bakım planları ve otomatik izleme sistemleri.
3. Güvenlik ve kalabalık yönetimi	İşletme	4	5	- Güvenlik kulübesi ve kameraları. - Mobil uygulama ile acil bildirim sistemleri, anons sistemleri - Alan sınırlayıcı eleman kullanımı
4. Yatırımın geri dönüşünün uzaması	İşletme	3	4	- Çok amaçlı kullanım/festival dışı etkinliklerde kullanım senaryoları (kermes, açık hava sineması, spor etkinlikleri). - Dinamik fiyatlandırma ve sponsorluk anlaşmaları.
5. Sosyal tepkiler	İşletme	3	3	- Halk katılımı ile tasarım süreci. - Ücretsiz ulaşım ve akustik bariyerler ile gürültü kontrolü.

11. SOSYAL ANALİZ

Adana’da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi, nihai yararlanıcılara yönelik hedefleri ve potansiyelleri bakımından Adana iline sosyo-ekonomik katkılar sağlaması beklenen bir projedir. Projenin ilçedeki sosyal yapıya ve toplumsal gruplara etkilerinin doğru yorumlanabilmesi için öncelikle Adana ili ve projenin uygulanacağı Seyhan ilçesi ile Adana Merkez ilçeleri olan Yüreğir, Çukurova ve Sarıçam’ın sosyo-ekonomik durumuna yönelik araştırma verileri incelenmiştir. Burada baz alınan temel veri, politika, strateji ve kamu uygulamalarına girdi sağlamak amacıyla Türkiye’deki Düzey-2 bölgelerinin, illerin ve ilçelerin sosyo-ekonomik gelişmişliklerini nesnel olarak ölçen ve karşılaştıran analiz çalışmalarının bulunduğu Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmalarıdır (SEGE). Bu araştırmalarda, sosyo-ekonomik gelişmişliği ölçen değişkenler kullanılarak Düzey-2 bölgelerinin, illerin ve ilçelerin gelişmişlik düzeyleri istatistiksel tekniklerle analiz edilmekte ve söz konusu birimlerin gelişmişlik sıralaması ortaya konmaktadır. Güncel SEGE çalışmaları İl bazında SEGE-2017 ve İlçe bazında SEGE-2022 çalışmalarıdır.

81 ili içeren İl SEGE-2017 çalışmasında sosyo-ekonomik gelişmişliği ölçen 52 değişken kullanılmış, analizler sonucunda Düzey-2 bölgelerinin ve illerin endeks skorları ve sıraları belirlenmiş, skorlardaki doğal kırınlara göre iller 6, Düzey-2 bölgeleri ise 4 gelişmişlik kademesinde gruplandırılmıştır.

Son üç İl SEGE analizi verileri incelendiğinde 2003 yılında Adana 0,949 puanla Türkiye sıralamasında 8. Sırada ve 1. Kademedeki yer alırken, 2011 yılı araştırmasında 0,566 puana düşerek 16. Sıraya gerilediği ve gelişmişlik düzeyi 2. kademe iller arasında yer aldığı görülmektedir. En güncel hali 2017 yılında hazırlanan araştırmada ise Adana’nın 0,353 puanla Türkiye genelinde 27. sırada yer alması ve 3. kademe gelişmiş iller kategorisine gerilemesi dikkat çeken bir veridir (Tablo 11.1).

Tablo 11.1. Yıllara Göre Adana’nın SEGE Araştırmasındaki Yeri

il	2003		2011		2017	
	Endeks Değeri	Sıra	Endeks Değeri	Sıra	Endeks Değeri	Sıra
Adana	0,949	8	0,566	16	0,353	27
	1. Kademe		2. Kademe		3. Kademe	

İlçe bazında değerlendirme için; 2022 yılı İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE) dokümanı kapsamında; demografi, istihdam ve sosyal güvenlik, eğitim, sağlık, finans, rekabetçilik, yenilikçilik ve yaşam kalitesi boyutlarında toplam 56 değişken⁴³ kullanılarak ilçelerin gelişmişlik skorları, sıraları ve kademeleri belirlenmiştir⁴⁴. Tüm bu değişkenler bir değer verilerek birleştirilmiş ve böylelikle sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi puanı oluşturulmuştur. Bu endekse göre Adana kent merkezindeki ilçelerden Seyhan 2,043 skorlar birinci kademe gelişmiş ilçeler kategorisinde, Çukurova 1,529 skorla, Sarıçam 0,862 skorla, Yüreğir 0,596 skorla ikinci kademe gelişmiş ilçeler kategorisinde yer almaktadır.⁴⁵ Projenin uygulanacağı Seyhan ilçesi SEGE analizinde Adana'nın birinci kademe gelişmiş tek ilçesi olup, Türkiye genelinde sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 42. ilçe konumundadır.⁴⁶

Tüm bu analizler ışığında değerlendirildiğinde Adana, rekabetçi ve yenilikçi kapasitesiyle öne çıkmakta olup, imalat sanayii işyerlerinin Türkiye genelindeki payında dokuzuncu, tarımsal üretim değerinde ise altıncı sırada yer alarak ekonomik anlamda önemli bir konuma sahiptir. Bu durum, bölgenin üretim ve tarım sektörlerindeki görece gücünü yansıtmaktadır. Sağlık ve yaşam kalitesi göstergeleri açısından ise kişi başı mesken elektrik tüketimi ve hava kalitesi (özellikle kükürtdioksit değerleri) gibi parametrelerde üst sıralarda yer alması, bölgenin çevresel standartlar ve yaşam koşulları bakımından olumlu bir profil çizdiğini göstermektedir. Ancak, eğitim alanında bazı eksiklikler dikkat çekmektedir. Özellikle genel ortaöğretim okullaşma oranının %79,3 ile Türkiye ortalamasının gerisinde kalması ve

⁴³ Demografi Değişkenleri; nüfusun Türkiye payı, nüfus yoğunluğu, net göç hızı, şehirleşme oranı, toplam doğurganlık hızı, ortalama ilk evlenme yaşı, kaba boşanma hızı. İstihdam ve Sosyal Güvenlik Değişkenleri; çalışma çağındaki nüfusun payı, aktif çalışanların çalışma çağı nüfusuna oranı, aktif kadın çalışanların çalışma çağı kadın nüfusuna oranı, ortalama günlük kazanç, primi devlet tarafından ödenen nüfus oranı, imalat sanayii iş yeri Türkiye payı, hizmetler sektörü iş yeri Türkiye payı, kişi başına sosyal yardım tutarı. Eğitim Değişkenleri; özel okulların toplam okula oranı, ortalama LGS puanı, ortalama TYT puanı, üniversite öğrenci sayısının toplam nüfusa oranı, ilkökul ve üzeri mezun oranı-kadın, üniversite mezunu oranı. Sağlık Değişkenleri; bebek ölüm hızı, kişi başına hekim sayısı, kişi başına diş hekimi sayısı, kişi başına toplam sağlık personeli sayısı, kişi başına hastane yatağı sayısı, kişi başına eczane sayısı. Finans Değişkenleri; kişi başına banka şubesi sayısı, kişi başına POS cihazı sayısı, kişi başına kartlı ödeme tutarı, kişi başına belediye gideri, işletmelerin net ticari satış tutarının Türkiye payı. Rekabetçilik Değişkenleri; faal işletme sayısının Türkiye payı, sanayi elektrik tüketiminin Türkiye payı, kurulan işletme sayısının Türkiye payı, gayrimenkul birim satış fiyatı, OSB'lerde üretim yapılan parsel sayısının Türkiye payı, yatırım teşvik belgeli yatırım tutarının Türkiye payı, turizm tesisleri yatak kapasitesinin Türkiye payı, Kişi başına tarımsal üretim değeri. Yenilikçilik Değişkenleri; Yüksek ve orta yüksek teknolojili imalat sanayii sektörlerinde iş yeri sayısının Türkiye payı, bilgi yoğun hizmetler sektöründe iş yeri sayısının Türkiye payı, yüksek lisans ve doktora mezunu oranı, işletme başına AR-GE ve tasarım merkezi sayısı, TGB'lerdeki firma sayısının Türkiye payı, kişi başına faydalı model başvuru sayısı, kişi başına marka başvuru sayısı, kişi başına patent başvuru sayısı. Yaşam Kalitesi Değişkenleri; atık hizmeti verilen nüfus oranı, kişi başına kiralanabilir AVM alanı, hane başına ADSL aboneliği sayısı, kişi başına sinema koltuğu sayısı, akaryakıt istasyonu sayısının Türkiye payı, kadın sürücü belgesi sahipliği oranı, pasaport sahipliği oranı, kişi başına mesken elektrik tüketimi.

⁴⁴ SEGE, 2022

⁴⁵ SEGE, 2022

⁴⁶ SEGE, 2022

yükseköğrenim mezunu oranının düşük olması, bölgenin beşerî sermaye gelişiminde zayıf kaldığını işaret etmektedir. İstihdam açısından ise işsizlik oranı %9,7 ile Türkiye ortalamasına yakın olmakla birlikte, nitelikli işgücü eksikliği, bölgenin uzun vadeli ekonomik büyüme ve rekabetçilik potansiyelini sınırlandıran önemli bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Bu bulgular, bölgenin mevcut avantajlarını korurken, eğitim ve nitelikli insan kaynağı alanlarında iyileştirmelere odaklanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

İlçe Adı	Genel Sıralama	İl içindeki Sıralama	Skor	Kademe
Seyhan	42	1	2,043	1
Çukurova	76	2	1,529	2
Sarıçam	149	3	0,862	2
Yüreğir	203	4	0,596	2
Ceyhan	299	5	0,103	3
Kozan	338	6	0,016	3
Pozantı	422	7	-0,185	4
İmamoğlu	583	8	-0,434	4
Yumurtalık	589	9	-0,448	4
Tufanbeyli	651	10	-0,521	5
Karaisali	676	11	-0,546	5
Karataş	684	12	-0,564	5
Aladağ	818	13	-0,764	5
Saimbeyli	895	14	-0,946	6
Feke	899	15	-0,954	6

Şekil 11.1. İlçelerin İl Bazında Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması (SEGE, 2022)

11.1. Projenin Sosyal Etkileri

Adana'da Festivallerin Kent Ölçeğinde Planlanması ve Merkez Park Festival Alanı Kapasite Geliştirme Projesi, bölgenin sosyal, ekonomik ve kültürel dinamikleri üzerinde çok boyutlu etkiler yaratma potansiyeli taşımaktadır. Bu projenin sosyal etkileri, mevcut veriler ve bölgesel özellikler ışığında analitik bir perspektifle değerlendirildiğinde, öncelikle toplumsal katılım ve sosyal uyumun artırılmasına yönelik önemli bir fırsat sunabileceği görülmektedir. Tasarlanan festival alanının, festival dışı zamanlardaki kullanımda kent sakinleri için bir sosyal etkileşim ve kültürel paylaşım platformu işlevi görmesi beklenmektedir. Özellikle Adana'da eğitim düzeyinin düşük olması (ortaöğretim okullaşma oranının %79,3 ile Türkiye ortalamasının altında kalması) ve yükseköğrenim mezunu oranının sınırlı olması, toplumsal katılımı kısıtlayan faktörler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda projenin, kültürel ve sanatsal etkinlikler için nitelikli mekanlar sunmasıyla farklı sosyal gruplar arasında diyalogu teşvik ederek sosyal uyumu güçlendirmesi beklenmektedir. Aynı zamanda, genç nüfusun eğitim ve

istihdam olanaklarına erişiminde yaşanan sınırlılıklar, gençlerin sosyal ve kültürel faaliyetlere katılımını da engellemektedir. Festival alanı, gençlere yönelik konserler, atölyeler, eğitim programları ve yaratıcı endüstri etkinlikleri gibi fırsatlar sunarak onların kişisel gelişimine katkı sağlayabilir. Bu tür etkinlikler, gençlerin yaratıcılık, iletişim ve takım çalışması gibi sosyal becerilerini geliştirme imkânı sunarken, özellikle nitelikli işgücü eksikliği yaşanan bölgede, gençlerin gelecekteki istihdam olanaklarının artmasında etkilidir.

Sosyo-Ekonomik açıdan bakıldığında, festival alanının yerel ve uluslararası turistler için bir çekim merkezi haline gelmesi, bölgenin turizm potansiyelini artırarak ekonomik canlanmaya etki edecektir. Turizm sektöründeki büyüme, özellikle işsizlik oranının %9,7 olduğu ve nitelikli işgücü eksikliği yaşanan bölgede yeni istihdam alanlarının yaratılmasını sağlama potansiyeline sahiptir. Kültürel kimliğin güçlendirilmesi açısından ise, Adana'nın zengin kültürel mirası ve çeşitliliği, festivallerin kente yayılması kapsamında projenin ilk bölümünde ele alınmış olup bu değerlerin bulunduğu alanlarda festivallere bağlı etkinlikler planlanması önerilmiştir. Festivaller öncesi düzenleme ve yürütme komitelerine yol gösterici olması için hazırlanan master plan niteliğindeki bu çalışma kapsamında önerilen alanlarda festivallerin yansımalarının gerçekleştirilmesi kente festival için gelen ziyaretçilerin ana odak dışında kalan kentin kültürel değerleri ile ilişki kurmalarını sağlayacaktır. Bu alanların görünürlüğü artacaktır. Bunun yanı sıra bu alanlarda üretim yapan yerel sanatçılar, zanaatkarlar, müzisyenler ve üreticiler için de bir fırsat oluşturarak, yerel kültürün korunması ve tanıtılmasına da katkıda bulunulacaktır. Bu tür etkinliklerin, kent sakinlerinin kültürel kimliklerini güçlendirerek aidiyet duygusunu pekiştirmeleri beklenmektedir.

Tüm bu etkiler göz önünde bulundurulduğunda projenin ekonomik anlamda da dolaylı olarak bir çarpan etkisi yaratması beklenmektedir. Bölgeye gelen turist sayısının artması; otel, restoran, cafe vb. sayısında ve kapasitesinde de artış gerektirecek ve bu alanda çalışan iş gücüne ihtiyaç artacaktır. Bunun yanı sıra artan sayı ile birlikte rekabet oluşacak ve turizme yönelik sunulan hizmetlerin kalitesinde de yükselmeler gerçekleşecektir. Bir diğer ekonomik etkinin de bölgenin temel geçim kaynaklarından olan tarımdan elde edilen ürünlerin turizm kurgusunda katma değeri olan ürünlere dönüştürülerek satılması ile gerçekleşmesi beklenmektedir.

11.2. Projenin Toplumsal Gruplara Etkisi

Projenin yaratacağı çok boyutlu etkiler, Adana'nın nüfus ve demografik yapısıyla ilişkilendirildiğinde, kadın, erkek, genç, çocuk ve yaşlı gibi toplumsal gruplar üzerindeki olası sonuçları daha net bir şekilde anlaşılmaktadır. Adana, Türkiye'nin en kalabalık altıncı ili olup, nüfusunun önemli bir kısmını gençler ve çocuklar oluşturmaktadır. Kentin demografik yapısı, projenin farklı yaş gruplarına yönelik etkilerini değerlendirmek açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Genç nüfus açısından bakıldığında, Adana'da 15-24 yaş aralığındaki gençlerin toplam nüfusa oranı oldukça yüksektir. Ancak gençlerin sosyal ve kültürel faaliyetlere erişimi kısıtlı olup özellikle dezavantajlı gençlere yönelik sosyal/kültürel platformlar sınırlıdır. Festival alanı kapsamında gerçekleştirilecek altyapılar festival dönemi dışı kullanımlarında gençlere yönelik konserler, atölyeler, eğitim programları ve yaratıcı endüstri etkinlikleri gibi fırsatlar sunarak, gençlere kendilerini ifade etme ve doğrudan katılım imkânı sunan alanlar yaratacaktır.

Çocuklar açısından değerlendirildiğinde, kentte mevcutta düzenlenen büyük ölçekli festivallerde çocuk-ebeveyn dostu etkinliklerin oldukça sınırlı olduğu gözlemlenmektedir. Festivallere çocukların güvenli ve konforlu bir şekilde katılımlarının sağlanmasına yönelik çözümler getirilmesi ailelerin bu etkinliklere katılımını arttıracak, düzenlenen festivallerin kapsayıcılığını etkileyecektir. Bu bağlamda projenin ilk aşamasında önerilen ikincil festival odaklarının bir bölümü festivallerin çocuk dostu etkinlikleri için önerilmiş, bu alanlarda çocuklara özel gerçekleştirilecek konser, atölye vb. etkinlikler düzenlenmesi için yol gösterici olmuştur. Bu alanlarda dünyadaki örnek festival uygulamalarından ilham alarak düzenlenecek eğitici ve eğlendirici etkinlikler ile çocukların erken yaşta kültürel ve sanatsal faaliyetlerle tanışması sağlanması kişisel gelişimlerine sunulacak katkılar bakımından önemlidir. Ayrıca, festivaller kapsamında ailelerin de katılımına açık etkinlikler düzenlenerek, çocukların sosyal becerilerinin geliştirilmesi ve aile içi bağların güçlendirilmesi mümkün olabilir. İldeki ilk ve orta dereceli okullarla iş birliği yapılarak bu alanlarda festivaller kapsamında çeşitli dersler ve faaliyetlerin yürütülmesi de teşvik edilebilir.

Kadınlar açısından bakıldığında, Adana'da kadınların işgücüne katılım oranının düşük olması ve özellikle nitelikli işgücü eksikliği yaşanan bölgede kadınların istihdam olanaklarının sınırlı kalması, festival alanı projesinin kadınlar için yeni fırsatlar sunabileceğini göstermektedir. Festival alanında düzenlenecek etkinlikler, kadınların sosyal ve ekonomik hayata katılımını artırabilir. Ayrıca, kadınlara yönelik atölyeler ve eğitim programları, onların becerilerini geliştirerek istihdam olanaklarını artırabilir. Bu durum, özellikle kadınların

güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması açısından önemlidir. Festivallerde kadın girişimcilere pozitif olanaklar tanınarak görünürlükleri arttırılabilir.

Yaşlı nüfus grubu kapsamında değerlendirildiğinde uygulanacak olan proje, alanı alt ve üst yapılarla aktif yaş alan nüfusun istek ve ihtiyaçlarına cevap verecek hale dönüştürecektir. Bu kapsamda festival dışı kullanımlarda da rekreasyon alanı olarak parkı oldukça sık kullanan bu gruplar için dinlenme, yürüyüş, servis birimleri (wc vb.) gibi ihtiyaçlarına yönelik çözümler ile alanın daha konforlu kullanımı sağlanmıştır.

12. PROJE YÖNETİMİ VE UYGULAMA PROGRAMI

12.1. Proje Yürütücüsü Kuruluş ve Teknik Kapasitesi

Proje yürütücüsü kurum Adana Büyükşehir Belediyesi'dir. Bu bölümde Adana Büyükşehir Belediyesi'nin teknik kapasitesinin anlaşılması için kurumsal yapısı incelenmiştir.

Adana Büyükşehir Belediyesi, Türkiye'de büyükşehir belediyelerinin görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu çerçevesinde faaliyet gösteren bir yerel yönetim birimidir. Adana sınırları içerisinde görev, sorumluluk ve yetkileri; ilçe ve ilk kademe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak; Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak; kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar plânlarını, parselasyon plânlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak; Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek; Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımını sağlamak, kentsel tasarım projelerine uygun olarak bu yerlere cephesi bulunan yapılara ilişkin yükümlülükler koymak; coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak; sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak; ağaçlandırma yapmak; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek; Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu veya işlettiği alanlarda zabıta hizmetlerini yerine getirmek; yolcu ve yük terminalleri,

kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işletirmek veya ruhsat vermek; Büyükşehirin bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlence, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletirmek; gerektiğinde sağlık, eğitim ve kültür hizmetleri için bina ve tesisler yapmak, kamu kurum ve kuruluşlarına ait bu hizmetlerle ilgili bina ve tesislerin her türlü bakımını, onarımını yapmak ve gerekli malzeme desteğini sağlamak; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihî dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlamak, bu amaçla bakım ve onarımını yapmak, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa etmek; büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletirmek, büyükşehir sınırları içindeki kara ve denizde taksi ve servis araçları dahil toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek; su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işletirmek, defin ile ilgili hizmetleri yürütmek; her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletirmek, imar plânında gösterilen yerlerde yapılacak olan özel hal ve mezbahaları ruhsatlandırmak ve denetlemek; il düzeyinde yapılan plânlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili plânlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak; sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek, geliştirmek ve bu amaçla sosyal tesisler kurmak, meslek ve beceri kazandırma kursları açmak, işletmek veya işletirmek, bu hizmetleri yürütürken üniversiteler, yüksek okullar, meslek liseleri, kamu kuruluşları ve sivil toplum örgütleri ile işbirliği yapmak; merkezî ısıtma sistemleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletirmek; afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları insandan tahliye etmek ve yıkmaktır.

Adana Büyükşehir Belediyesi'nin faaliyet alanları; Sağlık ve Sosyal Hizmetler Yönetimi, Kültür ve Spor Hizmetleri Yönetimi, Kadın, Aile ve Göç Yönetimi, Bilgi Sistemleri Yönetimi, Ulaşım Yönetimi, İstihdam Yönetimi, Tarımsal Hizmetler Yönetimi, Afet Yönetimi, Çevre ve İklim Değişikliği Yönetimi, Yeşil Alan ve İç sular Yönetimi, Kurumsal Kapasite Yönetimi, şeklindedir.

Adana Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı daire başkanlığı statüsünde 29 birim bulunmakta olup bu birimler; İnsan Kaynakları ve Eğitim Daire Başkanlığı, Yazı İşleri ve Kararlar Daire Başkanlığı, Zabıta Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Satın Alma Daire Başkanlığı, Afet İşleri Daire Başkanlığı, Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı, Kadın ve Aile Hizmetleri Daire Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Daire Başkanlığı, Park ve Bahçeler Daire

Başkanlığı, Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı, Emlak ve İstimlak Daire Başkanlığı, Kent Tarihi ve Tanıtımı Daire Başkanlığı, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, İtfaiye Daire Başkanlığı, Mezarlıklar Daire Başkanlığı, Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı, İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Daire Başkanlığı, Mali Hizmetler Daire Başkanlığı, Ulaşım Daire Başkanlığı, Gençlik ve Spor Hizmetleri Daire Başkanlığı, İşletme ve İştirakler Daire Başkanlığı, Sağlık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı, Tarımsal Hizmetler Daire Başkanlığı, Yol Yapım Bakım ve Onarım Daire Başkanlığı, Fen İşleri Daire Başkanlığı, Makine İkmal Bakım ve Onarım Daire Başkanlığı, Muhtarlık İşleri Daire Başkanlığı, Basın Yayın Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı şeklindedir. Bir kısmı bu daire başkanlıklarına bağlı bir kısmı doğrudan başkana bağlı olmak üzere toplam 108 müdürlük bulunmaktadır.

Fizibilite kapsamında yürütülen bu projenin süreçleri Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı çatısı altında Etüd Proje ve Kentsel Tasarım Şube Müdürlüğünce yürütülmektedir. Projelerin uygulama aşamasında Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı ile birlikte çalışılacak olup bu birimin sahaya ilişkin teknik bilgi ve deneyimleri ile proje yürütme süreçleri desteklenecektir.

Adana Büyükşehir Belediyesi bünyesinde istihdam türüne göre 1.772 memur, 83 sözleşmeli, 320 işçi, 6.484 hizmet alımı (696 KHK) statüsünde toplam 8.699 personel bulunmaktadır.⁴⁷

Tablo 11.2.1 İstihdam Türlerine Göre Personel Dağılımı (ABB, 2024)

İstihdam Türü	2020	2021	2022	2023	2024
Memur	1.332	1.300	1.286	1.762	1.772
Sözleşmeli	417	422	396	84	83
İşçi	709	654	592	387	320
Hizmet Alımı (696 KHK)	5.844	6.057	6.349	6.352	6.494
TOPLAM	8.302	8.433	8.623	8.585	8.669

Adana Büyükşehir Belediyesi geçmişte Çukurova Kalkınma Ajansı, Dünya Bankası, İller Bankası, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Dışişleri Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Göç Kuruluşu (IOM), Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Bürosu (UNHCR), Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Merkezi Başkanlığı, çeşitli birlik, kurum, kuruluş ve STK'lar ile eğitim, sosyal sorumluluk, turizm, çevre gibi alanlarda projeler yürütmüştür.

⁴⁷ 2025-2029 Stratejik Planı, Adana Büyükşehir Belediyesi, 2024.

12.2. Proje Organizasyonu ve Yönetim

Proje yatırım ve işletme dönemlerinde gerçekleştirilecek olan faaliyetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi için her iki dönem için iki ayrı organizasyon şeması belirlenmiştir.

Proje yatırım döneminde gerçekleştirilecek olan bütün faaliyet ve alt projelerin etkin bir şekilde yürütülmesi ve kontrolünün sağlanması adına Adana Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm Daire Başkanlığı koordinesinde proje yönetim ekibi oluşturulacaktır. Proje yönetim ekibi; proje koordinatörü, proje destek personelleri/irtibat kişileri, teknik personeller, mali sorumlu ve basın-medya sorumlusundan oluşacaktır. Burada gerekli tahmini insan gücü personel bazında değerlendirildiğinde; bir proje koordinatörü, iki proje destek personeli (irtibat kişisi), bir mimar, bir peyzaj mimarı, bir inşaat mühendisi, bir makine mühendisi, bir elektrik mühendisi ve bir ziraat mühendisi olmak üzere teknik personeller, bir mali personel, bir basın medya sorumlusu olmak üzere toplam 11 kişidir. Bu ekibin temel görevler ve sorumlulukları raporun 4.7.1. bölümünde detaylı bir şekilde tanımlanmıştır.

PROJE YÖNETİM EKİBİ

Projenin işletme dönemi aşamasında Adana Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Merkez Park özelinde bir Festival Yürütme Ekibi kurularak kentte farklı paydaşlar ile düzenlenen festivallerde bu ekibin doğrudan festivallerin düzenleme ve yürütme komiteleri ile iş birliği yapıp süreci planlaması şeklinde gerçekleştirilecektir. Kurumsal ve mali açıdan projenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için proje uygulama süresince görev alan yönetim ekibinin bir

bölümü proje sonrası kurulması önerilen ekibin içerisinde de yer alacaktır. Festival Yürütme Ekibi festival uygulama koordinatörüne (üst yönetim temsilcisi) bağlı; operasyonel yönetim birimi, etkinlik planlama ve organizasyon birimi, destek birimleri ve halkla ilişkiler/medya birimi olmak üzere dört alt birimden oluşacaktır. Burada gerekli tahmini insan gücü personel bazında değerlendirildiğinde; bir festival uygulama koordinatörü, bir festival alanı hazırlık sorumlusu, bir peyzaj mimarı, bir makine mühendisi, bir elektrik mühendisi ve bir ziraat mühendisi olmak üzere operasyonel yönetim biriminde görevlendirilecek dört teknik personel; bir festival alanı etkinlik sorumlusu, bir planlama personeli, bir organizasyon personeli, bir gelir ve sponsorluk yönetimi personeli olmak üzere etkinlik planlama ve organizasyon biriminde görevlendirilecek üç personel; destek birimlerinde görevlendirilmek üzere, bir finans personeli, bir IT personeli, ve ilgili daire başkanlıklarından görevlendirilecek en az bir personel olmak üzere toplam yedi personel; halkla ilişkiler/medya biriminde görevlendirilmek üzere iki basın/medya personeli şeklinde toplam 21 kişidir. Bu ekibin temel görevler ve sorumlulukları raporun 4.7.5. bölümünde detaylı bir şekilde tanımlanmıştır.

FESTİVAL YÜRÜTME EKİBİ

Festival Uygulama Koordinatörü

13. SONUÇ

Yapılan saha çalışmaları, paydaş toplantıları ve geçmiş veri analizleri, Adana özelinde festival etkinlikleri için sistematik bir mekânsal planlama ve kalıcı altyapı ihtiyacını ortaya koymuştur. Bu kapsamda saha analizleri yapılarak en uygun festival altyapısının kurgulanmasına ilişkin projeler hazırlanmıştır. Projenin finansal performansı, %24,85 iç karlılık oranı (IKO), 62,7 milyon TL net bugünkü değer (NBD) ve 5 yıllık geri ödeme süresi ile desteklenmektedir. NBD hesaplamaları, %12,57 iskonto oranı ve 10 yıllık projeksiyonlara dayanmakta olup, pozitif değer projenin yatırım maliyetini aştığını kanıtlamaktadır. Fayda/maliyet oranının 2,49 olması, her 1 TL'lik yatırımın 2,49 TL ekonomik getiri sağlayacağını göstermektedir. Bu veriler, projenin hem kısa vadede likidite riskini minimize ettiğini hem de uzun vadede yüksek kârlılık potansiyeli taşıdığını ortaya koymaktadır. Projenin kamu yararı bir yatırım olduğu ve proje kapsamında yapılacak olan alt ve üst yapı faaliyetlerinin bir kısmının kamunun kullanımına ücretsiz sunulacağı göz önünde bulundurulduğunda yapılan analizlerin sonuçları daha doğru bir şekilde anlamlandırılacaktır. Projenin gerçekleştirilmesiyle ilgili hesaplar temel varsayımlar üzerinden şekillenmiş olup varsayımların gerçekçiliği ve risk yönetimi dikkatle izlenmelidir. Projenin ekonomik açıdan karlılığının yanı sıra kamu yararı sağlayacak öğeler barındırması sosyal kazanımlarının kuvvetli olduğunu da göstermektedir. Ayrıca istihdama katkısı ve diğer turizm merkezleri üzerinde çarpan etkisi yaratacağı düşünüldüğünde projenin ekonomik yararının hesaplanan parasal değer üzerinde olacağı açıktır. Projenin tamamlanmasıyla Adana, etkinlik turizminde bir marka haline gelerek hem bölgesel ekonomiyi canlandıracak hem de kültürel mirasını gelecek nesillere aktaracaktır.

